



Innehåll

Parter och domslut	7
Daniel Daskalopoulos	7
Sofia Daskalopoulos	9
Marie Falchi	11
Magnus Heikkilä	13
Khen Karlsson	15
Bezaad Kohzad	17
Kevin Lodin	19
Gull-Britt Paulsson	21
Gunder Paulsson	23
Martin Rask	25
Therese Rask Sabet	27
Alexandra Svanholm	29
Markus Svanholm	31
Nordisk Hem och LSS Assistans AB	33
Yrkanden	34
Åtalspunkt 1	34
Näringsförbud	46
Företagsbot	46
Skadestånd	46
Förverkande och beslag	48
ÅKLAGARNAS TALAN	49
Gärningsbeskrivningen och processens ram i brottmål	49
Förtydliganden av åklagarnas talan i målet	51
Martin Rask och Therese Rask Sabet	51
Martin Rask	51

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 43
Luleå

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

Telefon
0920-29 55 00

E-post
lulea.tingsratt@dom.se
Webb
<https://www.domstol.se/lulea-tingsratt>

Therese Rask Sabet	52
Sofia Daskalopoulos	53
Daniel Daskalopoulos	54
Markus Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson och Alexandra Svanholm	55
Marie Falchi	56
Khen Karlsson	58
Bezaad Kohzaad	59
Tingsrättens bedömning av gärningsbeskrivningarna	60
Talan om företagsbot	61
INSTÄLLNING I SKULDFRÅGAN	61
Martin Rask	61
Therese Rask Sabet	62
Sofia Daskalopoulos	62
Daniel Daskalopoulos	63
Markus Svanholm	64
Magnus Heikkilä	64
Kevin Lodin	64
Gull-Britt Paulsson	65
Gunder Paulsson	65
Alexandra Svanholm	66
Marie Falchi	66
Khen Karlsson	67
Bezaad Kohzaad	67
INSTÄLLNING ÖVRIGA YRKANDEN	68
Företagsbot	68
Näringsförbud	68
Kvarstad	68
Talan om utvidgat förverkande	69
Skadestånd	69

UTREDNINGEN VID TINGSRÄTTEN	70
De inblandade personernas relationer	76
Användning av namn och begrepp i domen	78
RÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER	79
Bidragsbrott	79
Rättslig reglering avseende assistansersättning	83
Assistansersättning	83
Assistansräkningar och tidsredovisningar	84
Anmälningsskyldighet	85
Något om medgärningsmannaskap	86
Bevisvärderingen	87
TINGSRÄTTENS BEDÖMNING	88
Om Kevin	88
Kevins rätt till assistans	89
Ställföreträdarskap	91
Assistansanordnare och ombud mot Försäkringskassan	92
Kevins mående	93
Tidslinje	93
Om kopplingen till organiserad brottslighet	96
Hur tingsrätten angriper bevisvärderingen i detta fall och disposition av skälen	97
Oriktiga uppgifter och fara för felaktig utbetalning eller utbetalning med för högt belopp (huvudmännens och assistenternas redovisningshandlingar)	98
Martin Rasks redovisningshandlingar	98
Assistansräkningarna	99
Tidsredovisningarna	100
Therese Rask Sabet	107
Assistansräkningarna	107
Tidsredovisningarna	109
Krockrapporter platsdata	109

Krockrapporter annat arbete	112
Therese Rask Sabets inkomster under 2020-2023	116
Sms-meddelanden	118
Kriminalvårdens loggar	118
Tingsrättens bedömning	120
Markus Svanholms tidsredovisningar	123
Magnus Heikkiläs tidsredovisningar	126
Kevin Lodins tidsredovisningar	128
Gull-Britt Paulssons tidsredovisningar och oriktiga uppgifter i kontakt med Försäkringskassan	130
Tidsredovisningarna	130
Oriktiga uppgifter i kontakt med Försäkringskassan	133
Gunder Paulssons tidsredovisningar och oriktiga uppgifter till Försäkringskassan	134
Tidsredovisningar	134
Oriktiga uppgifter till Försäkringskassan	137
Alexandra Svanholms tidsredovisningar	138
Khen Karlssons tidsredovisningar	139
Bezaad Kohzads tidsredovisningar	143
Övriga (icke tilltalade) assistenters tidsredovisningar	145
Subjektivt ansvar för huvudmän och åtalade assistenter	147
Huvudmännen	148
Assistenterna	148
HemAssistans i Varberg	150
Nordisk Hem och LSS Assistans AB	159
Assistansanordnarna	163
Inledning	163
Sofia Daskalopoulos	164
Oriktiga uppgifter	165
Ändrade förhållanden av betydelse för bedömningen av assistansbehovet	167

Uppsåt eller grovt oaktsam	168
Daniel Daskalopoulos	169
Marie Falchi	174
Oriktiga uppgifter	174
Ändrade förhållanden av betydelse för bedömningen av assistansbehovet	181
Företagaransvar	182
Åtalet mot Marie Falchi ogillas i sin helhet	185
Medverkan	185
Brottsplan	185
Gärningspåståendena (igen)	186
Har Martin Rask förmått andra?	188
Har Therese Rask Sabet förmått andra?	189
Tillsammans och i samförstånd	190
Brottstider, brottsenheter och antal brott	192
Rubricering	194
Påföljd	197
Försvårande omständigheter	197
Martin Rask	199
Therese Rask Sabet	200
Sofia Daskalopoulos	201
Markus Svanholm	202
Magnus Heikkilä	202
Kevin Lodin	203
Gull-Britt Paulsson	204
Gunder Paulsson	204
Alexandra Svanholm	205
Khen Karlsson	206
Bezad Kohzad	206
Skadestånd	207

Företagsbot	209
Näringsförbud	210
Kvarstad	211
Talan om utvidgat förverkande	212
Övrigt	212
Brottsofferfond	212
Ersättning till offentliga försvarare och återbetalningsskyldighet för försvararkostnaderna	213
Ersättning	213
Återbetalningsskyldighet	218
Rätten	221
Överklagandeinformation	222
Domsbilaga berättelser	225

PARTER OCH DOMSLUT

Daniel Daskalopoulos

Parter

Tilltalad

Daniel Daskalopoulos, 19711210-4075
Tångaberg 7, 432 48 Varberg

Offentlig försvarare
Advokat Martin Wahlin
Advokatfirman Glimstedt Göteborg KB
Engelbrektsgatan 71, 412 52 Göteborg

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Åtal som Daniel Daskalopoulos frikänns från

Grovt bidragsbrott (38 tillfällen), 2020-01-13 – 2023-03-20, 2 § och 3 §
bidragsbrottslagen (2007:612)

Näringsförbud

Begäran om näringsförbud avslås.

Skadestånd

Försäkringskassans skadeståndsyrkande avslås.

Förverkande och beslag

Tingsrätten häver den tidigare beslutade kvarstaden såvitt avser Daniel
Daskalopoulos.

Ersättning och återbetalning

Martin Wahlin ska få ersättning av staten med 615 550 kr. Beloppet fördelas
enligt följande:

- 409 848 kr arbete
- 70 000 kr tidsspillan
- 12 592 kr utlägg
- 123 110 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Sofia Daskalopoulos

Parter

Tilltalad

Sofia Daskalopoulos, 19700410-4662
Tångaberg 7, 432 48 Varberg

Offentlig försvarare
Advokat Lars Brandel
Advokatfirman Lars Brandel AB
Rörbecksgatan 17, 311 34 Falkenberg

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Brott som Sofia Daskalopoulos döms för

Grovt bidragsbrott (38 tillfällen), 2020-01-19 – 2023-03-03, 2 § och 3 §
bidragsbrottslagen (2007:612)

Påföljd

Fängelse 1 år 10 månader

Näringsförbud

Sofia Daskalopoulos meddelas näringsförbud i 3 år. Förbudet gäller från det att beslutet inte längre kan överklagas.

Skadestånd

1) Sofia Daskalopoulos ska solidariskt med Martin Rask och Therese Rask
Sabet till Försäkringskassan betala skadestånd med 5 482 572 kr, jämte ränta
enligt 6 § räntelagen från den 20 februari 2023 till dess full betalning sker (se
skadestånd 1 under Yrkanden).

Betalningsansvaret är också solidariskt med Markus Svanholm, Magnus
Heikkilä, Kevin Lodin, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson och Alexandra

Svanholm intill de delbelopp som framgår av nämnda tilltalades respektive domslut.

Förverkande och beslag

Tingsrätten förordnar att den tidigare beslutade kvarstaden avseende Sofia Daskalopoulos om 5 482 752 kr ska bestå till dess att verkställighet kan ske, dock längst två månader efter det att domen har vunnit laga kraft.

Brottsofferfond

Sofia Daskalopoulos ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Lars Brandel ska få ersättning av staten med 499 184 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 336 820 kr arbete
- 51 800 kr tidsspillan
- 10 727 kr utlägg
- 99 837 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Marie Falchi

Parter

Tilltalad

MARIE Åsa Desirée Falchi, 19720515-3906
Virkesvägen 15 Lgh 1502, 120 78 Stockholm

Offentlig försvarare
Advokat Felix Nelson
Advokatfirman HUNDRA AB
Pipersgatan 12, 112 24 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Åtal som Marie Falchi frikänns från

Grovt bidragsbrott (5 tillfällen), 2023-08-21 – 2024-02-20, 2 § och 3 §
bidragsbrottslagen (2007:612)

Näringsförbud

Begäran om näringsförbud avslås.

Skadestånd

Försäkringskassans skadeståndsyrkande avslås.

Ersättning och återbetalning

Felix Nelson ska få ersättning av staten med 526 384 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 379 305 kr arbete
- 24 121 kr tidsspillan
- 17 681 kr utlägg
- 105 277 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna för den offentliga försvararen och även för

tidigare förordnad offentlig försvarare.

Magnus Heikkilä

Parter

Tilltalad

Stefan MAGNUS Heikkilä, 19730923-8959
Schouggatan 15 Lgh 1102, 981 36 Kiruna

Offentlig försvarare
Advokat Lars Grönberg
Advokatfirman Latium AB
Box 249, 941 25 Piteå

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Brott som Magnus Heikkilä döms för

Bidragsbrott (7 tillfällen), 2021-06-03 – 2022-01-05, 2 § bidragsbrottslagen
(2007:612)

Påföljd

Villkorlig dom

Skadestånd

Magnus Heikkilä ska solidariskt med Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos till Försäkringskassan betala skadestånd med 309 645 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 februari 2023 till dess full betalning sker (beloppet är ett delbelopp av Skadestånd 1, se Yrkanden och domsluten för Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos).

Brottsofferfond

Magnus Heikkilä ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Lars Grönberg ska få ersättning av staten med 448 133 kr. Beloppet fördelas

enligt följande:

- 287 828 kr arbete
- 57 770 kr tidsspillan
- 12 908 kr utlägg
- 89 627 kr mervärdesskatt

Magnus Heikkilä ska betala tillbaka 20 000 kr av kostnaderna till staten.

Khen Karlsson

Parter

Tilltalad

Khen Karlsson, 20040730-1175
Skånegatan 234, 432 39 Varberg

Offentlig försvarare
Advokat Jonas Westerlund
Advokaterna Westerlund & Lundgren HB
Box 54, 971 03 Luleå

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Brott som Khen Karlsson döms för

Vårdslöst bidragsbrott (4 tillfällen), 2023-10-03 – 2024-01-08, 2 § och 4 §
bidragsbrottslagen (2007:612)

Påföljd

40 dagsböter om 50 kr (2 000 kr)

Rapporterade lagrum

Khen Karlssons ungdom har beaktats vid straffmätningen (29 kap 7 § 1 st
första meningen brottsbalken).

Skadestånd

Khen Karlsson ska solidariskt med Martin Rask och Therese Rask Sabet till
Försäkringskassan betala skadestånd med 206 382 kr, jämte ränta enligt 6 §
räntelagen från den 8 januari 2024 till dess full betalning sker (beloppet är ett
delbelopp av Skadestånd 3, se Yrkanden och domslutet för Martin Rask och
Therese Rask Sabet).

Förverkande och beslag

Tingsrätten förordnar att den tidigare beslutade kvarstaden avseende Khen Karlsson - med justering av beloppet till 206 382 kr - ska bestå till dess att verkställighet kan ske, dock längst två månader efter att domen har vunnit laga kraft.

Brottsofferfond

Khen Karlsson ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Jonas Westerlund ska få ersättning av staten med 387 485 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 303 904 kr arbete
- 4 900 kr tidspillan
- 1 184 kr utlägg
- 77 497 kr mervärdesskatt

Khen Karlsson ska betala tillbaka 20 000 kr av kostnaderna till staten.

Bezad Kohzad

Parter

Tilltalad

BEZAD Bromand Wali Kohzad, 19970407-3478
Lingonstigen 185 Lgh 1303, 973 33 Luleå
Medborgarskap: Iran, Sverige

Offentlig försvarare
Advokat Daniel Svensson
Advokat Daniel BG Svensson AB
Box 44091, 100 73 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Brott som Bezad Kohzad döms för

Bidragsbrott (4 tillfällen), 2023-10-03 – 2024-01-08, 2 § bidragsbrottslagen (2007:612)

Påföljd

Skyddstillsyn
Övervakare utses av frivården.

Skadestånd

Bezad Kohzad ska solidariskt med Martin Rask och Therese Rask Sabet till Försäkringskassan betala skadestånd med 206 058 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 januari 2024 till dess full betalning sker (beloppet är ett delbelopp av Skadestånd 3, se Yrkanden och domsluten för Martin Rask och Therese Rask Sabet).

Förverkande och beslag

Begäran om värdeförverkande avseende i beslag tagna kontanter avslås.

Brottsofferfond

Bezad Kohzad ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Daniel Svensson ska få ersättning av staten med 339 864 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 246 491 kr arbete
- 11 200 kr tidsspillan
- 14 200 kr utlägg
- 67 973 kr mervärdesskatt

Bezad Kohzad ska betala tillbaka 60 000 kr av kostnaderna för den offentliga försvararen och tidigare förordnad offentlig försvarare till staten.

Kevin Lodin

Parter

Tilltalad

Erik KEVIN Lodin, 19951201-6339
Rädisvägen 11, 961 47 Boden

Offentlig försvarare
Advokat Johan Engström
Advokatbyrån Engström AB
Furunäsvägen 100, 941 52 Piteå

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Brott som Kevin Lodin döms för

Bidragsbrott (3 tillfällen), 2021-11-04 – 2022-01-05, 2 § bidragsbrottslagen
(2007:612)

Påföljd

Villkorlig dom

Skadestånd

Kevin Lodin ska solidariskt med Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos till Försäkringskassan betala skadestånd med 141 120 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 februari 2023 till dess full betalning sker (beloppet är ett delbelopp av skadestånd 1, se Yrkanden och domsluten för Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos).

Brottsofferfond

Kevin Lodin ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Johan Engström ska få ersättning av staten med 371 937 kr. Beloppet fördelas

enligt följande:

- 238 453 kr arbete
- 49 350 kr tidsspillan
- 9 746 kr utlägg
- 74 388 kr mervärdesskatt

Kevin Lodin ska betala tillbaka 60 000 kr av kostnaderna till staten.

Gull-Britt Paulsson

Parter

Tilltalad

GULL-BRITT Ingegerd Paulsson, 19550709-4604
Västgötagatan 135 Bv, 432 30 Varberg

Offentlig försvarare
Advokat Magnus Clausson
Advokatfirman Magnus Clausson AB
Borgmästaregatan 12, 432 41 Varberg

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Brott som Gull-Britt Paulsson döms för

Grovt bidragsbrott (13 tillfällen), 2022-02-03 – 2023-03-03, 2 § och 3 §
bidragsbrottslagen (2007:612)

Påföljd

Villkorlig dom

Skadestånd

Gull-Britt Paulsson ska solidariskt med Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos till Försäkringskassan betala skadestånd med 417 204 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 februari 2023 till dess full betalning sker (beloppet är ett delbelopp av skadestånd 1, se Yrkanden och domsluten för Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos).

Försäkringskassans skadeståndsyrkande, under Yrkanden benämnt Skadestånd 2, avslås.

Brottsofferfond

Gull-Britt Paulsson ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Magnus Clausson ska få ersättning av staten med 410 743 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 247 639 kr arbete
- 63 700 kr tidsspillan
- 17 255 kr utlägg
- 82 149 kr mervärdesskatt

Gull-Britt Paulsson ska betala tillbaka 20 000 kr av kostnaderna till staten.

Gunder Paulsson

Parter

Tilltalad

GUNDER Otto Harry Paulsson, 19550526-4670
Västgötagatan 135 Bv, 432 30 Varberg

Offentlig försvarare
Advokat Fredrik Zenngard
Advokatbyrån Fenix AB
Kungsgatan 3, 432 45 Varberg

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Brott som Gunder Paulsson döms för

Grovt bidragsbrott (13 tillfällen), 2022-02-03 – 2023-03-03, 2 § och 3 §
bidragsbrottslagen (2007:612)

Påföljd

Villkorlig dom

Skadestånd

Gunder Paulsson ska solidariskt med Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos till Försäkringskassan betala skadestånd med 405 416 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 februari 2023 till dess full betalning sker (beloppet är ett delbelopp av Skadestånd 1, se Yrkanden och domsluten för Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos).

Försäkringskassans skadeståndsyrkande, under Yrkanden benämnt Skadestånd 2, avslås.

Brottsofferfond

Gunder Paulsson ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Fredrik Zenngard ska få ersättning av staten med 407 609 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 237 994 kr arbete
- 67 200 kr tidsspillan
- 20 893 kr utlägg
- 81 522 kr mervärdesskatt

Gunder Paulsson ska betala tillbaka 20 000 kr av kostnaderna till staten.

Martin Rask

Parter

Tilltalad

Per Olof MARTIN Rask, 19750414-4630
Tunastigen 22 Lgh 1001, 973 44 Luleå

Offentlig försvarare
Advokat Christine Staberg
Advokatbyrån Thomas Bodström & Partners Linköping AB
Djurgårdsgatan 3B, 582 29 Linköping

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Brott som Martin Rask döms för

Grovt bidragsbrott (49 tillfällen), 2020-02-19 – 2024-01-08, 2 § och 3 §
bidragsbrottslagen (2007:612)

Påföljd

Fängelse 2 år 2 månader
3 månader av den villkorligt medgivna friheten förverkas.
(Linköpings tingsrätt Rotel 03 Handläggare 18, 2022-05-02, B984/22)

Rapporterade lagrum

Ny påföljd har bestämts för den nya och nyupptäckta brottsligheten. För den
nyupptäckta brottsligheten har hänsyn tagits till tidigare påföljd (34 kap 1 §
1 st och 34 kap 2 § brottsbalken).

Skadestånd

1) Martin Rask ska solidariskt med Therese Rask Sabet och Sofia
Daskalopoulos till Försäkringskassan betala skadestånd med 5 482 572 kr,
jämt ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 februari 2023 till dess full
betalning sker (se Skadestånd 1 under Yrkanden).

Betalningsansvaret är också solidariskt med Markus Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson och Alexandra Svanholm intill de delbelopp som framgår av nämnda tilltalades respektive domslut.

2) Martin Rask ska solidariskt med Therese Rask Sabet till Försäkringskassan betala skadestånd med 117 008 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 juli 2023 till dess full betalning sker (se Skadestånd 2 under Yrkanden).

3) Martin Rask ska solidariskt med Therese Rask Sabet till Försäkringskassan betala skadestånd med 766 727 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 januari 2024 till dess full betalning sker (se Skadestånd 3 under Yrkanden).

Betalningsansvaret är solidariskt med Khen Karlsson och Bezaad Kohzad intill de delbelopp som framgår av nämnda tilltalades respektive domslut.

Förverkande och beslag

Tingsrätten förordnar att den tidigare beslutade kvarstaden - med justering av beloppet till 6 366 307 kr - avseende Martin Rask ska bestå till dess att verkställighet kan ske, dock längst två månader efter det att domen har vunnit laga kraft.

Begäran om värdeförverkande avseende i beslag tagna kontanter avslås.

Brottsofferfond

Martin Rask ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Christine Staberg ska få ersättning av staten med 657 736 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 416 432 kr arbete
- 80 150 kr tidspillan
- 29 607 kr utlägg
- 131 547 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Therese Rask Sabet

Parter

Tilltalad

THERESE Angelica Rask Sabet, sekretess på nummer
Sekretess på adress

Offentlig försvarare
Advokat Jenny Fugleberg
Fugleberg Advokater AB
Stortorget 3, 211 02 Malmö

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Brott som Therese Rask Sabet döms för

Grovt bidragsbrott (49 tillfällen), 2020-02-19 – 2024-01-08, 2 § och 3 §
bidragsbrottslagen (2007:612)

Påföljd

Fängelse 2 år 4 månader

Skadestånd

1) Therese Rask Sabet ska solidariskt med Martin Rask och Sofia Daskalopoulos till Försäkringskassan betala skadestånd med 5 482 572 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 februari 2023 till dess full betalning sker (se Skadestånd 1 under Yrkanden).

Betalningsansvaret är också solidariskt med Markus Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson och Alexandra Svanholm intill de delbelopp som framgår av nämnda tilltalades respektive domslut.

2) Therese Rask Sabet ska solidariskt med Martin Rask till Försäkringskassan

betala skadestånd med 117 008 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 juli 2023 till dess full betalning sker (beloppet avser Skadestånd 2 under Yrkanden).

3) Therese Rask Sabet solidariskt med Martin Rask till Försäkringskassan betala skadestånd med 766 727 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 januari 2024 till dess full betalning sker (beloppet avser Skadestånd 3 under Yrkanden).

Betalningsansvaret är också solidariskt med Khen Karlsson och Beza Kohzad intill de belopp som framgår av nämnda tilltalades respektive domslut.

Brottsofferfond

Therese Rask Sabet ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Jenny Fugleberg ska få ersättning av staten med 784 264 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 570 784 kr arbete
- 43 400 kr tidsspillan
- 13 227 kr utlägg
- 156 853 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Alexandra Svanholm

Parter

Tilltalad

ALEXANDRA Angelina Svanholm, 19920923-4427
Bronsgatan 1 A Lgh 1402, 234 35 Lomma

Offentlig försvarare
Advokat Johan Pieplow
Advokatfirman Mellemsaether AB
Byggmästaregatan 5, 222 37 Lund

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Brott som Alexandra Svanholm döms för

Bidragsbrott (7 tillfällen), 2022-05-04 – 2022-11-07, 2 § bidragsbrottslagen
(2007:612)

Påföljd

Villkorlig dom

Skadestånd

Alexandra Svanholm ska solidariskt med Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos till Försäkringskassan betala skadestånd med 329 930 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 februari 2023 till dess full betalning sker (beloppet är ett delbelopp av Skadestånd 1, se Yrkanden och domsluten för Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos).

Brottsofferfond

Alexandra Svanholm ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Johan Pieplow ska få ersättning av staten med 222 896 kr. Beloppet fördelas

enligt följande:

- 153 345 kr arbete
- 22 260 kr tidsspillan
- 2 712 kr utlägg
- 44 579 kr mervärdesskatt

Alexandra Svanholm ska betala tillbaka 40 000 kr av kostnaderna till staten.

Markus Svanholm

Parter

Tilltalad

MARKUS Kenneth Svanholm, 19910907-0830
c/o Petra Magnusson, Knudsgången 3 F, 247 61 Veberöd

Offentlig försvarare
Advokat Malin Frisell
Frisells Advokatbyrå AB
Amiralsgatan 20, 211 55 Malmö

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Brott som Markus Svanholm döms för

Bidragsbrott (8 tillfällen), 2020-12-04 – 2021-07-05, 2 § bidragsbrottslagen
(2007:612)

Påföljd

Villkorlig dom

Skadestånd

Markus Svanholm ska solidariskt med Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos till Försäkringskassan betala skadestånd med 254 986 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 februari 2023 till dess full betalning sker (bbeloppet är ett delbelopp av Skadestånd 1, se Yrkanden och domsluten för Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos).

Brottsofferfond

Markus Svanholm ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Malin Frisell ska få ersättning av staten med 286 365 kr. Beloppet fördelas

enligt följande:

- 175 682 kr arbete
- 38 500 kr tidsspillan
- 14 910 kr utlägg
- 57 273 kr mervärdesskatt

Markus Svanholm ska betala tillbaka 40 000 kr av kostnaderna till staten.

Nordisk Hem och LSS Assistans AB

Parter

Motpart

Nordisk Hem och LSS Assistans AB, 556554-0506
Henriksdalsallén 37, 120 71 Stockholm

Ställföreträdare

Joachim Davidsson
Drevviksvägen 2 A, 142 52 Skogås

Offentlig försvarare

Advokat Andreas Natt och Dag
Advokatfirman NORDIA KB
Box 856, 101 37 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Sara Modig Berlin och Joseph Ricken
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924, 971 28 Luleå

Målsägande

Försäkringskassan, 202100-5521
Lm Ericssons Väg 30, 103 51 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Företagsbot

Begäran om företagsbot avslås.

Skadestånd

Försäkringskassans skadeståndsyrkande avslås (se "Yrkanden", skadestånd 3).

Ersättning och återbetalning

Andreas Natt och Dag ska få ersättning av staten med 398 991 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 310 793 kr arbete
- 8 400 kr tidsspillan
- 79 798 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Therese Rask Sabet, Alexandra Svanholm, Khen Karlsson, Kevin Lodin, Bezaad Kohzad, Markus Svanholm, Daniel Daskalopoulos, Magnus Heikkilä, Gull-Britt Paulsson, Martin Rask, Marie Falchi, Sofia Daskalopoulos och Gunder Paulsson ska dömas för grovt bidragsbrott enligt 2 § och 3 § bidragsbrottslagen (2007:612).

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

ÅTALSPUNKT 1.1 - GROVT BIDRAGSBROTT (Martin Rask)

Martin Rask har ensam och tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Han har därigenom orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala sammanlagt 7 061 902 kr, varav 6 551 592 kr har utbetalats, i assistansersättning till Kevin Karlsson, till företrädare för Kevin Karlsson och till assistansanordnare som Kevin Karlsson själv eller genom ställföreträdare anvisat som betalningsmottagare. Av beloppet har 1 411 132 kr utbetalats såvitt avser Martin Rasks egna tidsredovisningar för arbete som personlig assistent för Kevin Karlsson.

De oriktiga uppgifterna har bestått i att Martin Rask dels själv upprättat och undertecknat tidsredovisningar och assistansräkningar innehållande oriktiga uppgifter om när, av vem och i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson och dels förmått andra att lämna sådana oriktiga uppgifter och intyga uppgifternas riktighet.

Martin Rask har vidare, som led i brottsligheten, förmått andra personer att falskeligen utge sig för att arbeta som personliga assistenter för Kevin Karlsson eller kraftigt överdriva omfattningen av utfört arbete, upplåta sina bankkonton för utbetalning av lön för assistansarbete som inte har utförts samt lämna oriktiga uppgifter vid kontakter med myndigheter angående utförd assistans för Kevin Karlsson. Han har vidare mottagit löneutbetalningar och tillgodogjort sig värdet av felaktigt utbetalda löner genom överföringar från andra personer.

Det hände vid 49 tillfällen mellan den 6 februari 2020 och den 20 februari 2024 i Varberg, Hässleholm, Luleå och på andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de sammanlagt avsett betydande belopp, begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en

planerad brottslighet som utövats systematiskt och i stor omfattning under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Martin Rask genom sitt agerande hänsynslöst utnyttjat sin egen son Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och orsakat att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till.

Martin Rask begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaksamhet.

Martin Rask har i vart fall mellan den 8 mars 2022 och den 15 augusti 2023 främjat gärningarna med råd eller dåd.

ÅTALSPUNKT 1.2 - GROVT BIDRAGSBROTT (Therese Rask Sabet)

Therese Rask Sabet har ensam och tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Hon har därigenom orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala sammanlagt 7 061 902 kr, varav 6 551 592 kr har utbetalats, i assistansersättning till Kevin Karlsson, till företrädare för Kevin Karlsson och till assistansanordnare som Kevin Karlsson själv eller genom ställföreträdare anvisat som betalningsmottagare. Av beloppet har 2 348 959 kr utbetalats såvitt avser Therese Rask Sabets egna tidsredovisningar för arbete som personlig assistent för Kevin Karlsson.

De oriktiga uppgifterna har bestått i att Therese Rask Sabet dels själv upprättat och undertecknat tidsredovisningar och assistansräkningar innehållande oriktiga uppgifter om när, av vem och i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson och dels förmått andra att lämna sådana oriktiga uppgifter och intyga uppgifternas riktighet.

Therese Rask Sabet har vidare, som led i brottsligheten, förmått andra personer att falskeligen utge sig för att arbeta som personliga assistenter för Kevin Karlsson eller kraftigt överdriva omfattningen av utfört arbete, upplåta sina bankkonton för utbetalning av lön för assistansarbete som inte har utförts samt lämna oriktiga uppgifter vid kontakter med myndigheter angående utförd assistans för Kevin Karlsson. Hon har vidare mottagit löneutbetalningar och tillgodogjort sig värdet av felaktigt utbetalda löner genom överföringar från andra personer.

Det hände vid 49 tillfällen mellan den 6 februari 2020 och den 20 februari 2024 i Varberg, Hässleholm, Luleå och på andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de sammanlagt avsett

betydande belopp, begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt och i stor omfattning under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Therese Rask Sabet genom sitt agerande hänsynslöst utnyttjat Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och orsakat att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till.

Therese Rask Sabet begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

Therese Rask Sabet har i vart fall mellan den 13 januari 2020 och den 20 december 2020 främjat gärningarna med råd och dåd.

ÅTALSPUNKT 1.3 - GROVT BIDRAGSBROTT (Sofia Daskalopoulos)

Sofia Daskalopoulos har ensam och tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Hon har därigenom orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala och utbetalat sammanlagt 5 482 572 kr i assistansersättning till assistansanordnaren Hemassistans i Varberg AB som Kevin Karlsson anvisat som betalningsmottagare. Bolaget har i sin tur betalat ut lön till personer som falskeligen utgett sig för att arbeta som personliga assistenter för Kevin Karlsson och till personer som inte utfört assistansarbete för Kevin Karlsson i redovisad omfattning.

De oriktiga uppgifterna har bestått i att Sofia Daskalopoulos har upprättat och undertecknat tidsredovisningar innehållande oriktiga uppgifter om när, av vem och i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson. Sofia Daskalopoulos har också lämnat oriktiga uppgifter vid kontakter med myndigheter och underlåtit att anmäla ändrade förhållanden av betydelse för bedömningen av assistansbehovet för Kevin Karlsson. I vart fall har hon under hela brottstiden vidhållit eller underlåtit att ändra de oriktiga uppgifterna. Sofia Daskalopoulos har vidare underlåtit att rapportera missförhållanden eller en påtaglig risk för missförhållanden som hon varit skyldig att rapportera.

Sofia Daskalopoulos har också, i egenskap av formell och faktisk företrädare för Hemassistans i Varberg AB, tillsammans och i samförstånd med Daniel Daskalopoulos underlåtit att utöva lagstadgad och erforderlig kontroll eller tillsyn över den verksamhet som bolaget bedrivit i fråga om skyldigheten att tillhandahålla all den lagenliga assistans som brukaren Kevin Karlsson har beviljats assistansersättning för. Hon har genom denna underlåtenhet orsakat fara för att

Försäkringskassan skulle utbetala och utbetalat assistansersättning enligt ovan.

Det hände vid 38 tillfällen mellan den 6 februari 2020 och den 20 mars 2023 i Varberg och på andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de sammanlagt avsett betydande belopp, begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt och i stor omfattning under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Sofia Daskalopoulos genom sitt agerande hänsynslöst utnyttjat brukaren Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och orsakat att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till.

Sofia Daskalopoulos begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

ÅTALSPUNKT 1.4 - GROVT BIDRAGSBROTT (Daniel Daskalopoulos)

Daniel Daskalopoulos har ensam och tillsammans och i samförstånd med Sofia Daskalopoulos i egenskap av formell och faktisk företrädare för Hemassistans i Varberg AB, underlåtit att utöva lagstadgad och erforderlig kontroll eller tillsyn över den verksamhet som bolaget bedrivit i fråga om skyldigheten att tillhandahålla all den lagenliga assistans som brukaren Kevin Karlsson har beviljats assistansersättning för.

Inom ramen för bolagets verksamhet har det lämnats oriktiga uppgifter om när, av vem samt i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson samt underlåtit att anmäla ändrade förhållanden till Försäkringskassan av betydelse för bedömningen av brukaren Kevin Karlssons assistansbehov. Genom underlåtenhet har Daniel Daskalopoulos orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala och utbetalat sammanlagt 5 482 572 kr i assistansersättning till assistansanordnaren Hemassistans i Varberg AB som Kevin Karlsson anvisat som betalningsmottagare. Bolaget har i sin tur betalat ut lön till personer som falskeligen utgett sig för att arbeta som personliga assistenter för Kevin Karlsson och till personer som inte utfört assistansarbete för Kevin Karlsson i redovisad omfattning.

Det hände vid i vart fall 38 tillfällen mellan den 13 januari 2020 och den 20 mars 2023 i Varberg och på andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de sammanlagt avsett betydande belopp, begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt och i stor omfattning under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Daniel Daskalopoulos genom sin underlåtenhet enligt ovan hänsynslöst utnyttjat brukaren Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och att hans underlåtenhet föranlett att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han ha haft rätt till.

Daniel Daskalopoulos begick gärningen med uppsåt eller av grov oaksamhet.

ÅTALSPUNKT 1.5 - GROVT BIDRAGSBROTT (Markus Svanholm)

Markus Svanholm har ensam och tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Han har därigenom orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala och utbetalat sammanlagt 254 986 kr i assistansersättning till assistansanordnaren Hemassistans i Varberg AB som Kevin Karlsson anvisat som betalningsmottagare.

De oriktiga uppgifterna har bestått i att Markus Svanholm har undertecknat och därmed intygat riktigheten av tidsredovisningar innehållande oriktiga uppgifter om när, av vem samt i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson. De oriktiga tidsredovisningarna har lagts till grund för månadsvisa utbetalningar av assistansersättning för Kevin Karlsson.

Markus Svanholm har vidare, som led i brottsligheten, falskeligen utgett sig för att arbeta som personlig assistent för Kevin Karlsson eller kraftigt överdrivit omfattningen av utfört arbete, upplåtit sitt bankkonto för utbetalning av lön för assistansarbete som inte har utförts på lagenligt sätt samt vidarefördelat pengar till Therese Rask Sabet och Martin Rask.

Det hände vid i vart fall 8 tillfällen mellan den 6 november 2020 eller en kortare tid dessförinnan och den 28 juli 2021 i Hjärup eller på andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de sammantaget avsett betydande belopp, begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt och i stor omfattning

under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Markus Svanholm genom sitt agerande hänsynslöst utnyttjat brukaren Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och orsakat att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till.

Markus Svanholm begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

ÅTALSPUNKT 1.6 - GROVT BIDRAGSBROTT (Magnus Heikkilä)

Magnus Heikkilä har ensam och tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Han har därigenom orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala och utbetalat sammanlagt 309 645 kr i assistansersättning till assistansanordnaren Hemassistans i Varberg AB som Kevin Karlsson anvisat som betalningsmottagare.

De oriktiga uppgifterna har bestått i att Magnus Heikkilä har undertecknat och därmed intygat riktigheten av tidsredovisningar innehållande oriktiga uppgifter om när, av vem samt i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson. De oriktiga tidsredovisningarna har lagts till grund för månadsvisa utbetalningar av assistansersättning för Kevin Karlsson.

Magnus Heikkilä har vidare, som led i brottsligheten, falskeligen utgett sig för att arbeta som personlig assistent för Kevin Karlsson eller kraftigt överdrivit omfattningen av utfört arbete, upplåtit sitt bankkonto för utbetalning av lön för assistansarbete som inte har utförts på lagenligt sätt samt vidarefördelat pengar till Therese Rask Sabet och Martin Rask.

Det hände vid 7 tillfällen mellan den 3 juni 2021 och den 20 januari 2022 i Kiruna eller på andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de sammantaget avsett betydande belopp, begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt och i stor omfattning under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Magnus Heikkilä genom sitt agerande hänsynslöst utnyttjat brukaren Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och orsakat att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till.

Magnus Heikkilä begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

ÅTALSPUNKT 1.7 - GROVT BIDRAGSBROTT (Kevin Lodin)

Kevin Lodin har ensam och tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Han har därigenom orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala och utbetalat sammanlagt 141 120 kr i assistansersättning till assistansanordnaren Hemassistans i Varberg AB som Kevin Karlsson anvisat som betalningsmottagare.

De oriktiga uppgifterna har bestått i att Kevin Lodin har undertecknat och därmed intygat riktigheten av tidsredovisningar innehållande oriktiga uppgifter om när, av vem samt i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson. De oriktiga tidsredovisningarna har lagts till grund för månadsvisa utbetalningar av assistansersättning för Kevin Karlsson.

Kevin Lodin har vidare, som led i brottsligheten, falskeligen utgett sig för att arbeta som personlig assistent för Kevin Karlsson eller kraftigt överdrivit omfattningen av utfört arbete, upplåtit sitt bankkonto för utbetalning av lön för assistansarbete som inte har utförts på lagenligt sätt samt vidareförmedlat pengar till Therese Rask Sabet och Martin Rask.

Det hände vid 3 tillfällen mellan den 4 november 2021 och den 20 januari 2022 i Boden eller på andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt och i stor omfattning under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Kevin Lodin genom sitt agerande hänsynslöst utnyttjat brukaren Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och orsakat att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till.

Kevin Lodin begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

ÅTALSPUNKT 1.8 - GROVT BIDRAGSBROTT (Gull-Britt Paulsson)

Gull-Britt Paulsson har ensam och tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Hon har därigenom orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle

utbetala 585 913 kr, varav 460 656 kr utbetalats, i assistansersättning till Kevin Karlsson och till assistansanordnaren Hemassistans i Varberg AB som Kevin Karlsson anvisat som betalningsmottagare.

De oriktiga uppgifterna har bestått i att Gull-Britt Paulsson har undertecknat och därmed intygat riktigheten av tidsredovisningar innehållande oriktiga uppgifter om när, av vem samt i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson samt i övrigt lämnat oriktiga uppgifter i kontakter med myndigheter. De oriktiga tidsredovisningarna har lagts till grund för månadsvisa utbetalningar av assistansersättning för Kevin Karlsson.

Gull-Britt Paulsson har vidare, som led i brottsligheten, falskeligen utgett sig för att arbeta som personlig assistent för Kevin Karlsson eller kraftigt överdrivit omfattningen av utfört arbete, upplåtit sitt bankkonto för utbetalning av lön för assistansarbete som inte har utförts på lagenligt sätt samt vidarefördelar pengar till Therese Rask Sabet, Martin Rask och andra personer.

Det hände vid i vart fall 17 tillfällen mellan den 1 januari 2022 eller en kortare tid dessförinnan och den 8 augusti 2023 i Varberg eller på andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de sammantaget avsett betydande belopp, begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Gull-Britt Paulsson genom sitt agerande hänsynslöst utnyttjat brukaren Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och orsakat att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till.

Gull-Britt Paulsson begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

ÅTALSPUNKT 1.9 - GROVT BIDRAGSBROTT (Gunder Paulsson)

Gunder Paulsson har ensam och tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Han har därigenom orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala 524 109 kr, varav 437 792 kr utbetalats, i assistansersättning till Kevin Karlsson och till assistansanordnaren Hemassistans i Varberg AB som Kevin Karlsson anvisat som betalningsmottagare.

De oriktiga uppgifterna har bestått i att Gunder Paulsson har

undertecknat, eller tillåtit annan att underteckna, och därmed intygat riktigheten av tidsredovisningar innehållande oriktiga uppgifter om när, av vem samt i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson samt lämnat oriktiga uppgifter i kontakter med myndigheter. De oriktiga tidsredovisningarna har lagts till grund för månadsvisa utbetalningar av assistansersättning för Kevin Karlsson.

Gunder Paulsson har vidare, som led i brottsligheten, falskeligen utgett sig för att arbeta som personlig assistent för Kevin Karlsson eller kraftigt överdrivit omfattningen av utfört arbete, upplåtit sitt bankkonto för utbetalning av lön för assistansarbete som inte har utförts på lagenligt sätt samt vidarefördelad eller tillåtit Gull-Britt Paulsson att vidarefördela pengar till Therese Rask Sabet, Martin Rask och andra personer.

Det hände vid i vart fall 16 tillfällen mellan den 1 januari 2022 eller en kortare tid dessförinnan och den 7 augusti 2023 i Varberg eller på andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de sammantaget avsett betydande belopp, begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt och i stor omfattning under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Gunder Paulsson genom sitt agerande hänsynslöst utnyttjat brukaren Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och orsakat att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till.

Gunder Paulsson begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

ÅTALSPUNKT 1.10 - GROVT BIDRAGSBROTT (Alexandra Svanholm)

Alexandra Svanholm har ensam och tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Hon har därigenom orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala och utbetalat sammanlagt 329 930 kr i assistansersättning till assistansanordnaren Hemassistans i Varberg AB som Kevin Karlsson anvisat som betalningsmottagare.

De oriktiga uppgifterna har bestått i att Alexandra Svanholm har undertecknat och därmed intygat riktigheten av tidsredovisningar innehållande oriktiga uppgifter om när, av vem samt i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson. De oriktiga tidsredovisningarna

har lagts till grund för månadsvisa utbetalningar av assistansersättning för Kevin Karlsson.

Alexandra Svanholm har vidare, som led i brottsligheten, falskeligen utgett sig för att arbeta som personlig assistent för Kevin Karlsson eller kraftigt överdrivit omfattningen av utfört arbete, upplåtit sitt bankkonto för utbetalning av lön för assistansarbete som inte har utförts på lagenligt sätt samt vidarefördelar pengar till Therese Rask Sabet och Martin Rask.

Det hände vid i vart fall 7 tillfällen mellan den 2 april 2022 eller en kortare tid dessförinnan och den 23 november 2022 i Hjärupe eller på andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de sammantaget avsett betydande belopp, begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt och i stor omfattning under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Alexandra Svanholm genom sitt agerande hänsynslöst utnyttjat brukaren Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och orsakat att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till.

Alexandra Svanholm begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

ÅTALSPUNKT 1.11 - GROVT BIDRAGSBROTT (Marie Falchi)

Marie Falchi har ensam och tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Hon har därigenom orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala 1 080 677 kr, varav 952 012 kr har utbetalats, i assistansersättning till Kevin Karlsson och till assistansanordnaren Nordisk Hem och LSS Assistans AB som Kevin Karlsson anvisat som betalningsmottagare. Bolaget har i sin tur betalat ut lön till personer som falskeligen utgett sig för att arbeta som personliga assistenter för Kevin Karlsson och till personer som inte utfört assistansarbete för Kevin Karlsson i redovisad omfattning.

De oriktiga uppgifterna har bestått i att Marie Falchi har uppdragit åt andra att upprätta och underteckna tidsredovisningar innehållande oriktiga uppgifter om när, av vem och i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson. Marie Falchi har också lämnat oriktiga

uppgifter vid kontakter med myndigheter och underlåtit att anmäla ändrade förhållanden av betydelse för bedömningen av assistansbehovet för brukaren Kevin Karlsson. I vart fall har hon under hela brottstiden vidhållit eller underlåtit att ändra de oriktiga uppgifterna. Marie Falchi har vidare underlåtit att rapportera missförhållanden eller en påtaglig risk för missförhållanden som hon varit skyldig att rapportera.

Marie Falchi har också, i egenskap av formell och faktisk företrädare för Nordisk Hem och LSS Assistans AB, underlåtit att utöva lagstadgad och erforderlig kontroll eller tillsyn över den verksamhet som bolaget bedrivit i fråga om skyldigheten att tillhandahålla all den lagenliga assistans som brukaren Kevin Karlsson har beviljats assistansersättning för. Hon har genom denna underlåtenhet orsakat fara för att Försäkringskassan skulle utbetala och utbetalat assistansersättning enligt ovan.

Det hände vid i vart fall 5 tillfällen mellan den 21 augusti 2023 och den 20 februari 2024 i Stockholm och på andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de sammantaget avsett betydande belopp, begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt och i stor omfattning under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Marie Falchi genom sitt agerande hänsynslöst utnyttjat brukaren Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och orsakat att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till.

Marie Falchi begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

ÅTALSPUNKT 1.12 - GROVT BIDRAGSBROTT (Khen Karlsson)

Khen Karlsson har ensam och tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Han har därigenom orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala 281 040 kr, varav 247 292 kr utbetalats, i assistansersättning till Kevin Karlsson och till assistansanordnaren Nordisk Hem och LSS Assistans AB som Kevin Karlsson anvisat som betalningsmottagare.

De oriktiga uppgifterna har bestått i att Khen Karlsson har undertecknat och därmed intygat riktigheten av tidsredovisningar innehållande oriktiga uppgifter om när, av vem samt i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson. De oriktiga tidsredovisningarna har lagts till grund för månadsvisa utbetalningar av assistansersättning för Kevin Karlsson.

Khen Karlsson har vidare, som led i brottsligheten, falskeligen utgett sig för att arbeta som personlig assistent för Kevin Karlsson eller kraftigt överdrivit omfattningen av utfört arbete, upplåtit sitt bankkonto för utbetalning av lön för assistansarbete som inte har utförts på lagenligt sätt samt vidareförmedlat pengar till Therese Rask Sabet och Martin Rask.

Det hände vid 5 tillfällen mellan den 1 september 2023 eller en kortare tid dessförinnan och den 20 februari 2024 i Arvidsjaur och eventuellt andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de sammantaget avsett betydande belopp, begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt och i stor omfattning under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Khen Karlsson genom sitt agerande hänsynslöst utnyttjat brukaren Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och orsakat att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till.

Khen Karlsson begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

ÅTALSPUNKT 1.13 - GROVT BIDRAGSBROTT (Bezad Kohzad)

Bezad Kohzad har ensam och tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Han har därigenom orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala 228 124 kr, varav 206 058 kr utbetalats, i assistansersättning till Kevin Karlsson och till assistansanordnaren Nordisk Hem och LSS Assistans AB som Kevin Karlsson anvisat som betalningsmottagare.

De oriktiga uppgifterna har bestått i att Bezad Kohzad har undertecknat och därmed intygat riktigheten av tidsredovisningar innehållande oriktiga uppgifter om när, av vem samt i vilken omfattning assistans har utförts för Kevin Karlsson. De oriktiga tidsredovisningarna har lagts till grund för månadsvisa utbetalningar av assistansersättning för Kevin Karlsson.

Bezad Kohzad har vidare, som led i brottsligheten, falskeligen utgett sig för att arbeta som personlig assistent för Kevin Karlsson eller kraftigt överdrivit omfattningen av utfört arbete, upplåtit sitt bankkonto för utbetalning av lön för assistansarbete som inte har utförts på lagenligt sätt samt vidareförmedlat pengar till Therese Rask Sabet, Martin Rask och andra personer.

Det hände vid i vart fall 4 tillfällen mellan den 1 september 2023 eller en kortare tid dessförinnan och den 25 januari 2024 i Luleå och eventuellt andra platser, Sverige.

Brotten bör bedömas som grova eftersom de begåtts med hjälp av falska handlingar samt ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt under lång tid.

Som försvårande omständighet ska vidare beaktas att Bezaad Kohzaad genom sitt agerande hänsynslöst utnyttjat brukaren Kevin Karlsson i dennes skyddslösa ställning som svårt funktionshindrad och orsakat att Kevin Karlsson periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till.

Bezaad Kohzaad begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

Näringsförbud

Åklagaren har begärt att Daniel Daskalopoulos ska meddelas näringsförbud i 5 år.

Åklagaren har begärt att Sofia Daskalopoulos ska meddelas näringsförbud i 5 år.

Åklagaren har begärt att Marie Falchi ska meddelas näringsförbud i 3 år.

Företagsbot

Åklagaren har begärt att Nordisk Hem och LSS Assistans AB ska betala företagsbot med 600 000 kr.

Skadestånd

1. Försäkringskassan yrkar skadestånd att utges solidariskt av Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos, Daniel Daskalopoulos, med 5 482 572 kr.

Skadeståndet yrkas även solidariskt med:

- Gull-Britt Paulsson intill ett delbelopp om 417 204 kr
- Gunder Paulsson intill ett delbelopp om 405 416 kr
- Alexandra Svanholm intill ett delbelopp om 329 930 kr,
- Magnus Heikkilä intill ett delbelopp om 309 645 kr

- Markus Svanholm intill ett delbelopp om 254 986 kr, och
- Kevin Lodin intill ett delbelopp om 141 120 kr.

På beloppen yrkas ränta enligt 4 § 5 st och 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 februari 2023 till dess full betalning sker.

Yrkandet avser:

- Felaktigt utbetald assistansersättning
-

2. Försäkringskassan yrkar skadestånd att utges solidariskt av Therese Rask Sabet och Martin Rask med 117 008 kr.

Skadeståndet yrkas även solidariskt med:

- Gull-Britt Paulsson intill ett delbelopp om 43 452 kr, och
- Gunder Paulsson intill ett delbelopp om 32 376 kr.

På beloppet yrkas ränta enligt 4 § 5 st och 6 § räntelagen (1975:635) från den 25 juli 2023 till dess full betalning sker.

Yrkandet avser:

- Felaktigt utbetald assistansersättning
-

3. Försäkringskassan yrkar skadestånd att utges solidariskt av Therese Rask Sabet, Martin Rask, Marie Falchi och Nordisk Hem och LSS Assistans AB med 923 714 kr.

Skadeståndet yrkas även solidariskt med:

- Khen Karlsson intill ett delbelopp om 247 292 kr, och
- Bezaad Kohzad intill ett delbelopp om 206 058 kr.

På beloppet yrkas ränta enligt 4 § 5 st och 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 februari 2024 till dess full betalning sker.

Yrkandet avser:

- Felaktigt utbetald assistansersättning (efter avdrag med 28 298 kr som redan har återbetalats till försäkringskassan).

Förverkande och beslag

TALAN OM KVARSTAD

1. Åklagaren har yrkat att den tidigare beslutade kvarstaden avseende Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos om 5 482 752 kr ska bestå till dess att verkställighet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom.
2. Åklagaren har yrkat att den tidigare beslutade kvarstaden avseende Martin Rask om 6 551 592 kr ska bestå till dess att verkställighet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom.
3. Åklagaren har yrkat att den tidigare beslutade kvarstaden avseende Khen Karlsson om 247 292 kr ska bestå till dess att verkställighet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom.

TALAN OM VÄRDEFÖRVERKANDE

1. Åklagaren har yrkat att 9 000 kr avseende kontanter förverkas från Martin Rask enligt 36 kap 1 b § brottsbalken då det är klart mer sannolikt att egendomen utgör utbyte av brottslig verksamhet än att så inte är fallet: Kontanter, 9 000 SEK (Polismyndigheten, Region Nord, Utredning 1 PO Norrbotten; beslagsliggare 2024-5000-BG20734-3).
2. Åklagaren har yrkat att 3 800 kr avseende kontanter förverkas från Beza Kohzad enligt 36 kap 1 b § brottsbalken då det är klart mer sannolikt att egendomen utgör utbyte av brottslig verksamhet än att så inte är fallet: Kontanter, 800 SEK resp. 3 000 SEK (Polismyndigheten, Region Nord, Utredning 1 PO Norrbotten; beslagsliggare 2024-5000-BG20698-3-4).

ÅKLAGARNAS TALAN

Det finns anledning att inleda med att redogöra för de förtydliganden som gjorts av åklagarnas talan eftersom gärningsbeskrivningarna har varit föremål för förhållandevis omfattande frågor och justeringar vid såväl det planeringssammanträde som hölls inför huvudförhandlingen som vid huvudförhandlingen.

Åklagarna har justerat åtalen under huvudförhandlingen, innefattande bl.a. tillägg av subjektiva rekvisit och påstående om medhjälp för vissa tilltalade. Tingsrätten redovisar inte justeringarna i det följande eftersom gärningsbeskrivningarna i sin slutliga form framgår under rubriken Yrkanden. Det kan redan här framhållas att ingen av försvararna har invänt mot åklagarnas justeringar.

Åtalet omfattar 13 åtalspunkter, en per tilltalad. Gärningsbeskrivningarna är i många delar likalydande, med vissa skillnader avseende exempelvis belopp, antal brott och brottstider. Många påståenden är allmänt hållna och tingsrätten har därför ställt frågor till åklagarna för att närmare förstå vad som görs gällande med vissa begrepp och påståenden i gärningsbeskrivningarna. I det följande redovisas de förtydliganden som åklagarna har gjort.

Gärningsbeskrivningen och processens ram i brottmål

Av 45 kap. 4 § första stycket 3 rättegångsbalken följer att åklagaren ska ange den brottsliga gärningen anges med uppgift om tid, plats och de övriga omständigheter som behövs för dess kännetecknande. Åklagaren ska även ange de bestämmelser som är tillämpliga.

En dom får inte avse någon annan gärning än den för vilken talan i behörig ordning har förts (30 kap. 3 § rättegångsbalken). Gärningsbeskrivningen utgör ramen för brottmålsprocessen. Endast de påståenden om gärningen som kan utläsas av gärningsbeskrivningen får läggas till grund för domen. I detta ligger emellertid inte att åklagaren måste beskriva den brottsliga gärningen i detalj. Det räcker att han eller hon anger de omständigheter som behövs för att känneteckna gärningen. Gärningsbeskrivningen ska innehålla det som enligt åklagaren konstituerar brottet. Man kan även uttrycka det på så sätt att gärningsbeskrivningen ska innehålla sådana rekvisit som karakteriserar gärningen som brottslig. Påståenden rörande gärningen som inte kan utläsas av gärningsbeskrivningen får inte läggas till grund för en fällande dom (se t.ex. Högsta domstolens avgöranden NJA 2015 s. 405 och NJA 2023 s. 460).

Det ankommer alltså på åklagaren att beskriva det handlingsförlopp för vilket han eller hon anser att den tilltalade bör fällas till ansvar. I handlingsförloppet innefattas såväl de yttre faktiska omständigheterna som de subjektiva moment som ingår i gärningen. Åklagarens uppgifter ska vara ägnade att för den tilltalade tydligt klargöra vad som läggs denne till last så att han eller hon kan ta ställning till på vilka punkter försvaret kan inriktas (se NJA 2023 s. 460).

Som en allmän utgångspunkt gäller att gärningsbeskrivningen får tolkas i belysning av det lagrum och den brottsbeteckning som åklagaren har angett. En tolkning av en gärningsbeskrivning får dock inte leda till att en dom baseras på något för den tilltalade överraskande moment, som han eller hon inte har haft möjlighet att försvara sig emot (se ovan nämnda avgöranden från Högsta domstolen).

Förtydliganden av åklagarnas talan i målet

Martin Rask och Therese Rask Sabet

I första stycket i både Martin Rasks och Therese Rask Sabets gärningsbeskrivningar framgår att åklagarna gör gällande att de "[...] tillsammans och i samförstånd med andra [har] lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson". Åklagarna har förtydligat att de "andra" som avses är samtliga övriga tilltalade.

Martin Rask

I andra stycket har åklagarna gjort gällande att Martin Rask "[...] förmått andra att lämna sådana oriktiga uppgifter [...]". Med andra i detta sammanhang har åklagarna förtydligat att alla övriga tilltalade avses, utom Daniel Daskalopoulos.

I tredje stycket – där det också står att Martin Rask har "förmått andra personer" – har åklagarna förtydligat att de personer som avses i detta sammanhang är Markus Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson, eventuellt Alexandra Svanholm samt Khen Karlsson och Bezaad Kohzad. Åklagarna har vidare gjort gällande att detta stycke ska uppfattas som en beskrivning av brottsplanen. Beträffande påståendet "Han har vidare mottagit löneutbetalningar och tillgodogjort sig värdet av felaktigt utbetalda löner genom överföringar från andra personer" i samma stycke har åklagarna förtydligat att detta avser överföringar från alla assistenter samt vittnena Tim Phayungjaroen och Panachai Phayungjaroen.

I femte stycket har åklagarna gjort gällande att brotten bör bedömas som grova bl.a. eftersom de har begåtts med hjälp av falska handlingar. Med falska handlingar har åklagarna förtydligat att de handlingar som avses är tidsredovisningarna och assistansräkningarna, som innehåller oriktiga uppgifter om arbetstid vilket utgör en fara i bevishänseende. Åklagarna har också anfört att även vissa tidsredovisningar som undertecknats av annan än assistenten kan avses.

Åklagarna har vidare gjort gällande att de myndigheter som avses i gärningsbeskrivningen för Martin Rask är Försäkringskassan och kommunen.

Beträffande gärningsbeskrivningens sista stycke har åklagarna förtydligat att de gärningar som avses är Therese Rask Sabets, Alexandra Svanholm, Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulssons gärningar under den aktuella tidsperioden. De råd eller dåd som avses är de kontakter som Martin Rask har haft med Therese Rask Sabet, Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson under den tid som han har suttit frihetsberövad. I dessa kontakter har assistansen diskuterats. Martin Rask har därtill gett Therese Rask Sabet tillgång till sin ekonomi under samma tidsperiod. Någon kontakt med Alexandra Svanholm har inte skett.

Therese Rask Sabet

I andra stycket har åklagarna gjort gällande att Therese Rask Sabet har "[...] förmått andra att lämna sådana oriktiga uppgifter [...]". Åklagarna har förklarat att de personer som åsyftas i detta sammanhang är Alexandra Svanholm, Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson.

I tredje stycket där det också står att Therese Rask Sabet har "förmått andra personer" – har åklagarna förtydligat att de som avses i detta sammanhang är Alexandra Svanholm, Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson. Åklagarna har

vidare gjort gällande att detta stycke, likt motsvarande stycke för Martin Rask, ska uppfattas som en beskrivning av brottsplanen. Beträffande påståendet ”Hon har vidare mottagit löneutbetalningar och tillgodogjort sig värdet av felaktigt utbetalda löner genom överföringar från andra personer.” har åklagarna förtydligat att detta avser överföringar från alla assistenter samt vittnena Tim Phayungjaroen och Panachai Phayungjaroen.

I femte stycket har åklagarna gjort gällande att brotten bör bedömas som grova bl.a. eftersom de har begåtts med hjälp av falska handlingar. Med falska handlingar har åklagarna förtydligat att det som avses är tidsredovisningarna och assistansräkningarna, som innehåller oriktiga uppgifter om arbetstid vilket utgör en fara i bevishänseende. Med falska handlingar kan också avses att vissa tidsredovisningar undertecknats av annan än assistenten.

Åklagarna har vidare gjort gällande att de myndigheter som avses i gärningsbeskrivningen för Therese Rask Sabet är Försäkringskassan och kommunen.

Beträffande gärningsbeskrivningens sista stycke har åklagarna förtydligat att de gärningar som åsyftas är Martin Rasks, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos gärningar under aktuell tidsperiod. De råd och dåd som åsyftas är att Therese Rask Sabet har möjliggjort gärningarna genom att vara med Kevin och ta hand om Kevin trots att andra assistenter stått på schema.

Sofia Daskalopoulos

I första stycket har åklagarna gjort gällande att Sofia Daskalopoulos ”[...]tillsammans och i samförstånd med andra har lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson.”. De andra som avses är enligt åklagarna Martin Rask och Therese Rask Sabet samt assistenterna Markus

Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson och Alexandra Svanholm.

I andra stycket har åklagarna gjort gällande att Sofia Daskalopoulos har "[...] lämnat oriktiga uppgifter vid kontakter med myndigheter [...]". Åklagarna har förklarat att det är Försäkringskassan som avses och med oriktiga uppgifter i detta sammanhang avses i vart fall att Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson har utfört arbete. Vidare har åklagarna i samma stycke gjort gällande att Sofia Daskalopoulos har "[...] underlåtit att anmäla ändrade förhållanden [...]". De ändrade förhållanden som åklagarna har avsett är skolgång, flyttar och sonmatning.

Gärningsbeskrivningens tredje stycke innehåller påstående om att Sofia Daskalopoulos har ett s.k. företagaransvar. Stycket har varit föremål för en del diskussion under huvudförhandlingens gång. Åklagarna justerade ena dagen bort hela stycket, för att nästa dag lägga till det igen.

I femte stycket har åklagarna gjort gällande att brotten bör bedömas som grova bl.a. eftersom de har begåtts med hjälp av falska handlingar. Med falska handlingar har åklagarna förtydligat att det som avses är tidsredovisningarna och assistansräkningarna, som innehåller oriktiga uppgifter om arbetstid vilket utgör en fara i bevishänseende. Med falska handlingar kan också avses att vissa tidsredovisningar undertecknats av annan än assistenten.

De myndigheter som åsyftas i gärningsbeskrivningen är Försäkringskassan.

Daniel Daskalopoulos

Åklagarna har förtydligat att det ansvar som görs gällande för Daniel Daskalopoulos är ett s.k. företagaransvar.

I femte stycket har åklagarna gjort gällande att brotten bör bedömas som grova bl.a. eftersom de har begåtts med hjälp av falska handlingar. Med falska handlingar har åklagarna förtydligat att det som avses är tidsredovisningarna och assistansräkningarna, som innehåller oriktiga uppgifter om arbetstid vilket utgör en fara i bevishänseende. Med falska handlingar kan också avses att vissa tidsredovisningar undertecknats av annan än assistenten.

Markus Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson och Alexandra Svanholm

Första stycket i Markus Svanholms, Magnus Heikkiläs, Kevin Lodins, Gull-Britt Paulssons, Gunder Paulssons och Alexandra Svanholms gärningsbeskrivningar är likalydande bortsett från det belopp som görs gällande. Således påstås det att de "[...] tillsammans och i samförstånd med andra har lämnat oriktiga uppgifter [...]". Åklagarna har förtydligat att med "andra" avses för var och en av de nu aktuella tilltalade följande personer:

- Markus Svanholm: Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos
- Magnus Heikkilä: Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos
- Kevin Lodin: Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos
- Gull-Britt Paulsson: Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos, Daniel Daskalopoulos och Gunder Paulsson
- Gunder Paulsson: Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos, Daniel Daskalopoulos och Gull-Britt Paulsson
- Alexandra Svanholm: Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos

Åklagarna har således förtydligat att det inte görs gällande att assistenterna har agerat som medgärningsmän med varandra.

Åklagarna har vidare gjort gällande att gärningsbeskrivningarnas tredje stycke innehåller en beskrivning av brottsplanen men också påståenden om penningtvättbrott.

Åklagarna har förtydligat att den första dagen i tidsintervallet i gärningsbeskrivningarnas fjärde stycke motsvarar den första dagen som en tilltalad redovisat tid och den sista dagen i tidsintervallet är den sista dagen som pengar överförts.

Åklagarna har också gjort gällande att de ”falska handlingar” i gärningsbeskrivningarnas femte stycke är samma handlingar som avses i gärningspåståendena riktade mot Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos. Vidare har åklagarna gjort gällande att kvalifikationsgrunden att brotten ”[...] ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt under lång tid.” för Markus Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson och Alexandra Svanholm ska prövas mot hela brottstiden, inte bara det tidsintervall som görs gällande mot var och en av nu nämnda tilltalade.

Åklagarna har slutligen gjort gällande att de myndigheter som avses i punkterna 1.8 och 1.9 (åtalet mot Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson) är Försäkringskassan.

Marie Falchi

I första stycket har åklagarna gjort gällande att Marie Falchi ”[...]tillsammans och i samförstånd med andra har lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans

för Kevin Karlsson.”. De andra som avses är enligt åklagarna Martin Rask och Therese Rask Sabet samt assistenterna Khen Karlsson och Beza Kohzad.

I andra stycket har åklagarna påstått att ”De oriktiga uppgifterna har bestått i att Marie Falchi har uppdragit åt andra [...]” och förklarat att de ”andra” som avses är Beza Kohzad, Khen Karlsson, Martin Rask och Martina Jönsson.

I andra stycket framgår också: ”Marie Falchi har också lämnat oriktiga uppgifter vid kontakter med myndigheter och underlåtit att anmäla ändrade förhållanden av betydelse för bedömningen av assistansbehovet ... [...]”. Åklagarna har förtydligat att det som avses är exempelvis att Marie Falchi har uppgett att hon har pratat med Khen Karlsson, som bekräftat att han har utfört assistans i Arvidsjaur samt uppgett att det inte är några problem för Khen Karlsson att utföra assistans i Luleå trots att hans bostadsort var i Arvidsjaur. Uppgifterna har lämnats vid exempelvis samverksansmöten med Försäkringskassan. De ändrade förhållanden som Marie Falchi underlåtit att anmäla är enligt åklagarna att Kevin Karlsson inte längre gick i skola och att han inte längre sondmatas.

Gärningsbeskrivningens tredje stycket innehåller enligt åklagarna det företagaransvar som görs gällande mot Marie Falchi. Åklagarna har vidare gjort gällande att företagaransvaret inte är subsidiärt i förhållande till påståendena i första och andra stycket i gärningsbeskrivningen och att påstådda brott avser samma tillfällen och samma tidpunkter. Företagaransvaret grundas på den rättsliga principen om företagaransvar. Det är upp till tingsrätten att pröva om ett sådant ansvar kan åläggas Marie Falchi.

Beträffande brottstiden har åklagarna gjort gällande att den sträcker sig från den dag då Marie Falchi kom överens med Mikael Kronberg om att åta sig uppdraget till dagen för tillslag i ärendet.

Åklagarna har gjort gällande att kvalifikationsgrunden att brotten "[...] ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt under lång tid." i femte stycket för Marie Falchi ska prövas mot hela brottstiden, inte bara det tidsintervall som görs gällande mot henne. De falska handlingar som avses i detta stycke är samma handlingar som avses i gärningspåståendena riktade mot Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos.

Khen Karlsson

I första stycket har åklagarna gjort gällande att Khen Karlsson "[...]tillsammans och i samförstånd med andra har lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson.". De andra som avses är enligt åklagarna Martin Rask och Therese Rask Sabet samt Marie Falchi.

Åklagarna har vidare gjort gällande att gärningsbeskrivningarnas tredje stycke innehåller en beskrivning av brottsplanen men också påståenden om penningtvättsbrott.

Åklagarna har förtydligat att den första dagen i tidsintervallet i gärningsbeskrivningarnas fjärde stycke motsvarar den första dagen som Khen Karlsson har redovisat tid och den sista dagen i tidsintervallet är den sista dagen som pengar överförts.

Åklagarna har också gjort gällande att de "falska handlingar" i gärningsbeskrivningarnas femte stycke är samma handlingar som avses i gärningspåståendena riktade mot Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos. Vidare har åklagarna gjort gällande att kvalifikationsgrunden att brotten "[...] ingått i en planerad brottslighet som

utövats systematiskt under lång tid.” för Khen Karlsson ska prövas mot hela brottstiden, inte bara det tidsintervall som görs gällande mot honom.

Bezad Kohzad

I första stycket har åklagarna gjort gällande att Bezad Kohzad ”[...]tillsammans och i samförstånd med andra har lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson.”. De andra som avses är enligt åklagarna Martin Rask och Therese Rask Sabet samt Marie Falchi.

Åklagarna har vidare gjort gällande att gärningsbeskrivningarnas tredje stycke innehåller en beskrivning av brottsplanen men också påståenden om penningtvättsbrott.

Åklagarna har förtydligat att den första dagen i tidsintervallet i gärningsbeskrivningarnas fjärde stycke motsvarar den första dagen som Bezad Kohzad har redovisat tid och den sista dagen i tidsintervallet är den sista dagen som pengar överförts.

Åklagarna har också gjort gällande att de ”falska handlingar” i gärningsbeskrivningarnas femte stycke är samma handlingar som avses i gärningspåståendena riktade mot Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos. Vidare har åklagarna gjort gällande att kvalifikationsgrunden att brotten ”[...] ingått i en planerad brottslighet som utövats systematiskt under lång tid.” för Bezad Kohzad ska prövas mot hela brottstiden, inte bara det tidsintervall som görs gällande mot honom.

Tingsrättens bedömning av gärningsbeskrivningarna

Tingsrätten anser att gärningsbeskrivningarna i och för sig uppfyller minimikraven för en gärningsbeskrivning, dock att det har funnits anledning för rätten att begära förtydliganden om vad åklagarna menar. Med dessa förtydliganden anser tingsrätten att ramen för rättens prövning har blivit tillräckligt klar. Pläderingsvis har vissa av försvararna lyft att de fortfarande inte förstår alla delar av åtalet, emellertid har det inte särskilt lyfts vilka delar som är otydliga för försvararna. Tingsrätten anser att gärningsbeskrivningarna, med ett undantag som tingsrätten återkommer till nedan, kan läggas till grund för rättens prövning.

Åklagarna har också justerat åtalen under huvudförhandlingen vid ett antal tillfällen. Försvararna har inte haft några invändningar mot åklagarnas justeringar. Tingsrätten bedömer därför att de tilltalade har haft möjlighet att försvara sig mot de gärningspåståenden som förs mot dem.

Beträffande assistenterna (dvs. Markus Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson, Alexandra Svanholm, Khen Karlsson och Bezaad Kohzad) har åklagarna gjort gällande att tredje stycket i respektive gärningsbeskrivning innehåller påstående om penningtvättsbrott. Åklagarna har härvid hänvisat till 3-5 §§ lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott. Tingsrätten konstaterar att penningtvättsbrotten (enligt 3 och 4 §§ nämnda lag) till sin konstruktion – utöver att det är andra typer av ageranden som straffas – skiljer sig från bidragsbrotten. Även om åklagarna har påstått att de tilltalade har upplåtit sina konton och vidareförmedlat pengar bedömer tingsrätten att gärningsbeskrivningarna - varken sett till rekvisit, brottstider och brottsenheter - omfattar påstående om penningtvättsbrott. Därtill kommer att åklagarna inte närmare har utvecklat hur den åberopade bevisningen förhåller sig till ett påstående om penningtvättsbrott. Tingsrätten

kommer därför inte att pröva om någon av de tilltalade har gjort sig skyldig till penningtvåtsbrott enligt 3 eller 4 §§ lagen om straff för penningtvåtsbrott.

Talan om företagsbot

Som följd av tingsrätternas domskrivningssystem kan åklagarnas fullständiga yrkande om företagsbot inte läggas in under rubriken Yrkanden. Det fullständiga yrkandet har följande lydelse.

Det yrkas att tingsrätten ålägger Nordisk Hem och LSS Assistans AB att betala en företagsbot om 600 000 kr på grund av den brottslighet som finns upptagen i åtalspunkt 1.11 ovan, som har begåtts i utövningen av bolagets näringsverksamhet.

Detta då brottet har begåtts av en person i ledande ställning och som har haft ett särskilt ansvar för tillsyn eller kontroll i verksamheten.

Lagrum: 36 kap. 7 § brottsbalken

INSTÄLLNING I SKULDFRÅGAN

Martin Rask

Martin Rask har förnekat brott. Han har gjort gällande att han har utfört assistansarbete åt Kevin Karlsson, dock inte under hela den tid som åtalet

avser. Han medger att han i viss mån har lämnat felaktiga uppgifter, men motsätter sig att det förekommit felaktiga utbetalningar. Kevin Karlsson har fått lagenlig assistans och han har inte utnyttjat sin son. Kevin Karlsson har inte passiviserats eller lämnats utan tillsyn.

Therese Rask Sabet

Therese Rask Sabet har förnekat brott. Hon har vidgått att det kan ha förekommit felaktiga uppgifter i tidrapporterna vid vissa tillfällen, gällande vilka klockslag och dagar som hon har utfört assistansarbete. Hon har motsatt sig att detta skulle ha resulterat i att assistansersättning felaktigt har betalats ut eller betalats ut med ett för högt belopp. Hon har arbetat alla de timmar som hon har begärt ersättning för, om än ibland på andra dagar och klockslag. Hon har intygat att Kevin fått assistansersättning under alla timmar som han har haft rätt till assistansersättning och mer därtill. Någon i familjen eller någon nära vän har alltid funnits där som assistent under varje assistansberättigad timme.

Sofia Daskalopoulos

Sofia Daskalopoulos har förnekat brott. Hon har varken själv eller tillsammans och i samförstånd med annan lämnat oriktiga uppgifter till Försäkringskassan. Hon har inte orsakat fara för att Försäkringskassan felaktigt skulle utbetala eller felaktigt har utbetalat assistansersättning. Om bolaget har betalat lön till personer som falskt utgett sig för att arbeta som personliga assistenter eller till personer som inte har utfört assistansersättning för Kevin Karlsson i redovisad omfattning har hon inte vetat om detta.

Hon har varken upprättat eller undertecknat tidsredovisningar med oriktiga uppgifter om när, av vem och i vilken omfattning som assistans har utförts för Kevin Karlsson. Hon har inte lämnat oriktiga uppgifter vid kontakten med myndigheter eller underlåtit att anmäla ändrade förhållanden av betydelse för assistansbehovet för Kevin Karlsson. Hon har inte vidhållit eller underlåtit att ändra oriktiga uppgifter under brottstiden.

Hon har inte själv eller tillsammans och i samförstånd med andra underlåtit att utöva lagstadgad och erforderlig kontroll eller tillsyn över den verksamhet som bolaget Hemassistans i Varberg AB har bedrivit i fråga om skyldigheten att tillhandahålla all den lagenliga assistans som Kevin Karlsson har beviljats assistansersättning för.

Daniel Daskalopoulos

Daniel Daskalopoulos har förnekat brott. Han har medgett att han varit formell företrädare för Hemassistans i Varberg AB mellan den 6 februari 2020 och den 20 mars 2023, men motsatt sig att han varit faktisk företrädare för bolaget under samma tid. Daniel Daskalopoulos har motsatt sig att det lämnats oriktiga uppgifter eller underlåtit att lämna uppgifter om ändrade förhållanden till Försäkringskassan. Han har motsatt sig att han underlåtit att utöva lagstadgad och erforderlig kontroll eller tillsyn över bolagets verksamhet i fråga om skyldighet att tillhandahålla all den lagenliga assistans som Kevin Karlsson har beviljats assistansersättning för. Han har motsatt sig att falska handlingar har använts, liksom att det varit fråga om en planerad brottslighet. Han har varken känt till eller bort känna till att Kevin Karlsson utnyttjats.

Markus Svanholm

Markus Svanholm har förnekat brott. Han har inte tillsammans och samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter. Han har inte heller lämnat oriktiga uppgifter på egen hand och bestrider att han orsakat fara för felaktig utbetalning liksom beloppets storlek i gärningsbeskrivningen. Markus Svanholm har inte använt falska handlingar, inte varit delaktig i någon planering, inte haft kännedom om beloppen och inte känt till systematiken eller omfattningen. Markus Svanholm har motsatt sig att han skulle ha agerat hänsynslöst eller utnyttjat Kevin Karlsson. Markus Svanholm har inte förstått eller haft vetskap om att Kevin Karlsson blivit passiviserad, lämnats ensam eller inte haft någon assistans. Han har inte heller haft uppsåt till gärningarna.

Magnus Heikkilä

Magnus Heikkilä har förnekat brott. Han har motsatt sig samtliga gärningsmoment och gjort gällande att han har utfört assistansarbete. Han vitsordar att ersättning har betalats ut vid sju tillfällen.

Kevin Lodin

Kevin Lodin har förnekat brott. Han har utfört den assistans som han har fått ersättning för.

Gull-Britt Paulsson

Gull-Britt Paulsson har medgett att hon har lämnat oriktiga uppgifter, men detta har inte skett tillsammans och i samförstånd med andra. Hon har varit ovetande om en brottsplan. Hon har inte arbetat som personlig assistent för Kevin Karlsson. Hon har upplåtit sitt bankkonto och vidareförmädat pengar men inte på ett icke lagenligt sätt. Hon trodde att någon annan skötte om Kevin Karlsson. Hon har endast undertecknat 13 tidsrapporter och den sista undertecknades den 1 mars 2023. Därefter har någon annan förfalskat hennes underskrift.

Gull-Britt Paulsson vitsordar inte det belopp som angetts i gärningsbeskrivningen. Hon förnekar att det har använts falska handlingar och att brottsligheten skett systematiskt. Hon har inte haft någon aning om någon av de försvårande omständigheterna, utan litat på att Therese Rask Sabet har tagit hand om Kevin Karlsson. Hon har saknat vetskap om att han inte fått lagenlig assistans.

Gunder Paulsson

Gunder Paulsson har förnekat brott. Han har varken själv eller tillsammans och i samförstånd med någon annan lämnat oriktiga uppgifter till Försäkringskassan. Han har inte intygat riktigheten av tidsredovisningen för någon myndighet och inte heller utgett sig för att vara personlig assistent. Han har inte upplåtit sitt bankkonto till någon annan. Han har inte utnyttjat Kevin Karlssons skyddslösa ställning och inte medverkat till att Kevin Karlsson lämnats utan tillsyn.

Alexandra Svanholm

Alexandra Svanholm har förnekat brott. Hon har motsatt sig att det har använts falska handlingar. Hon har vidgått att hon har undertecknat tidsrapporter och att hon har vidareförmedlat pengar till sin syster, Therese Rask Sabet. Hon har inte vitsordat det belopp som framgår av gärningsbeskrivningen och inte känt till beloppet. Hon har motsatt sig att hon har utnyttjat Kevin Karlssons utsatthet och att hon varit del av någon planering. Hon har inte agerat med uppsåt.

Marie Falchi

Marie Falchi har förnekat brott. Hon har inte tillsammans och i samförstånd med andra lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson i enlighet med vad som påstås eller betalat ut lön till personer som falskeligen har utgett sig för att arbeta som personliga assistenter för Kevin Karlsson och till personer som inte har utfört assistansarbete för Kevin Karlsson i redovisad omfattning. För det fall detta rent objektivt har skett har Marie Falchi saknat kännedom om de oriktiga förhållandena och därmed agerat utan uppsåt.

Marie Falchi har förnekat att hon uppdragit åt andra att upprätta och underteckna handlingar med oriktiga uppgifter, att hon har lämnat oriktiga uppgifter vid kontakter med myndigheter eller underlåtit att anmäla ändrade förhållanden av betydelse för bedömningen av assistansbehovet för brukaren Kevin Karlsson eller att hon vidhållit eller underlåtit att ändra oriktiga uppgifter. För det fall detta rent objektivt har skett har Marie Falchi saknat kännedom om de oriktiga förhållandena och därmed agerat utan uppsåt.

Marie Falchi har inte brustit i att utöva erforderlig kontroll och tillsyn i verksamheten hos Nordisk Hem och LSS Assistans AB.

Khen Karlsson

Khen Karlsson har förnekat brott. Han har arbetat som personlig assistent och alltså inte falskt utgett sig för att arbeta som sådan. Han har motsatt sig att han skulle ha överdrivit omfattningen av sitt arbete. Han har motsatt sig att han själv eller tillsammans och i samförstånd med annan skulle ha lämnat oriktiga uppgifter. Han har motsatt sig vetskap om någon brottsplan och saknat uppsåt. Han har motsatt sig att han överfört pengar till Therese Rask Sabet, däremot medgett att han har fört över pengar till Martin Rask. Martin Rask har emellertid också fört över pengar till honom. Han har motsatt sig att han utnyttjat Kevin Karlssons skyddslösa ställning liksom att brotten ska bedömas som grova.

Bezad Kohzad

Bezad Kohzad har förnekat brott. Han har motsatt sig att han skulle ha lämnat oriktiga uppgifter, men medgett att han har undertecknat tidsredovisningar. Han har utfört all assistans och motsatt sig att han upplåtit sitt bankkonto för utbetalning av lön. Han har medgett att han har fört över pengar, men gjort gällande att detta inte är otillbörligt.

INSTÄLLNING ÖVRIGA YRKANDEN

Företagsbot

Nordisk Hem och LSS Assistans AB har motsatt sig åklagarens talan om företagsbot. Under alla förhållanden har bolaget gjort gällande att en lägre företagsbot än den av åklagaren yrkade ska dömas ut. Skulle bolaget anses skadeståndsskyldigt blir den samlade reaktionen på brottet oproportionerligt sträng jml. 36 kap. 26 § första stycket 1 brottsbalken.

Näringsförbud

Sofia Daskalopoulos, Daniel Daskalopoulos och Marie Falchi har alla motsatt sig åklagarens talan om näringsförbud. De har gjort gällande att de inte grovt har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet. Om de döms för brott har de gjort gällande att näringsförbud inte är påkallat ur allmän synpunkt.

Kvarstad

Sofia Daskalopoulos, Daniel Daskalopoulos, Martin Rask och Khen Karlsson har alla motsatt sig åklagarnas yrkande om kvarstad.

Talan om utvidgat förverkande

Martin Rask och Bezaad Kohzad har motsatt sig åklagarnas yrkande om utvidgat förverkande av i beslag tagna kontanter.

Skadestånd

Försäkringskassan har yrkat att de tilltalade ska betala skadestånd och som framgått under rubriken Yrkanden ovan har tre olika skadeståndskrav framställts, benämnda 1, 2 och 3. De tilltalades inställningar redovisas under motsvarande rubrik nedan.

Skadestånd 1

Martin Rask. Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos (mot vilka kravet i sin helhet har yrkats solidariskt) har motsatt sig att betala skadestånd till Försäkringskassan. Inget belopp har vitsordats.

Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson, Alexandra Svanholm, Magnus Heikkilä, Markus Svanholm och Kevin Lodin (mot vilka skadeståndsyrkandet framställts solidariskt upp till vissa belopp) har alla motsatt sig Försäkringskassans yrkande. Ingen har vitsordat något belopp.

Skadestånd 2

Martin Rask och Therese Rask Sabet (mot vilka kravet i sin helhet har yrkats solidariskt) har motsatt sig att betala skadestånd till Försäkringskassan. Inget belopp har vitsordats.

Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson (mot vilka skadeståndsyrkandet har framställts solidariskt upp till vissa belopp) har motsatt sig Försäkringskassans yrkande. Ingen av dem har vitsordat något belopp.

Skadestånd 3

Martin Rask, Therese Rask Sabet, Marie Falchi och Nordisk Hem och LSS Assistans AB (mot vilka kravet i sin helhet har yrkats solidariskt) har motsatt sig att betala skadestånd till Försäkringskassan. Inget belopp har vitsordats.

Khen Karlsson och Bezaad Kohzad (mot vilka skadeståndsyrkandet har framställts solidariskt upp till vissa belopp) har motsatt sig Försäkringskassans yrkande. Ingen av dem har vitsordat något belopp.

UTREDNINGEN VID TINGSRÄTTEN

Förhör har hållits med de tilltalade Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos, Daniel Daskalopoulos, Markus Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson, Alexandra Svanholm, Marie Falchi, Khen Karlsson, Bezaad Kohzad. Förhör har även hållits med Joakim Davidsson, som är VD och ensam ägare av Nordisk Hem och LSS Assistans AB.

På åklagarnas begäran har vittnesförhör hållits med Kristin Gannby, Panachai Phayungjaroen, Ulla Mattila, Carl Jaeger Storm, Christoffer Kjellqvist, Ann-Katrine Eriksson, Mariana Bittmark Bengtsson, Mattias Strandberg, Tim Phayungjaroen, Helene Andreasson och Björn Collsiöö.

Förhörspersonernas huvudsakliga uppgifter framgår av en bilaga till domen.

Åklagarna har även åberopat följande bevisning (med vissa tillägg som framgår av mötesanteckningarna):

- Anmälan om brott från Försäkringskassan avseende Martin Rask, Therese Rask Sabet, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson samt HemAssistans i Varberg AB.
- Övergripande ekonomisk chart och underlag därtill.
- Sammanställningar från Försäkringskassan inklusive förklaringar avseende Kevin Karlssons assistansersättning.
- Information och förtydliganden från Försäkringskassan.
- Ursprunglig ansökan om assistansersättning från år 2005 med HemAssistans i Varberg AB som assistansanordnare.
- Beslut om assistansersättning från 2005 och framåt, beslutsunderlag, omprövningar/uppföljningar samt uppgifter ur läkarutlåtanden.
- Assistansavtal HemAssistans i Varberg AB.
- Fullmakter för Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos samt återkallelse av fullmakter.
- Bekräftelsebrev, uppdragsavtal respektive uppsägning av avtalet med Humana Assistans AB.
- Anmälan betalningsmottagare och anordnare för Kevin Karlsson.
- Assistansavtal Nordisk Hem och LSS Assistans AB.
- Fullmakt för ombud (Therese Rask Sabet).
- Anmälningar av nya assistenter och förtydligande från Försäkringskassan.

- Assistansräkningar undertecknade av Martin Rask.
- Assistansräkningar undertecknade av Therese Rask Sabet.
- Assistansräkningar undertecknade av Michael Kronberg.
- Tidsredovisningar assistenter.
- Journaler från Försäkringskassan.
- Journalanteckningar från Försäkringskassan, uppspelning av ljudinspelning/röstmeddelande från Marie Falchi och PM angående innehållet i densamma samt beslut från Försäkringskassan.
- Information från Försäkringskassan till den som fyller 18 år och begäran om komplettering.
- Kommunikation mellan Försäkringskassan och Marie Falchi om var assistans utförts samt underlag i form av kontoutdrag och hyresavtal insänt av Khen Karlsson.
- Mötesanteckningar avseende möte den 1 november 2023 mellan Försäkringskassan, Marie Falchi och förvaltaren Michael Kronberg.
- Samtalsdokumentation avseende samtal mellan Försäkringskassan och Jenny Hamrin Nilsson på Varbergs kommun angående Kevin Karlssons förhållanden när kommunen övertagit omsorgen om honom.
- Urval ur kommunens LSS-journaler.
- Journal avseende till Försäkringskassan inkommen anonym anmälan via e-tjänst för misstänkta felaktiga utbetalningar eller bidragsbrott daterad den 25 maj 2023.
- Journal vid anmälan för kontrollutredning avseende inkommen anmälan den 25 maj 2023 och uppföljande samtal.
- Utdrag ur LSS-journaler från Luleå kommun.
- Folkbokföringsuppgifter för Kevin Karlsson.
- PM angående Kevin Karlssons skolgång.
- PM angående Martin Rasks frihetsberövande.
- Krockrapporter med övergripande information och analyser av platsdata avseende assistenterna i ärendet.

- Krockrapporter avseende Therese Rask Sabet.
- Sammanställning SMS och arbetstid (Therese Rask Sabet).
- Krockrapport Magnus Heikkilä och PM angående rapporten.
- Krockrapport Kevin Lodin och PM angående rapporten.
- Uppspelning av film inspelad i samband med husrannsakan på Tunastigen 2022 den 21 december 2023.
- HAK-samtal mellan Martin Rask och "Vera".
- HAK-samtal mellan Martin Rask och "Stoffe".
- HAK-samtal mellan Martin Rask och "Heikki".
- HAK-samtal mellan Martin Rask och Tim Phayungjaroen.
- HAK-samtal mellan Martin Rask och "Mathias".
- HAK-samtal mellan Martin Rask och Kevin Lodin.
- HAK-samtal mellan Martin Rask och "Nemanja".
- HAK-samtal mellan Martin Rask och Therese Rask Sabet.
- HAK-samtal mellan Martin Rask och Marie Falchi.
- HAK-samtal mellan Martin Rask och "Hampus".
- Frågor, svar och loggutdrag från AiAi.
- Uppgifter om A-kassa för Martin Rask.
- PM och händelserapport angående fordonstopp Martin Rask, logg från AiAi och e-postkonversation.
- PM angående poliskontakt med Bezaad Kohzad kl. 04.15 den 14 september 2024.
- Transaktionslistor Länstrafiken samt analys av bussbiljetter.
- Fördjupande tillgångsutredningar avseende Martin Rask, Therese Rask Sabet, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson, Khen Karlsson, Bezaad Kohzad, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos.
- Urval av handlingar anträffade i Martin Rasks lägenhet vid husrannsakan.

- Läkrintyg i ärende om förvaltare, PM angående kontaktförsök till läkare, e-postkonversation, meddelande mellan Martin Rask och Daniel Daskalopoulos samt beslut från Hässleholms tingsrätt.
- Fotografier från Kevin Karlssons bostad på Skånegatan 234.
- Beslagsprotokoll och fotografier.
- Fotografier från trapphuset där Khen Karlsson bor.
- Beslagsprotokoll (Bezad Kohzad).
- Teleförmning Martin Rask.
- Teleförmningar Therese Rask Sabets tidigare telefoner.
- Teleförmning Therese Rask Sabet.
- Teleförmning Gunder Paulsson.
- Teleförmningar Gull-Britt Paulsson.
- Teleförmning Panachai Phayungjaroen.
- Teleförmning Bezad Kohzad.
- Teleförmning Alexandra Svanholm.
- Teleförmning Markus Svanholm.
- Teleförmning Magnus Heikkilä.
- Teleförmning Marie Falchi.
- Anställningsavtal och fullmakt Marie Falchi.
- Örmning av dator Marie Falchi.
- Teleförmning Daniel Daskalopoulos.
- Teleförmning Sofia Daskalopoulos.
- PM angående identitet "Dan-Erik Persson".
- Underrättelserapport kopplingar till Hells Angels samt information om organisationen.
- PM angående polisens besök hos Kevin Karlsson.
- Loggutdrag från AiAi samt svar på frågor.
- Bank ID-analys Panachai Phayungjaroen.
- Bank ID-analys Tim Phayungjaroen.
- Bank ID-analys Kevin Lodin och Bezad Kohzad.

- Bank ID-analys avseende samband mellan brukandet av Bank ID i Martin Rasks och Therese Rask Sabets namn.
- Mailsvar Amplius Omsorg.
- Mailsvar Humana AB och logg över stämplingar.
- Konversation mellan Bezaad Kohzad och "Tim Phayungjaroen".
- Klientsammandrag, besökshistorik, sammanställning och underlag från Kriminalvården avseende Martin Rask.
- Krockrapport Therese Rask Sabet avseende besök på häkte och anstalt.
- PM från polisens underrättelseenhet angående den påstådda assistenten Daniel K.
- Försäkringskassans blanketter för tidsredovisningar och assistansräkningar samt instruktioner.

Den skriftliga bevisningen har övergripande gåtts igenom i samband med åklagarnas sakframställan. Tingsrätten har därefter tagit del av den övriga bevisningen genom hänvisning. Det konstateras att bevisningen är omfattande. Såsom den har presenterats för tingsrätten har de stora dragen av påstådda händelser målats. Det har visats en tidslinje och även en ekonomisk översikt av hur pengar har förflyttats mellan de inblandade. Sett till bidragsbrottets konstruktion har presentationen av bevisningen ändå medfört att tingsrätten har fått lägga ett stort arbete på att sammanställa information. Därför kommer den redovisning som tingsrätten gör av bevisningen i domen, när nödvändigt, att vara detaljerad och tingsrätten har också valt att referera till sidor i förundersökningen för att det ska vara tydligt var information har hämtats från.

Även de tilltalade har åberopat bevisning. Tingsrätten redogör inte i detalj för den av de tilltalade åberopade bevisningen. Den har bl.a. bestått av fotografier och rutinhandlingar.

De inblandade personernas relationer

Kevin Karlsson är son till den tilltalade Martin Rask och vittnet Tim Phayungjaroen. Han är äldre bror till den tilltalade Khen Karlsson och yngre halvbror (på mammans sida) till vittnet Panachai Phayungjaroen. Martin Rask har under den i målet aktuella tiden även hetat Martin Karlsson.

Den tilltalade Gull-Britt Paulsson är Kevins Karlssons farmor. Hon är gift med den tilltalade Gunder Paulsson. De har hela tiden bott i Varberg.

Therese Rask Sabet och Martin Rask har varit ett par till och från under hela åtalstiden. De inledde en relation i slutet av år 2019 och flyttade ihop i början av år 2020. I samband med detta tog Martin Rasks och Tim Phayungjaroens relation slut. Kevins tre yngre syskon (däribland den tilltalade Khen Karlsson, som också är son till Tim Phayungjaroen) har bott tillsammans med Therese Rask Sabet och Martin Rask, liksom med Therese Rask Sabets egna två barn. Khen Karlsson studerade under hösten 2023 på gymnasiet i Arvidsjaur.

Den tilltalade Alexandra Svanholm är Therese Rask Sabets syster. Hon var tidigare gift med den tilltalade Markus Svanholm. Deras relation upphörde innan deras respektive åtalstid börjar. Under perioder har särskilt Alexandra Svanholm umgåtts mycket med Therese Rask Sabet. Även Markus Svanholm har vistats i perioder hos Therese Rask Sabet.

Den tilltalade Magnus Heikkilä och Martin Rask träffades genom ett gemensamt intresse för motorcyklar. Även den tilltalade Beza Kohzad och Martin Rask är bekanta med varandra. Det är inte uteslutet, men inte heller visat, att de träffades via Hells Angels MC.

Den tilltalade Kevin Lodin och Martin Rask träffades på gymmet och de har gemensamma bekanta.

De tilltalade Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos samt Martin Rask är alla uppvuxna i Varberg. Pga. ålderskillnader har de inte umgåtts som barn, men de har känt till varandra. Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos har drivit assistansbolaget HemAssistans i Varberg AB tillsammans. De har båda varit delägare. Martin Rask har varit anställd som assistent i bolaget även innan Kevin Karlsson beviljades assistansersättning. Sedan Kevin Karlsson beviljats assistansersättning har Martin Rask huvudsakligen arbetat som assistent för honom.

Även Therese Rask Sabet, Markus Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson och Alexandra Svanholm har varit anställda av HemAssistans i Varberg AB som personliga assistenter.

Den tilltalade Marie Falchi arbetar på assistansbolaget Nordisk Hem och LSS Assistans AB. Martin Rask, Therese Rask Sabet, Bezaad Kohzad och Khen Karlsson har varit anställda av Nordisk Hem och LSS Assistans AB under hösten 2023 och början av 2024.

Nordisk Hem och LSS Assistans AB ägs av Joachim Davidsson, som också är verkställande direktör och styrelseordförande i bolaget.

Vittnena Carl Jaeger Storm och Christoffer Kjellqvist känner Therese Rask Sabet. De har umgåtts huvudsakligen i slutet av 2022 och första halvåret 2023.

Vittnena Kristin Gannby och Ulla Mattila arbetar på gymnasieskolor. Kristin Gannby har varit Kevins mentor under tiden som han gick skola i Hässleholm. Ulla Mattila arbetar på en skola i Luleå, där Kevin skulle – men aldrig började – gå.

Vittnet Ann-Katrine Eriksson arbetar på assistansbolaget Humana AB, som under ett par veckor försommaren 2023 hade uppdrag som assistansanordnare för Kevin.

Vittnet Miriana Bittmark Bengtsson arbetar på Försäkringskassan, vittnet Björn Collsiöö arbetar på Inspektionen för vård och omsorg och vittnet Mathias Strandberg är polis.

Användning av namn och begrepp i domen

Kevin Karlsson kommer i domen att benämnas vid sitt förnamn. De tilltalade – utom Sofia Daskalopoulos, Daniel Daskalopoulos och Marie Falchi – har alla varit anställda som personliga assistenter åt Kevin. Martin Rask och Therese Rask Sabet är åtalade som medgärningsmän med alla andra tilltalade. Tingsrätten kommer i det följande att vid behov benämna dem som *huvudmän*. Övriga personer som varit anställda för att utföra Kevins vård kommer att benämnas som *assistenter*. Vissa, men inte alla, assistenter är åtalade i målet. De assistenter som inte är åtalade har hörts som vittnen.

HemAssistans i Varberg AB och Nordisk Hem och LSS Assistans AB har haft uppdrag som *assistansanordnare* för Kevins assistans. Sofia Daskalopoulos, Daniel Daskalopoulos och Marie Falchi kommer i vissa fall att benämnas som assistansanordnare, trots att det är bolagen som har haft uppdrag som assistansanordnare.

Den som har rätt till assistans – Kevin i detta fall – kommer i vissa sammanhang att benämnas som *brukare*, *den försäkrade* eller *förmånstagare*.

Redan här lyfter tingsrätten fram att begreppet *assistansräkning* i domen kommer att användas för den räkning som brukaren – alltså Kevin – ska lämna till Försäkringskassan varje månad med uppgift om hur många timmar sammanlagt som han har köpt personlig assistans för. Begreppet *tidsredovisning* kommer att användas för de uppgifter om arbetad tid som en

assistent redovisar varje månad och assistansanordnarens intygande av bl.a. assistentens anställning, dvs. den sammanlagda information som assistansanordnaren ska lämna till Försäkringskassan. Detta gäller för både den tid då assistansbolag har haft uppdrag som assistansanordnare och den tid då Kevin varit egenanordnare av assistansen.

RÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER

Bidragsbrott

Den som lämnar oriktiga uppgifter eller inte anmäler ändrade förhållanden som han eller hon är skyldig att anmäla enligt lag eller förordning, och på så sätt orsakar fara bl.a. för att en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd felaktigt betalas ut döms för bidragsbrott till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader (2 § bidragsbrottslagen [2007:612]).

För grovt bidragsbrott döms enligt 3 § bidragsbrottslagen till fängelse, lägst sex månader och högst sex år. Av 3 § följer också att det vid bedömningen av om brottet är grovt särskilt ska beaktas (1) om brottet rört betydande belopp, (2) om den som begått brottet använt falska handlingar, eller (3) om gärningen ingått i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning.

För vårdslöst bidragsbrott döms enligt 4 § bidragsbrottslagen den som av grov oaktsamhet begår en sådan gärning som avses i 2 §. Påföljden för vårdslöst bidragsbrott är böter eller fängelse i högst ett år. Om gärningen med hänsyn till beloppet, risken för slutlig ekonomisk skada och övriga omständigheter är mindre allvarlig, döms inte till ansvar.

Av förarbetena framgår att de fall som i första hand är avsedda att träffas av straffbestämmelsen är när förmånstagaren själv lämnar en oriktig uppgift eller åsidosätter en anmälningsskyldighet. Bestämmelsen omfattar emellertid även sådana fall där en person, exempelvis en arbetsgivare, medvetet lämnar en oriktig uppgift, som leder till fara för en felaktig utbetalning till någon annan. För det fall det inte är fråga om gärningsmannaskap kan i sådana fall bestämmelserna om medverkan i 23 kap. brottsbalken bli tillämpliga (prop. 2006/07:80 s. 96).

Bestämmelsen omfattar såväl skriftliga som muntliga uppgifter. Även felaktiga uppgifter som lämnas elektroniskt eller genom en servicetelefon kan medföra straffansvar. Bestämmelsens tillämplighet förutsätter inte att uppgiften lämnas till den myndighet, kommun eller arbetslöshetskassa som beslutar om förmånen. Exempelvis kan en felaktig uppgift avseende folkbokföringen som lämnas till Skatteverket medföra straffansvar om felaktigheten leder till fara för att en socialförsäkringsförmån betalas ut felaktigt eller med ett för högt belopp, förutsatt att detta omfattas av gärningsmannens uppsåt (prop. 2006/07:80 s. 95 ff).

Med oriktig uppgift avses inte endast osann uppgift utan även en ofullständig uppgift, dvs. ett partiellt förtigande av sanningen. Vilka uppgifter som ska lämnas och vad som är en oriktig uppgift görs med ledning av den materiella författning som reglerar varje förmån (prop. 2006/07:80 s. 95 ff).

Underlåtenhet att anmäla ändrade förhållanden kan också leda till ansvar för bidragsbrott. En förutsättning är att skyldigheten att anmäla ändrade förhållanden följer av lag eller förordning. Bestämmelsen riktar sig till ”den som...”. Därmed skulle ansvar för underlåtenhet att anmäla ändrade förhållanden även kunna drabba annan än den förmånsberättigade. Förutsättningen är dock att skyldigheten att anmäla ändrade förhållanden

framgår av lag eller förordning (Roos, A-M., Bidragsbrottslagen, 2 §, Lexino 2022-03-01 [JUNO]).

Ett bidragsbrott fullbordas redan när den oriktiga uppgiften lämnas till en myndighet eller när en anmälningsskyldighet åsidosätts under förutsättning att det medför den fara som krävs. Det finns dock en möjlighet till frivillig rättelse i 5 § bidragsbrottslagen, som inte närmare belyses här. Den fara som ska föreligga måste vara konkret. Konkret fara får normalt anses föreligga om den oriktiga uppgiften alternativt avsaknaden av en uppgift om ändrade förhållanden sannolikt inte skulle upptäckas vid den normala rutinmässiga kontroll som en myndighet utför. Det finns alltså i allmänhet inte någon konkret fara om felaktigheten avser en uppgift som en myndighet regelmässigt kontrollerar. Subjektiva omständigheter som vad gärningsmannen trott, förväntat sig eller insett om faran har ingen betydelse för denna bedömning. Sådana omständigheter kan däremot få betydelse för uppsåtsbedömningen.

För straffansvar för bidragsbrott ska samtliga objektiva brottsförutsättningar täckas av uppsåt. Det innebär att såväl en oriktig uppgift alternativt en åsidosatt anmälningsskyldighet liksom faran för att en ekonomisk förmån felaktigt betalas ut eller betalas ut med ett för högt belopp måste vara täckt av uppsåt. Straffansvar för grov oaktsamhet bör i första hand förbehållas sådana beteenden som är ett utslag av medveten oaktsamhet. I förarbetena har uttalats att det inte är inte uteslutet att beteckna även en omedveten oaktsamhet som grov (prop. 2006/07:80 s. 97). Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2013 s. 639 bedömt att en person som i en ansökan om försörjningsstöd underlåtit att redovisa mottagen skatteåterbäring inte var grovt oaktsam.

En underlåten anmälan till Försäkringskassan om ändrade förhållanden har ansetts utgöra en gärning vid varje utbetalningstillfälle (NJA 2012 s. 886). På liknande sätt har det bedömts att en oriktig uppgift i en assistansräkning eller tidsredovisning utgör ett brott vid uppgiftslämnandet (se t.ex. NJA 2007 s. 973,

Svea hovrätts dom den 23 juli 2015 i mål B 5912-14 och Hovrätten över Skåne och Blekinges dom den 7 januari 2020 i mål B 2803-18). Det finns också exempel i praxis på att det räcker att en oriktig uppgift i en tidsredovisning ska vara felaktig för att den följande utbetalningen ska anses felaktig (se Södertälje tingsrätts dom den 19 december 2024 i mål B 2876-21).

Vid bedömningen av om ett bidragsbrott är grovt ska det särskilt beaktas om brottet har rört betydande belopp, om de som begått brottet använt falska handlingar eller om gärningen ingått i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning. De särskilda kvalifikationsgrunderna i paragrafen är endast exemplifierande, och ställningstagandena måste alltid baseras på en helhetsbedömning av samtliga omständigheter vid brottet (se prop. 2006/07:80 s. 96 och 97).

I praxis används ett riktmärke på ca fem prisbasbelopp som gräns för vad som kan anses vara ett betydande belopp.

När det gäller falska handlingar konstaterar tingsrätten att den kvalifikationsgrunden inte är densamma som att en handling innehåller osanna eller oriktiga uppgifter. En falsk handling är i regel ett bevismedel, sant eller inte, som inte är framställt av den person som den ser ut att komma från. Förfalskningsåtgärden kan bestå i att skriva en annan persons namnteckning eller att ändra en uppgift i ett dokument som utfärdats av någon annan. En osann handling däremot innehåller uppgifter som inte överensstämmer med verkligheten. Ett typiskt fall är att någon i ett intyg lämnar en oriktig uppgift. (se Justitieutskottets betänkande 1995/96:JuU23 s. 14f).

Högsta domstolen har beträffande den tredje kvalifikationsgrunden – att gärningen ingått i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning – uttalat följande (med anledning av ett åtal om skattebrott). Enbart det förhållandet att ett förfarande upprepas på likartat sätt medför inte att brottsligheten bedöms vara systematisk på det sätt som krävs för att det ska

vara fråga om grova skattebrott. Som regel bör det krävas någon form av brottsplan eller i allt fall att upprepningarna framstår som en påräknelig fortsättning på tidigare gärning eller gärningar. Att brotten har upprepats kan dock, även om brottsligheten inte är att anse som systematisk i gradindelningshänseende, sammantaget med andra omständigheter föranleda att brotten ska bedömas som grova (NJA 2018 s. 634). I flertalet avgöranden om bidragsbrott har enstaka brott bedömts som grova brott när de ingått i en mer omfattande brottslighet, alltså omfattats av en större brottsplan (se bl.a. Svea hovrätts dom den 23 juli 2015 i mål B 5912-14).

Rättslig reglering avseende assistansersättning

Bestämmelser om assistansersättning finns framför allt i 51 kap. socialförsäkringsbalken, lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och förordningen (1993:1091) om assistansersättning. Försäkringskassan har med stöd av sistnämnda förordning meddelat föreskrifter om assistansersättning (FKFS 2016:4).

Assistansersättning

För rätt till assistansersättning krävs att den försäkrade behöver personlig assistans i genomsnitt mer än 20 timmar i veckan för sådana grundläggande behov som avses i 9 a § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (51 kap. 3 § socialförsäkringsbalken). Assistansersättning lämnas endast under förutsättning att den används för köp av personlig assistans eller för kostnader för personliga assistenter (51 kap. 4 §

socialförsäkringsbalken). Assistansersättning betalas ut månadsvis med visst belopp för det antal beviljade assistanstimmar som assistans har lämnats (51 kap. 14 § socialförsäkringsbalken).

Av 51 kap. 16 § socialförsäkringsbalken följer att assistansersättning inte betalas ut bl.a. om assistansen har utförts på arbetstid som överstiger den tid som anges i 2–4 §§ lagen (1970:943) om arbetstid m.m. i husligt arbete, 5–10 b §§ arbetstidslagen (1982:673) eller kollektivavtal som uppfyller kraven i 3 § arbetstidslagen, eller som till följd av ålderdom, sjukdom eller liknande orsak saknar förmåga att utföra arbete som personlig assistent.

Assistansräkningar och tidsredovisningar

Den försäkrade *ska* (tingsrättens kursivering) efter utgången av varje månad lämna en sammanställning av antalet assistanstimmar till Försäkringskassan och att sammanställningen ska ske antingen på blanketten Räkning assistansersättning (3057) eller via en e-tjänst som Försäkringskassan tillhandahåller. Den försäkrade ska underteckna sammanställningen (6 § Försäkringskassans föreskrifter [2016:4] om assistansersättning). Av den aktuella blanketten (3057) framgår följande av avsnittet som avser underskrift:

7. Underskrift

Jag intygar på heder och samvete att de uppgifter jag lämnar är riktiga och fullständiga.		
Jag vet att jag kan få betala tillbaka felaktigt utbetald ersättning. Jag vet att jag kan göra mig skyldig till brott om jag lämnar oriktiga eller ofullständiga uppgifter, eller inte meddelar Försäkringskassan när uppgifterna ändras.		
Datum (år, månad, dag)	Namnteckning	Telefon, även riktnummer

Det har inte åberopats något underlag från den e-tjänst som Försäkringskassan tillhandahåller för assistansräkningen, men tingsrätten utgår från att innehållet i e-tjänsten motsvarar blankettens utformning eftersom det är Försäkringskassans egen e-tjänst. Således framgår att den försäkrade intygar

uppgifterna på heder och samvete samt tar del av en erinran om att det kan vara brottsligt att lämna oriktiga eller ofullständiga uppgifter eller att inte meddela Försäkringskassan när uppgifterna ändras.

Assistansanordnare har också ålagts en uppgiftsskyldighet i 51 kap. 24 § 2 socialförsäkringsbalken. Av bestämmelsen framgår att den som är arbetsgivare åt en personlig assistent *ska* lämna uppgifter som visar den arbetstid som assistenten har arbetat hos en assistansberättigad. Uppgifterna ska lämnas månadsvis i efterhand. De ska lämnas på blanketten Tidsredovisning assistansersättning (3059) eller via en e-tjänst som Försäkringskassan har godkänt. Uppgifterna ska lämnas för varje assistent som anlitats under månaden och tidsredovisningen ska undertecknas av arbetsgivaren. Assistenten ska *bestyrka* uppgifterna på blanketten (5 § Försäkringskassans föreskrifter [2016:4] om assistansersättning). Av den aktuella blanketten (3059) framgår att såväl en egenanordnare eller en assistansanordnare och assistenten *intygar* att uppgifterna i blanketten är riktiga och att assistenten ska lämna blanketten till sin arbetsgivare när han eller hon har skrivit under. Av informationen till blanketten framgår samma information samt att assistenten och arbetsgivaren kommer överens om vem som ska skicka blanketten till Försäkringskassan.

Anmälningsskyldighet

Av 110 kap. 46 § socialförsäkringsbalken följer bl.a. att den som har rätt till eller annars får en förmån ska anmäla ändrade förhållanden som påverkar rätten till eller storleken av förmånen. Ändrade förhållanden kan avse bl.a. bosättning i Sverige, bostadsförhållanden och hälsotillstånd. En sådan anmälan ska även göras av den till vilken assistansersättning har betalats ut enligt 51 kap. 19 § om denne har kännedom om de ändrade förhållandena. En anmälan

behöver inte göras om den handläggande myndigheten har kännedom om ändringen och därför saknar behov av en anmälan.

Av 110 kap. 47 § socialförsäkringsbalken framgår att en anmälan enligt 46 § ska göras så snart som möjligt och senast fjorton dagar efter det att den anmälningsskyldige fick kännedom om förändringen. Den handläggande myndigheten får, när det anses motiverat, kräva att uppgifterna lämnas på visst i lagen angivet sätt.

Något om medgärningsmannaskap

Enligt 23 kap. 4 § brottsbalken ska för en viss gärning dömas inte bara den som har utfört gärningen, utan även annan som främjat denna med råd eller dåd. Den som inte är att anse som gärningsman döms, om han har förmått annan till utförandet, för anstiftan av brottet och annars för medhjälp till det. Varje medverkande bedöms efter det uppsåt eller den oaktsamhet som ligger honom till last. Om flera personer medverkar till ett brott, kan de alltså dömas som gärningsman, anstiftare eller medhjälpare.

Det finns åtskilliga fall från Högsta domstolen där frågan om medgärningsmannaskap prövas. I detta sammanhang lyfter tingsrätten fram att det av avgörandet NJA 2006 s. 535 framgår att det krävs sådan bevisning på individnivå att man beträffande var och en av de inblandade kan konstatera att de medverkat i brottets utförande på ett sådant sätt att de är att betrakta som medgärningsmän. Förutsättning är att en person rent faktiskt kan knytas till åtminstone en väsentlig del av den brottsliga gärningen. Av Högsta domstolens dom i NJA 2007 s. 929 framgår att det enligt den s.k. täckningsprincipen inte krävs fullständig överensstämmelse mellan en tilltalads föreställning om händelseförloppet och det verkliga förloppet. När flera är inblandade i en

brottslig verksamhet har inte alltid varje medverkande vetskap om hur brottet närmare går till, och detta kan inte heller krävas för att uppsåtskravet skall vara uppfyllt. I vilken utsträckning täckning måste föreligga kan inte anges generellt utan får bli beroende av vilken gärning som är aktuell. Ett grundläggande krav är dock att det vid uppsåtliga brott fordras att brottsrekvisiten enligt det tillämpliga straffbudet är täckta av uppsåt. I det nämnda fallet prövades ett åtal om skattebrott och Högsta domstolen framhöll att uppsåtet måste omfatta att det skall lämnas oriktiga uppgifter till Skatteverket varigenom fara uppkommer för att skatt eller avgift undandras det allmänna. Det krävdes emellertid inte att uppsåtet omfattar vilka skatter och avgifter som kan påverkas av handlandet eller exakt vilket belopp som riskerar att undandras. Inte heller ansåg Högsta domstolen att det skulle uppställas krav på att uppsåtet täcker sådana omständigheter som i vilket bolag skatteundandragandet sker eller vilka personer som står bakom huvudbrottsligheten.

Bevisvärderingen

Det är åklagaren som har bevisbördan i brottmål för samtliga relevanta brottsrekvisit. Av 35 kap. 1 § rättegångsbalken följer principerna om fri bevisföring och fri bevisprövning. Det innebär att domstolen ska avgöra vad som är bevisat efter en samvetsgrann prövning av allt som har förekommit i målet. Det innebär dock inte att domstolen ska göra en skönsmässig bedömning. Bevisprövningen ska grundas på rationella skäl och innefatta en objektiv och strukturerad analys av bevisningen (se bl.a. Högsta domstolens domar NJA 2015 s. 702 och balkongmålet och NJA 2023 s. 29).

I målet består den muntliga bevisningen huvudsakligen av de tilltalades uppgifter. Det finns anledning att iaktta försiktighet vid värderingen av

medtilltalades uppgifter, liksom att lägga medtilltalades uppgifter till grund för bedömningen. Det kan nämligen finnas skäl för en medtilltalad att försöka minska sin egen skuld genom att lägga ansvar på någon annan tilltalad. Det kan också finnas motsättningar mellan tilltalade som kan påverka uppgiftslämnandet. Det innebär dock inte att en medtilltalads uppgifter helt saknar bevisvärde. En prövning måste göras i det enskilda fallet och med hänsyn tagen till omständigheterna i just den aktuella situationen. Tingsrättens utgångsläge är dock att uppgifter som en tilltalad lämnat om annan tilltalad inte ensamma kan läggas till grund för prövningen av skuldfrågorna.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Om Kevin

Kevin föddes i januari 2002. Vid tiden för domen är han 23 år fyllda. Under den tid som är relevant för åtalet var han mellan 18 år och 22 år. Han har alltså under hela den för åtalen sammanlagda tiden varit myndig.

Kevin har inte kommit till tals i målet. Utredningen har visat att han sedan födseln har ett omfattande hjälpbehov. Han är diagnostiserad med CP-tonusväxlingssyndrom, epilepsi och utvecklingsstörning. Han följs även pga. hjärtfel. Det har framgått att Kevin har ett komplicerat flerfunktionshinder. Han kan inte gå utan behöver rullstol. Han kan inte viljestyrt röra sina armar och ben och behöver hjälp med att äta och dricka. Han kan inte sköta sin personliga hygien själv. Utredningen har visat att Kevin Karlsson periodvis har sondmatats. Han har under hela åtalstiden haft en s.k. peg för sondmatning installerad på magen.

Kevin har gått i skola fram till våren 2021 när han flyttade till Luleå. Tanken var då att han skulle byta skola, men utredningen har visat att han aldrig började skola i Luleå och att han inte deltagit i skolverksamhet sedan dess.

Det har framkommit varierade uppgifter om Kevins förmåga att kommunicera med andra. Slutsatsen som tingsrätten kan dra är att Kevin har förmåga att göra sig förstådd med de han tycker om och de som står honom nära. Det är en bild som såväl hans familj men också skolpersonal har gett. De har beskrivit Kevin som glad och viljestark, som en person som tycker om att vara där andra är och som gillar att åka bil, lyssna på musik och titta på tjejer. De har berättat att Kevin kan sjunga med i låttexter och att han kan prata både svenska och thai. De som endast pratat med honom i telefon eller via videosamtal och som inte känner Kevin har beskrivit att de haft svårare att förstå honom och att exempelvis Martin Rask, i de fall han har varit med, har fått tolka det som Kevin har sagt.

Kevins rätt till assistans

Socialförsäkringsnämnden hos Försäkringskassan beviljade Kevin assistansersättning den 14 februari 2006. Kevin bedömdes tillhöra personkrets 3. Av beslutet framgår att det gällde tidigast från oktober 2005 och att Kevin var berättigad att använda upp till 1 840 timmar per sexmånadersperiod, vilket motsvarade i genomsnitt 71 timmar per vecka. Av beslutet framgår också att det skickades till Kevins vårdnadshavare och att socialförsäkringsnämnden upplyste om att en omprövning kunde ske efter två år.

Den 18 september 2007, efter tvåårsomprövning, beslutade Försäkringskassan att bevilja Kevin assistansersättning för upp till 2 813 timmar per sexmånadersperiod, motsvarande 107 timmar per vecka. Beslutet gällde från

och med januari 2007 och Kevin bedömdes alltjämt tillhöra personkrets 3. Av beslutsunderlaget framgår bl.a. att Kevin har behov av hjälp under all vaken tid samt även aktiva insatser under natten. Han kan aldrig lämnas utan tillsyn eftersom han inte kan utföra någon viljestyrd handling. Beslutet skickades till Kevins vårdnadshavare.

Mellan 2007 och fram till 2015 finns inga omprövningsbeslut. Av utredningen har framgått att polis har varit i kontakt med företrädare för Försäkringskassan som angett att detta sannolikt beror på att det bedömts att ingen ändring har skett och att assistansersättning betalats ut i enlighet med tidigare beslut.¹

I början av 2015 gjorde Försäkringskassan en uppföljning av assistansersättningen, som resulterade i att Kevin bedömdes tillhöra personkrets 1, eftersom det medicinska underlaget styrkte varaktighet. Den 27 februari 2015 informerade Försäkringskassan Kevin genom hans vårdnadshavare att uppföljningen avslutats och att Kevin hade rätt till samma ersättning som förut, dvs. assistansersättning med i genomsnitt 107 timmar per vecka från och med januari 2007.

Den 4 oktober 2017 informerade Försäkringskassan Kevin, genom hans vårdnadshavare, att han hade rätt till samma ersättning som förut.

Den 21 december 2021 informerade Försäkringskassan Kevin, genom Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos som då var hans ombud, att han alltjämt hade rätt till samma antal assistanstimmar som tidigare. Av beslutet kan utläsas att Försäkringskassan hade fått en impuls från Skatteverket att

¹ Förundersökningsprotokollet, aktbil. 414, s. 108 ff.

Kevin den 13 december 2021 hade flyttat till en ny adress i Luleå, att Försäkringskassan varit i kontakt med Sofia Daskalopoulos som bekräftade detta och förklarade att anledningen var att den nya lägenheten låg på markplan. Det framgår vidare att hjälpbehovet inte ändrats med anledning av flytten. Försäkringskassan bedömde därför att det förhållande att Kevin hade flyttat till en ny bostad inte utgjorde ett sådant förhållande som är att bedöma som väsentligt och att förändringen inte bedömdes påverka Kevin på ett väsentligt sätt.

Den 5 april 2024 beslutade Försäkringskassan att Kevins rätt till assistansersättning upphört från och med den 3 mars 2024 eftersom Kevin den 2 mars 2024 flyttat till gruppboad. Beslutet skickades till Kevins förvaltare.

Ställföreträdarskap

Av utredningen har framgått att Hässleholms tingsrätt anordnade interimistiskt förvaltarskap för Kevin den 27 juli 2023. Förvaltarens uppdrag omfattade att bevaka Kevins rätt, förvalta hans egendom och sörja för hans person. Det har framgått att den förvaltare som utseddes i samband med det interimistiska beslutet har entledigats och utredningen visar att Mikael Kronberg (som skulle ha hörts som vittne på begäran av åklagarna, men vars vittnesmål återkallades under huvudförhandlingen) förordnades som förvaltare i den 5 september 2023.

Kevin flyttade under augusti månad 2023 till Luleå. Utredningen har visat att överförmyndarnämnden i Luleå begärde in ett nytt läkarintyg och att den läkare som lämnade intyget bedömde att Kevin kunde höras utan skada och att det inte var uppenbart att Kevin inte förstod vad saken gällde. Av utredningen har framgått att polisens utredare haft svårt att nå läkaren. Mikael Kronberg har varit förordnat som förvaltare till Kevin under hela hösten 2023 och även under

vintern 2023/24. Om slutligt beslut om förvaltarskap har fattats och om Mikael Kronberg fortfarande är Kevins förvaltare har inte blivit klart för tingsrätten.

Utredningen har i vart fall visat att Mikael Kronberg företrädde Kevin som förvaltare från september till den sammantagna åtalstidens slut den 20 februari 2024. Det är Mikael Kronberg som under hösten 2023 och vintern 2023/24 har undertecknat Kevins assistansräkningar.

Tingsrätten anser att utredningen har visat att Kevin har förmåga att kommunicera och uttrycka egen vilja i vissa avseenden. Däremot har utredningen också visat att han saknar förmåga att bevaka sin rätt och sörja för sin person. Den slutsats som tingsrätten drar av den presenterade utredningen är att Kevin redan i samband med sin myndighetsdag borde ha fått en förvaltare utsett för sig. Han har inte förmåga att själv värna sin rätt och förstå assistanssystemets krav på redovisning av tid.

Assistansanordnare och ombud mot Försäkringskassan

HemAssistans i Varberg AB har varit assistansanordnare för Kevin från 2005 till mars 2023.

Mellan den 25 mars 2020 och den 17 april 2023 hade Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos fullmakt att företräda Kevin i kontakt med Försäkringskassan gällande assistansersättning. Fullmakterna utfärdades av Kevin genom Martin Karlsson (alltså Martin Rask) och återkallades av Sofia Daskalopoulos den 17 april 2023.

Nordisk Hem och LSS Assistans AB har varit assistansanordnare för Kevin från den 16 september 2023.

Även Therese Rask Sabet har haft fullmakt att företräda Kevin mot Försäkringskassan.

Kevins mående

Som en försvårande omständighet har åklagarna för samtliga tilltalade gjort gällande att de hänsynslöst har utnyttjat Kevins skyddslösa ställning och orsakat att Kevin periodvis blivit passiviserad, lämnats ensam utan tillsyn och i övrigt inte fått den lagenliga assistans som han haft rätt till. Det ska förtydligas att åklagarna *inte* har påstått att Kevin har utsatts för vanvård. Det ska också förtydligas att åtalerna *inte* gäller brott mot person, utan bidragsbrott. De nu nämnda omständigheterna utgör inte rekvisit för bidragsbrott. Tingsrätten återkommer därför till dessa omständigheter i samband med straffmätningen.

Tidslinje

Åtalerna spänner över en tidsperiod om fyra år. Under den tiden har Kevin och övriga familjen – Martin Rask och Kevins yngre syskon, bl.a. Khen Karlsson samt Therese Rask Sabet och hennes två barn – flyttat vid ett flertal tillfällen. De tilltalade har redovisat tid som assistenter under olika perioder. Med utgångspunkt i Kevins olika folkbokföringsadresser redovisar tingsrätten i det följande vilken under vilken tid han har bott på en adress, vem som varit assistansanordnare och vilka assistenter som har redovisat tid under vilka perioder.

JANUARI 2020 – OKTOBER 2020			
Kevins folkbokföringsadress	Assistans-anordnare	Assistenter som redovisat tid under perioden	Övriga anteckningar
Ignaberga 7115, Hässleholm (2020-02-03–2020-11-15)	HemAssistans i Varberg AB	Martin Rask Therese Rask Sabet Panachai Phayungjaroen Tim Phayungjaroen (jan. 2020)	
NOVEMBER 2020 – JUNI 2021			
Kevins folkbokföringsadress	Assistans-anordnare	Assistenter som redovisat tid under perioden	Övriga anteckningar
Snogeröd Isakstorp 635, Höör (2020-11-16–2021-05-02) Tunastigen 19, Luleå (2020-05-03–2021-11-30)	HemAssistans i Varberg AB	Martin Rask* Therese Rask Sabet Markus Svanholm Magnus Heikkilä (fr.o.m. maj 2021)	* Ingen redovisad tid maj-jun. 2021
JULI 2021 – DECEMBER 2021			
Kevins folkbokföringsadress	Assistans-anordnare	Assistenter som redovisat tid under perioden	Övriga anteckningar
Tunastigen 19, Luleå (2020-05-03–2021-11-30) Tunastigen 24, Luleå (2021-12-01–2022-02-28)	HemAssistans i Varberg AB	Martin Rask* Therese Rask Sabet Magnus Heikkilä** Kevin Lodin (fr.o.m. okt 2021 t.o.m. dec. 2021)	* Ingen redovisad tid dec. 2021 ** Ingen redovisad tid nov. 2021
JANUARI 2022 – JUNI 2023			
Kevins folkbokföringsadress	Assistans-anordnare	Assistenter som redovisat tid under perioden	Övriga anteckningar

Tunastigen 24, Luleå (2021-12-01–2022-02-28) Björksäter 5 C, Hässleholm (2022-03-01–2022-07-10) Furagegatan 13 B, Hässleholm (2022-07-11–2022-11-29) Godtemplaregatan 1 B, Hässleholm (2022-11-30–2023-07-30)	HemAssistans i Varberg AB (t.o.m. 2023- 02-28) Kevin K, egenanordnare (fr.o.m. 2023- 03-01) Humana Assistans AB (fr.o.m. 2023- 06-01 t.o.m. 2023-06-14)	Therese Rask Sabet Gull-Britt Paulsson* Gunder Paulsson** Alexandra Svanholm (fr.o.m. apr. 2022 t.o.m. okt. 2022) Daniel Kastberg (jun. 2023)	* Ingen redovisad tid apr. 2022 ** Ingen redovisad tid apr. 2022, jun. 2023 <i>Martin Rask frihetsberövad fr.o.m. 2022- 03-08</i>
JULI 2023 – AUGUSTI 2023			
Kevins folkbokföringsadress	Assistans- anordnare	Assistenter som redovisat tid under perioden	Övriga anteckningar
Godtemplaregatan 1 B, Hässleholm (2022-11-30–2023-07-30) Docentvägen 479, Luleå (2023-08-01–2023-10-05)	Kevin, egenanordnare	-	Nollräkningar <i>Michael Kronberg förordnas som förvaltare för Kevin K. 2023-07-27</i> <i>Martin Rask frihetsberövad t.o.m. 2023- 08-15</i>
SEPTEMBER 2023 – JANUARI 2024			
Kevins folkbokföringsadress	Assistans- anordnare	Assistenter som redovisat tid under perioden	Övriga anteckningar
Docentvägen 479, Luleå (2023-08-01–2023-10-05) Tunastigen 22, Luleå (2023-10-06–2024-01-23) Skånegatan 234, Varberg (2024-01-24–)	Kevin, egenanordnare (t.o.m. 2023- 10-31) Nordisk Hem och LSS Assistans AB (fr.o.m. 2023- 11-01)	Martin Rask Therese Rask Sabet* Tim Phayungjaroen (dec. 2023) Beza Kohzad** Khen Karlsson	* Ingen redovisad tid jan. 2024. ** Ingen redovisad tid jan. 2024.

Om kopplingen till organiserad brottslighet

Av utredningen har framgått att Martin Rask har varit medlem i Hells Angels MC under åtalstiden och att han utträdde som medlem den 21 december 2023. Det har också framgått att även Magnus Heikkilä och Bezaad Kohzad har vissa kopplingar till Hells Angels MC samt att ytterligare en person med kopplingar till Hells Angels MC/Red & White crew ansökt om ersättning för arbete som assistent för Kevin.

Martin Rask greps den 8 mars 2022 misstänkt för grovt vapenbrott. Han häktades och dömdes för brottet. Det har framgått att han verkställde domen mellan den 9 maj 2022 och den 15 augusti 2023. Han avtjänade sitt fängelsestraff på anstalten i Västervik.

Åklagarna har pläderingsvis anfört att Hells Angels MC inte har varit inblandade i nu aktuell brottslighet och tingsrätten konstaterar att det överensstämmer med vad som framkommit av den åberopade utredningen. Åklagarna har emellertid också pläderingsvis påstått att förhörspersoner under förundersökningen och vid huvudförhandlingen sannolikt har anpassat sina uppgifter som följd av Martin Rasks koppling till Hells Angels MC. Tingsrätten nöjer sig med att konstatera att det saknas utredning som, med de krav som gäller i brottmål, stödjer detta påstående. Det finns således ingenting i utredningen som visar att Martin Rasks koppling till Hells Angels MC har påverkat någon eller några av de i målet aktuella personerna. Tingsrätten kan också konstatera att det inte har framkommit att Magnus Heikkiläs eller Bezaad Kohzads kopplingar till Hells Angels MC skulle ha haft någon påverkan i målet.

Hur tingsrätten angriper bevisvärderingen i detta fall och disposition av skälen

Åklagarna har gjort gällande att de tilltalade har lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans, vilket medfört fara för att Försäkringskassan skulle utbetala vissa belopp och att Försäkringskassan har betalat ut vissa belopp. För vissa av de tilltalade har åklagarna gjort gällande att de underlåtit att anmäla ändrade förhållanden till Försäkringskassan. Såsom framgått under rubriken ”Förtydliganden av åklagarnas talan i målet” har åklagarna gjort gällande att tilltalade i olika konstellationer har agerat tillsammans och i samförstånd med varandra. Åklagarna har också gjort gällande att Martin Rask och Therese Rask Sabet förmått vissa assistenter att lämna oriktiga uppgifter och att vilka dessa assistenter är skiljer sig åt beroende på i vilket stycke påståendet finns.

Bevisvärdering måste angripas med en hög grad av struktur. Utfallet av en bedömning kan bli olika beroende på om bevisningen först betraktas ur ett ”helikopterperspektiv” med utgångspunkt i Martin Rasks och Therese Rask Sabets inblandning eller om bevisningen betraktas med utgångspunkt i varje assistents perspektiv. Den risk som finns med helikopterperspektivet är att bedömningen av vissa assistenters förståelse och insikter smittas av helhetsbilden. Detta är enligt tingsrätten inte förenligt med de beviskrav som ställs och den fördelning av bevisbördan som finns i brottmål.

Därför kommer tingsrätten inledningsvis först att pröva om varje tilltalad har lämnat oriktiga uppgifter och – i förekommande fall – underlåtit att anmäla ändrade förhållanden och om detta har medfört den fara som krävs för ansvar för bidragsbrott eller vårdslöst bidragsbrott. Tingsrättens bedömning är att det krävs att minst en uppgift har varit fel i en redovisningshandling för att den efterföljande utbetalningen ska anses felaktig.

Därefter kommer tingsrätten att pröva assistenternas subjektiva ansvar.

Sofia Daskalopoulos, Daniel Daskalopoulos och Marie Falchis ansvar kommer att behandlas under rubriken Assistansanordnarna. Därefter prövas de tilltalades medverkan och slutligen kommer tingsrätten pröva brottstider och antal brott.

Oriktiga uppgifter och fara för felaktig utbetalning eller utbetalning med för högt belopp (huvudmännens och assistenternas redovisningshandlingar)

Flera personer har redovisat tid för assistansarbete under den i målet sammanlagda tidsperioden. Det är alltså inte endast fråga om de som är tilltalade i målet, utan också andra har redovisat tid.

Den sammanvägda bild som har framträtt beträffande redovisningshandlingarna är att det alltid funnits minst tre personer som har redovisat tid för arbete som assistent. Sett till den mängd timmar som Kevin har haft rätt till i förening med de krav som ställs i arbetstidslagstiftningen har detta framstått nödvändigt. Det har inte varit möjligt för två vuxna i ett hushåll att ensamma arbeta alla de timmar som Kevins rätt till assistans har omfattat.

Martin Rasks redovisningshandlingar

Gärningspåståendet omfattar att Martin Rask i tidsredovisningar och assistansräkningar har lämnat oriktiga uppgifter om när, av vem och i vilken omfattning som assistans har utförts.

Assistansräkningarna

Utredningen har visat att Kevin inte själv kan förstå innebörden av de uppgifter som en assistansräkning omfattar. Trots det har han, fram till det att förvaltarskap anordnades sommaren 2023, själv undertecknat assistansräkningarna. Detta har gjort genom att bl.a. Martin Rask har varit hans hand på papper. Tingsrätten anser att Martin Rask bär ansvar för de uppgifter som lämnats i assistansräkningarna som han hjälpt Kevin underteckna.

Martin Rask har undertecknat assistansräkningar för månaderna januari 2020 till december 2020, januari 2021 till december 2021 och januari 2022 till april 2022. Det noteras att assistansräkningarna för mars och april månader 2022 är undertecknade den 1 april 2022 respektive den 1 maj 2022, alltså under tid när Martin Rask var häktad.

Martin Rask har undertecknat 28 assistansräkningar.

Assistansräkningen innehåller uppgifter om den sammanlagda mängd timmar som en försäkrad har använt under en månad. Den bygger på de tidsredovisningar som anställda assistenter har lämnat. Som kommer att framgå av de enskilda assistenterna har det för varje månad som Martin Rask har undertecknat assistansräkningar funnits oriktiga uppgifter i assistenternas tidsredovisningar. Således har vittnet Panachai Phayungjaroen att han har arbetat under månaderna januari till oktober 2020, trots att han inte har arbetat alls. För månaderna november 2020 till juni 2021 har Markus Svanholm och Magnus Heikkilä redovisat tid, som de inte alls arbetat eller i vart fall inte till fullo har arbetat. För månaderna juli till december 2021 har Magnus Heikkilä och Kevin Lodin redovisat tid, som de inte alls arbetat eller i vart fall inte till fullo har arbetat. Slutligen har Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson för månaderna januari till april 2022 redovisat tid som de inte alls har arbetat.

Därtill finns det tidsredovisningar som Martin Rask och Therese Rask Sabet har signerat, som också innehåller oriktiga uppgifter i varierande grad. Tingsrätten återkommer till detta.

Följden av att det för varje assistansräkning har funnits ett underlag bestående av oriktiga tidsredovisningar gör att varje assistansräkning också innehåller oriktiga uppgifter. Det är alltså fråga om 28 assistansräkningar med oriktiga uppgifter, som Martin Rask har undertecknat. Det har framgått att alla assistansräkningar har lämnats in till Försäkringskassan, som har betalat ut assistansersättning till HemAssistans i Varberg AB. Den första assistansräkningen inkom till Försäkringskassan den 19 februari 2020 och den sista inkom till den 5 april 2022.²

För nu aktuella månader har Försäkringskassan betalat ut totalt 3 997 070 kr i assistansersättning till HemAssistans i Varberg AB.³

Tidsredovisningarna

Tingsrätten kommer i det följande att dela upp prövningen med utgångspunkt i att Martin Rask varit frihetsberövad mellan mars 2022 och augusti 2023.

² Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 66.

³ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 66.

Tiden innan Martin Rasks frihetsberövades

Martin Rask har redovisat tid för arbete som assistent för Kevin alla månader 2020 och tidsredovisningarna har undertecknats med Bank ID mellan den 1 februari 2020 och 2 januari 2021. Martin Rask har också redovisat tid för arbete som assistent under månaderna januari till april 2021, juli till september 2021 och slutligen november 2021. Han har alltså inte redovisat tid för arbete med Kevin i maj, juni, oktober och december månad 2021. Inte heller har han redovisat tid för arbete med Kevin under 2022.

Martin Rask har undertecknat 28 tidsredovisningar.

Åklagarna har åberopat en krockrapport⁴ i vilken Martin Rasks redovisade tider för arbete som assistent åt Kevin har jämförts med hans användning av Bank ID och de geografiska positioneringar som användningen har lett till. Krockrapporten omfattar åren 2020-2021. Sammanfattningsvis framgår att under tid då Martin Rask har redovisat tid till Försäkringskassan finns 314 Bank ID-händelser med lokaliseringssuppgifter. Av dessa har 170 skett på folkbokföringsadresser där Kevin har varit folkbokförd. Resterande har varit på varierande avstånd från Kevins folkbokföringsadresser. De positioneringar på störst avstånd från Kevins folkbokföringsadress är (Kevins adress inom parentes):

⁴ Förundersökningsprotokollet, aktbil. 414, s. 669 ff.

- Gunnilse 2020-05-16 (Ignaberga 7115, Hässleholm)
- Malmö/Skurup 2020-06-27 (Ignaberga 7115, Hässleholm)
- Luleå 2020-07-11 (Ignaberga 7115, Hässleholm)
- Överkalix 2020-07-11 (Ignaberga 7115, Hässleholm)
- Rumänien 2020-10-03 (Ignaberga 7115, Hässleholm)
- Stockholm 2021-03-16 (Snogeröd Isakstorp 635, Höör)
- Luleå 2021-03-20 (Snogeröd Isakstorp 635, Höör)
- Stockholm 2021-04-17 (Snogeröd Isakstorp 635, Höör)

Positioneringarna de båda gångerna i Luleå samt i Stockholm den 17 april 2021 och Rumänien överensstämmer också med att Therese Rask Sabet positionerat sig på samma plats som Martin Rask. Genom Therese Rask Sabets och Alexandra Svanholms uppgifter är det utrett att Alexandra Svanholm vid en av resorna till Luleå tog hand om Kevin och de övriga barnen. De har båda varit osäkra på vilket tillfälle detta var, men eftersom Therese Rask Sabet har berättat att hon och Martin Rask reste med motorcykel till Luleå bör det ha varit vid tillfället i juli 2020. För månaden juli 2020 har Martin Rask alltså redovisat att han arbetade med Kevin samtidigt som han reste utan Kevin till Luleå. Den tidredovisningen innehåller alltså oriktiga uppgifter. Detta gäller också tidredovisningen i oktober 2020 då utredningen har visat att både Martin Rask och Therese Rask Sabet åkte till Rumänien och Kevin inte var med.

Av uppgifter om a-kassa för Martin Rask framgår att Martin Rask ansökte om ersättning från a-kassan den 9 juni 2021.⁵ I ansökan angav han HemAssistans i Varberg AB som sin senaste arbetsgivare och den 30 april 2021 som sin senaste arbetsdag. Vid en jämförelse mellan tidredovisningarna för assistansarbete och tidrapporterna till a-kassan konstaterar tingsrätten att Martin Rask har redovisat att han arbetat med Kevin den 20-23 september

⁵ Förundersökningsprotokollet, aktbil. 414, s. 1071 ff och 1076-1092 ff.

2021, den 26 september 2021 och den 29-30 september 2021. Han har också redovisat att han var arbetslös dessa datum till a-kassan. För september månad 2021 har Martin Rask således redovisat oriktiga uppgifter i sin tidsredovisning för assistansarbete. Tingsrätten anser nämligen att dagar när Martin Rask har redovisat både att han arbetat och att han varit arbetslös innebär att han har lämnat oriktiga uppgifter i sin tidsredovisning för arbete med Kevin. Detta eftersom krocken medför att det inte är möjligt att avgöra vilken av uppgifterna, om någon, som är riktig.

När det gäller november månad 2021 konstaterar tingsrätten att det också i den månaden finns en krock bestående av att Martin Rask har redovisat tid för arbete med Kevin samtidigt som han redovisat att han varit arbetslös till a-kassan.

Av det nu redovisade anser tingsrätten således att det finns oriktiga uppgifter i Martin Rasks egna tidsredovisningar för månaderna juli 2020, oktober 2020, september 2021 och november 2021.

När det gäller övriga månader gör tingsrätten följande bedömning.

Martin Rask har i huvudsak berättat att han har lämnat oriktiga uppgifter i både assistansräkningar och tidsredovisningar. Han har jobbat betydligt mer med Kevin än den tid som han fått ersättning för. Som förälder till ett barn med de funktionshinder som Kevin har slutar han aldrig att arbeta. Kevin har följt med honom dit han har gått.

Tingsrätten konstaterar att det finns utredning, främst bestående av fotografier, som visat att Kevin har varit med Martin Rask in stor utsträckning. De uppgifter som Martin Rask har lämnat om att Kevin har följt med honom är inte motbevisade. Det har nämligen framgått att Martin Rask har tagit ett stort ansvar för Kevin under hela hans uppväxt och även sedan Kevin blivit myndig. I sitt förhör har Martin Rask beskrivit Kevin på ett kärleksfullt sätt och även

förklarat Kevins sjukdomsbild och behov på ett sätt som gör att tingsrätten inte finner anledning att ifrågasätta hans uppgift om att Kevin har varit med honom i stor utsträckning. Den utredning som åklagarna har åberopat för att bevisa att Martin Rask inte har arbetat med Kevin under nu aktuell tidsperiod motbevisar inte Martin Rasks uppgifter. Åklagarnas utredning, bestående av krocksrapport baserad på positioneringar, och tidrapporter från a-kassan ger alltså stöd åt att Martin Rask i de fyra nämnda tidrapporterna i tiden innan han frihetsberövades i mars 2022 har lämnat oriktiga uppgifter.

Tiden efter Martin Rask blev villkorligt frigiven

Martin Rask har undertecknat tidsredovisningar med Bank ID den 28 september 2023 (avseende arbete i september månad), den 31 oktober 2023 (avseende arbete i oktober månad), den 30 november 2023 (avseende arbete i november månad) och den 1 januari 2024 (avseende arbete i december månad).

Även för denna period har Martin Rasks tidsredovisningar jämförts med platsdata, nu för samtals- och datatrafik från hans teleoperatör. Platsdata från Bank ID finns inte med i denna rapport. Av krocksrapporten framgår i huvudsak att Martin Rask fram till julafton 2023 positionerats i Luleå och att han därefter positionerats i Varberg.⁶ Detta överensstämmer med vad som framgått om att Martin Rask tillsammans med Kevin, Khen Karlsson och dottern flyttade från Luleå till Varberg under julen 2023. Några säkra slutsatser av krocksrapporten i

⁶ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 719 ff.

förhållande till Martin Rasks redovisade tider för arbete med Kevin kan tingsrätten inte dra.

Den övriga utredningen om Martin Rasks förehavanden under september till december månader 2023 består *dels* av uppgifter som Alexandra Svanholm har lämnat om ett tillfälle när barnen och Kevin lämnades hemma, *dels* av uppgifter från polismannen Mathias Strandberg samt *dels* inspelade samtal mellan Martin Rask och olika personer under januari 2024 när hans samtal var avlyssnade.

När det först gäller tillfället som Alexandra Svanholm berättat om konstaterar tingsrätten att det inte framgått när i tiden detta var. Det går därför inte att sluta sig till om Martin Rask samtidigt redovisade tid, eller inte.

När det sedan gäller Mathias Strandbergs uppgifter har framgått att han deltog vid en husrannsakan som genomfördes hos Martin Rask den 21 december 2023. Av Martin Rasks tidsredovisning framgår att han redovisade arbetstid den dagen. *Mathias Strandberg* har berättat att de väntade utanför Martin Rasks port ett tag mellan 20 och 30 minuter innan Martin Rask dök upp. Martin Rask parkerade framför porten och sprang in i huset, han kom sedan ut igen, parkerade bilen och gick på nytt upp i lägenheten. När de knackade på var ingen annan än Martin Rask och Kevin i bostaden. *Tingsrätten* konstaterar således att utredningen ger stöd åt att Martin Rask lämnade Kevin ensam under tid som han redovisat att han arbetat med Kevin. Alla som har levt nära Kevin har berättat att han kan lämnas ensam kortare stunder, om man ska gå på toaletten eller om man behöver göra ett kortare ärende. Tingsrätten anser emellertid att den omständigheten att Mathias Strandberg och hans kollegor väntade så pass länge innan Martin Rask dök upp ger stöd åt att Martin Rask inte lämnat Kevin en kortare stund. Att han redovisat tid denna dag innefattar därmed en oriktig uppgift i december månads tidsredovisning.

Utöver det nu redovisade består utredningen av de avlyssnade samtalen. I ett samtal den 15 januari 2024⁷ uttrycker Martin Rask att han inte varit hemma under månaderna augusti, september och halva oktober. *Tingsrätten* bedömer att detta samtal inte kan tillmätas något högre bevisvärde eftersom det är Martin Rasks egna uppgifter och inte heller får stöd av den platsdata som redovisats i krockrapporten. Den 12 januari 2024 pratar Martin Rask med en annan person och uttrycker i det samtalet att han mådde dåligt på nyårsdagen och inte tog upp Kevin på hela dagen. Av utredningen har framgått att Martin Rask redovisade arbetstid med Kevin fram till kl. 00.00 den 31 december 2024, men han har inte redovisat tid den 1 januari 2024.

Tingsrätten anser att utredningen inte ger stöd åt annat än att Martin Rask i december 2023 lämnade oriktig uppgift om att han arbetat samtidigt som han lämnat Kevin ensam betydligt längre tid än en kortare stund. Utöver det finns inga säkra krockar i tidsredovisningarna. Således anser tingsrätten att utredningen endast ger stöd åt att Martin Rask redovisat oriktiga uppgifter för december månad 2023.

Felaktigt utbetalade belopp

Som framgått anser tingsrätten således att Martin Rask lämnat oriktiga uppgifter om sitt eget arbete i tidsredovisningarna för juli 2020, oktober 2020, september 2021, november 2021 och december 2023. Försäkringskassan har som följd av dessa oriktiga uppgifter betalat ut 61 773 kr (juli 2020), 65 120 kr

⁷ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 417, s. 58 ff.

(oktober 2020), 47 565 kr (september 2021), 30 240 kr (november 2021) och 68 794 kr (december 2023).⁸

Det finns ingen uppgift i utredningen när tidsredovisningarna inkom till Försäkringskassan. Av utredningen framgår emellertid att de assistansräkningar som omfattar tidsredovisningarna inkom mellan den 5 augusti 2020 och den 8 januari 2024.

Therese Rask Sabet

Gärningspåståendet omfattar att Therese Rask Sabet i tidsredovisningar och assistansräkningar har lämnat oriktiga uppgifter om när, av vem och i vilken omfattning som assistans har utförts.

Assistansräkningarna

Utredningen har visat att Kevin inte själv kan förstå innebörden av de uppgifter som en assistansräkning omfattar. Trots det har han, fram till det att förvaltarskap anordnades sommaren 2023, själv undertecknat assistansräkningarna. Detta har gjort genom att bl.a. Therese Rask Sabet har varit hans hand på papper. Tingsrätten anser att Therese Rask Sabet bär ansvar

⁸ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 79 f.

för de uppgifter som lämnats i assistansräkningar som hon hjälpt Kevin att underteckna.

Therese Rask Sabet har undertecknat assistansräkningar den 2 juni 2022, den, 1 juli 2022, den 1 augusti 2022, den 1 september 2022, den 1 oktober 2022, den 1 november 2022, den 1 december 2022, den 1 januari 2023, den 1 februari 2023, den 1 mars 2023, den 16 april 2023. Hon har också undertecknat två assistansräkningar den 13 juli 2023 för april och maj månad. Den 4 juli 2023 undertecknade hon en assistansräkning för juni månad och ytterligare en assistansräkning undertecknades den 13 juli 2023 i vilken det för juni månad angavs att ingen assistans utförts samt så fanns handskrivna anteckningar på räkningen att den gällde *datumerna 1 juni till 14 juni, *Humana och *15 juni egenanordnare.

Therese Rask Sabet har således undertecknat 15 assistansräkningar.

Assistansräkningen innehåller uppgifter om den sammanlagda mängd timmar som en försäkrad har använt under en månad. Den bygger på de tidsredovisningar som anställda assistenter har lämnat. Som kommer att framgå av de enskilda assistenterna har det för varje månad som Therese Rask Sabet har undertecknat assistansräkningar funnits oriktiga uppgifter i assistenternas tidsredovisningar. Det är alltså fråga om oriktiga uppgifter i hennes egna tidsredovisningar, men också i Gull-Britt Paulssons, Gunder Paulssons och Alexandra Svanholms tidsredovisningar. Tingsrätten återkommer till detta.

För nu aktuella månader har Försäkringskassan betalat ut sammanlagt 1 332 685 kr till HemAssistans i Varberg AB. Från mars 2023 till juni 2023 var Kevin egenanordnare av sin assistans. Det har framgått att Försäkringskassan

betalade ut 117 008 kr för april månad 2023, men nekade utbetalning på övriga månader.⁹

Tidsredovisningarna

Therese Rask Sabet har redovisat tid för arbete med Kevin alla månader 2020 (de första dagar som Therese Rask Sabet redovisade var den 29-31 januari). Den första tidsrapporten undertecknades den 1 februari 2020. Hon har vidare redovisat tid för arbete med Kevin alla månader 2021 och 2022 samt månaderna januari till juni 2023 och september till december 2023. Hennes sista redovisade tid för arbete med Kevin är den 6 december 2023 och hon undertecknade tidsrapporten för december månad den 13 december 2023.

Therese Rask har således undertecknat 46 tidsredovisningar.

Krockrapporter platsdata

Therese Rask Sabets redovisade tider för arbete som assistent åt Kevin har jämförts med den platsdata som kunnat tas fram från hennes användning av Bank ID och telefon. Krockrapporten har delats in i två perioder, dels perioden januari 2020 till juni 2023, dels perioden september 2023 till januari 2024.¹⁰

⁹ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 66 f.

¹⁰ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414 s. 650 och 655 ff.

Tingsrätten kommer inte att redogöra för krockrapporten i detalj, men framhåller att för den första perioden består underlaget av tidsredovisningar och platsdata från Bank ID-rapporter. Även om krockrapportens första period omfattar tiden fram till juni 2023 så finns jämförelsedata med Bank ID endast fram till den 21 januari 2022. Sammanfattningsvis framgår följande om den första perioden.

Sammanfattning

Under tider då Therese Rask har redovisat tid till Försäkringskassan finns 1000 Bank ID-händelser med lokaliseringsuppgifter. Av dessa har 685 varit vid adresser där Kevin Karlsson för stunden varit folkbokförd. Övriga 315 platsangivelser under redovisad tid har varit på varierande avstånd från de aktuella adresserna.

De positioner som under registrerad arbetstid skett på störst avstånd från aktuella adresser är följande (Kevins adress inom parantes):

- Luleå 2020-07-09 –10 (Ignaberga 7115, Hässleholm)
- Rumänien 2020-10-01 (Ignaberga 7115, Hässleholm)
- Luleå 2021-03-17 –19 (Snogeröd Isakstorp 635, Höör)
- Mjölby 2021-04-16 (Snogeröd Isakstorp 635, Höör)
- Stockholm 2021-04-17 (Snogeröd Isakstorp 635, Höör)
- Uppsala 2021-04-30 (Snogeröd Isakstorp 635, Höör)

Gällande positionerna i Rumänien, Luleå och Stockholm så har även Martin Rask platsdata i dessa områden under samma period, se separat PM för Martin Rask².

Therese Rask Sabet har berättat att Kevin inte följde med henne och Martin Rask till Rumänien. Det har också framgått att Alexandra Svanholm då tog hand om Kevin och barnen. Om detta har såväl Therese Rask Sabet som Martin Rask och Alexandra Svanholm berättat. *Tingsrätten* konstaterar att tidrapporten för oktober månad 2020 således innehåller oriktiga uppgifter. Detsamma gäller tidrapporten för juli månad 2020. Likt vad tingsrätten redovisat för Martin Rask har Therese Rask Sabet berättat att hon och Martin Rask reste till Luleå med motorcykel en gång och att Kevin då inte följde med. Givet tidpunkterna för de båda resorna till Luleå bedömer tingsrätten att det måste ha varit i juli 2020 som denna resa skedde. Tidredovisningen för juli månad 2020 innehåller alltså felaktiga uppgifter.

När det gäller den andra perioden i krockrapporten så har det framgått att underlaget för analysen består av tidrapporter från Försäkringskassan och inhämtade samtals- och datatrafiklistor från teleoperatörer (Telia) på telefonnummer knutna till Therese Rask Sabet.¹¹ Sammanfattningsvis framgår att Therese Rask Sabet mellan den 27 september 2023 och den 13 november 2023 huvudsakligen har positionerats i Luleå, med något undantag i Sävest. Mellan den 20 november 2023 och den 6 december 2023 har hon positionerats i södra Sverige, men det finns uppkopplingar i Luleå den 21–22 november 2023.

Således finns inga platsdatakrockar för Therese Rask Sabet i september och oktober 2023 med arbete för Kevin. Det går nämligen inte av nu aktuell krockrapport att sluta sig till om Kevin varit hemma eller om han varit tillsammans med Therese Rask Sabet när hon rört sig i och kring Luleå. Av den utredning som framförallt Therese Rask Sabet har presenterat bestående av fotografier har Kevin ofta följt med henne på bl.a. bilturer och andra aktiviteter. Det har emellertid framgått att Therese Rask Sabet positionerats i Sävest den 2-3 oktober 2023. Tingsrätten återkommer till detta nedan.

I november 2023 framgår det av krockrapporten att Therese Rask Sabet reste söderut. Hon positionerades i Luleå den 13 november 2023 och den 20 november 2023 förflyttade hon sig söderut till Malmö. Av tidrapporten för november månad 2023 framgår att Therese Rask Sabet har redovisat arbetstid med Kevin den 20 november 2023.¹² Av rapporten framgår att Therese Rask Sabet på nytt befann sig i Luleå mellan den 21 och 22 november 2023. Mellan

¹¹ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 713 ff.

¹² Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 509 f.

den 26 november 2023 och den 6 december 2023 framgår 27 uppkopplingar i Skåne. Therese Rask Sabet har redovisat tid för arbete med Kevin den 26-29 november 2023.¹³

Krockrapporter annat arbete

Det har också åberopats krockrapporter i vilka Therese Rask Sabets redovisade tider för arbete med Kevin har jämförts med arbetstider som hon har haft hos andra arbetsgivare och dagar som hon har ansökt om VAB för. Av ingressen till krockrapporten framgår att krockarna är markerade i rött.¹⁴ Tingsrätten utgår därmed från att det är de rödmarkerade krockarna som åtalet avser.

Av krockrapporten framgår att det för månaderna mars till december 2020 inte finns några krockar mellan Therese Rask Sabets redovisade tider för arbete med Kevin och andra arbeten. Detsamma gäller för månaderna januari till oktober 2021. Det är alltså 20 tidrapporter som inte innehåller någon krock med annat arbete.

Som tingsrätten uttalat beträffande Martin Rask anser tingsrätten att det är fråga om en krock så fort det finns redovisat annat än arbete med Kevin, oavsett om det handlar om vård av sjukt barn eller om det är arbete på annan plats. Detta eftersom det då inte – utan mer omfattande utredningsåtgärder – går att avgöra vilken eller vilka av uppgifterna som är korrekta.

¹³ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 509 f.

¹⁴ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 417, s. 348 ff.

Krockar 2020

I januari 2020 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin den 29-31 januari och hon anmälde vård av sjukt barn från sitt arbete hos Region Skåne den 30-31 januari 2020.

I februari 2020 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin bl.a. den 7-8 februari och samma dagar har hon redovisad tid hos Region Skåne.

Krockar 2021

I november 2021 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon anmälde vård av sjukt barn till Försäkringskassan vid fyra tillfällen.

I december 2021 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon anmälde vård av sjukt barn till Försäkringskassan vid fem tillfällen.

Krockar 2022

I januari 2022 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon anmälde vård av sjukt barn till Försäkringskassan vid nio tillfällen.

I februari 2022 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon anmälde vård av sjukt barn till Försäkringskassan vid 13 tillfällen.

I mars 2022 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon anmälde vård av sjukt barn till Försäkringskassan vid 21 tillfällen.

I april 2022 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon anmälde vård av sjukt barn till Försäkringskassan vid sju tillfällen.

I maj 2022 har Therese Rask Sabet börjat redovisa tid hos Humana, Partnergruppen AB och Region Skåne. Vid fyra tillfällen har hon redovisat tid för arbete med Kevin samtidigt som hon har redovisat tid hos Humana, Partnergruppen AB och/eller anmält vård av sjukt barn till Försäkringskassan.

I juni 2022 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Humana, Partnergruppen AB och/eller anmälde vård av sjukt barn till Försäkringskassan elva tillfällen.

I juli 2022 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Humana, Partnergruppen AB och/eller vård av sjukt barn till Försäkringskassan vid tolv tillfällen.

I augusti 2022 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Humana, Partnergruppen AB och/eller vård av sjukt barn till Försäkringskassan vid sju tillfällen.

I september 2022 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Humana, Partnergruppen AB och/eller vård av sjukt barn till Försäkringskassan vid elva tillfällen.

I oktober 2022 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Humana, Partnergruppen AB vid sex tillfällen.

I november 2022 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Humana, Partnergruppen AB och hos Statens institutionsstyrelse (ett SiS-hem i Hässleholm) vid nio tillfällen.

I december 2022 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Humana, Partnergruppen AB vid åtta tillfällen.

Krockar 2023

I januari 2023 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Humana, Partnergruppen AB vid tre tillfällen.

I februari 2023 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Humana, Partnergruppen AB och/eller vård av sjukt barn till Försäkringskassan vid sju tillfällen.

I mars 2023 har det anmälts att Kevin Karlsson själv ska anordna sin assistans. Det framgår att Therese Rask Sabet har redovisat tid för arbete med Kevin som krockar med redovisad tid för arbete hos Humana AB vid fem tillfällen. Det framgår av anteckning på krockrapporten att Therese Rask Sabet uppbar sjuklön från Humana, Partnergruppen AB vid två av dessa tillfällen

I april 2023 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Humana, Partnergruppen AB och Amplius Omsorg AB vid ett tillfälle.

I maj 2023 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Amplius omsorg AB vid ett tillfälle.

I juni 2023 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Amplius omsorg AB vid ett tillfälle.

I juli 2023 och augusti 2023 redovisade Therese Rask Sabet inte någon tid för arbete med Kevin.

I september 2023 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon har anmält vård av sjukt barn till Försäkringskassan avseende arbete hos Statens institutionsstyrelse vid två tillfällen.

I oktober 2023 redovisade Therese Rask Sabet tid för arbete med Kevin samtidigt som hon redovisade arbetstid hos Statens institutionsstyrelse vid två tillfällen.

I november och december 2023 finns inga redovisade krockar med annat arbete.

Tingsrätten återkommer nedan till hur dessa krockar ska bedömas.

Therese Rask Sabets inkomster under 2020-2023

Av tillgångsutredningen för Therese Rask Sabet har följande framgått.¹⁵

2020 (kontroll- och inkomstuppgifter)

- Lön från HemAssistans i Varberg AB för perioden februari till december med 412 571 kr.
- Lön från Region Skåne för perioden januari till mars med 44 557 kr.

Total bruttoinkomst: 460 108 kr.

¹⁵ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 1118 ff.

2021 (kontroll- och inkomstuppgifter)

- Lön alla månader från HemAssistans i Varberg AB med 486 351 kr.
- Ersättning från Försäkringskassan med 2 492 kr.

Total bruttoinkomst: 488 843 kr.

2022 (kontroll- och inkomstuppgifter)

- Lön alla månader från HemAssistans i Varberg AB med 540 212 kr.
- Lön från Partnergruppen Svenska AB för månaderna juni till december med 260 613 kr.
- Lön från Statens institutionsstyrelse för december månad med 4 600 kr.
- Lön från Region Skåne för månaderna juni och september med 3 148 kr
- Ersättning från Försäkringskassan med 4 599 kr.

Total bruttoinkomst: 813 172 kr.

2023 (individuppgifter)

- Lön från Amplius Omsorg AB för månaderna april till september med 157 712 kr.
- Lön från Partnergruppen Svenska AB för månaderna januari till april och augusti med 133 667 kr.
- Lön från HemAssistans i Varberg AB för månaderna januari till mars med 95 800 kr.
- Lön från Nordisk Hem och LSS Assistans AB för månaderna oktober till december med 65 674 kr.
- Lön från Statens institutionsstyrelse för oktober med 24 437 kr.
- Lön från Buff Sverige för oktober med 5 107 kr.
- Lön från Finjagården AB för december med 13 808 kr.

Total bruttionkomst: 496 205 kr.

Sms-meddelanden

Av utredningen har framgått att Therese Rask Sabet har skickat meddelanden dels till en telefon benämnd ”mamma”, dels till Molly (alltså Kevins lillasyster och Martin Rasks dotter). Av meddelandena har det framgått att Therese Rask Sabet skickar meddelanden där hon ställer frågor om hur det går där hemma, ber att de ska kolla till Kevin, ge honom mat och dricka.¹⁶ Molly ställer också frågor om mat och när Therese Rask Sabet ska sluta arbeta. *Tingsrätten* kan konstatera att det inte finns någon kontext till flera av sms:en, men att de tyder på att Therese Rask Sabet inte har varit hemma och att barnen varit ensamma med Kevin. Det finns emellertid få uppgifter som ger någon vägledning om i vilken omfattning detta har skett. Sett till de datum när meddelanden skickats har framgått att de har skickats utspritt över åtalstiden med början den 13 augusti 2022 och sista meddelandet skickades den 12 juni 2023. Merparten av meddelandena har skickats under tider då Therese Rask Sabet inte har redovisat arbetstid med Kevin.

Kriminalvårdens loggar

Som framgått frihetsberövades Martin Rask den 8 mars 2022. Han blev villkorligt frigiven i augusti 2023. Av utredningen har framgått att Therese Rask Sabet har besökt och haft kontakt med Martin Rask både under såväl den tid han var häktad som den tid han avtjänade sitt fängelsestraff på anstalten

¹⁶ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 938 ff och 1516 ff.

Västervik. Av en sammanställning som gjorts över krockar mellan Therese Rask Sabets redovisade tid för arbete med Kevin och hennes besök på häkte och anstalt framgår att det finns krockar vid tolv tillfällen under perioden den 25 mars 2022 och den 20 juli 2023.¹⁷ Rödmarkeringarna nedan utgör krockar mellan Therese Rask Sabets tidsredovisning och besök på anstalten.

Datum	Therese tidsredovisning	Tid för besök	Anstalt
2022-03-25	02:00-07:00	09:43-11:08	H Skänninge
2022-04-14	02:00-07:00	09:45-11:19	H Skänninge
2022-05-09	13:00-22:00	13:40-15:39	H Skänninge
2022-05-23	13:00-22:00	08:17-10:44	H Skänninge
2022-06-21	14:00-22:00	14:35-17:19	A Västervik Norra
2022-06-24	02:00-07:00	09:42-17:10	A Västervik Norra
2022-06-30	02:00-07:00	14:30-17:06	A Västervik Norra
2022-07-03	08:00-22:00	09:58-17:08	A Västervik Norra
2022-07-05	14:00-22:00	14:50-17:07	A Västervik Norra
2022-07-10	Redovisad tid saknas	09:40-17:05	A Västervik Norra
2022-07-12	02:00-07:00, 14:00-22:00	14:50-17:10	A Västervik Norra
2022-07-17	08:00-22:00	09:35-17:05	A Västervik Norra
2022-07-21	02:00-07:00	14:30-17:10	A Västervik Norra
2022-07-24	Redovisad tid saknas	09:41-17:13	A Västervik Norra
2022-07-31	08:00-22:00	13:00-16:30	A Västervik Norra
2022-08-09	02:00-07:00, 14:00-22:00	14:37-17:05	A Västervik Norra
2022-08-16	13:00-22:00	14:45-17:05	A Västervik Norra
2022-08-20	Redovisad tid saknas	12:57-16:45	A Västervik Norra
2022-08-28	08:00-22:00	09:45-14:25	A Västervik Norra
2022-09-01	02:00-07:00	15:00-17:00	A Västervik Norra
2022-09-06	02:00-07:00, 14:00-22:00	09:41-12:15	A Västervik Norra
2022-09-17	Redovisad tid saknas	13:09-16:30	A Västervik Norra
2022-09-25	08:00-22:00	13:00-16:30	A Västervik Norra
2022-10-01	Redovisad tid saknas	12:48-16:51	A Västervik Norra
2022-10-18	02:00-07:00, 14:00-22:00	09:48-10:12	A Västervik Norra
2022-11-15	02:00-07:00, 14:00-22:00	09:45-09:30	A Västervik Norra
2023-05-11	08:00-24:00	14:32-17:00	A Västervik Norra
2023-05-20	Redovisad tid saknas	12:37-16:25	A Västervik Norra
2023-06-29	Redovisad tid saknas	14:36-17:43	A Västervik Norra
2023-07-20	Redovisad tid saknas	14:45-17:22	A Västervik Norra

¹⁷ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 421, s. 152 ff.

Krockarna består således antingen av att besök skett under redovisad arbetstid med Kevin eller att restiden från Therese Rask Sabets och Kevins hem till anstalten inte möjliggjort för henne att resa utan att göra detta på arbetstid.

Av besökshistorik från Kriminalvården framgår att utöver Therese Rask Sabet, så har även Kevins lillasyster, Khen Karlsson och Therese Rask Sabets barn haft besökstillstånd.¹⁸ Kevin har däremot inte haft besökstillstånd. Det har också framgått att utan besökstillstånd får en person inte besöka anstalten.

Det ska noteras att loggarnas tillförlitlighet kan ifrågasättas, dels framstår vissa besök som anmärkningsvärt korta (understigande en timme), dels finns ett exempel på att loggtiden börjar innan den slutar. Den 15 november 2022 visar Kriminalvårdens logg nämligen att Therese Rask besökt Martin Rask mellan kl. 9.45 och 9.30. Den slutsats som tingsrätten bär med sig från åberopade loggar är emellertid att Therese Rask Sabet har besökt Martin Rask under tiden som han satt på anstalt, att restiden till anstalten varit lång och att Kevin inte har haft något besökstillstånd hos Martin Rask. Tingsrätten bedömer att loggarna har visst bevisvärde trots sina brister.

Tingsrättens bedömning

Av den redovisade utredningen har framgått att det finns krockar mellan den tid som Therese Rask Sabet har redovisat för arbete som assistent och annat arbete, dagar med anmäld vård av sjukt barn till Försäkringskassan, resor till

¹⁸ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 419, s. 93 ff.

Luleå och Rumänien samt besök på anstalten i Västervik. Therese Rask Sabet har i huvudsak berättat att uppgifterna om hennes arbete hos andra arbetsgivare inte stämmer. Ibland loggade andra in och ut henne och det finns också fel i loggarna. Hon har åberopat fotografier för att visa att hon i själva verket varit hemma och tillsammans med Kevin på tider då hon registrerats på sitt andra arbete eller på anstaltsbesök. Hon har vidare berättat att när hon har vabbat har hon tagit hand om Kevin. *Tingsrätten* anser att det inte går att bortse från vad Therese Rask Sabet har berättat.

Tingsrätten bedömer emellertid att den mängd krocker som framträder vid en jämförelse mellan arbetstider hos Kevin, arbetstider på andra arbeten, vård av sjukt barn och anstaltsbesök gör att det inte går att avgöra om Therese Rask Sabet har arbetat hos Kevin en viss dag eller om hon har varit på annan plats eller tagit hand om annat barn. Vid en genomgång av Therese Rask Sabets inkomster har också framträtt att hon har fått lön från andra arbetsgivare i sådan omfattning att det inte kan vara fråga om felaktigt registrerad arbetstid på det sätt som Therese Rask Sabet har gjort gällande. Sammantaget anser tingsrätten att uppgifterna om arbetade timmar med Kevin måste bedömas som oriktiga.

Tidsredovisningen syftar till att Försäkringskassan ska kunna kontrollera att den assistansräkning som brukaren lämnar in stämmer, dvs. att brukaren har köpt den mängd timmar som han eller hon yrkar ersättning för. Om en assistent samtidigt redovisar tid för arbete och samtidigt är hemma för vård av sjukt barn eller befinner sig på annan plats – vare sig det är annat arbete eller annan fysisk plats – försvårar detta den kontroll som Försäkringskassan ska göra. Även med ett godtagande av de uppgifter som Therese Rask Sabet har lämnat om att hon i faktiskt har varit med Kevin på redovisade tider så går detta i efterhand inte att fullt ut bekräfta och dessutom motsäger uppgifterna i tillgångsutredningen delvis hennes uppgifter. Därför anser tingsrätten att de uppgifter som Therese Rask Sabet har lämnat om arbete med Kevin är oriktiga när det finns krocker

med annat arbete, vård av sjukt barn och anstaltsbesök. Tingsrätten har ovan funnit att tillförlitligheten i Kriminalvårdens loggar kan ifrågasättas. Emellertid kommer det nedan att illustreras att besök har registrerats på anstalten Västervik under samma månader som andra krockar också har funnits med Therese Rask Sabets tider med Kevin.

Med utgångspunkt i den ovan redovisade sammanfattar tingsrätten de krockar som framkommit under 2020, 2021, 2022 och 2023.

Under 2020 har Therese Rask Sabet redovisat oriktiga uppgifter om arbete med Kevin för månaderna januari, juli och oktober. Av utredningen har framgått att Försäkringskassan felaktigt betalade ut 7 608 kr för januari månad 2020, 48 992 kr för juli månad 2020 och 50 818 kr för oktober månad 2020.¹⁹

Under 2021 är det fråga om krockar i november och december månad. Av utredningen har framgått att Försäkringskassan betalade ut 68 985 kr i november månad 2021 och 68 355 kr i december månad 2021.²⁰

Under 2022 innehåller alla tidsredovisningar oriktiga uppgifter. Dessa har medfört att Försäkringskassan betalat ut assistansersättning för år 2022 med 836 016 kr.²¹

Under 2023 innehåller alla tidsredovisningar krockar. Försäkringskassan har totalt betalat 329 174 kr i assistansersättning

¹⁹ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 83.

²⁰ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 83.

²¹ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 83.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten således att av Therese Rask Sabets 46 tidsredovisningar under åren 2020 till 2023 har 27 innehållit oriktiga uppgifter.

Markus Svanholms tidsredovisningar

Markus Svanholm har i huvudsak berättat att han inte har arbetat som assistent. Det var Martin Rask som frågade honom om hjälp och han ställde upp eftersom han ville vara snäll. Han förstod att Martin Rask behövde ytterligare en person som ”stod på schema”. Han har signerat tiderna.

Av utredningen har framgått att Markus Svanholm den 2 december 2020, den 3 januari 2021, den 5 februari 2021, den 2 mars 2021, den 4 april 2021, den 3 maj 2021, den 2 juni 2021 och den 3 juli 2021 med Bank ID har undertecknat tidsredovisningar avseende månaderna november 2020 till juni 2021. Det är fråga om åtta tidrapporter.

Markus Svanholms redovisade tider för arbete som assistent åt Kevin har jämförts med hans användning av Bank ID och de geografiska positioneringar som användningen har lett till. Av krockrapporten framgår att Markus Svanholm har redovisat tid till Försäkringskassan vid 68 datum.²² Vid 36 av dessa datum finns platsdata från Bank ID. Av rapporten framgår att majoriteten av platsangivelserna under redovisad tid har varit i Hjärup. Vid ett tillfälle under redovisad tid – den 26 februari 2021 – är platsangivelsen på Kevins folkbokföringsadress i Snogeröd, Höör. Efter att Kevin flyttat till Luleå i maj

²² Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 691.

2021 framgår att Markus Svanholm har fortsatt platsangivelser i Södra Sverige.

Åklagarna har också åberopat telefontömning från Martin Rask's telefon, innehållande följande meddelanden mellan Martin Rask och Markus Svanholm.²³

#	Deltagare	Källa	Från	Brödtext	Tidstämpel: Tid	Bilaga #1
1	100000882278432 Markus Svanholm 715437433 Martin Rask (ägare)	Facebook Messenger	100000882278432 Markus Svanholm	Okej (👍)	2021-05-27 07:24:34(UTC+0)	
2	100000882278432 Markus Svanholm 715437433 Martin Rask (ägare)	Facebook Messenger	715437433 Martin Rask	Tjena Mackan kan du kolla vad du får in i morgon	2021-06-23 08:28:26(UTC+0)	
3	100000882278432 Markus Svanholm 715437433 Martin Rask (ägare)	Facebook Messenger	715437433 Martin Rask	Tjena kompis, har du fått in lönen	2021-07-27 06:26:44(UTC+0)	
4	100000882278432 Markus Svanholm 715437433 Martin Rask (ägare)	Facebook Messenger	100000882278432 Markus Svanholm	Tjena har fått 14610 kr så swishar som vanligt	2021-07-27 07:38:55(UTC+0)	
5	100000882278432 Markus Svanholm 715437433 Martin Rask (ägare)	Facebook Messenger	715437433 Martin Rask	Blir kanoners	2021-07-27 07:39:38(UTC+0)	
6	100000882278432 Markus Svanholm 715437433 Martin Rask (ägare)	Facebook Messenger	100000882278432 Markus Svanholm		2021-07-27 07:40:33(UTC+0)	Sticker
7	100000882278432 Markus Svanholm 715437433 Martin Rask (ägare)	Facebook Messenger	100000882278432 Markus Svanholm	Hej. Ert lån får ni gärna betala är inte mening att ja ska hamma i skiten för att ni inte betalar.	2023-12-10 17:39:34(UTC+0)	
8	100000882278432 Markus Svanholm 715437433 Martin Rask (ägare)	Facebook Messenger	715437433 Martin Rask	Om du missat så har ja suttit inne 2 år så de vet jag inget om hon bor Skåne å jag i Luleå	2023-12-10 17:43:11(UTC+0)	
9	100000882278432 Markus Svanholm 715437433 Martin Rask (ägare)	Facebook Messenger	100000882278432 Markus Svanholm	Hej. Vad har för telefonnummer skulle behöva prata med?	2023-12-13 14:08:00(UTC+0)	
10	100000882278432 Markus Svanholm 715437433 Martin Rask (ägare)	Facebook Messenger	715437433 Martin Rask	0722161353	2023-12-13 14:09:48(UTC+0)	

Motsvarande konversation har återfunnits i Markus Svanholms telefon.²⁴ Av konversationen har således framgått att Martin Rask ställer frågor om lön till Markus Svanholm den 23 juni och den 27 juli 2021 och att Markus Svanholm den 27 juli 2021 svarar att han har fått 14 610 kr, som han swishar ”som

²³ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414 s. 1493.

²⁴ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 1744.

vanligt”. Därefter är det ett uppehåll i konversationen till december 2023, vilket ligger långt efter den brottstid som är aktuell för Markus Svanholm.

Tingsrätten konstaterar att Markus Svanholm har berättat att han inte har arbetat som assistent för Kevin, utan att han hjälpt Kevin i samband med besök hos Martin Rask och Therese Rask Sabet samt att han under en helg när Martin Rask och Therese Rask Sabet var bortresta tog hand om Kevin. Hans uppgifter sammantagna med att den analys av Bank ID:s platsdata gör att tingsrätten anser att varje tidsredovisning som Markus Svanholm har lämnat innehåller oriktiga uppgifter om att han har arbetat som assistent.

Utredningen har visat att Markus Svanholm har redovisat tiderna till HemAssistans i Varberg AB. Assistansersättning har utbetalats för november 2020 till juni 2021 med det i gärningsbeskrivningen sammanlagda beloppet om 254 986 kr.²⁵

De oriktiga uppgifter om Markus Svanholms arbete som har lämnats till Försäkringskassan har alltså inte enbart inneburit fara för att felaktig utbetalning av assistansersättning har uppstått, utan assistansersättning har faktiskt betalats ut felaktigt. Uppgift saknas om när tidsredovisningarna inkom till Försäkringskassan. Av utredningen framgår emellertid att assistansräkningarna för nu aktuella månader inkom mellan den 4 december 2020 och den 5 juli 2021.

Tingsrätten återkommer till fråga om Markus Svanholms subjektiva ansvar och medverkan.

²⁵ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 85.

Magnus Heikkiläs tidsredovisningar

Utredningen har visat att Magnus Heikkilä den 1 juni 2021, den 3 juli 2021, den 2 augusti 2021, den 2 september 2021, den 4 oktober 2021, den 3 november 2021 och den 1 januari 2022 har undertecknat tidsredovisningar avseende månaderna maj till oktober 2021 samt december 2021. Det är fråga om sju tidrapporter.

Utredningen har också visat att den tid som Magnus Heikkilä redovisat för arbete som assistent till Kevin vid åtta tillfällen i maj månad, 17 tillfällen i juni månad, ett tillfälle i juli månad, fyra tillfällen i augusti månad, tre tillfällen i september månad, fyra tillfällen i oktober månad och två tillfällen i december månad inte är förenlig med den tid som han arbetat åt LKAB Mekaniska.²⁶ Oförenligheten består bl.a. i att passen överlappar varandra i förening med avståndet mellan Kiruna och Luleå.

Det har också åberopats en rapport i vilken Magnus Heikkiläs redovisade tider för arbete som assistent åt Kevin har jämförts med hans användning av Bank ID och de geografiska positioneringar som användningen har lett till.²⁷ Av rapporten framgår att Magnus Heikkilä har redovisat tid vid 98 olika datum. För 42 av dessa datum finns platsdata från Bank ID medan 56 datum saknar platsdata. Av de 42 datum då platsdata finns framgår att Bank ID:t har använts

²⁶ Förundersökningsprotokoll, aktil. 414, s. 950.

²⁷ Förundersökningsprotokoll, aktil. 414, s. 686 ff.

i Luleå vid 20 tillfällen. Ingen av dessa användningar har skett i omedelbar anslutning till Kevins folkbokföringsadresser under aktuell tid.

Därtill kommer att Therese Rask Sabet har berättat att hon, som var hemma med Kevin under hela den tid som Magnus Heikkilä har redovisat tid som assistent, aldrig mött Magnus Heikkilä. Om än Therese Rask Sabets uppgifter, såsom medtilltalad, ska beaktas med försiktighet anser tingsrätten att de stärker de slutsatser som kan dras av nämnda krockrapporter.

Tingsrätten konstaterar att det i varje tidsrapport för assistansarbete som Magnus Heikkilä har signerat med Bank ID har funnits krockar med hans arbete i Kiruna hos LKAB Mekaniska. Som framgått av hans egen berättelse har han arbetat de tider som LKAB Mekaniska har angett. Således innehåller varje tidsrapport oriktiga uppgifter om att han har arbetat, när han har arbetat och hur mycket han har arbetat.

Utredningen har visat att Magnus Heikkilä har redovisat sina tider till HemAssistans i Varberg AB. Utredningen har visat att assistansersättning har utbetalats för maj till oktober samt december 2021 med det i gärningsbeskrivningen sammanlagda beloppet om 309 645 kr.²⁸

De oriktiga uppgifter om Magnus Heikkiläs arbete som har lämnats till Försäkringskassan har alltså inte enbart inneburit fara för att felaktig utbetalning av assistansersättning har uppstått, utan assistansersättning har faktiskt betalats ut felaktigt. Utredningen visar inte när tidsredovisningarna

²⁸ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 78.

inkom till Försäkringskassan. Däremot framgår att assistansräkningarna för nu aktuella månader inkom mellan den 3 juni 2021 och den 5 januari 2022.

Tingsrätten återkommer till fråga om Magnus Heikkiläs subjektiva ansvar och medverkan.

Kevin Lodins tidsredovisningar

Utredningen har visat att Kevin Lodin har signerat tidsredovisningar med Bank ID den 1 november 2021, den 2 december 2021 och den 3 januari 2022. Tidsredovisningarna avser arbete som assistent åt Kevin under oktober, november och december 2021. Det är fråga om tre tidsredovisningar.

Det har också åberopats en rapport i vilken Kevin Lodins redovisade tider för arbete som assistent åt Kevin har jämförts med hans användning av Bank ID och de geografiska positioneringar som användningen har lett till.²⁹ Av rapporten framgår att majoriteten av platsangivelserna under redovisad tid har varit i Luleå, 61 av 110 platsangivelser. 26 av dem har varit i Älvsbyn. Endast ett fåtal av platsangivelserna under registrerad tid har varit i omedelbar anslutning till Kevins folkbokföringsadresser på Tunastigen i Luleå. 30 av datum med redovisad tid saknar platsdata från Bank ID.

Åklagarna har också åberopat en krockrapport i vilken Kevin Lodins arbetstider som assistent för Kevin har jämförts med arbetstid hos andra

²⁹ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 697 ff.

arbetsgivare.³⁰ Av denna rapport framgår att den tid som Kevin Lodin redovisat arbete som assistent för Kevin under oktober månad 2021 krockar vid fem tillfällen med redovisad arbetstid på HVB Granby Storgård AB, som ligger i Stockholmsområdet.³¹ Kevin bodde under aktuell tid i Luleå. I november månad krockar redovisad arbetstid som assistent för Kevin vid tio tillfällen med arbete på HVB Granby Storgård AB eller Luleå Industrimontage AB och i december månad finns det 16 krockar mellan redovisad arbetstid som assistent för Kevin och arbete på Luleå Industrimontage AB. Krockarna består antingen av att Kevin Lodin har slutat vid ett jobb och börjat ett annat vid samma klockslag eller att arbete inte kan utföras på två arbeten samtidigt.

Kevin Lodin har redovisat tider till Hemassistans i Varberg AB. Utredningen har visat att assistansersättning har utbetalats för oktober till december 2021 med det i gärningsbeskrivningen sammanlagda beloppet om 141 120 kr.³²

De oriktiga uppgifter om Kevin Lodins arbete som har lämnats till Försäkringskassan har alltså inte enbart inneburit fara för att felaktig utbetalning av assistansersättning har uppstått, utan assistansersättning har faktiskt betalats ut felaktigt. Det framgår inte när tidsredovisningarna har inkommit till Försäkringskassan. Däremot visar utredningen att assistansräkningarna för de nu aktuella månaderna inkom till Försäkringskassan mellan den 4 november 2021 och den 5 januari 2022.³³

³⁰ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 960 ff.

³¹ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 416 s. 39 ff.

³² Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 85.

³³ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 66.

Tingsrätten återkommer till fråga om subjektivt ansvar och medverkan.

Gull-Britt Paulssons tidsredovisningar och oriktiga uppgifter i kontakt med Försäkringskassan

För Gull-Britt Paulsson har åklagarna påstått att hon har lämnat oriktiga uppgifter i tidsredovisningar och även lämnat oriktiga uppgifter i kontakt med Försäkringskassan.

Gull-Britt Paulsson har i huvudsak berättat att hon inte har arbetat som assistent åt Kevin under den för henne aktuella tiden. Hon har ont i kroppen och saknar förmåga att hjälpa Kevin med det han behöver.

Tidsredovisningarna

Undertecknade med Bank ID

Av åberopade tidsredovisningar har framgått att Gull-Britt Paulsson har undertecknat 13 tidsredovisningar med Bank ID under perioden den 2 februari 2022 och den 1 mars 2023 och avseende alla månader – utom april – 2022 samt månaderna januari och februari 2023.

Som framgått var Kevin under perioden januari till mitten av mars 2022 folkbokförd i Luleå och från mars 2022 folkbokfördes han i Hässleholm och var folkbokförd på samma adresser som Therese Rask Sabet i Skåne under den tid som Gull-Britt Paulsson redovisade tid för arbete för honom (dvs. t.o.m. februari 2023). Gull-Britt Paulsson har hela tiden bott i Varberg.

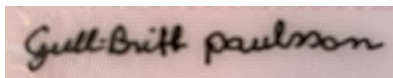
Gull-Britt Paulssons tidsredovisningar från Försäkringskassan har jämförts med platsdata från Bank ID-rapporter.³⁴ Av krockrapporten framgår att den absoluta majoriteten av Gull-Britt Paulssons platsangivelser under redovisad tid till Försäkringskassan har varit vid Gull-Britt Paulssons bostad i Varberg. Vidare framgår att platsangivelserna inte vid något tillfälle då Bank ID har använts har varit på adresser där Kevin har varit folkbokförd. Gull-Britt Paulssons uppgift att hon inte har arbetat som assistent får stöd av nämnda utredning. Tingsrätten anser därför att alla tidsredovisningar som Gull-Britt Paulsson har undertecknat med Bank ID innehåller oriktiga uppgifter.

Egenhändigt undertecknade tidsredovisningar

Av utredningen har framgått att tidsredovisningar i Gull-Britt Paulssons namn undertecknats för hand under de månader under 2023 när Kevin var egenanordnare av sin assistans, alltså från mars månad och fram till sommaren. Det är fråga om fyra tidsredovisningar, undertecknade den 1 april (avseende mars månad), den 13 juli 2023 (avseende april månad), den 13 juli 2023 (avseende maj månad) och den 4 juli 2023 (avseende juni månad).

Gull-Britt Paulsson har nekat till att ha undertecknat de handskrivna tidsredovisningarna. Av åberopad bild på Gull-Britt Paulssons körkort framgår att hennes underskrift på detta set ut som följer:

³⁴ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 702.



På de tidsredovisningar som undertecknats med penna på papper har Gull-Britt Paulssons underskrifter sett ut som följer:

Jag intygar att uppgifterna är riktiga.	
Datum 1/4	Namnteckning Gull Britt Paulsson
Läs mer om Försäkringskassans behandling av personuppgifter på forsakringskassan.se .	

Jag intygar att uppgifterna är riktiga.	
Datum 13/7-23	Namnteckning Gullbritt Paulsen
Läs mer om Försäkringskassans behandling av personuppgifter på forsakringskassan.se .	

Jag intygar att uppgifterna är riktiga.	
Datum 13/7-23	Namnteckning Gullbritt Paulsen
Läs mer om Försäkringskassans behandling av personuppgifter på forsakringskassan.se .	

Jag intygar att uppgifterna är riktiga.	
Datum 4/7-23	Namnteckning Gullbritt Paulsen
Läs mer om Försäkringskassans behandling av personuppgifter på forsakringskassan.se .	

Tingsrätten bedömer att utredningen inte ger stöd åt att Gull-Britt Paulsson har undertecknat dessa fyra tidsredovisningar.

Gull-Britt Paulssons oriktiga uppgifter i tidsredovisningar

Gull-Britt Paulsson har alltså undertecknat 13 tidsredovisningar med oriktiga uppgifter. Det har framgått att hon har redovisat sin tid till HemAssistans i Varberg AB. Någon uppgift om när hennes tidsredovisningar inkom till Försäkringskassan finns inte. Däremot inkom assistansräkningarna för de nu

aktuella månaderna till Försäkringskassan mellan den 3 februari 2022 och den 3 mars 2023.³⁵

Utredningen har visat att assistansersättning har utbetalats för dels månaders januari till mars 2022, dels månaderna maj till december 2022 samt dels månaderna januari och februari 2023 med ett sammanlagt belopp om 417 203 kr.³⁶ Därmed har inte enbart fara för felaktig utbetalning uppstått. Nämnda belopp har också utbetalats som följd av Gull-Britt Paulssons oriktiga uppgifter.

Oriktiga uppgifter i kontakt med Försäkringskassan

Av journalanteckningar från Försäkringskassan framgår att Gull-Britt Paulsson i samtal med handläggare den 24 februari 2023 uppgett att hon arbetar som assistent för Kevin, att arbetet utförs både hemma hos henne och hos Kevin, att det bara är hon, Gunder Paulsson och Therese Rask Sabet som arbetar som assistenter och att hon signerar sina tidsredovisningar med BankID men att Sofia Daskalopoulos skickar redovisningen till henne.³⁷

Gull-Britt Paulsson har nekat till att ha haft detta samtal. Även om handläggaren som höll i samtalet inte har hörts i målet anser tingsrätten att det inte finns anledning att ifrågasätta att det var Gull-Britt Paulsson som handläggaren pratade med. Uppgifterna är upplästa och godkända av Gull-Britt

³⁵ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 66.

³⁶ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 77.

³⁷ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 523.

Paulsson. Mot bakgrund av att Gull-Britt Paulsson i tingsrätten har berättat att hon inte har utfört något assistansarbete för Kevin, att utredningen visat att hon inte befunnit sig – eller har rest till – de orter där Kevin har bott anser tingsrätten att hon har lämnat oriktiga uppgifter till Försäkringskassan om utfört arbete. Detta har försvårat Försäkringskassans kontrollmöjligheter.

Tingsrätten återkommer till Gull-Britt Paulssons subjektiva ansvar och medverkan.

Gunder Paulssons tidsredovisningar och oriktiga uppgifter till Försäkringskassan

För Gunder Paulsson har åklagarna påstått att han har lämnat oriktiga uppgifter i tidsredovisningar och även lämnat oriktiga uppgifter i kontakt med Försäkringskassan.

Gunder Paulsson har i huvudsak berättat att han inte har arbetat som assistent åt Kevin under den för honom aktuella tiden.

Tidsredovisningar

Undertecknade med Bank ID

Av utredningen har framgått att tidsredovisningar har undertecknats med Gunder Paulssons Bank ID mellan den 2 februari 2022 och den 1 mars 2023 avseende alla månader, utom april, 2022 samt januari och februari 2023. Det är fråga om 13 tidsredovisningar.

Både Gunder Paulsson och Gull-Britt Paulsson har berättat att det var Gull-Britt Paulsson som använde Gunder Paulssons Bank ID för att signera tidsredovisningarna. Båda har också berättat att Gunder Paulsson inte kan sköta det tekniska själv men att Gull-Britt Paulsson signerade tidsredovisningarna med Gunder Paulssons samtycke, dvs. han visste att Gull-Britt Paulsson skötte hans tidsredovisningar. Tingsrätten bedömer därför redan här att Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson har lämnat dessa uppgifter tillsammans och i samförstånd. Vilket medverkansansvar som Gunder Paulsson haft i övrigt kommer tingsrätten att pröva under rubriken ”Medverkan”.

Den utredning som finns beträffande Gunder Paulssons platsangivelser är densamma som för Gull-Britt Paulsson. Tingsrätten anser således att Gunder Paulssons uppgift att han inte utfört assistansarbete får stöd av att hans platsdata har visat att han har vistats i Varberg, medan utredningen har visat att Kevin bott tillsammans med Therese Rask Sabet i Luleå och Skåne.

Det är alltså visat att Gunder Paulssons tidsredovisningar innehållit oriktiga uppgifter om att han har arbetat.

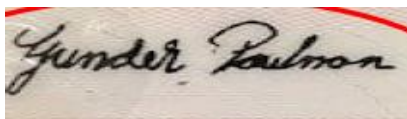
Egenhändigt undertecknade tidsredovisningar

Av utredningen framgår vidare att tidsredovisningar undertecknats för hand för följande månader (när Kevin var egenanordnare)

- Den 1 april (mars månad), tolkas som 2023, men det saknas årtal
- Den 13 juli 2023 (avseende april månad)
- Den 13 juli 2023 (avseende maj månad)

Gunder Paulsson har nekat till att det är hans underskrift på de tidsredovisningar som är undertecknade för hand. Han har åberopat sitt körkort för att visa att underskrifterna inte överensstämmer med varandra. Tingsrätten

konstaterar att underskriften på körkortet (första bilden nedan) inte överensstämmer med underskrifterna på tidsredovisningarna daterade den 1 april, och den 13 juli 2023.



Jag intygar att uppgifterna är riktiga.

Datum	Namnteckning
1/4	Gunder Paulsson

Läs mer om Försäkringskassans behandling av personuppgifter på forsakringskassan.se.

Jag intygar att uppgifterna är riktiga.

Datum	Namnteckning
13/7-23	Gunder Paulsson

Läs mer om Försäkringskassans behandling av personuppgifter på forsakringskassan.se.

Jag intygar att uppgifterna är riktiga.

Datum	Namnteckning
13/7-23	Gunder Paulsson

Läs mer om Försäkringskassans behandling av personuppgifter på forsakringskassan.se.

Mot bakgrund av skillnaderna i underskrifter godtar tingsrätten Gunder Paulssons invändning att han inte undertecknat dessa. Inte heller visat att han gett annan tillåtelse att underteckna dessa senare tidsredovisningar.

Gunder Paulssons oriktiga uppgifter i tidsredovisningar

Gunder Paulsson har alltså undertecknat 13 tidsredovisningar som innehållit oriktiga uppgifter. Som följd av de oriktiga uppgifterna i tidsredovisningarna under 2022 samt januari och februari 2023 har Försäkringskassan felaktigt betalat assistansersättning till HemAssistans i Varberg AB med 437 729. Det finns ingen uppgift om när tidsredovisningarna inkom till Försäkringskassan,

men av utredningen har framgått att assistansräkningarna för nu aktuella månader inkom mellan den 3 februari 2022 och den 3 mars 2023.³⁸

Oriktiga uppgifter till Försäkringskassan

Av journaluppgifter från Försäkringskassan har framgått att Gunder Paulsson i samtal med handläggare den 24 februari 2023 uppgav att han arbetade som assistent för Kevin, att assistansen ibland utfördes hos Kevin och ibland hos honom och Gull-Britt Paulsson, att de tog hand om Kevin när Therese Rask Sabet arbetade, att det ibland var han som körde Kevin och ibland Therese Rask Sabet, att det var han, Gull-Britt Paulsson och Therese Rask Sabet som arbetade som assistenter samt att Sofia Daskalopoulos skickade tidsredovisningen till honom och att han godkände denna med Bank ID.³⁹

Gunder Paulsson har nekat till att ha haft detta samtal med Försäkringskassan och att han lämnat de uppgifter som framgår av anteckningen. Även om handläggaren på Försäkringskassan inte har hörts anser tingsrätten att det inte finns anledning att ifrågasätta den anteckning som hon har gjort. Både frågor och svar framgår av anteckningen och det har också framgått att Gunder Paulsson fått sina svar upplästa för sig och godkänt dessa. Således anser tingsrätten att utredningen ger stöd åt att Gunder Paulsson har lämnat oriktiga

³⁸ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 66.

³⁹ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 525.

uppgifter i kontakt med Försäkringskassan. Detta har försvårat Försäkringskassans kontrollmöjligheter.

Tingsrätten återkommer till Gunder Paulssons subjektiva ansvar och medverkan.

Alexandra Svanholms tidsredovisningar

Alexandra Svanholm har i huvudsak berättat att hon aldrig uppfattat sig ha utfört assistansarbete, men att hon har hjälpt till med Kevin då hon besökt Therese Rask Sabet och även hjälpt till med Kevin och barnen när Therese Rask Sabet och Martin Rask var bortresta, bl.a. i Rumänien och Luleå. Hon har vidare berättat att det var Therese Rask Sabet som bad henne att hjälpa till. Hon ville inte, men Therese Rask Sabet övertygade henne.

Utredningen har visat att Alexandra Svanholm har signerat sju tidsredovisningar med Bank ID den 4 maj 2022, den 6 juni 2022, den 4 juli 2022, den 7 augusti 2022, den 3 september 2022, den 6 oktober 2022 och den 3 november 2022 avseende assistansarbete utfört under månaderna april till oktober 2022.

Av åberopad krockrapport, där tidsredovisningar från Försäkringskassan jämförts med platsdata från Bank ID-rapporter, har framgått att majoriteten – 222 av samtliga 333 respektive 68 av 87 under redovisad tid – av platsangivelserna under den för Alexandra Svanholm aktuella tidsperioden har varit vid hennes bostad i Lomma. Vid ett tillfälle, den 24 april 2022 kl. 20.24, under redovisad tid till Försäkringskassan är platsangivelsen på Kevin Karlssons folkbokföringsadress i Hässleholm. Tingsrätten konstaterar att Alexandra Svanholms uppgift får stöd av krockrapporten. Det finns också anledning att fästa tilltro till hennes uppgift att hon inte ansett sig arbeta som

assistent, även om Therese Rask Sabet har berättat på annat sätt. Tingsrätten anser att det är visat att Alexandra Svanholm inte har arbetat som personlig assistent. Det må vara så att hon ibland har tagit hand om Kevin och andra barn, men då hon själv inte uppfattat att hon då har arbetat gör att det är visat att hon har lämnat oriktiga uppgifter i tidsredovisningarna.

Detta har lett till att assistansersättning felaktigt utbetalats med 329 930 kr till HemAssistans i Varberg AB.⁴⁰

Utredningen visar inte när aktuella tidsredovisningar inkom till Försäkringskassan. Däremot framgår av utredningen att assistansräkningarna för nu aktuella månader inkom mellan den 4 maj 2022 och den 7 november 2022.

Tingsrätten återkommer till Alexandra Svanholms subjektiva ansvar och medverkan.

Khen Karlssons tidsredovisningar

Khen Karlsson har i huvudsak berättat att han har utfört assistans för Kevin i den omfattning som han har fått lön för. Däremot har han inte haft koll på sitt schema. Det är han som har undertecknat tidsredovisningarna. Han har inte

⁴⁰ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 87.

utfört någon assistans i Arvidsjaur, utan rest till Luleå på helger för att hjälpa till med Kevin.

Av utredningen har framgått att Khen Karlsson har undertecknat tidsredovisningar med Bank ID den 1 oktober 2023 (avseende september månad), den 30 oktober 2023 (avseende oktober månad), den 29 november 2023 (avseende november månad), den 31 december 2023 (avseende december månad) och den 31 januari 2024 (avseende januari månad).

Khen Karlssons redovisade tider till Försäkringskassan har jämförts med platsdata från Bank ID-rapporter och samtals- och datatrafiklistor från Kevin Karlssons teleoperatör (Tele2).⁴¹ Sammanfattningsvis framgår av analysen att Khen Karlsson under perioden september 2023 till 24 december 2023 endast hade platsangivelser i norra Sverige, huvudsakligen i Arvidsjaur. Kevin var under perioden folkbokförd först på Docentvägen i Luleå och sedan på Tunastigen 22 i Luleå. Khen Karlsson har inte positionerats vid eller i närheten av Docentvägen, men däremot finns det platsdata vid Tunastigen 22 i Luleå följande datum:

- 25-26 november 2023,
- 1-3 december 2023,
- 8-10 december 2023 och 22-24 december 2023.

Det framgår vidare att Khen Karlsson förflyttade sig söderut den 24 december 2023 till Varberg. Fram till den 14 januari 2024, som är den sista dagen som Khen Karlsson redovisar tid som assistent, är platsangivelserna i Varberg.

⁴¹ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 734 ff.

Det har gjorts en jämförelse av Khen Karlssons inköp av bussbiljetter med swish som betalsätt och av denna framgår att han har köpt bussbiljetter till Luleå endast vid de tidpunkter då platsdata visat att han varit i Luleå.

Tingsrätten utgår från Khen Karlssons uppgift att han inte har utfört assistans i Arvidsjaur. Detta, sammantaget med positioneringsdatan september och oktober gör att tingsrätten anser att tidrapporterna för dessa månader innehåller oriktiga uppgifter. Det kan nämligen hållas för visst att Kevin inte har åkt till Arvidsjaur under denna period och att Khen Karlsson inte varit i Luleå eftersom det saknas platsdata kopplad till både Bank ID och samtals- och datatrafik.

För november månad konstaterar tingsrätten att Khen Karlsson, enligt positioneringsdatan, har varit i Luleå den 25-26 november 2023. Utöver detta har han inte, enligt positioneringsdatan, varit i Luleå på de redovisade tiderna den 3-5 november 2023, den 9-12 november 2023, den 17-19 november 2023 och den 23-24 november 2023. Khen Karlsson borde, om han varit i Luleå, ha positionerats där, eftersom den data som analyserats är både platsdata från Bank ID och samtal och datatrafik från hans teleoperatör.

I december månad har han – utöver den tid då han positionerats i Luleå och i Varberg där Kevin har varit – också redovisat att han har arbetat den 7 december 2023, den 15 -17 december 2023.

Tingsrätten ifrågasätter inte att Khen Karlsson har arbetat som assistent för Kevin. Inte heller att han har hjälpt till med Kevin. Däremot visar den utredning som presenterats att Khen Karlsson inte har varit i Luleå vid alla de tillfällen som han har redovisat tid för arbete med Kevin. Han har själv berättat att Kevin inte har varit hos honom i Arvidsjaur. Detta gör att tingsrätten vid en samlad bedömning anser att tidsredovisningarna för september till december 2023 innehåller helt eller delvis oriktiga uppgifter om tider som Khen Karlsson har arbetat som assistent åt Kevin.

När det gäller januari månad konstateras att Khen Karlsson har positionerats i Varberg, där också Kevin har varit. Khen Karlsson har berättat att han har utfört assistans för Kevin. Någon bevisning som motsäger denna uppgift finns inte. Det är alltså inte visat att Kevin har lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans i januari månad 2024.

Således anser tingsrätten att Khen Karlsson objektivt sett har lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin under månaderna september till december 2023. Annat är inte visat än att Khen Karlsson har redovisat sina tider till Nordisk Hem och LSS Assistans AB. Det har framgått att assistansräkningarna för september till december månad 2023 inkom till Försäkringskassan mellan den 3 oktober 2023 och den 8 januari 2024. Vidare har det framgått att Försäkringskassan har betalat ut assistansersättning enligt följande (tabellen innehåller även januari månad som tingsrätten inte finner objektivt styrkt).⁴² Tingsrätten konstaterar således att Försäkringskassan har betalat ut 206 382 kr för assistansarbete som Khen Karlsson redovisat.

	A	B	C	D	E	F	G
1	År/månad	Yrkade timmar	Kronor per timme	Yrkat belopp	utbetalda timmar	Felaktigt utbetalt belopp	Khen Karlsson, 20040730-1175
52	sep-23	169	324,5	54 841	65	21 093	
53	okt-23	181	324,5		181	58 735	
54	nov-23	182	324,5		182	59 059	
55	dec-23	208	324,5		208	67 496	
56	Totalt 2023	740			636	206 382,0	
57	jan-24	123	332,6		123	40 910	
58	Totalt	863		281 040 kr	759	247 292 kr	

Tingsrätten återkommer till Khen Karlssons subjektiva ansvar och medverkan.

⁴² Förundersökningsprotokoll, aktbi. 414, s. 90.

Bezad Kohzads tidsredovisningar

Bezad Kohzad har berättat att han arbetat som assistent. Han har tagit med Kevin ut på stan och fikat.

Bezad Kohzad har redovisat tid för arbete som assistent för Kevin den 1 oktober 2023 (avseende september månad), den 30 oktober 2023 (avseende oktober månad), den 1 december 2023 (avseende november månad) och den 1 januari 2024 (avseende december månad). Det är alltså fråga om fyra tidsredovisningar.

Det har också åberopats en rapport i vilken Bezad Kohzads redovisade tider för arbete som assistent åt Kevin har jämförts med hans användning av Bank ID och de geografiska positioneringar som användningen har lett till samt från teleoperatör (Telenor) inhämtade samtals- och datatrafiklistor på det telefonnummer som knutits till honom.⁴³ Av rapporten framgår att mellan den 7 september till den 24 december 2023 har Bezad Kohzad – under redovisad tid – platsangivelser på flera orter i Sverige, fördelade mellan Sölvesborg i syd till Jämtön (öster om Råneå) i norr. Luleå är dock den stad med störst antal positioner. I såväl september, oktober som december har Bezad Kohzad positionerats av Bank ID och/eller samtals- och datatrafiklistor i andra delar av landet under redovisad tid till Försäkringskassan. Den 14 september 2023 har Bezad Kohzad redovisat att han arbetade mellan 06.00 – 22.00 samt mellan 22.00 – 00.00. Av åberopat PM har framgått att Bezad Kohzad stannades av polis den 14 september 2023 i Kramfors, alltså knappt 46 mil från Luleå. Det är

⁴³ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 744 ff.

för detta datum uteslutet att Bezađ Kohzađ kan ha börjat sitt arbete med Kevin kl. 06.00. Det ska dock noteras att FK för denna tid inte har betalat ut någon ersättning.

Av Bezađ Kohzađs tidsredovisningar framgår att han har arbetat många nätter under de månader som han har redovisat tid för arbete med Kevin. När han har berättat om sitt arbete har han dock inte beskrivit nattarbete. Han har varit väldigt svepande i sin beskrivning av det arbete han har utfört. Dessutom har inte någon annan sett honom i bostaden. Khen Karlsson har exempelvis inte mött Bezađ Kohzađ där. På den presenterade bevisningen kan tingsrätten inte utesluta att Bezađ Kohzađ någon gång tagit hand om Kevin och tagit med honom ut på stan. Däremot anser tingsrätten att utredningen ger stöd åt att Bezađ Kohzađ inte har arbetat de pass som han har tidsredovisat.

Tidsredovisningarna innehåller alltså oriktiga uppgifter.

Utredningen har inte visat när tidsredovisningarna inkom till Försäkringskassan. Däremot har av utredningen framgått att assistansräkningarna för nu aktuella månader har inkommit mellan den 3 oktober 2023 och den 8 januari 2024.⁴⁴ Utredningen har visat att assistansersättning har utbetalats för september till december 2023 med det i gärningsbeskrivningen angivna beloppet om 206 058 kr samt att det yrkade beloppet var 228 124 kr.⁴⁵

⁴⁴ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 66.

⁴⁵ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 89.

Övriga (icke tilltalade) assistenters tidsredovisningar

Det har framgått att vittnena Tim Phayungjaroen och Panachai Phayungjaroen tidigare var misstänkta för brott. Förundersökningen beträffande dem båda har lagts ner. Av åklagarnas bevisuppgift framgår att de menar att Martin Rask har använt dem båda som brottsverktyg för att begå de aktuella gärningarna.

Däremot har åklagarna inte angett att de har varit bland av de ”andra” som förmåtts att lämna oriktiga uppgifter eller falskt utge sig för att arbeta som personlig assistenter. Inte heller har åklagarna på fråga vilka falska handlingar som avses i gärningsbeskrivningen angett att de tidsredovisningar som Tim Phayungjaroen och Panachai Phayungjaroen har undertecknat har utgjort falska handlingar. Tingsrätten har därför förstått åtalet så att Tim Phayungjaroens och Panachai Phayungjaroens tidsredovisningar utgör oriktiga uppgifter som Martin Rask har lämnat.

Av utredningen framgår att Tim Phayungjaroen har undertecknat med penna på papper en tidsredovisning för januari månad 2020, samt att hon har undertecknat tidsredovisningar med Bank ID för januari och februari 2024. Tidsredovisningarna är daterade den 31 januari 2020 respektive 1 januari och 1 februari 2024.

Av utredningen har också framgått att Panachai Phayungjaroen har redovisat tid för arbete med Kevin

- den 1 februari 2020 (avseende januari månad 2020), den 29 februari 2020 (avseende februari månad)
- den 1 maj 2020 (avseende april månad)
- den 1 juni 2020 (avseende maj månad)
- den 1 juli 2020 (avseende juni månad)
- den 1 augusti 2020 (avseende juli månad)
- den 2 september 2020 (avseende augusti månad)

- den 1 oktober 2020 (avseende september månad)
- den 2 november 2020 (avseende oktober månad).

Det är alltså fråga om nio tidsredovisningar mellan den 1 februari 2020 och den 2 november 2020.

Av *Tim Phayungjaroens* och *Panachai Phayungjaroens* uppgifter har i huvudsak framgått att de inte själva har skött tidsredovisningarna, utan att Martin Rask har gjort detta åt dem. Tim Phayungjaroen har berättat att hon inte kan läsa och skriva. Panachai Phayungjaroen har berättat att Martin Rask har haft både hans och hans mammas bankdosa.

Panachai Phayungjaroens tidrapporter till Försäkringskassan har jämförts med platsdata från hans Bank ID. Det har framgått att majoriteten av Panachai Phayungjaroens platsangivelser under den tid som han redovisat till Försäkringskassan har varit i Varberg, dock att data saknas för vissa datum.⁴⁶ Tingsrätten anser att platsdatan ger stöd åt Panachai Phayungjaroens uppgift att han inte hälsat på Kevin och utfört assistans.

Någon motsvarande analys för Tim Phayungjaroens tider i januari 2020 har inte gjorts.

Det finns viss anledning att iaktta försiktighet vid värderingen av Panachai Phayungjaroens och Tim Phayungjaroens uppgifter. Det har framgått att särskilt Panachai Phayungjaroen och Martin Rasks relation inte är den bästa och att Panachai Phayungjaroen skyller sin skuldsättning på Martin Rask. Utredningen ger emellertid stöd åt att Panachai Phayungjaroen inte har arbetat

⁴⁶ Förundersökningsprotokoll, aktbi. 414, s. 682.

med Kevin sedan Kevin flyttade till Skåne. Eftersom det har framgått att Kevin flyttade i början av 2020 bedömer tingsrätten att tidrapporterna i Panachai Phayungjaroens namn har ett oriktigt innehåll. När det sedan gäller Tim Phayungjaroens tidsredovisningar konstaterar tingsrätten att utredningen om hur hon har arbetat i januari 2020 inte alls har den robusthet som krävs för att tingsrätten ska kunna veta om hon varit tillsammans med Kevin eller inte. Beträffande av henne redovisade tider i januari och februari 2024 konstateras att hon har i huvudsak varit i Varberg där Kevin också har varit. Det går inte av den återopade utredningen att uttala sig om hon har arbetat med Kevin eller inte. Således anser tingsrätten att det inte går att bedöma om de uppgifter som redovisats att Tim Phayungjaroen har arbetat med Kevin är riktiga eller inte. Detta beror inte på krockar med annat arbete eller andra platser, utan helt enkelt för att utredningen inte har tillräcklig styrka för någon slutsats. Det går därför inte för tingsrätten att bedöma om Martin Rask har lämnat oriktiga uppgifter om Tim Phayungjaroens arbete i januari 2020 samt januari och februari 2024.

Subjektivt ansvar för huvudmän och åtalade assistenter

Som framgått har tingsrätten ansett att huvudmännen och samtliga assistenter i objektiv mening har gjort sig skyldiga till bidragsbrott. För straffansvar krävs att de har agerat med uppsåt eller med grov oaktsamhet.

Huvudmännen

Tingsrätten bedömer att både Martin Rask och Therese Rask Sabet har lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans i såväl assistansräkningar som i egna tidsredovisningar med uppsåt.

Martin Rask har berättat om hur han ser på assistansen på ett sätt som gör att det är uppenbart för tingsrätten att han inte bryr sig om den som står på schemat faktiskt också arbetar. Han har under lång tid arbetat som personlig assistent och har haft god insyn i Kevins assistansbehov samt vilka beslut som Försäkringskassan har fattat om Kevins assistans. Vid en samlad bedömning anser tingsrätten således att Martin Rask har haft uppsåt.

Även Therese Rask Sabet har beskrivit sitt förhållningssätt till tidsredovisningen och assistansersättningen på sådant sätt att det för tingsrätten framgått att hon inte har brytt sig om att den som står på schemat också har arbetat som assistent för Kevin. Även om hon under många månader har arbetat endast med Kevin och även om hon när hon arbetat med annat också har tagit hand om Kevin har hon inte varit nogsam med att hennes tidsredovisningar stämmer. Även Therese Rask Sabet har haft erforderligt uppsåt.

Assistenterna

Tingsrätten kommer inledningsvis att bemöta den invändning som assistenterna har haft om att de inte förstod att de lämnade uppgifter till Försäkringskassan när de undertecknade sina tidsredovisningar.

I det föregående har tingsrätten redogjort för hur regelverket kring assistansersättning är utformat, inte bara avseende rätten till assistans utan också avseende vilket underlag som Försäkringskassan ska ha för att betala ut assistansersättning till en försäkrad. Det har således framgått att den som är arbetsgivare åt en personlig assistent (en assistansanordnare) *ska* lämna uppgifter som visar den arbetstid som assistenten har arbetat hos en assistansberättigad. Assistenten ska *bestyrka* uppgifterna.

Det har beskrivits hur uppgiftslämnandet har gjorts under den tid som såväl HemAssistans i Varberg AB som Nordisk Hem och LSS Assistans AB har varit assistansanordnare. Det har framgått att båda bolagen har använt sig av e-tjänster för tidsredovisningen: HemAssistans i Varberg AB har använt en app som heter Time-2-View och Nordisk Hem och LSS Assistans AB har använt en app som heter Aiai. Tingsrätten utgår från att båda dessa appar har varit av Försäkringskassan godkända e-tjänster för tidsredovisning.

Oavsett vilken app som använts har det framgått att assistenterna har signerat sina arbetade timmar under en månad och att assistansanordnaren sannolikt därefter har signerat tidsredovisningen och bl.a. angett att assistenten har varit anställd. Inte i något fall har nämligen assistansanordnarens signering skett datummässigt före assistentens. Det har framgått att den blankett som Försäkringskassan tillhandahåller för tidsredovisning innefattar både assistentens tider och assistansanordnarens intygande. De tidsredovisningar som finns i utredningen – och som alltså kommer från respektive e-tjänst – visar att assistansanordnarens och assistentens uppgifter redovisats samlat för Försäkringskassan (vilket är förenligt med Försäkringskassans blankett).

I det följande delar tingsrätten upp assistenterna utifrån vem som varit anordnare och alltså deras arbetsgivare.

HemAssistans i Varberg

Assistenterna Markus Svanholm, Kevin Lodin, Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson och Alexandra Svanholm anställdes av Hemassistans i Varberg AB under olika perioder mellan december 2020 och mars 2023. Alla har berättat att de skrev på anställningsavtal, som skickades till dem eller som de skrev på hemma hos Martin Rask och Therese Rask Sabet. Med undantag för Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson har kontakten som assistenterna haft med Hemassistans i Varberg AB varit mycket begränsad. Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson har haft viss kontakt med Sofia Daskalopoulos och även besökt kontoret för att få hjälp med hur appen för tidsredovisning (Time-2-View) fungerade. Vad som sades i dessa samtal har dock inte blivit klart för tingsrätten. Ingen av de övriga assistenterna har berättat att de kontaktades av bolaget innan de anställdes eller att de hade annan kontakt med bolaget under tiden som anställd. Alla har berättat att de inte förstod att tidsredovisningen skulle skickas till Försäkringskassan. De har berättat att de trodde att tidsredovisningen gjordes mot HemAssistans i Varberg AB.

Åklagarna har under huvudförhandlingen åberopat en bild som visar hur gränssnittet i Time-2-View ser ut när en assistent signerade sina tider och en annan bild som visar hur det ser ut efter signering. Bilderna visar hur gränssnittet i appen ser ut i dag. Den första bilden ser alltså ut som följer.

Jag skriver under hos:

Egreement AB



Information om signering från Cirrus
tidsrapportering gällande total arbetstid
samt frånvaro, (månad-år) November-
2024

Total timmar arbetstid: 7.00

Total timmar frånvaro: 0.00

Den andra bilden, som visar gränssnittet efter signering, synes innehålla information om bl.a. assistansbolag och redovisade tider. Till skillnad från den blankett för tidsredovisning som Försäkringskassan anvisat framgår inte av nuvarande gränssnitt i appen tidsredovisningens koppling till Försäkringskassan, varken vid vyn som visar assistentens tider eller vyn för signering. I utredningen finns återopade fotografier (skärmdumpar, som Alexandra Svanholm har skickat till Therese Rask Sabet) som visar hur appens gränssnitt såg ut under den för Alexandra Svanholm aktuella tidsperioden. Dessa skärmdumpar visar att gränssnittet då såg annorlunda ut, men att det inte heller då framgick tidsredovisningens koppling till Försäkringskassan.

Vad nu nämnda assistenterna har berättat om att de uppfattade att de signerade sina tider mot HemAssistans i Varberg AB får därför godtas.

Med dessa utgångspunkter övergår tingsrätten till att pröva assistenternas subjektiva ansvar.

Markus Svanholm

Markus Svanholm har berättat om hur han resonerade och tänkte när Martin Rask bad honom om hjälp. Han har också berättat att han inte skulle ha gjort som han gjorde om han förstod att det kunde vara brottsligt och han har förklarat att han inte förstod att hans uppgifter lämnades till Försäkringskassan eller att den lön han fick utbetald kom från Försäkringskassan.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Markus Svanholm har tagit anställning som personlig assistent för Kevin, som han visste hade ett stort hjälpbehov. Av hans uppgifter har framgått att han förstod att Martin Rask behövde någon som stod på schema för Kevin. Han har berättat att han inte har utfört något arbete som personlig assistent, men att han

ändå redovisade tider för arbete som personlig assistent. Markus Svanholm har mottagit lön – för icke utfört arbete – som han fört över till Therese Rask Sabet. Av åberopat ekonomiskt underlag framgår således att Markus Svanholm har fått en total lön om 132 525 kr och att han har fört över i stort sett hela beloppet (132 386 kr) till Therese Karlsson (som numera heter Therese Rask Sabet). Av kontoutdragen framgår att Markus Svanholm inte har fört över hela lönen på en gång, utan att överföringarna har delats upp på två eller tre poster och att de har skett samma dag och dagarna efter det att lönen har kommit in på kontot.⁴⁷ Även om det också framgått att ingen på HemAssistans i Varberg AB har informerat Markus Svanholm om assistanssystemet och att hans tidsredovisningar skulle förmedlas till Försäkringskassan anser tingsrätten att det får hållas för visst att även Markus Svanholm har vetat om att personlig assistans finansieras av allmänna medel. Markus Svanholm har inte kontaktat sin arbetsgivare och frågat vad hans tidsredovisningar skulle användas till. Tingsrätten anser att Markus Svanholm har varit likgiltig inför att hans oriktiga uppgifter om arbetad tid kunde medföra fara för felaktig utbetalning av assistansersättning. Han har således agerat med uppsåt.

Tingsrätten återkommer till hur Markus Svanholms medverkan bör bedömas.

Magnus Heikkilä

Magnus Heikkilä har berättat att han inte närmare kontrollerade tidrapporterna innan han undertecknade dessa. Det har vidare framgått att han reagerade på

⁴⁷ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 59.

beloppen som han fick utbetalt, men att han inte gjorde någon närmare kontroll av anledningen till att lönen var så pass hög utan att han godtog detta med en egen förklaring om att han arbetat mycket helg.

Utredningen har visat att Magnus Heikkilä har gjort flertalet överföringar till Therese Rask Sabet samma dag som han fått lön i juni, juli, augusti, september, oktober och november 2021. Ofta har han swishat exakt hela lönen till Therese Rask Sabet, eller så har han swishat ett belopp just under lönebeloppet.⁴⁸ Totalt har Magnus Heikkilä överfört 146 277 kr mellan 24 juni 2021 och 27 januari 2022. Alla överföringar, bortsett från den i juli månad 2021, har namnsatts antingen som lån eller som återbetalning av lån. Detta tyder också på att han velat förtäcka överföringarna. Den förklaring han har gett att han köpt motorcykeldelar av Martin Rask bär inte sanningens prägel.

Redan av detta kan tingsrätten – även med ett godtagande av att Magnus Heikkiläs egen uppgift att han jobbat med Kevin mellan 20 och 30 gånger – dra slutsatsen att det är visat att Magnus Heikkilä förhållit sig likgiltig inför risken att tidredovisningarna innehöll oriktiga uppgifter, till att uppgifterna lämnades till Försäkringskassan för utbetalning av assistansersättning.

⁴⁸ Förundersökningsprotokoll, aktbi. 414, s. 58 och 1752.

Kevin Lodin

Kevin Lodin har i allt väsentligt berättat att han har arbetat med Kevin, men som tingsrätten ovan kommit fram till är han motbevisad om detta. När det gäller hans subjektiva ansvar gör tingsrätten följande bedömning.

Av den ekonomiska tillgångsutredningen för Martin Rask har framgått att Kevin Lodin under 2021 swishade/överförde 1 600 kr till Martin Rask och att Martin Rask swishade/överförde samma belopp till Kevin Lodin.⁴⁹ När i tiden detta var framgår inte. För 2022 finns inga swishar/överföringar mellan Kevin Lodin och Martin Rask.

Av den ekonomiska tillgångsutredningen för Therese Rask Sabet framgår att Kevin Lodin under åren 2021 och 2022 swishade totalt 64 643 kr till Therese Rask Sabet och mottog 500 kr från Therese Rask Sabet.⁵⁰ När under 2021 och 2022 detta var framgår inte av den ekonomiska utredningen. Däremot framgår av en underlaget till den ekonomiska charten⁵¹ att Kevin Lodin den 26 november 2021 mottog lön med 21 986 kr och att han samma dag swishade 22 000 kr till Therese Rask Sabet, att han den 22 december 2021 mottog lön om 20 943 kr och att han samma dag swishade 20 843 kr till Therese Rask Sabet samt att han den 27 januari 2022 mottog lön om 21 831 kr och att han samma dag swishade 21 800 kr till Therese Rask Sabet.

Tingsrätten konstaterar således att Kevin Lodin samma dag som han fått lön har swishat i stort sett hela beloppet eller dryga beloppet till Therese Rask

⁴⁹ Förundersökningsprotokoll, aktbi. 414, s. 1129.

⁵⁰ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 1140 och 1140.

⁵¹ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 56.

Sabet. Av telefontömning från Martin Rasks telefon har också framgått att Martin Rask dels bett Kevin Lodin att slänga över lönen till Therese Rask Sabet den 25 november 2021, dels påmint Kevin Lodin om ”timmarna” den 1 december 2021 samt dels bett Kevin Lodin swisha lönen när han hinner den 21 december 2021.⁵²

Kevin Lodin har berättat att han lånade ut den första lönen till Martin Rask eftersom han visste att de hade det kärt ekonomiskt efter att de flyttat upp till Luleå. De andra två lönerna minns han inte vad han gjorde med.⁴

Tingsrätten bedömer att Kevin Lodins berättelse inte framstår sanningsenlig. Martin Rask har inte återfört några pengar till Kevin Lodin och om Kevin Lodin skulle ha lånat ut drygt 20 000 kr en månad framstår det inte sannolikt att han skulle ha glömt att han lånat ut eller överfört ytterligare dryga 40 000 kr efterföljande månader. Det är trots allt inte små summor som han fört över till Therese Rask Sabet. Även med ett godtagande av att Kevin Lodin trodde att pengarna kom från HemAssistans i Varberg AB anser tingsrätten att det får hållas för visst att även Kevin Lodin har vetat om att personlig assistans finansieras av allmänna medel. Kevin Lodin har inte kontaktat sin arbetsgivare och frågat vad hans tidsredovisningar skulle användas till, han har därmed varit likgiltig inför såväl omständigheten att oriktiga uppgifter om utfört arbete lämnats till Försäkringskassan och att detta orsakat inte bara fara för oriktiga utbetalningar, utan även att assistansersättning felaktigt har betalats ut. Kevin Lodin har alltså agerat med uppsåt.

⁵² Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 1468.

Gull-Britt Paulsson

Som ovan framgått har Gull-Britt Paulsson under den tid då hon var anställd av HemAssistans i Varberg AB själv undertecknat tidsredovisningar med uppgift om att hon har arbetat som personlig assistent för Kevin. Hon har berättat att hon inte har arbetat med Kevin.

Av den ekonomiska utredningen har framgått att Gull-Britt Paulsson har för över mycket pengar till framför allt Therese Rask Sabet, totalt 161 599 kr under 2022 och 166 777 under 2023. Det är visserligen så att också Therese Rask Sabet har fört över pengar till Gull-Britt Paulsson (30 201 kr under 2023), men detta motsvarar inte på långt när de överföringar som Gull-Britt Paulsson har gjort till Therese Rask Sabet. Som redovisats har i stort sett all den lön som Gull-Britt Paulsson fått från HemAssistans i Varberg AB förts över till Therese Rask Sabet. Utöver överföringar till Therese Rask Sabet har också överföringar gjorts till Martin Rask under 2022 med drygt 50 000 kr och under 2023 med 36 000 kr.⁵³

Tingsrätten anser att utredningen med all tydlighet har visat att Gull-Britt Paulsson varit medveten om att hon har lämnat oriktiga uppgifter om arbetat tid som assistent för Kevin. Även för Gull-Britt Paulsson anser tingsrätten att det har framgått av hennes uppgifter att hon förstått att hennes uppgifter utgjorde underlag för Försäkringskassan. Hon, som är Kevins farmor, har levt nära honom under hela hans liv och har en tät kontakt med Martin Rask. Av

⁵³ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 53 och 1161 ff.

åberopade samtalslistor har framgått att hon och Martin Rask har pratat mycket under den tid som han var frihetsberövad och det framstår främmande att det inte skulle kommit på tal att detta var fråga om assistansersättning från Försäkringskassan. Därtill kommer att Gull-Britt Paulsson har besökt Sofia Daskalopoulos på HemAssistans i Varberg AB:s kontor. Vid en samlad bedömning anser tingsrätten att Gull-Britt Paulsson har haft uppsåt till de tidsredovisningar som hon undertecknat med Bank ID. Tingsrätten anser också att hon med uppsåt har lämnat felaktiga uppgifter om att hon utförde assistans i samtal med Försäkringskassan den 24 februari 2023.

Gunder Paulsson

Som framgått har tingsrätten funnit att Gunder Paulsson tillsammans och i samförstånd med Gull-Britt Paulsson har lämnat oriktiga uppgifter i 13 tidsredovisningar under 2022 och 2023. Han har berättat att han inte har arbetat som assistent för Kevin.

Den ekonomiska utredningen har visat att Gunder Paulsson har mottagit lön från HemAssistans i Varberg AB under 2022 och överfört i stort sett allt till Therese Rask Sabet och en mindre del till Gull-Britt Paulsson. Av den mottagna lönen om cirka 149 000 kr har han således fört över knappt 148 000 kr, varav cirka 20 000 kr överförts till Gull-Britt Paulsson. Under 2023 har Gunder Paulsson fört över all lön till Therese Rask Sabet.⁵⁴ Det har visserligen framgått att Gunder Paulsson inte har gjort dessa överföringar själv, utan att det

⁵⁴ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 53 och 1173.

är Gull-Britt Paulsson som har gjort dessa. Överföringarna har dock gjorts med Gunder Paulssons samtycke.

Tingsrätten anser att utredningen har visat att Gunder Paulsson har förstått att det i hans namn redovisats tid för arbete som personlig assistent. Han, som lever tillsammans med Gull-Britt Paulsson, har berättat att han ställde upp för att Kevin skulle ha det bra och att han skulle få pengar till sitt handikapp. Det har emellertid varit uppenbart för honom att han tagit anställning och redovisat tid för arbete. Under sådana förhållanden kan han inte undgå ansvar för att uppsåtligen ha lämnat oriktiga uppgifter. Därtill kommer att utredningen visserligen inte visat att han fått information om att uppgifterna var ämnade åt Försäkringskassan. Däremot har han berättat att han inte gjort någonting för att ta reda på hur assistanssystemet fungerade. Under dessa förhållanden anser tingsrätten att han har lämnat de oriktiga uppgifterna med uppsåt.

Alexandra Svanholm

Som framgått har tingsrätten funnit att Alexandra Svanholm har lämnat oriktiga uppgifter i sina tidsredovisningar. Hon har berättat att hon inte har arbetat som assistent för Kevin.

Av den ekonomiska utredningen har framgått att Alexandra Svanholm den 24 maj 2022 mottog lön med 34 399 kr.⁵⁵ Dagarna efteråt swishade hon totalt 33 300 kr till Therese Rask Sabet. Den 21 juni 2022 mottog hon lön om 15 240 kr och dagarna efteråt swishade hon totalt 14 000 kr till Therese Rask Sabet.

⁵⁵ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 50.

Den 25 juli 2022 mottog hon 21 880 kr i lön och dagarna efteråt swishade hon totalt 20 000 kr till Therese Rask Sabet. Den 24 augusti 2022 mottog hon 22 389 kr i lön och dagarna efteråt swishade hon totalt 22 000 kr till Therese Rask Sabet. Den 16 september 2022 mottog hon 21 701 kr i lön och samma dag och dagen efteråt swishade hon totalt 20 000 kr till Therese Rask Sabet. Den 25 oktober 2022 mottog hon 22 252 kr i lön och dagarna efteråt swishade hon totalt 21 152 kr till Therese Rask Sabet. Slutligen mottog hon 16 263 kr i lön den 23 november 2022 och det framgår inte av utredningen vad som hände med den lönen.

Sammantaget har alltså Alexandra Svanholm fått 154 304 kr utbetalt som lön för assistansarbete som hon inte har utfört och av detta har hon överfört totalt 130 452 kr till Therese Rask Sabet.

Alexandra Svanholm har också invänt att hon inte förstod att hennes tidrapportering skulle lämnas till Försäkringskassan. Inte heller beträffande Alexandra Svanholm har det framgått att hon har fått information från sin arbetsgivare HemAssistans i Varberg AB om hur hennes redovisade tider skulle hanteras. Det är emellertid främmande att tro att Alexandra Svanholm, som visste om Kevins behov, och tog anställning som personlig assistent inte skulle förstå att hennes uppgifter utgjorde underlag för Försäkringskassan. Hon har därför agerat med uppsåt.

Nordisk Hem och LSS Assistans AB

Assistenterna Khen Karlsson och Beza Kohzad har varit anställda av Nordisk Hem och LSS Assistans AB. Det har inte framgått att de har haft personlig kontakt med någon på bolaget. Båda har berättat att de har tidredovisat i Aiai.

Åklagarna har vid huvudförhandlingen visat en film på youtube om hur tidrapportering i Aiai går till. Tingsrätten konstaterar att det inte heller av gränssnittet i Aiai framgår att uppgifterna i tidrapporteringen lämnas till Försäkringskassan, utan det som framgår är arbetsgivarens – dvs. Nordisk Hem och LSS Assistans AB:s – uppgifter.

Med detta sagt övergår tingsrätten till att pröva Khen Karlssons och Bezaad Kohzads subjektiva ansvar.

Khen Karlsson

Som ovan framgått är det visat att Khen Karlsson under september till december månad 2023 har lämnat helt eller delvis oriktiga uppgifter i sina tidsredovisningar.

Av underlaget till den ekonomiska charten, som utgörs av Khen Karlssons kontoutdrag, framgår att Khen Karlsson i oktober, november och december fick utbetalt 61 054 kr i lön.⁵⁶ Av både den ekonomiska tillgångsutredningen⁵⁷ och Khen Karlssons kontoutdrag framgår att Khen Karlsson har swishat och överfört i stort sett all sin lön till Martin Rask.

Khen Karlsson har tagit anställning som personlig assistent, redovisat tid för detta trots att han inte har arbetat i den omfattning som redovisats samt överfört i stort sett all lön till Martin Rask. Detta talar för att han uppsåtligen har lämnat

⁵⁶ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 57.

⁵⁷ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 1183 ff.

oriktiga uppgifter. Samtidigt anser tingsrätten att det för Khen Karlssons del måste beaktas att han är bror till Kevin och son till Martin Rask. Han är fortfarande väldigt ung och har befunnit sig i en beroendeställning till sin pappa, då det har framgått att familjen (även Khen Karlssons mamma Tim Phayungjaroen och Therese Rask Sabet) under den tid som han bott i Arvidsjaur har försörjt honom. Tingsrätten anser inte att det har framgått att Khen Karlsson varit likgiltig, däremot har han varit grovt oaktsam. Han ska alltså dömas för vårdslöst bidragsbrott.

Bezad Kohzad

Tingsrätten har funnit att Bezad Kohzad har lämnat oriktiga uppgifter i sina tidsredovisningar. Den ekonomiska utredningen har visat att Bezad Kohzad mottagit lön från Nordisk Hem och LSS Assistans AB i oktober, november, december 2023 och januari 2024 med totalt 88 738 kr.⁵⁸ Det framgår också att han har swishat 15 000 kr till Martin Rask den 27 november 2023 och att han den 27 december 2023 swishade 10 000 kr till Tim Phayungjaroen.

Bezad Kohzad har påstått att betalningen till Tim Phayungjaroen avsåg en iPhone. Av förhöret med Tim Phayungjaroen har emellertid framgått att hon aldrig ägt en iPhone och att hon inte heller kan skriva eller läsa. Den konversation som finns i utredningen mellan Bezad Kohzad och Tim Phayungjaroen har Tim Phayungjaroen inte känt igen.⁵⁹ Av en konversation mellan Martin Rask och Therese Rask Sabet framgår att de samma dag som

⁵⁸ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 51 och 1191.

⁵⁹ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 417, s. 401 ff.

Bezad Kohzad swishade pengar till Tim Phayungjaroen har en dialog om pengar i vilken Therese Rask Sabet skriver att Martin Rask ska kontakta Bezad angående pengar och Martin Rask svarar att han (vilket torde syfta på Bezad Kohzad, tingsrättens anm.) löser 10 000 kr till i morgon.⁶⁰ Tingsrätten anser att utredningen ger stöd åt att Bezad Kohzad velat förtäcka överföringen till Tim Phayungjaroen som ett köp.

Därtill framgår av avlyssnade samtal mellan Martin Rask och Kevin Lodin samt en annan person den 25 januari 2024 att Martin Rask anser att Bezad Kohzad är skyldig honom pengar – 30 000 kr – och att han ber dem om hjälp att ta emot pengarna i kontanter från Bezad Kohzad.⁶¹

Av den nu redovisade utredningen framgår således att Martin Rask velat få in pengar från Bezad Kohzad. Hur påverkar det då bedömningen av Bezad Kohzads uppsåt.

Bezad Kohzad har inte arbetat den tid som han har redovisat. Det har inte framgått att han har fått information från Nordisk Hem och LSS Assistans AB om hur de skulle använda de tidsredovisningar som han har gjort. Emellertid har han tagit anställning som personlig assistent och det framstår främmande att han skulle vara ovetande om att det allmänna står för kostnaden för sådan assistans. Därtill har han överfört pengar till Martin Rask. Även om det också finns meddelanden mellan honom och Martin Rask om att han ska se om han kan låna ut pengar till Martin Rask anser tingsrätten att Bezad Kohzad har haft uppsåt.

⁶⁰ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 1497.

⁶¹ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 1008 ff och 1012 ff.

Assistansanordnarna

Inledning

Åtalen mot Sofia Daskalopoulos och Marie Falchi består i att de dels påstås ha lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans på visst sätt, dels underlåtit att anmäla ändrade förhållanden av betydelse för assistansbehovet. Därtill har åklagarna gjort gällande att Sofia Daskalopoulos och Marie Falchi ska ansvara som följd av de har ett s.k. företagaransvar. För Daniel Daskalopoulos har endast företagaransvar gjorts gällande.

Vid huvudförhandlingen lade åklagarna till i Sofia Daskalopoulos och Marie Falchis gärningsbeskrivningar att de har underlåtit att rapportera missförhållanden eller en påtaglig risk för missförhållanden som de har varit skyldiga att rapportera. Åklagarna utvecklade inte närmare på vilket sätt påståendet förhåller sig till rekvisiten för bidragsbrott. Eftersom tillägget gjordes i det stycke som omfattar vissa av grundrekvisiten för bidragsbrott (oriktiga uppgifter och underlåtenhet att anmäla ändrade förhållanden av betydelse för assistansbehovet) anser tingsrätten att påståendet måste förstås som en del av bidragsbrottet och inte som en försvårande omständighet. Såsom tillägget är formulerat utgår det från den skyldighet som finns för den som fullgör uppgifter i verksamhet enligt lagstiftning om stöd och service till vissa funktionshindrade att rapportera missförhållanden och misstankar om missförhållanden (24 b § lagen [1993:387] om stöd och service till vissa funktionshindrade, även kallad lex Sarah). En sådan rapportering ska göras till de nämnder som avses i lagens 22 §. Tingsrätten konstaterar att detta alltså inte syftar till att Försäkringskassan ska kunna göra en korrekt bedömning av vilket

assistansbehov en försäkrad har. Tillägget påverkar alltså inte det eventuella straffansvaret för Sofia Daskalopoulos och Marie Falchi för bidragsbrott.

När det gäller underlåtenheten att anmäla ändrade förhållanden av betydelse för bedömningen av Kevins assistansbehov har åklagarna gjort gällande samma omständigheter för både Sofia Daskalopoulos och Marie Falchi, alltså att de underlåtit att anmäla att Kevin inte längre gick i skola, att han flyttat och att han inte längre sondmatades.

Som ovan framgått har assistansanordnare ett ansvar att anmäla ändrade förhållanden om bl.a. bosättning, bostadsförhållanden och hälsotillstånd under förutsättning att denne har kännedom om de ändrade förhållandena. Anmälan behöver inte göras om den handläggande myndigheten har kännedom om ändringen och därför saknar behov av en anmälan (jfr. 110 kap. 46 § socialförsäkringsbalken).

Med detta sagt övergår tingsrätten att pröva Sofia Daskalopoulos, Daniel Daskalopoulos och Marie Falchis ansvar.

Sofia Daskalopoulos

Det finns anledning att först nämna någonting om Sofia Daskalopoulos, Daniel Daskalopoulos och Martin Rasks relation. Som redan nämnts har det framgått att de är uppvuxna i samma stad och att de har känt till varandra sedan barndomen. Det har också framgått att Martin Rask har varit anställd av HemAssistans i Varberg AB även i tiden innan Kevin beviljades assistansersättning. Vid brottstidens start hade HemAssistans i Varberg AB varit assistansanordnare för Kevin i 15 år, alltså sedan 2005. Det har framgått att Martin Rask och Kevin ofta var in på kontoret och att de även hade besökt makarna Daskalopoulos i deras hem. Vid brottstidens start hade alltså Sofia

Daskalopoulos och Martin Rask en sedan länge upparbetad relation och assistansen för Kevin var inte ny för Sofia Daskalopoulos.

Vid brottstidens start var covid-pandemin också i sin linda. Sofia Daskalopoulos har berättat att hon, utöver arbetet i HemAssistans i Varberg AB, också arbetade inom vården under pandemin.

Oriktiga uppgifter

Utredningen har visat att Sofia Daskalopoulos för HemAssistans i Varberg AB har undertecknat Martin Rasks, Therese Rask Sabets, Markus Svanholms, Magnus Heikkiläs, Kevin Lodins, Gull-Britt Paulssons, Gunder Paulssons och Alexandra Svanholms tidsredovisningar. Hon har alltså fullgjort den skyldighet som Hemassistans i Varberg AB har haft att som arbetsgivare lämna uppgifter som visar den arbetstid som assistenten har arbetat hos en assistansberättigad. Tingsrätten konstaterar att hon, som företrädare för assistansanordnaren, har vetat att uppgifterna lämnades till Försäkringskassan.

Med utgångspunkt i bedömningarna beträffande nu nämnda tilltalades redovisningshandlingar konstaterar tingsrätten att det således varit fråga om 82 tidsredovisningar med oriktiga uppgifter. Sofia Daskalopoulos är emellertid endast åtalad för 38 tillfällen, vilket motsvarar antalet assistansräkningar under den tid som HemAssistans i Varberg AB har varit assistansanordnare. Sofia Daskalopoulos är emellertid inte åtalad för oriktiga uppgifter i assistansräkningarna.

Såsom åtalet har utformats är det begränsat till 38 brott och det är detta som tingsrättens prövning omfattar. Fråga blir då vilken fara för felaktig utbetalning som brotten har medfört. Å ena sidan kan tingsrätten konstatera att en lämnad tidsredovisning med oriktiga uppgifter utgör ett brott. Detta skulle medföra att

faran för oriktig utbetalning motsvarar den assistansersättning som just den tidsredovisningen orsakar. I utredningen finns uppgifter om hur mycket assistansersättning som felaktigt har yrkats och betalats ut per assistent per månad.⁶² Å andra sidan utgör tidsredovisningarna underlag för att Försäkringskassan ska kunna kontrollera att de timmar som assistansräkningen omfattar stämmer. En oriktig uppgift i en tidsredovisning utgör underlag för den sammanlagda tiden i assistansräkningen, som utgör underlag för Försäkringskassans kontroll och utbetalning. Mot den bakgrunden anser tingsrätten att den fara för felaktig utbetalning som uppstår som följd av oriktiga uppgifter i en tidsredovisning inte begränsas till den aktuella assistentens tidsredovisning utan att faran för felaktig utbetalning omfattar all assistansersättning med anledning av en assistansräkning. Detta är också i linje med att en oriktig uppgift i en tidsredovisning innebär att hela tidsredovisningen anses oriktig. Den assistansersättning som yrkats under åtalstiden för Sofia Daskalopoulos har i sin helhet betalats ut. Mot bakgrund av de 38 brott som åklagarna gör gällande anser tingsrätten att det för varje månad måste finnas åtminstone en oriktig tidsredovisning för att Sofia Daskalopoulos oriktiga uppgifter ska avse hela det belopp som angetts i gärningsbeskrivningen (5 482 572 kr). Vid genomgång av assistenternas tidsredovisningar konstaterar tingsrätten att det finns minst en oriktig tidsredovisning per assistansräkning under den tid som Sofia Daskalopoulos åtal avser.

Tingsrätten återkommer i fråga om Sofia Daskalopoulos subjektiva ansvar.

⁶² Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 76 ff.

Ändrade förhållanden av betydelse för bedömningen av assistansbehovet

Sofia Daskalopoulos har i huvudsak berättat att hon inte får veta om en brukare flyttar och att hon inte heller haft anledning att anmäla de ändrade förhållandena. Tingsrätten konstaterar att det visserligen är så att en assistansanordnare inte har samma ansvar som den försäkrade, dock att det är begränsat till sådant de har kännedom om.

Under den för Sofia Daskalopoulos aktuella åtalstiden har Kevin flyttat flertalet gånger, från Varberg till Skåne, från Skåne till Luleå och sedan tillbaka till Skåne igen (tingsrätten använder här Skåne som samlingsnamn eftersom det är olika adresser som varit aktuella vid olika tidpunkter). Försäkringskassan har fått veta att Kevin flyttat till Luleå. Detta framgår av en journalanteckning från den 21 december 2021. Av journalanteckningen framgår att Försäkringskassan inte bedömde att flytten påverkat Kevins assistansersättning.⁶³ Tingsrätten konstaterar också att Kevins assistansersättning har varit fast under många år, oaktat att Försäkringskassan har fått veta att han bytt bostad. Även om Sofia Daskalopoulos måste ha förstått att Kevin flyttat många gånger, inte minst eftersom nya assistenter anställdes i olika delar av landet, så anser tingsrätten att hon inte med uppsåt har underlåtit att anmäla ändrade bostadsförhållanden eftersom Kevins assistans inte påverkats av de ändrade bostadsförhållanden som Försäkringskassan fått kännedom om.

När det gäller uppgifterna att Kevin inte längre gick i skola och inte heller sonmatades, gör tingsrätten följande bedömning. Det har inte framkommit att

⁶³ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 158

Sofia Daskalopoulos visste att Kevin inte längre sondmatades. Därtill konstateras att Kevin har haft en peg installerad på magen under hela åtalstiden och att denna enligt uppgifter har skötts. Således har hon inte haft uppsåt till att underlåta att lämna uppgifter om sondmatningen. När det slutligen gäller uppgiften om att Kevin slutat skolan kan konstatera att det framgått att sådan uppgift inte lämnats. För Kevins del innebär emellertid en avslutad skolgång ett ökat assistansbehov eftersom han då inte får hjälp under skoltid. Detta är inte ett sådant förhållande som tingsrätten bedömer att Sofia Daskalopoulos skulle ha anmält.

Uppsåt eller grovt oaktsam

Sofia Daskalopoulos har vetat om att Martin Rask och Tim Phayungjaroen separerade och att Kevin flyttade från Varberg tillsammans med Martin Rask. Hon har fortsatt att signera Panachai Phayungjaroens tidsredovisningar, trots vetskap om avståndet mellan Varberg och Hässleholm. Hon har inte ställt frågor för att förhöra sig om hur assistansen då fungerar. Vidare har hon inte tagit kontakt med någon av de nya assistenter som anmälades och anställdes för Kevin, utan hon har litat på Martin Rask. Sannolikt har detta berott på den långa relation som de båda har haft, men under omständigheterna – där Kevin flyttat upprepade gånger – borde Sofia Daskalopoulos ha ställt frågor hur det fungerade med assistansen. Dessutom borde Sofia Daskalopoulos ha ställt frågor när Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson anställdes och började redovisad tid som assistenter. Det kanske inte är ovanligt att pensionärer anställs som assistenter, men givet vad som framkommit om Gull-Britt Paulssons och Gunder Paulssons hälsa och fysik borde Sofia Daskalopoulos i vart fall ha frågat hur det fungerade. Om inte annat för att både Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson bodde på långt avstånd från Kevin. Därtill borde Sofia Daskalopoulos ha ställt frågor åtminstone när Martin Rask

frihetsberövades. Vid en samlad bedömning anser tingsrätten att Sofia Daskalopoulos insett risken för att assistans inte utfördes på sätt som redovisades och hon har inte vidtagit någon åtgärd för att kontrollera med någon av assistenterna om assistans utförts och i vilken omfattning. Hon, som under lång tid har arbetet med personlig assistans, har förstått att oriktiga uppgifter till Försäkringskassan kan medföra fara för felaktiga utbetalningar. Därför anser tingsrätten att Sofia Daskalopoulos har haft uppsåt till såväl de lämnade oriktiga uppgifterna som den felaktigt utbetalade assistansersättningen. Uppsåtet avser hela det utbetalade beloppet under åtalstiden.

Daniel Daskalopoulos

Åklagarna har gjort gällande att Daniel Daskalopoulos ska dömas för grovt bidragsbrott som följd av principen om företagaransvar.

Med företagaransvar avses det straffrättsliga ansvar som en företrädare för ett företag kan åläggas som följd av att han eller hon inte har utövat erforderlig kontroll eller tillsyn över den verksamhet som företaget bedriver. Skyldigheten att utöva kontroll eller tillsyn kan ha angetts uttryckligen i lag eller i någon annan föreskrift, men kan även följa t.ex. av en persons formella eller faktiska ställning i verksamheten. Vid företagaransvar är det alltså fråga om att företrädaren inte själv aktivt har utfört en straffbelagd gärning. Det är inte heller fråga om ett ansvar för medverkan till gärningen (jfr 23 kap. BrB). Det är i stället det förhållandet att företrädaren genom underlåtenhet att fullgöra en skyldighet att utöva kontroll eller tillsyn har möjliggjort gärningen som medför att han eller hon kan ses som gärningsman eller medgärningsman (se Högsta domstolens dom NJA 2022 s. 264 p. 12-13). Högsta domstolen har också i nämnda avgörande uttalat att företrädaren ska, i likhet med vad som annars

gäller i subjektivt hänseende uppfylla det krav som gäller enligt straffbestämmelsen, dvs. oaktsamhet, grov oaktsamhet eller uppsåt avseende de gärningsomständigheter som anges i brottsbeskrivningen.

När det gäller Daniel Daskalopoulos ställning i HemAssistans i Varberg AB kan tingsrätten inledningsvis konstatera att den utredning som åberopats består av Daniel Daskalopoulos och Sofia Daskalopoulos uppgifter, den ekonomiska tillgångsutredningen samt fullmakter för dem båda att företräda Kevin.

Utredningen har visat att Daniel Daskalopoulos mellan den 10 september 2019 och den 1 mars 2023 var verkställande direktör i HemAssistans i Varberg AB. Såsom verkställande direktör har Daniel Daskalopoulos alltså varit formell företrädare för HemAssistans i Varberg AB under åtalstiden.

Åklagarna har också gjort gällande att Daniel Daskalopoulos har varit faktisk företrädare för bolaget. Det finns därför anledning att något beröra vad som menas med att någon är faktisk företrädare för ett bolag.

Med faktisk företrädare avses den som i realiteten utövar bestämmanderätten i ett företag, oavsett personens formella roll. Det avgörande är vem som *de facto* har fattat beslut i sådana frågor som ankommer på styrelsen eller den verkställande direktören. Det är inte fråga om att personen ensamt utövat ledningen, utan inflytandet över bolaget kan utövas gemensamt (se Högsta domstolens dom NJA 2017 s. 690 p 18 med däri angivna hänvisningar). Högsta domstolen har också i nämnda dom uttalat att den som är aktivt verksam i en rörelse samtidigt som vederbörande har ett direkt ekonomiskt intresse av väsentlig art i rörelsen, liksom en självständig och oinskränkt rätt att agera i verksamheten får normalt antas äga ett sådant inflytande över verksamheten att denne är att betrakta som företrädare.

Både Daniel Daskalopoulos och Sofia Daskalopoulos har berättat att Daniel Daskalopoulos inte har arbetat aktivt i bolaget sedan år 2019 och att han under

åren 2020 till 2023 hade andra arbeten inom sjukvården och kriminalvården. Daniel Daskalopoulos har berättat att han under dessa år har deltagit vid bokslut och att han och Sofia Daskalopoulos har pratat om verksamheten eftersom de lever tillsammans.

Utredningen har visat att Daniel Daskalopoulos var delägare i bolaget och att ha under åren 2020, 2021 och 2022 fick utbetalt lön om drygt 200 000 kr per år. Även för de första månaderna 2023 har han fått lön från HemAssistans i Varberg AB om drygt 200 000 kr. Detta var just innan bolaget avyttrades. Av utredningen har vidare framgått att Daniel Daskalopoulos under perioden den 25 mars 2020 till den 17 april 2023 hade fullmakt att företräda Kevin hos Försäkringskassan. Han har alltså fått fullmakt under den tid som han har berättat att han inte var aktiv i bolaget. Nämnade omständigheter talar för att han har haft en större inblick i bolaget än han berättat, och särskilt i fråga om Kevins assistans. Det ska dock beaktas att Kevin hade varit kund i bolaget länge, att han precis fyllt 18 år vid fullmaktens tillkomst och att Daniel Daskalopoulos var bekant med Martin Rask, även utanför arbetet.

I utredningen finns messengermeddelanden mellan Daniel Daskalopoulos och Martin Rask. Under den för Daniel Daskalopoulos aktuella åtalstiden har han dels i mars 2021 skrivit till Martin Rask med anledning av att han fått ett samtal från Höörs kommun angående Kevins vaccinering, dels i april 2021 skrivit till Martin Rask eftersom ”Ti”, dvs. Panachai Phayungjaroen har ringt, dels ljudsamtal ett i oktober 2021 och ett i februari 2022.⁶⁴ Vad som sades i samtalen vet inte tingsrätten.

⁶⁴ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 1755.

Även om det finns vissa omständigheter som talar för att Daniel Daskalopoulos har haft en större inblick än han berättat i HemAssistans i Varberg AB:s verksamhet, anser tingsrätten inte att utredningen ger stöd åt att han har intagit en sådan aktiv roll i bolagets verksamhet som krävs för att han ska anses ha varit faktisk företrädare.

Utredningen ger alltså endast stöd åt att Daniel Daskalopoulos har varit formell företrädare – verkställande direktör – i HemAssistans i Varberg AB under åtalstiden.

En verkställande direktörs ansvar följer av aktiebolagslagen (2005:551). En verkställande direktör ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen skall skötas på ett betryggande sätt (8 kap. 29 §).

Det finns också en skyldighet för exempelvis styrelseledamöter att vid misstanke om missförhållanden undersöka och i förekommande fall rätta till dem (jfr. t.ex. Högsta domstolens dom i NJA 1974 s. 297). Detta bör enligt tingsrättens mening också gälla en verkställande direktör.

För att Daniel Daskalopoulos ska åläggas det straffrättsliga ansvar som åklagarna gör gällande måste han ha haft uppsåt eller varit grovt oaktsam till att det i HemAssistans i Varberg AB:s verksamhet lämnats oriktiga uppgifter, inte anmälts ändrade förhållanden och att detta orsakat fara för att assistansersättning felaktigt betala ut.

Som tingsrätten redan konstaterat har det objektivt i verksamheten lämnats oriktiga uppgifter i såväl Martin Rasks, Therese Rask Sabets, Magnus Heikkiläs, Kevin Lodins, Gull-Britt Paulssons, Gunder Paulssons och Alexandra Svanholms tidsredovisningar och att Sofia Daskalopoulos, när hon

undertecknade assistenternas tidsredovisningar, också lämnade oriktiga uppgifter.

Daniel Daskalopoulos och Sofia Daskalopoulos har talat om verksamheten hemma, men vad som har sagts har inte blivit tydligt för tingsrätten. Det har dock framgått att Daniel Daskalopoulos fick veta av Sofia Daskalopoulos att Kevin hade flyttat till Luleå, att de pratade om att Martin Rask hade frihetsberövats i mars 2022 och om att Martin Rasks föräldrar skulle börja arbeta som assistenter. Han har berättat att han förstod det som att Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson skulle hjälpa till tills de fick tag på andra assistenter. Det är vanligt att pensionärer anställs som assistenter och han tänkte inte mer på det.

Utredningen har visat att Daniel Daskalopoulos har haft viss egen kontakt med Martin Rask under åtalstiden, bl.a. med anledning av att han kontaktats av Panachai Phayungjaoen i början av april 2021. *Panachai Phayungjaoen* har berättat att han inte minns om han berättat för Daniel Daskalopoulos att han inte hade arbetat. På ledande frågor har han berättat att han sagt till Daniel Daskalopoulos att han inte hade arbetat. Tingsrätten anser inte att Panachai Phayungjaoens uppgift i detta avseende har varit så säker att den kan läggas till grund för att Daniel Daskalopoulos förstått, misstänkt eller borde ha misstänkt att Panachai Phayungjaoen inte hade arbetat som assistent åt Kevin.

Tingsrätten konstaterar att de uppgifter som redovisats i retrospektiv gör att en slutsats att Daniel Daskalopoulos borde ha misstänkt att någonting inte stämde inte är helt främmande. Samtidigt konstaterar tingsrätten att det inte är motbevisat att Daniel Daskalopoulos inte har arbetat aktivt i bolaget, att han har haft andra arbeten och att han endast fullgjort de uppgifter som ankommit på honom som verkställande direktör. Utifrån hans och Sofia Daskalopoulos berättelser framstår det som att han under den aktuella tiden har kopplat bort verksamheten i HemAssistans i Varberg AB. Tingsrätten anser därför att

utredningen inte ger stöd åt att han bort misstänka att assistansen för Kevin inte utfördes på rätt sätt. Det är därmed inte visat att han haft uppsåt – eller varit grovt oaktsam – till förekomsten av oriktiga uppgifter och fara för felaktiga utbetalningar av assistansersättning. Vid denna bedömning ska åtalet mot Daniel Daskalopoulos ogillas.

Marie Falchi

Enligt avtal gällande personlig assistans anlitade Kevin Karlsson – genom förvaltaren Michael Kronberg – den 1 september 2023 Nordisk Hem och LSS Assistans AB som assistansanordnare. Av avtalet framgår att det började gälla den 19 september 2023. Marie Falchi är anställd av Nordisk Hem och LSS Assistans AB.

Oriktiga uppgifter

Åklagarna har påstått att Marie Falchi ensam och tillsammans och i samförstånd med Martin Rask, Therese Rask Sabet, Khen Karlsson och Beza Kohzad har lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin Karlsson. Det har påståtts att de oriktiga uppgifterna har bestått i att

- 1) Marie Falchi har uppdragit åt andra – dvs. Beza Kohzad, Khen Karlsson, Martin Rask och Therese Rask Sabet samt en anställd hos Nordisk Hem och LSS Assistans AB – att upprätta och underteckna tidsredovisningar innehållande oriktiga uppgifter.
- 2) Marie Falchi har lämnat oriktiga uppgifter i kontakt med myndigheter.

Utredningen har visat att Nordisk Hem och LSS Assistans AB har varit assistansanordnare från halva september månad 2023 till slutet av den sammanlagda åtalstiden. Av Martin Rasks, Therese Rask Sabets, Khen Karlssons och Bezaad Kohzads tidsredovisningar för dessa månader framgår att någon hos bolaget har undertecknat deras tidsredovisningar. Det har också ovan bedömts att alla tidsredovisningarna innehåller oriktiga uppgifter, med undantag för Khen Karlssons tidsredovisning för januari 2024. Av den skriftliga utredningen har inte framgått vem eller vilka hos bolaget som har undertecknat tidsredovisningarna. *Marie Falchi* har berättat att det var hon och en tidigare kollega som heter Marthina Jönsson som undertecknade för bolagets räkning. Marthina Jönsson var åberopad att höras som vittne, men förhöret med henne återkallades av åklagarna under huvudförhandlingen.

Tingsrätten konstaterar att det inte har framgått vilka av nu aktuella assistenters tidsredovisningar som Marie Falchi har undertecknat. Detta är en brist som går ut över åklagarna och innebär att det inte går att bedöma varken i vilken omfattning eller när Marie Falchi själv har undertecknat tidsredovisningarna och alltså själv lämnat uppgifter till Försäkringskassan. Något ensamt ansvar för lämnade oriktiga uppgifter är alltså inte visat.

Tingsrätten övergår till att pröva Marie Falchis ansvar för att ha lämnat uppgifterna tillsammans och i samförstånd med andra. Därvid ska först framhållas att tingsrätten anser att gärningsbeskrivningen innehåller en motsägelse i det att åklagaren påstår att Marie Falchi har lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans för Kevin som medgärningsman med ovan nämnda personer, samtidigt som det påstås att hon har *uppdragit* åt personerna att upprätta och underteckna tidsredovisningar innehållande oriktiga uppgifter.

Påståendet att Marie Falchi uppdragit åt nämnda personer att lämna oriktiga uppgifter måste tolkas så att det är på hennes initiativ och enligt hennes instruktioner som nämnda assistenter och kollega lämnat oriktiga uppgifter. Ett

sådant påstående påverkar påståendet i gärningsbeskrivningens första stycke att hon och assistenterna har lämnat oriktiga uppgifter tillsammans och i samförstånd. Tingsrätten tolkar gärningsbeskrivningen så att åklagarna menar att Marie Falchi har haft en drivande roll mot såväl assistenterna som sin kollega. Med denna utgångspunkt prövar tingsrätten frågan om Marie Falchis ansvar för lämnade oriktiga uppgifter tillsammans och i samförstånd med andra.

Det är inte visat att Marie Falchi har haft något arbetsledaransvar för Marthina Jönsson eller att hon har sagt åt Marthina Jönsson att lämna oriktiga uppgifter. Det saknas helt uppgifter om hur deras kommunikation har sett ut. Utredningen ger alltså inte stöd åt att Marie Falchi har uppdragit åt Marthina Jönsson att lämna oriktiga uppgifter. När det gäller assistenterna så är Martin Rask den ende som Marie Falchi har haft kontakt med. Det är därför inte heller visat att hon *uppdragit* åt Therese Rask Sabet, Khen Karlsson eller Bezaad Kohzad att lämna oriktiga uppgifter. Eftersom detta led i prövningen av hennes ansvar som medgärningsman med nu nämnda assistenter och medarbetare inte är visat anser tingsrätten att de objektiva förutsättningarna för att döma henne för lämnade oriktiga uppgifter i Therese Rask Sabets, Khen Karlssons och Bezaad Kohzads tidsredovisningar inte är styrkta.

När det gäller Martin Rask gör tingsrätten följande bedömning. Det har åberopats meddelanden som skickats mellan Marie Falchi och Martin Rask samt så har tingsrätten tagit del av ett avlyssnat samtal mellan dem från den 31 januari 2024.

Såsom meddelandena har redovisats i bevisuppgiften synes de ha sorterats efter olika ämnen och tingsrätten grupperar dem på samma sätt som har gjorts i förundersökningsprotokollet. Att meddelandena har grupperats i bevisuppgiften gör att det finns utrymme för att också andra meddelanden har skickats mellan Marie Falchi och Martin Rask. Dock anser tingsrätten att det

saknas anledning att ifrågasätta att de tider som angetts på meddelandena stämmer. Således framgår följande av meddelandena:

- 1) Mellan den 21 september 2023 och den 26 september 2023 hade Marie Falchi och Martin Rask en inledande kontakt och Martin Rask förmedlade uppgifter om vilka som skulle arbeta som assistenter. Det framgår att Martin Rask uppgav att han själv, Therese Rask Sabet, Khen Karlsson och Bezaad Kohzad skulle arbeta med Kevin. Bezaad Kohzads namn kom några dagar efter övrigas. Det framgår att Marie Falchi efterfrågar vilken relation Khen Karlsson och Bezaad Kohzad har till Kevin och att Martin Rask svarar på detta.
- 2) Den 22 september 2023 (alltså inom tidsintervallet i punkten 1 ovan) efterfrågade Marie Falchi information om Kevin hade jour i sitt beslut samt informerade om att det var viktigt att de som står på schemat är tillsammans med Kevin och att han inte lämnas ensam eller att någon står på schemat som inte varit hos honom då detta är bedrägeri och straffbart. Martin Rask svarade samma dag att Kevin inte har någon jour och att det andra var självklart.
- 3) Mellan den 19 oktober 2023 och den 2 november 2023 hade Marie Falchi och Martin Rask en konversation om hur Khen Karlssons assistans utfördes, till synes föranledd av att Försäkringskassan ställt frågor om detta till Marie Falchi. Det noteras att meddelanden inte har skickats varje dag och att Martin Rask är frustrerad, möjligen arg, över att Försäkringskassan efterfrågar mer information. Utifrån information som Martin Rask förmedlar framgår det att Marie Falchi drar slutsatser och söker bekräftelse på dessa från Martin Rask.
- 4) Den 6 december 2023 skickade Martin Rask meddelanden i vilka han uttryckte frustration, varpå Marie Falchi svarade att hon försökte hjälpa till så mycket hon kan och att handläggaren avblåst anmälan. Tingsrätten noterar att konversationen inte ger något sammanhang till Marie Falchis svar.
- 5) Den 22 december 2023 skickade Martin Rask ett meddelande till Marie Falchi att han hade lämnat Hells Angels, varpå hon tackade för informationen och uttryckte att hon hoppades att det skulle lugna ner sig.
- 6) Den 26 december 2026 skickade Martin Rask meddelande till Marie Falchi och meddelade att han, Kevin och Khen befann sig i Varberg och att de skulle stanna till skolan börjar samt uttrycker sig på sätt som kan tolka så att Tim Phayungjaroen skulle stå på Bezaad Kohzads

timmar i stället. Marie Falchi svarade att hon skulle anställa Tim Phayungjaroen också.

Den 11 januari 2024 skrev Marie Falchi till Martin Rask, ställde frågor bl.a. om hur de hade åkt till Varberg och var Kevins mamma mötte upp dem. Tingsrätten konstaterar att Marie Falchi uttryckte sig som att hon sökte bekräftelse på att hon har uppfattat en situation rätt.

Den 15 januari 2024 informerade Martin Rask Marie Falchi om att Khen hade åkt hem, hon efterfrågade vilken tid och Martin Rask svarade vid 18-tiden.

- 7) Den 31 januari 2024 skrev Martin Rask till Marie Falchi att han stoppades den 3 januari och att han då stod på schemat. Marie Falchi svarade samma dag att det var ”fixat”.
- 8) Den 16 februari 2024 frågade Marie Falchi Martin Rask om hon uppfattat honom rätt i fråga om att hans OB-ersättning i stället skulle betalas till Tim Phayungjaroen från 1 januari 2024.

Den 31 januari 2024 avlyssnades ett samtal mellan Marie Falchi och Martin Rask. Av inspelningen framgår att Martin Rask är den som för samtalet. Han pratar om att fördela sin lön på andra assistenter i syfte att undgå Kronofogden. Marie Falchi är inte delaktig, utan lyssnar på ett aktivt och bekräftande sätt utan att uttrycka något ställningstagande för eller mot det som Martin Rask säger. Vid ett tillfälle ber hon honom dock att dubbelkolla så att han inte stod på schema när han blev stoppad av polisen tidigare samma månad.

Det finns slutligen ett åberopat loggutdrag från appen Aiai av vilket det framgår att Marie Falchi har gjort någon förändring i Martin Rasks schema den 12 januari 2024, men utdraget låter sig inte förklaras.⁶⁵

⁶⁵ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 1067 och 1911.

Mot bakgrund av det nu redovisade konstaterar tingsrätten att information ofta kan tolkas på olika sätt, beroende på vilka ingångsvärden som tolkaren har. Onekligen framgår det att Martin Rask har pratat med Marie Falchi om assistansen under den för henne aktuella åtalstiden. Onekligen framgår också att Marie Falchi är honom tillmötesgående och att hon i vissa lägen borde ha påpekat vikten av att den person som står på schema också arbetar med Kevin. Tingsrätten anser emellertid att det inte har framgått, varken av SMS eller telefonsamtal att det är Marie Falchi som är drivande gentemot Martin Rask eller att det är hon som instruerar honom. I ljuset av Marie Falchis egna förklaringar av meddelanden och samtal bedömer tingsrätten att det inte framgått att Marie Falchi har varit drivande i förhållande till Martin Raask. Därtill framstår det oförklarligt vilket incitament Marie Falchi skulle ha haft att lura Försäkringskassan på pengar. Utredningen ger inte stöd åt att Marie Falchi har *uppdragit* åt Martin Rask att lämna oriktiga uppgifter om utförd assistans. Inte heller har det av Marie Falchis uppgifter – eller ageranden – framgått att hon skulle ha samtyckt till att oriktiga uppgifter lämnades i någon assistents tidsredovisning. Tingsrätten anser det alltså inte visat att Marie Falchi och Martin Rask har lämnat oriktiga uppgifter i tidsredovisningarna tillsammans och i samförstånd.

Åklagarna har därtill påstått att Marie Falchi har lämnat oriktiga uppgifter i kontakter med myndigheter, och exemplifierat detta med att hon till Försäkringskassan har meddelat att har pratat med Khen Karlsson som berättat för henne att assistans utförs i hans hem i Arvidsjaur.

I sammanhanget ska därför följande lyftas fram. Det framgår av utredningen att Försäkringskassan i oktober 2023 utredde om Khen Karlsson hade ett rimligt

pendlingsavstånd för att utföra assistans för Kevin.⁶⁶ I telefonsamtal den 11 oktober 2023 bekräftade Marie Falchi till Försäkringskassan att Khen Karlsson var skriven i Varberg men hon uppgav också att han bodde hos familjen i Luleå. Senare framkom att Khen Karlsson skrivit sig på en adress i Arvidsjaur. Det ställdes därefter ytterligare frågor till Marie Falchi, som skickade in visst underlag samt svarade i mejl den 31 oktober 2023 att den assistent som arbetat natt åkte med Kevin till Khen Karlsson i Arvidsjaur, där assistansen utfördes dagtid. Vid en sammanläsning med sms-meddelanden mellan Marie Falchi och Martin Rask ovan (punkten 3 ovan) framgår att Martin Rask skickade underlag till Marie Falchi från Khen Karlsson. I ett annat mejl den 2 november 2023 skrev Marie Falchi att familjen uppgett för henne att vissa datum utförde Khen Karlsson assistansen i Luleå och andra datum i Arvidsjaur. Dessa mejl synes ha samband med den konversation som Marie Falchi hade med Martin Rask i punkten 2 ovan.

Marie Falchi har berättat att hon endast hade kontakt med Martin Rask och att det var han som berättade för henne hur assistansen utfördes. Martin Rask berättade för henne att de bodde nära Khen Karlsson och att assistansen utfördes i Arvidsjaur. Han sa också att Kevin tyckte att det var skönt att komma hemifrån och slippa småsyskonen. Hon har inte pratat med Khen Karlsson, utan kommunicerade med Martin Rask, som var ansvarig för uppdraget. Hon upplever att hon och Martin Rask har haft en öppen kommunikation och att Martin Rask har varit transparent med henne. Med facit i hand förstår hon annat.

⁶⁶ Förundersökningsprotokoll, aktbil 414, 590 ff.

Tingsrätten konstaterar att de uppgifter som Marie Falchi har lämnat om att Khen Karlsson utförde assistans i Arvidsjaur inte stämmer. Det måste emellertid beaktas att när dessa uppgifter lämnades var Nordisk Hem och LSS Assistans AB nya som assistansanordnare. Det har vidare framgått att det är vanligt att en assistent i en grupp av assistenter agerar som kontaktperson mot assistansanordnaren. Marie Falchis uppgift att hon uppfattade Martin Rask som transparent i sin kommunikation måste beaktas i ljuset av att deras kontakt var nyetablerad. Under dessa förhållanden anser tingsrätten att det inte är visat att Marie Falchi lämnat oriktiga uppgifter till Försäkringskassan med uppsåt. Det kan därtill ifrågasättas om den lämnade uppgiften är en oriktig uppgift sett till dess sammanhang.

Då återstår för tingsrätten att pröva om Marie Falchi har underlåtit att anmäla ändrade förhållanden av betydelse för bedömningen av assistansbehovet för Kevin Karlsson samt om Marie Falchi har ett s.k. företagaransvar.

Ändrade förhållanden av betydelse för bedömningen av assistansbehovet

Som redan framgått har Nordisk Hem och LSS Assistans AB haft uppdrag som assistansanordnare för Kevin med start den 19 september 2023. Av utredningen har framgått att Michael Kronberg (Kevins förvaltare) hade informerat Försäkringskassan om att Kevin hade flyttat den 12 september 2023. Utredningen har också visat att Martin Rask hade berättat att familjen flyttat till Luleå i samtal med Försäkringskassan den 23 augusti 2023. Alltså har Försäkringskassan redan innan avtalet med Nordisk Hem och LSS Assistans AB känt till att Kevin hade flyttat. Av utredningen framgår också att Marie Falchi i samtal med Försäkringskassan den 12 januari 2024 berättade att Kevin och Martin Rask hade rest till Varberg och att de hade tankar på att flytta dit. Således ger utredningen dels stöd för att Försäkringskassan redan hade vetskap

om att Kevin bodde i Luleå innan Nordisk Hem och LSS Assistans påbörjade sitt uppdrag, dels åt att Marie Falchi berättat för Försäkringskassan att det fanns planer för familjen att åter bosätta sig i nära anslutning till att de rest ner till Varberg. Det är inte visat att Marie Falchi inte anmält ändrade förhållanden avseende Kevins boende och bostadsort.

Därtill kommer att det framgår att Försäkringskassan den 1 november 2023 höll ett utredningssamtal med Marie Falchi och förvaltaren Michael Kronberg. Av anteckningarna från mötet framgår att Försäkringskassan hade fått uppgift om att Kevin flyttat till ny ort, att han fått en förvaltare och att han inte längre intog näring via sond. Av anteckningarna framgår vidare att såväl Marie Falchi som Michael Kronberg svarade på Försäkringskassans frågor och att Marie Falchi bl.a. upplyste om att Kevins nya bostad inte var anpassad men att en dialog kring detta pågick, att Kevin intog näring via sond och att familjen får åka till sjukhuset för att byta denna, att Kevin inte gick i skolan, att han inte hade de hjälpmedel han behöver och att familjen upplever att hans epilepsi har förvärrats. Tingsrätten bedömer att Marie Falchi har informerat Försäkringskassan om det hon har haft vetskap om. Det är alltså inte visat att Marie Falchi har underlåtit att anmäla ändrade förhållanden av betydelse för bedömningen av rätten till eller storleken på assistansersättningen. Med detta konstaterar tingsrätten att utredningen inte heller ger stöd åt att Marie Falchi har underlåtit att anmäla ändrade förhållanden av betydelse för assistansbehovet.

Då återstår att pröva om Marie Falchi har ett s.k. företagaransvar.

Företagaransvar

För beskrivning av vad som avses med företagaransvar och faktisk företrädare, se under rubriken ”Assistansanordnarna” och ”Daniel Daskalopoulos”.

Åklagarna har påstått att Marie Falchi är formell och faktisk företrädare för Nordisk Hem och LSS Assistans AB.

Av Marie Falchis anställningsavtal framgår att hon är anställd som verksamhetschef i bolaget.⁶⁷ Av avtalets arbetsbeskrivning framgår bl.a. att verksamhetschefen arbetar nära styrelseordföranden i Stockholm och att det i tjänsten ingår resultatansvar för ekonomi, kvalitet, personal och bemanning. När det gäller vad detta ansvar innebär har tingsrätten endast Marie Falchis och Joachim Davidssons uppgifter att utgå från. Joachim Davidsson har berättat att Marie Falchi hjälper till att ta fram rutiner och övervakar att det finns rätt resurser.

Marie Falchi har därtill berättat att hon är styrelseledamot i Nordisk Hem och LSS Assistans AB. *Joachim Davidsson*, som är bolagets VD, har berättat att han är ensam ägare av bolaget, att styrelsen består av fyra personer och att han själv är styrelseordförande. *Marie Falchi* har vidare berättat att hon får månadslön och ett styrelsearvode. Hon, liksom övriga anställda, är underställd Joachim Davidsson som chef. Detta har bekräftats av Joachim Davidsson. De har båda berättat att det är Joachim Davidsson som fattar besluten i bolaget. *Joachim Davidsson* har berättat att han ensam tecknar firman och att Marie Falchi inte kan göra ekonomiska transaktioner för bolaget utan att det är han själv och ekonomichefen som har tillgång till bolagets konton. Utredning som motsäger detta saknas.

⁶⁷ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 1655.

Av utredningen har också framgått att Marie Falchi enligt fullmakt tecknar avtal med nya kunder och anställer assistenter.⁶⁸ Detta ingår alltså inte i hennes befattning som verksamhetschef.

Ett aktiebolag ska ha en styrelse med en eller flera ledamöter. Styrelsen svarar bl.a. för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Styrelsen får utse en verkställande direktör, vars uppgift är att sköta den löpande förvaltningen. Styrelsen företräder bolaget och tecknar dess firma. Styrelsen får bemyndiga en styrelseledamot, den verkställande direktören eller någon annan att företräda bolaget och teckna dess firma (särskild firmatecknare). Allt detta följer av 8 kap. aktiebolagslagen.

Tingsrätten anser att det inte har framgått att Marie Falchi är formell företrädare för Nordisk Hem och LSS Assistans AB. Hon är förvisso styrelseledamot, men har ingen rätt att ensam företräda bolaget.

Fråga blir då om Marie Falchi är faktisk företrädare. Tingsrätten har redogjort för vem som anses vara faktisk företrädare ovan.

Marie Falchi har inget direkt ekonomiskt intresse av väsentlig art i Nordisk Hem och LSS Assistans AB. Det har inte heller framgått att hon har en självständig och oinskränkt rätt att agera i verksamheten. Hon har ett visst ansvar för verksamhetens resultat, men både hon och Joachim Davidsson har berättat att det är han som fattar alla besluten. När hon ingår avtal för Nordisk Hem och LSS Assistans AB gör hon detta på fullmakt. Under dessa förhållanden anser tingsrätten att det inte är visat att Marie Falchi är faktisk

⁶⁸ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 1656.

företrädare för Nordisk Hem och LSS Assistans AB. Redan av den anledningen är det inte visat att Marie Falchi har ett s.k. företagaransvar.

Åtalet mot Marie Falchi ogillas i sin helhet

Tingsrätten har alltså funnit att Marie Falchi varken själv eller tillsammans och i samförstånd med andra har lämnat oriktiga uppgifter till Försäkringskassan om utförd assistans för Kevin. Det är inte visat att hon underlåtit att anmäla ändrade förhållanden av betydelse för Kevins assistansbehov och inte heller att hennes roll i Nordisk Hem och LSS Assistans AB har varit sådan att hon kan åläggas ett företagaransvar. Åtalet mot Marie Falchi ska i sin helhet ogillas.

Medverkan

Brottsplan

Av det ovan redovisade framgår att det under en period om nästan fyra år har funnits flera assistenter för Kevin, men att de allra flesta aldrig har utfört assistansarbete. De som faktiskt har utfört assistansarbete är Therese Rask Sabet (under hela tidsperioden) och Martin Rask (under delar av tidsperioden). De har likväl inte varit noggranna i sina tidsredovisningar, som under perioder har innehållit flertalet oriktiga uppgifter. Martin Rasks redovisade tid har varierat som följd av att han var frihetsberövad under nästan ett och ett halvt år, men också eftersom han anmälde sig arbetslös. Det har framgått att han har skulder hos Kronofogdemyndigheten och att han har velat hålla ner sina inkomster. Utifrån det redovisade konstateras att ingen av assistenterna har

gjort någon egen vinning, utan i stort sett all lön har överförts till antingen Martin Rask eller till Therese Rask Sabet. Mellan de två har också gjorts omfattande överföringar av pengar. Vid var tid har det alltid funnits assistenter som har kunnat täcka upp så att all den assistansersättning som Kevin var berättigad till kunde betalas ut, och att Martin Rask och Therese Rask Sabet kunde tillgodogöra sig alla pengarna. Det har blivit tydligt att det har funnits en brottsplan, inte minst får detta stöd av att Martin Rask uttryckt detta i ett avlyssnat samtal.

Gärningspåståendena (igen)

Åklagarna har påstått att Martin Rask och Therese Rask Sabet ska dömas för att tillsammans och i samförstånd med alla andra tilltalade ha lämnat oriktiga uppgifter om utförd assistans till Försäkringskassan. Vidare har åklagarna påstått att de oriktiga uppgifterna har bestått i bl.a. att Martin Rask och Therese Rask Sabet har förmått andra att lämna oriktiga uppgifter om när, av vem och i vilken omfattning som assistans har utförts för Kevin. Som ett led i brottsligheten har åklagarna också påstått att Martin Rask och Therese Rask Sabet bl.a. har förmått andra att dels falskeligen utge sig för att arbeta som personliga assistenter för Kevin eller kraftigt överdriva omfattningen av utfört arbete, dels upplåta sina bankkonton för utbetalning av lön för assistansarbete som inte har utförts samt dels lämna oriktiga uppgifter vid kontakter med myndigheter angående utförd assistans för Kevin. Som framgått under rubriken ”Förtydliganden av åklagarnas talan i målet” är de ”andra” som avses olika för Martin Rask och Therese Rask Sabet. För Martin Rask avses också med ”andra” olika tilltalade i andra och tredje stycket.

Tingsrätten konstaterar att det finns motsägelser i åklagarnas förtydliganden av gärningspåståendena. Å ena sidan påstås att huvudmännen, Sofia

Daskalopoulos och assistenterna har lämnat oriktiga uppgifter tillsammans och i samförstånd. Å andra sidan påstås att huvudmännen har förmått vissa av assistenterna att lämna oriktiga uppgifter, att falskt utge sig för att arbeta som personlig assistent, upplåta sina bankkonton, lämna oriktiga uppgifter vid kontakter med myndigheter samt att Martin Rask har förmått Sofia Daskalopoulos att lämna oriktiga uppgifter om utförd assistans.

Den som förmås kan enligt tingsrättens mening inte samtidigt agera i samförstånd med den som förmår. Den som förmås att göra någonting övertalas eller övertygas. Att någon blir förmådd innebär alltså att denne övervinner ett inre motstånd. Att förmå annan att göra något innefattar nämligen en påverkan. Det kan därtill konstateras att begreppet förmå återfinns i 23 kap. brottsbalken, som reglerar medverkansformerna till brott. Av 23 kap. 4 § brottsbalken följer således att den som inte är att anse som gärningsman döms, om han har förmått annan till utförandet, för anstiftan av brottet och annars för medhjälp till det. Av 23 kap. 5 § brottsbalken följer också att den som förmåtts att medverka till brott på vissa angivna sätt kan få straffindring och i ringa fall inte dömas till ansvar. Åklagarna har inte utvecklat att påståendena om att Martin Rask och Therese Rask Sabet har förmått andra ska förstås på sätt som anges i nu redovisade bestämmelser. Dock anser tingsrätten att formuleringarna i gärningsbeskrivningarna gör att det vid bedömningen av assistenternas medverkansansvar först måste prövas om de har förmåtts att lämna oriktiga uppgifter av Martin Rask och/eller Therese Rask Sabet. Om tingsrätten kommer fram till att så är fallet är det uteslutet att ådöma assistenterna som medgärningsmän.

Har Martin Rask förmått andra?

Tingsrätten inleder med att pröva om Martin Rask har förmått andra att lämna oriktiga uppgifter, såsom påståtts i gärningsbeskrivningens andra stycke.

Eftersom det är fråga om alla andra omfattas också Therese Rask Sabet. Det är inte visat att Martin Rask har förmått Therese Rask Sabet att lämna oriktiga uppgifter. Inte heller ger utredningen stöd åt att Martin Rask förmått Sofia Daskalopoulos att lämna oriktiga uppgifter.

Det konstateras därefter att Markus Svanholm, Magnus Heikkilä och Kevin Lodin har berättat att Martin Rask frågade om de ville hjälpa till. Ingen av dem har berättat att de övertalades. Markus Svanholm har i stället berättat att han hjälpte till för att vara snäll. Magnus Heikkilä och Kevin Lodin har båda berättat att de arbetade som personliga assistenter, alltså inte att de blev övertalade att göra detta. Utredningen ger inte stöd åt att Martin Rask har förmått dem att lämna oriktiga uppgifter.

När det gäller Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson har de berättat att Martin Rask frågade dem om de kunde hjälpa till. Det har inte framgått att någon av dem förmåddes av Martin Rask att lämna oriktiga uppgifter.

Alexandra Svanholm har berättat att det var Therese Rask Sabet som frågade henne om hon kunde hjälpa till. Det har inte framkommit att Alexandra Svanholm skulle ha haft någon egen kontakt med Martin Rask avseende tidsredovisning av assistansarbetet. Martin Rask kan därför inte anses ha förmått Alexandra Svanholm att lämna oriktiga uppgifter eftersom det i alla fall måste förutsätta en kontakt mellan den som förmår och den som blir förmådd.

Inte heller ger utredningen stöd åt att Martin Rask har förmått Bezaad Kohzad att lämna oriktiga uppgifter. Endast omständigheten att Martin Rask har haft

kontakt med nämnda personer och pratat om assistansen kan inte medföra att han har förmått dem att göra något.

Däremot anser tingsrätten att utredningen ger stöd åt att Martin Rask har förmått Khen Karlsson att redovisa oriktiga uppgifter. Av Khen Karlssons uppgifter har framgått att Martin Rask sa åt honom när och hur mycket han skulle arbeta. Khen Karlsson är ung och det har framgått en familjedynamik som leder tingsrätten till slutsatsen att Khen Karlsson blev tillsagd att göra någonting och då inte hade annat val än att ställa upp. Martin Rask har alltså förmått Khen Karlsson att lämna oriktiga uppgifter.

Tingsrätten övergår därefter till att pröva om Martin Rask har förmått andra att falskeligen utge sig för att arbeta som personliga assistenter eller kraftigt överdriva omfattningen av utfört arbete, upplåta sina bankkonton för utbetalning av lön för assistansarbete som inte har utförts samt lämna oriktiga uppgifter vid kontakter med myndigheter angående utförd assistans för Kevin. Det är här fråga om alla assistenter, utom Alexandra Svanholm som åklagarna uttryckt sig osäkra kring. Tingsrätten gör i denna del samma bedömning som ovan. Utredningen ger inte stöd åt att Martin Rask har förmått assistenterna att agera på sätt som framgår av gärningsbeskrivningens andra stycke.

Har Therese Rask Sabet förmått andra?

För Therese Rask Sabets del har åklagarna gjort gällande att hon har förmått Alexandra Svanholm, Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson att lämna oriktiga uppgifter om när, av vem och i vilken omfattning som assistans har utförts för Kevin.

Alexandra Svanholm har i sitt förhör beskrivit hur hon blev övertalad av Therese Rask Sabet. Det har också framgått att Therese Rask Sabet påminde

henne om att signera sina tider och instruerade henne hur hon skulle göra överföringar av den lön som hon fick in. Det finns såklart skäl för Alexandra Svanholm att tona ner sitt eget agerande, men tingsrätten uppfattar att hon har berättat på ett uppriktigt sätt om hur hon tänkte och upplevde Therese Rask Sabets fråga om att hon skulle hjälpa till. Såsom Alexandra Svanholm har berättat uppfattar tingsrätten att hon ställde upp först efter visst tjat från Therese Rask Sabets sida. Tingsrätten anser därför att Therese Rask Sabet har förmått Alexandra Svanholm att lämna oriktiga uppgifter i sina tidsredovisningar. Som följd av detta anser tingsrätten att det också är visat att Therese Rask Sabet har förmått Alexandra Svanholm att falskeligen utge sig för att arbeta som personlig assistent, upplåta sitt bankkonto och även föra över pengar. Att Alexandra Svanholm har behållit del av pengarna för att reglera sina utgifter i samband med att hon har hjälpt till med Therese Rask Sabets barn och Kevin påverkar inte tingsrättens bedömning i denna del.

När det gäller Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson har det framgått att det var Martin Rask som frågade om de kunde hjälpa till. Det har också framgått att Therese Rask Sabet har haft kontakt med dem under den tid som Martin Rask var frihetsberövad.

Tillsammans och i samförstånd

Tingsrätten bedömer att utredningen har visat att Martin Rask och Therese Rask Sabet ska dömas som gärningsmän – tillsammans och i samförstånd – under hela brottstiden. De har från januari 2020 levt tillsammans som ett par. Även om relationen ibland har tagit slut, så har det framgått att Martin Rasks barn – Kevin inkluderad – har bott tillsammans med Therese Rask Sabet under i stort sett hela åtalstiden. Det finns ett avbrott på cirka ett halvår i deras kommunikation under tiden då Martin Rask var frihetsberövad, men under

samma tid har Martin Rask fortsatt kontakt med Gull-Britt Paulsson, som hade kontakt med Therese Rask Sabet. Av den ekonomiska utredningen har framgått att Martin Rask och Therese Rask Sabet har haft en delad ekonomi och pengar har överförts i stor omfattning mellan dem båda. De har också haft tillgång till och hjälpt varandra med exempelvis signeringar med Bank ID. Det har framgått att båda har redovisat arbetstid med Kevin – Martin Rask i något mer begränsad omfattning – och att de har instruerat andra – också det i varierande omfattning – att föra över assistanslönen till dem. Båda har varit väl medvetna om att de som redovisat arbetstid inte har arbetat med Kevin. Det har också framgått att Martin Rask via Gull-Britt Paulsson har kunnat prata med Sofia Daskalopoulos under tiden som han satt på anstalt. Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson har haft kontakt med såväl Martin Rask som Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos. Gunder Paulsson har, som redan framgått, överlåtit till Gull-Britt Paulsson att sköta bl.a. hans digitala hantering av bankärenden och han har varit medveten om att hon har redovisat arbetstid med Kevin åt honom. Tingsrätten bedömer att de alla har haft en så central roll i brottsligheten att de ska bedömas som medgärningsmän. Detsamma gäller Markus Svanholms, Magnus Heikkiläs, Kevin Lodins och Bezaad Kohzads medverkan. Det är visserligen inte visat att de har haft någon egen vinning av brottsligheten, bortsett från Bezaad Kohzad, som har behållit del av pengarna. De har likväl varit förutsättningar för genomförandet av brottsligheten mot Försäkringskassan (jfr Svea hovrätts dom från den 23 juli 2015 i mål nr B 5912-14).

När det gäller Khen Karlsson och Alexandra Svanholm har tingsrätten ovan funnit att Martin Rask respektive Therese Rask Sabet har förmått dem att lämna oriktiga uppgifter. Även om också deras brottslighet har varit en förutsättning för den sammanlagda brottsligheten mot Försäkringskassan anser tingsrätten att de inte kan bedömas som medgärningsmän eftersom deras medverkan tillkommit som följd av någon form av övertalning. De bär alltså ansvar för sin egen brottslighet.

Brottstider, brottsenheter och antal brott

Med utgångspunkt i de bedömningar som tingsrätten har gjort i ansvarsdelen gör tingsrätten följande bedömning. En oriktig assistansräkning utgör en brottsenhet. Likaså utgör en oriktig tidsredovisning en brottsenhet. När det gäller brottstiderna utgår tingsrätten för var och en av de tilltalade från när assistansräkningen inkom till Försäkringskassan, detta då det saknas uppgift om när tidsredovisningarna inkommit.

Åklagarna har påstått att Martin Rask och Therese Rask Sabet ska dömas för 49 bidragsbrott mellan den 6 februari 2020 och den 20 februari 2024. Det motsvarar alla månader under det tidsspannet och som tingsrätten har förstått åklagarna har det gjorts gällande ett brott per månad. Som redan redogjorts för har i praxis varje felaktig tidsredovisning och varje felaktig assistansräkning ansetts utgöra ett brott. Tingsrätten har ovan bedömt att Martin Rask och Therese Rask Sabet är medgärningsmän för de assistansräkningar som de har lämnat oriktiga uppgifter i, vilket sammantaget blir 43 (28 för Martin Rask och 15 för Therese Rask Sabet). De är också medgärningsmän till varandras tidsredovisningar med oriktiga uppgifter, vilket under tiden då de också har undertecknat assistansräkningar är sammanlagt 31 (fyra för Martin Rask och 27 för Therese Rask Sabet). Tingsrätten anser emellertid att dessa tidsredovisningar utgör underlag för assistansräkningarna och att antalet brott därför beräknas på antalet assistansräkningar. Slutligen är de medgärningsmän för de tidsredovisningar med oriktiga uppgifter som lämnats under hösten 2023, vilket sammanlagt är fem brott (ett för Martin Rask och fyra för Therese Rask Sabet). De är också medgärningsmän med Bezaad Kohzad, som har lämnat fyra tidsredovisningar. Tingsrätten dömer Martin Rask och Therese

Rask Sabet för de 49 brott de är åtalade för under tidsperioden 19 januari 2020 till den 8 januari 2024.

Som framgått döms också Martin Rask och Therese Rask Sabet för att tillsammans och i samförstånd med Sofia Daskalopoulos ha lämnat oriktiga uppgifter i tidsredovisningar. Dessa omfattas också av de brott som ovan redogjorts för, och för Sofia Daskalopoulos har tingsrätten redan kommit fram till att hon ska ansvara för de 38 brott som hon åtalats för mellan den 19 januari 2020 och den 3 mars 2023.

Markus Svanholm döms som medgärningsman med Martin Rask och Therese Rask Sabet. Hans ansvar begränsas till de åtta tidsredovisningar som han har undertecknat och som, inkommit till Försäkringskassan mellan den 4 december 2020 och den 5 juli 2021.

Markus Heikkilä döms som medgärningsman med Martin Rask och Therese Rask Sabet. Hans ansvar begränsas till de sju tidsredovisningar som han har undertecknat och som, inkommit till Försäkringskassan mellan den 3 juni 2021 och den 5 januari 2022.

Kevin Lodin döms som medgärningsman med Martin Rask och Therese Rask Sabet. Hans ansvar begränsas till de tre tidsredovisningar som han har undertecknat och som inkommit till Försäkringskassan mellan den 4 november 2021 och den 5 januari 2022.

Gull-Britt Paulsson döms för medgärningsman med Martin Rask, Therese Rask Sabet och Gunder Paulsson. Hennes ansvar begränsas till de 13 tidsredovisningar som hon har undertecknat och som inkom till Försäkringskassan mellan den 3 februari 2022 och den 3 mars 2023

Gunder Paulsson döms för medgärningsman med Martin Rask, Therese Rask Sabet och Gull-Britt Paulsson. Hans ansvar begränsas till de 13

tidsredovisningar som han tillåtit Gull-Britt Paulsson att underteckna och som inkom till Försäkringskassan mellan den 3 februari 2022 och den 3 mars 2023.

Alexandra Svanholm döms för de sju tidsredovisningar som hon har undertecknat och som inkom till Försäkringskassan mellan den 4 maj 2022 och den 7 november 2022.

Khen Karlsson döms fyra tidsredovisningar som han har undertecknat och som inkom till Försäkringskassan mellan den 3 oktober 2023 och den 8 januari 2024.

Bezad Kohzad döms tillsammans och i samförstånd med Martin Rask och Therese Rask Sabet för de fyra tidsredovisningar som han har undertecknat och som inkom till Försäkringskassan mellan den 3 oktober 2023 och den 8 januari 2024.

Rubricering

Som redan redogjorts för används i praxis ett riktmärke om cirka fem prisbasbelopp som gräns för vad som kan anses vara ett betydande belopp. Prisbasbeloppen har ändrats under den tidsperiod som åtalen avser, från 47 300 kr år 2020 till 57 300 kr år 2024. Inte vid något tillfälle har de enskilda belopp som betalats ut från Försäkringskassan per assistent varit av så betydande värde att varje enskild gärning är att bedöma som grovt brott. I flera av åtalspunkterna har emellertid det sammanlagda utbetalade beloppet från Försäkringskassan överstigit fem prisbasbelopp och detta bör beaktas vid gradindelningen (jfr. Svea hovrätts dom den 23 juli 2015 i mål B 5912-14).

När det gäller falska handlingar bedömer tingsrätten att det har framgått att Gull-Britt Paulssons och Gunder Paulsson inte har undertecknat de

tidsredovisningar som undertecknats med penna på papper. Dessa tidsredovisningar är därför att betrakta som falska handlingar. Handlingarna har emellertid endast använts under den tid som Kevin var egenanordnare av assistansen. Under den tiden har endast Therese Rask Sabet redovisat tid.

Som framgått utgör gärningarna sammantagna en serie av likartade brott, som bygger på att det för Kevin alltid ska finnas minst tre assistenter som redovisar tid och att pengarna för de assistenter som inte alls arbetat har först över till Martin Rask och Therese Rask Sabet. Tingsrätten konstaterar att det är få assistenter som har behållit del av lönen. Upplägget har varit ett sätt för Martin Rask och Therese Rask Sabet att tillskansa sig all den assistansersättning som Kevin varit berättigad till. Den bild som framträtt av den utredning som presenterats är att assistenternas brottslighet har ingått i en planerad brottslighet som skett systematiskt och i organiserad omfattning.

Beträffande samtliga tilltalade har åklagarna gjort gällande samma omständigheter som skäl för att brotten ska bedömas som grova, bortsett från att för de assistenter där det sammanlagda beloppet inte överstiger fem prisbasbelopp så har det inte påståtts att brotten avsett betydande värden. I övrigt har åklagarna gjort gällande att de försvårande omständigheterna för varje tilltalad ska prövas mot hela den sammanlagda brottstiden. Detta gör att exempelvis omständigheten att brotten har utövats systematiskt under lång tid görs gällande även mot Kevin Lodin, som är åtalad för tre bidragsbrott.

Tingsrätten anser, till skillnad från åklagarna, att såsom åtalen utformats måste prövningen av rubriceringen begränsas till den tidsperiod som åklagarna har gjort gällande för varje tilltalad.

Martin Rask och Therese Rask Sabet ska dömas för grovt bidragsbrott. De har varit huvudmän och organiserat samtliga assistenter. Det är också de som har haft vinning av upplägget, då i stort sett all lön som betalats till assistenterna har förts över till dem båda. Tingsrätten anser att också Sofia Daskalopoulos

ska dömas för grovt bidragsbrott. Hon har under lång tid varit en möjliggörare för att bl.a. Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson kunnat redovisa tid som assistenter för Kevin, trots att hon uppenbarligen borde ha reagerat utifrån deras ålder och bostadsort.

När det gäller Markus Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin, Alexandra Svanholm och Bezaad Kohzad döms de som medgärningsmän till den grova bidragsbrottsligheten. Trots detta anser tingsrätten att de ska dömas för bidragsbrott av normalgraden. För dem alla har brottstiden understigit ett år och även om det för vissa har handlat om ett sammanlagt belopp som överstiger fem prisbasbelopp så är det fråga om en knapp marginal. Ingen av dem kan lastas för att det har förekommit falska handlingar i tiden efter eller före deras egna tidsredovisningar. Ingen har heller gjort egen vinning av förfarandet.

När det gäller Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson har det sammanlagda beloppet klart överstigit fem prisbasbelopp. De har redovisat tid för arbete, som de inte har utfört, under drygt ett års tid. De kan inte lastas för de falska handlingarna, men sammantaget anser tingsrätten att de båda ska dömas för grovt bidragsbrott.

Såsom tingsrätten har funnit ska Khen Karlsson dömas för vårdslöst bidragsbrott. Det finns inte lagliga förutsättningar att då bedöma brottet som grovt.

Påföljd

Försvårande omständigheter

Tingsrätten konstaterar att en stor del av utredningen har handlat om att bevisa de försvårande omständigheter som åklagarna har gjort gällande. Vittnena Carl Jaeger Storm som Christoffer Kjellqvist har berättat om att Therese Rask Sabet lämnade Kevin ensam, ibland tillsammans med dem och ibland tillsammans med sina yngre syskon. Alexandra Svanholm har beskrivit sin oro kring hur barnen har haft det, och särskilt nämnt en händelse under hösten 2023 när hon fick ett samtal där barnen uttryckte att de inte hade mat hemma och att varken Therese Rask Sabet eller Martin Rask var hemma.

Det finns anmälningar till Försäkringskassan om misstänkt assistansfusk som det framgått att Carl Jaeger Storm – under fingerat namn – har lämnat in. Det finns också uppgifter om hur personal på Kevins skola i Hässleholm uppfattat att Kevin varit rädd för sin pappa. Av Mathias Strandbergs uppgifter har framgått att Martin Rask lämnade Kevin ensam vid ett tillfälle i december 2023 och av sms-meddelanden mellan Therese Rask Sabet och Kevins yngre syskon framgår att barnen är hemma med Kevin och att Therese Rask Sabet inte är det. Under åtalstiden har det inte framkommit att det gjorts orosanmälningar med anledning av förhållandena i hemmet, med undantag för hösten 2023. Den orosanmälan föranledde ingen åtgärd.

Mot dessa uppgifter har det också visats en mängd fotografier från Kevins liv under de senaste fyra åren. Fotografierna visar att han är med vid utflykter och familjeaktiviteter. Dessutom har många av de som varit nära Kevin inte under åtalstiden reagerat på hur han har haft det. Någon orosanmälan har inte gjorts

från skola – under den tid som han deltog i skolverksamhet – eller andra personer i hans närhet, vilket det framstår som att det har funnits många av.

Det har framkommit att förhållandena i december 2023 och början av 2024 var turbulenta i familjen. Martin Rask och Therese Rask Sabet separerade och Kevin flyttade med Martin Rask och sina syskon till Varberg. Det har framgått att den lägenhet som de då hade inte var ändamålsenlig för Kevin och att Kevin i samband med att socialförvaltningen ingrep så att han var rädd för sin pappa och att han inte fick mat när han ville. Detta är enligt tingsrätten de starkaste uppgifterna om att Kevin inte hade det bra, men dessa är begränsade till årsskiftet 2023/24.

Tingsrätten anser att det inte kan uteslutas att Kevin ibland har blivit passiv, om det med detta avses att han inte har fått komma ut från boendet varje dag och att han kanske inte har haft full uppmärksamhet varje stund. Det har nämligen framgått att han periodvis har bott i bostäder där det inte varit enkelt att komma ut med hans rullstol och dessutom spänner åtalstiden över pandemiåren. Den enda säkra uppgiften om att Kevin har lämnats helt ensam kommer emellertid från Mathias Strandberg. Det har också framgått att de assistenter som redovisat tid för arbete med Kevin inte alltid har varit tillsammans med honom och att Martin Rask och Therese Rask Sabet har tillgodogjort sig den lön som betalats ut till andra assistenter. Det är endast de två som har haft vinning av upplägget. Det har emellertid framgått att Therese Rask Sabet och Martin Rask har tagit hand om Kevin och gjort honom delaktig i det vardagliga livet, något som alla beskrivit att Kevin tycker om.

Vid en samlad bedömning anser tingsrätten att det inte framkommit att omständigheterna kring Kevin under de fyra år som åtalstiden avser har varit så allvarliga att de ska beaktas som försvårande vid straffvärdesbestämningen.

Med detta sagt övergår tingsrätten till påföljden för var och en av de tilltalade som döms för brott.

Martin Rask

Martin Rask förekommer i belastningsregistret. Som redan framgått dömdes han för grovt vapenbrott till fängelse ett år och sex månader. Han har avtjänat fängelsestraffet och blev villkorligt frigiven den 14 augusti 2023 med en återstående strafftid om 264 dagar.

Åklagarna har gjort gällande att straffvärdet för Martin Rask motsvarar fängelse fem år och sex månader. Tingsrätten delar inte den bedömningen. Vid en jämförelse med andra avgöranden, i vilka Försäkringskassan lurats på motsvarande belopp och omständigheterna har varit liknande (alltså fråga har handlat om anhörigassistans) kan tingsrätten konstatera att påföljden har bestämts till mellan två år och sex månader och tre år och sex månader för de som bedömts vara huvudmän (jfr. t.ex. Södertälje tingsrätts dom den 19 december 2024 i mål B 2876-21 och Hovrätten över Skåne och Blekinges dom den 7 januari 2020 i mål B 2803-18). Med beaktande av Martin Rasks roll anser tingsrätten att straffvärdet för hans brottslighet motsvarar fängelse två år och åtta månader. Därmed saknas förutsättningar att bestämma påföljden till annat än fängelse. Vid bestämmande av fängelsestraffets längd ska dels beaktas att den brottslighet Martin Rask nu döms för är ny, nyupptäckt och dessutom har den pågått under tid som han varit frihetsberövad för annat brott. Därtill ska beaktas att Martin Rask har varit häktad med restriktioner i cirka tio månader straffmätningen (se Högsta domstolens dom NJA 2015 s. 769). Tingsrätten bestämmer därför fängelsestraffets längd till två år och två månader. Den del av bidragsbrottsligheten som Martin Rask döms för i tiden efter villkorlig frigivning är förhållandevis liten. Därför finns skäl att inte förverka all den villkorligt medgivna friheten. Tingsrätten förklarar en tid om tre månader förverkad.

Therese Rask Sabet

Therese Rask Sabet är tidigare ostraffad. Åklagarna har gjort gällande att straffvärdet för den brottslighet som Therese Rask Sabet ska dömas för motsvarar fem års fängelse. Tingsrätten delar inte åklagarnas bedömning. Som framgått beträffande Martin Rask har i motsvarande fall påföljden bestämts till mellan två år och sex månader och tre år och sex månader. Det är visserligen så att den brottslighet som Therese Rask Sabet döms för har pågått under lång tid och innefattat att hon tillsammans med andra systematiskt har redovisat oriktiga uppgifter. Hon har också tillgodogjort sig den lön som assistenter – som inte utfört arbete – har fått. Det har inte framkommit att Therese Rask Sabet under brottstiden har behandlat Kevin på sådant sätt att detta ska beaktas i försvärande riktning för straffvärdet. Tingsrätten bedömer att straffvärdet motsvarar två år och sex månader. Therese Rask Sabet har varit häktad med restriktioner i cirka tio månader. Detta ska beaktas vid straffmätningen. Hon har också medverkat i viss mån vid utredningen av brottet. Straffmätningens värde motsvarar enligt tingsrättens mening två år och fyra månader.

Straffvärdet är så högt att det finns en stark presumtion för fängelse.

Det har framgått att Therese Rask Sabet har två barn i skolåldern, som hon har ensam vårdnad om. Under den tid som hon har varit häktad har hon placerats lång från sin hemstad, vilket har gjort det svårt för barnen att kunna besöka henne. Av Högsta domstolens dom den 24 oktober 2024 i mål B 1793-23 framgår att barns bästa kan beaktas vid påföljdsvalet. Av Högsta domstolens dom framgår att en förutsättning för att hänsyn till barn ska påverka påföljden för en förälder är att straffet kan antas medföra mer påtagliga konsekvenser för barnet. Att ett barn kan tänkas mötas av negativa sociala reaktioner, t.ex.

ogillande från omgivningen, pga. att en förälder döms för brott är knappast tillräckligt. Det är främst när en förälder, som ensam ansvarar för omvårdnaden, riskerar att dömas till fängelse som hänsyn till barn kan få genomslag vid påföljdsbestämningen (se punkten 26 i domen med däri angivna hänvisningar).

Annan utredning om hur barnen påverkats av Therese Rask Sabets frihetsberövande finns inte. Tingsrätten ifrågasätter inte hennes uppgift att barnen mått dåligt. Däremot anser tingsrätten att straffmättningsvärdet i detta fall är så högt att alternativ till fängelse saknas. Påföljden bestäms därför till fängelse två år och fyra månader.

Sofia Daskalopoulos

Sofia Daskalopoulos är tidigare ostraffad. Av personutredningen, utförd av Frivården i Halmstad, har framgått att hon lever under ordnade förhållanden. Sofia Daskalopoulos döms nu för flera grova bidragsbrott. Värdet av den sammanlagt felaktigt utbetalade assistansersättningen är högt. Sofia Daskalopoulos har, i egenskap av företrädare för Kevins assistansanordnare, haft ett särskilt ansvar för att de uppgifter som bolaget varit skyldigt att lämna till Försäkringskassan har varit korrekta. Mot den bakgrunden bedömer tingsrätten att straffvärdet för hennes brottslighet motsvarar cirka två år. Sofia Daskalopoulos åläggs i domen näringsförbud. Detta ska beaktas vid straffmätningen. Påföljden bestäms till fängelse ett år och tio månader.

Markus Svanholm

Markus Svanholm förekommer under två avsnitt i belastningsregistret avseende godkända ordningsbotsförelägganden. Av personutredning, utförd av Frivården i Malmö, framgår i huvudsak att Markus Svanholm lever under ordnade förhållanden, att frivården inte bedömer att det finns risk för framtida brottslighet, att frivården inte föreslår skyddstillsyn samt att Markus Svanholm är lämplig för och samtycker till en föreskrift om samhällstjänst.

Straffvärdet för de bidragsbrott som Markus Svanholm ska dömas för motsvarar ett kortare fängelsestraff. Bidragsbrott är inte ett brott av sådan art att det finns en presumtion för fängelse. Varken straffvärde eller återfall talar för att påföljden ska bestämmas till fängelse. Det saknas anledning att tro att Markus Svanholm kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet. Påföljden bestäms till villkorlig dom. Med beaktande av den skadeståndsskyldighet som Markus Svanholm åläggs ska påföljden inte förenas med dagsböter (jfr. Högsta domstolens dom NJA 1992 s. 470).

Magnus Heikkilä

Magnus Heikkilä är tidigare ostraffad. Av personutredning, utförd av Frivården Luleå, framgår att Magnus Heikkilä är i arbete. Frivården har bedömt att det finns omständigheter kring Magnus Heikkilä som ökar risken för återfall i brott. Frivården skriver att Magnus Heikkilä har en psykisk och fysisk ohälsa, att han har ett umgänge där det förekommer personer som är medlemmar i gäng kopplade till organiserad brottslighet och att han synes vara neutral till deras eventuella kriminalitet. Frivården har föreslagit en skyddstillsyn.

Frivården har vidare bedömt Magnus Heikkilä som lämplig för samhällstjänst och han har samtyckt till en sådan föreskrift.

Magnus Heikkilä har tillbakavisat frivårdens bedömning kring hans psykiska ohälsa och även övriga bedömningar kring hans person.

Tingsrätten bedömer att straffvärdet för de brott som Magnus Heikkilä nu döms för är ett kortare fängelsestraff. Varken brottens art, straffvärde eller återfall talar för att påföljden ska bestämmas till fängelse. Vid valet mellan villkorlig dom och skyddstillsyn konstaterar tingsrätten att Magnus Heikkilä är i arbete och att han är tidigare ostraffad. Tingsrätten bedömer, till skillnad från frivården, att det saknas skäl att anta att Magnus Heikkilä kommer att fortsätta att begå brott. Påföljden bestäms till villkorlig dom. Med beaktande av den skadeståndsskyldighet som Magnus Heikkilä åläggs ska påföljden inte förenas med dagsböter (jfr. Högsta domstolens dom NJA 1992 s. 470).

Kevin Lodin

Kevin Lodin förekommer under ett avsnitt i belastningsregistret och det avser ett godkänt ordningsbotsföreläggande. Av personutredningen, utförd av Frivården i Luleå, framkommer frivården har bedömt att Kevin Lodin lever under socialt ordnade förhållanden med boende, arbete och ett socialt stödjande nätverk. Frivården har inte bedömt att det finns något övervakningsbehov och därför inte föreslagit att påföljden bestäms till skyddstillsyn. Frivården har bedömt Kevin Lodin som lämplig för samhällstjänst och han har samtyckt till en sådan föreskrift.

Tingsrätten bedömer att straffvärdet för de brott som Kevin Lodin döms för motsvarar ett kort fängelsestraff. Varken art, återfall eller straffvärde talar för att påföljden ska bestämmas till fängelse. Det saknas anledning att tro att Kevin

Lodin kommer att begå nya brott. Påföljden bestäms till villkorlig dom. Med beaktande av den skadeståndsskyldighet som Kevin Lodin åläggs ska påföljden inte förenas med dagsböter (jfr. Högsta domstolens dom NJA 1992 s. 470).

Gull-Britt Paulsson

Gull-Britt Paulsson är tidigare ostraffad. Av personutredning, utförd av Frivården Halmstad, har framgått att hon lever under socialt ordnade förhållanden, att hon är pensionär och har vissa fysiska besvär, bl.a. smärtproblematik. Frivården har inte identifierat några omständigheter som indikerar att Gull-Britt Paulsson skulle återfalla i brott. Skyddstillsyn har inte föreslagits i påföljdsfrågan. Gull-Britt Paulsson har bedömts lämplig för samhällstjänst och samtyckt till en sådan föreskrift.

Straffvärdet för de brott som Gull-Britt Paulsson nu döms för motsvarar ett fängelsestraff just över minimistraftet för grovt bidragsbrott. Varken art, straffvärde eller återfall talar för att påföljden ska bestämmas till fängelse. Det saknas anledning att tro att Gull-Britt Paulsson kommer att begå nya brott. Påföljden bestäms till villkorlig dom. Med beaktande av den skadeståndsskyldighet som Gull-Britt Paulsson åläggs ska påföljden inte förenas med dagsböter (jfr. Högsta domstolens dom NJA 1992 s. 470).

Gunder Paulsson

Gunder Paulsson är tidigare ostraffad. Av personutredning, utförd av Frivården Halmstad, har framgått att han lever under ordnade former. Han är pensionär och har en god och positiv umgängeskrets. I samtal framkommer inga konkreta

behovsområden. Inget missbruk eller psykisk ohälsa har identifierats och inte heller några problematiska attityder eller värderingar. Han har vissa fysiska besvär. Frivården har bedömt att det inte finns något övervakningsbehov och inte föreslagit skyddstillsyn som påföljd. Gunder Paulsson har bedömts som lämplig för samhällstjänst och han har samtyckt till en sådan föreskrift.

Straffvärdet för de brott som Gunder Paulsson nu döms för motsvarar ett fängelsestraff just över minimistraffet för grovt bidragsbrott. Varken art, straffvärde eller återfall talar för att påföljden ska bestämmas till fängelse. Det saknas anledning att tro att Gunder Paulsson kommer att begå nya brott. Påföljden bestäms till villkorlig dom. Med beaktande av den skadeståndsskyldighet som Gunder Paulsson åläggs ska påföljden inte förenas med dagsböter (jfr. Högsta domstolens dom NJA 1992 s. 470).

Alexandra Svanholm

Alexandra Svanholm är tidigare ostraffad. Av personutredning, utförd av Frivården Malmö, har framgått att Alexandra Svanholm lever under socialt ordnade förhållanden med fast arbete. Hon har vissa ekonomiska bekymmer, med skuld hos Kronofogden. Det framgår att Alexandra Svanholm har påverkats negativt av den nu aktuella situationen som misstänkt i aktuellt mål. Frivården har bedömt att det inte är uppenbart att det finns ett behov av övervakning avseende Alexandra Svanholm. I vart fall tyder hennes sociala situation inte på sådant behov. Däremot kan risk för återfall i brott med ekonomiska motiv, vid en fällande dom, inte helt uteslutas. Alexandra Svanholm har bedömts lämplig för samhällstjänst och samtyckt till en sådan föreskrift.

Straffvärdet för de brott som Alexandra Svanholm nu döms för motsvarar ett kortare fängelsestraff. Varken art, straffvärde eller återfall talar för att påföljden ska bestämmas till fängelse. Det saknas anledning att tro att Alexandra Svanholm kommer att begå nya brott. Påföljden bestäms till villkorlig dom. Med beaktande av den skadeståndsskyldighet som Alexandra Svanholm åläggs ska påföljden inte förenas med dagsböter (jfr. Högsta domstolens dom NJA 1992 s. 470).

Khen Karlsson

Khen Karlsson är tidigare ostraffad. Av personutredningen, utförd av Frivården i Halmstad, framgår att Khen Karlsson lever under ordnade förhållanden och att han för närvarande läser upp sina betyg för att kunna söka utbildning. Khen Karlsson döms nu för vårdslöst bidragsbrott. För detta ska Khen Karlssons påföljd bestämmas till dagsböter. Med beaktande av Khen Karlssons ungdom bestäms påföljden till 40 dagsböter. Storleken på varje dagsbot bestäms till 50 kr.

Bezad Kohzad

Bezad Kohzad förekommer i belastningsregistret under åtta avsnitt. Han dömdes senast den 18 mars 2022 för bl.a. hot mot tjänsteman. Påföljden bestämdes till skyddstillsyn med föreskrift om samhällstjänst. Alternativstraffet var fängelse tre månader. Av personutredningen, utförd av Frivården i Luleå, framgår att Bezad Kohzad är i arbete och att han lever under socialt ordnade förhållanden. Frivården bedömer att det föreligger en hög risk för återfall i

brott eftersom det framkommit uppgifter att Bezaad Kohzaa har kopplingar till organiserad brottslighet. Frivården bedömer att en skyddstillsyn inte har tillräckligt återfallspreventiv verkan. Tingsrätten kan ha viss förståelse för frivårdens bedömning. Emellertid anser tingsrätten att den brottslighet som Bezaa Kohzaa nu döms för är av annat slag än den han tidigare har dömts för. Det framstår olämpligt att bestämma påföljden till fängelse för honom. Givet att han har verkställt den tidigare påföljden utan anmärkningar. Det kan därför antas att en skyddstillsyn kan bidra till att Bezaa Kohzaa avhåller sig från fortsatt brottslighet. Påföljden bestäms alltså till skyddstillsyn.

Skadestånd

Tingsrätten har frikänt Daniel Daskalopoulos och Marie Falchi. Därmed ska också skadeståndsyrkandena som riktats mot dem ogillas. Beträffande övriga gör tingsrätten följande bedömning.

Skadestånd 1

Varken Martin Rask, Therese Rask Sabet eller Sofia Daskalopoulos har vitsordat något belopp som skäligt i och för sig. Inte heller Gull-Britt Paulsson, Gunder Paulsson, Markus Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin eller Alexandra Svanholm har vitsordat något belopp som skäligt. Såsom vissa av dem får förstås har de också invänt mot att de ska ansvara för hela den assistansersättning som utbetalats med anledning av deras tidsredovisningar eftersom deras lön inte motsvarat hela beloppet.

Tingsrätten konstaterar att de tilltalade döms för brott och att de då ska ersätta Försäkringskassan för den skada som Försäkringskassan har orsakats. Av

åberopade sammanställningar framgår vilken skada som Försäkringskassan har lidit och hur den fördelas per tilltalad.⁶⁹ Det saknas anledning att ifrågasätta Försäkringskassans sammanställningar. Yrkat belopp ska därför bifallas. Martin Rask, Therese Rask Sabet och Sofia Daskalopoulos ska åläggas ett solidariskt ansvar för beloppet 5 482 572 kr jämte ränta och assistenterna ska åläggas ett solidariskt ansvar upp till vissa belopp enligt följande.

- Markus Svanholm intill ett delbelopp om 254 986 kr.
- Magnus Heikkilä intill ett delbelopp om 309 645 kr.
- Kevin Lodin intill ett delbelopp om 141 120 kr.
- Gull-Britt Paulsson intill ett delbelopp om 417 204 kr.
- Gunder Paulsson intill ett delbelopp om 405 416 kr
- Alexandra Svanholm intill ett delbelopp om 329 930 kr.

Allt med yrkad ränta från den 20 februari 2023 till dess full betalning sker.

Skadestånd 2

Varken Martin Rask eller Therese Rask Sabet har vitsordat något belopp som skäligt. Tingsrätten anser, på samma skäl som avseende skadestånd 1, att de ska betala skadestånd solidariskt till Försäkringskassan med yrkat belopp om 1 17 008 kr jämte yrkad ränta från den 25 juli 2023 till dess full betalning sker.

Yrkandet mot Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson i denna del ogillas eftersom det inte är visat att de har undertecknat tidsredovisningarna för dessa

⁶⁹ Förundersökningsprotokoll, aktbil. 414, s. 65 ff och aktbil. 420, s. 23 f.

månader och att deras brottslighet därför inte omfattar den assistansersättning som betalats ut avseende dessa månader.

Skadestånd 3

Varken Martin Rask, Therese Rask Sabet, Khen Karlsson eller Bezaad Kohzad har vitsordat något belopp som skäligt. Tingsrätten anser, på samma skäl som avseende skadestånd 1, att Försäkringskassans yrkande ska bifallas, dock med den justeringen att skadeståndet inte ska omfatta januari månader 2024 då ingen döms för brott under denna tid. Detta innebär att Martin Rask och Therese Rask Sabet solidariskt ska betala skadestånd till Försäkringskassan med 766 727 kr kr. Khen Karlsson ska svara solidariskt med Martin Rask intill ett delbelopp om 206 382 kr och Bezaad Kohzad intill ett delbelopp om 206 058 kr. På beloppen ska ränta utgå från den 8 januari 2024 till dess betalning sker.

Företagsbot

Talan om företagsbot grundas på åtalet mot Marie Falchi och att hon har haft en ledande ställning med särskilt ansvar för tillsyn och kontroll i verksamheten. Tingsrätten har ogillat åtalet mot Marie Falchi. Därmed finns inte heller förutsättningar att ålägga Nordisk Hem och LSS Assistans AB företagsbot. Åklagarnas talan i denna del ogillas.

Näringsförbud

Åtalen mot Marie Falchi och Daniel Daskalopoulos har ogillats. Åklagarnas yrkande om näringsförbud mot dem ska därför avslås. Sofia Daskalopoulos, däremot, döms för grovt bidragsbrott. Fråga är om hon ska meddelas näringsförbud.

Av 4 § lagen (2014:836) om näringsförbud framgår att näringsförbud ska meddelas den som grovt åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamheten och därvid gjort sig skyldig till brottslighet som inte är ringa, under förutsättning att det är påkallat från allmän synpunkt. Vidare följer av 8 § andra stycket samma lag att om näringsidkaren har gjort sig skyldig till brott i näringsverksamheten och det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i sex månader ska näringsförbud anses påkallat från allmän synpunkt om inte särskilda skäl talar mot det. Det föreligger alltså i dessa fall en presumtion för att näringsförbud ska meddelas. Ett näringsförbud ska meddelas för en tid om lägst tre och högst tio år och gäller från det att beslutet om näringsförbud vinner laga kraft. Detta följer av 10 § samma lag.

Annat har inte framkommit än att verksamheten i HemAssistans i Varberg AB har bedrivits under lång tid utan anmärkningar. Det har också framgått att verksamheten köptes av annat bolag, som granskade bolaget utan att hitta några oegentligheter. Detta är omständigheter som talar för att det, trots den presumtion som finns för näringsförbud när minimistrafvet motsvarar fängelse sex månader, skulle finnas särskilda skäl mot ett näringsförbud (se t.ex. Göta hovrätts dom den 4 november 2024 i mål B 399-24). Samtidigt bedömer tingsrätten att Sofia Daskalopoulos under drygt tre års tid har lämnat oriktiga uppgifter och det belopp som Försäkringskassan felaktigt har betalat ut är betydande. Skälen för näringsförbud är därför starkare. Tingsrätten meddelar

Sofia Daskalopoulos näringsförbud. Det finns dock inte anledning att bestämma näringsförbudet till en längre tid än tre år.

Kvarstad

Tingsrätten beslutade den 22 april 2024 om kvarstad på så mycket av Daniel Daskalopoulos respektive Sofia Daskalopoulos att en fordran om 5 482 752 kr jämte ränta kan antas bli täckt vid utmätning. Hovrätten för Övre Norrland ändrade i beslut den 5 juni 2024 kvarstadsbeslutet och förordnade om kvarstad solidariskt på så mycket av Daniel Daskalopoulos och Sofia Daskalopoulos egendom att en statens fordran och fordran på enskilt anspråk om totalt 5 482 752 kr kan antas bli täckt vid utmätning.

Tingsrätten har även i beslut den 4 oktober 2024 beslutat om kvarstad på så mycket av Martin Rasks egendom att Försäkringskassans skadeståndsanspråk om 6 551 592 kr jämte ränta kan antas bli täckt vid utmätning samt kvarstad på så mycket av Khen Karlssons egendom att Försäkringskassans skadeståndsanspråk om 247 292 kr jämte ränta kan antas bli täckt vid utmätning.

Enligt 26 kap. 6 § rättegångsbalken ska rätten i samband med dom pröva om kvarstaden ska bestå. Tingsrätten gör följande bedömning.

Kvarstadsbeslutet avseende Daniel Daskalopoulos hävs, med anledning av utgången i ansvars- och skadeståndsdelen.

De skadestånd som tingsrätten dömer Martin Rask, Sofia Daskalopoulos och Khen Karlsson att betala är så stora att det skäligen kan befaras att de försöker undandra sig betalning. Därför finns det skäl att låta kvarstaden bestå två månader efter domen i fråga om skadestånd vinner laga kraft.

Kvarstadsbeloppet för Martin Rask ska uppgå till 6 366 307 kr, för Sofia Daskalopoulos till 5 482 572 kr och för Khen Karlsson till 206 382 kr jämte ränta.

Talan om utvidgat förverkande

Såsom yrkandet formulerats bedömer tingsrätten att det inte är fråga om utvidgat förverkande utan om ett självständigt förverkande. Det har framgått att kontanter beslagtagits hos både Martin Rask och Beza Kohzad. Ingen av dem har fått frågor om vad dessa pengar härrör från. Fråga är om det då alls kan bedömas om det är klart mer sannolikt att pengarna härrör från brottslig verksamhet. Tingsrätten konstaterar att de belopp som hittats inte är anmärkningsvärt stora. Utredningen har visat att Martin Rask har fått låna pengar av framför allt sin mamma i tiden efter det att han blev villkorligt frigiven. Utredningen ger inte tillräckligt stöd för tingsrätten att bedöma förutsättningarna för förverkande. Yrkandena ska därför avslås.

Övrigt

Brottsofferfond

Martin Rask, Therese Rask Sabet, Sofia Daskalopoulos, Markus Svanholm, Magnus Heikkilä, Kevin Lodin, Alexandra Svanholm, Khen Karlsson och Beza Kohzad ska alla enligt lag betala en avgift till Brottsofferfonden. För vissa av de tilltalade är det den gamla nivån på avgiften som ska beslutas.

Ersättning till offentliga försvarare och återbetalningsskyldighet för försvararkostnaderna

Ersättning

De offentliga försvararna har yrkat ersättning för nedlagd arbetstid uppgåendes till följande antal timmar:

- Advokat Christine Staberg (Martin Rask): 272 timmar
- Advokat Jenny Fugleberg (Therese Rask Sabet): 324,98 timmar
- Advokat Martin Wahlin (Daniel Daskalopoulos): 267,7 timmar
- Advokat Lars Brandel (Sofia Daskalopoulos): 249,5 timmar
- Advokat Felix Nelsson (Marie Falchi): 247,75 timmar
- Advokat Jonas Westerlund (Khen Karlsson): 198,5 timmar
- Advokat Magnus Clausson (Gull-Britt Paulsson): 161,75 timmar
- Advokat Fredrik Zenngard (Gunder Paulsson): 155,45 timmar
- Advokat Johan Pieplow (Alexandra Svanholm): 100,16 timmar
- Advokat Malin Frisell (Markus Svanholm): 120,75 timmar
- Advokat Johan Engström (Kevin Lodin): 155,75 timmar
- Advokat Lars Grönberg (Magnus Heikkilä): 188 timmar
- Advokat Daniel Svensson (Bezaad Kohzad): 161 timmar
- Advokat Andreas Natt och Dag (Nordisk Hem och LSS Assistans AB): 203 timmar

De offentliga försvararna har därutöver begärt ersättning för utlägg och tidsspillan.

Tingsrätten anser att merparten av de ingivna kostnadsräkningarna utgör tillräckliga underlag för att bedöma skäligheten av de framställda

ersättningsanspråken. Det finns alltså inte skäl att ifrågasätta den faktiska tidsåtgången för de poster som respektive försvarare redovisat, undantaget advokat Brandel (se nedan).

Åklagarna har beretts tillfälle att yttra sig över kostnadsräkningarna samt tillhörande redogörelser. Åklagarna har framlyft att de försvarare som begärt ersättning enligt en förhöjd timkostnadsnorm, dvs. advokaterna Staberg och Fugleberg, inte kan anses ha varit så bundna av målet att det kan anses ha omfattat ett heltidsuppdrag. Åklagarna har vidare anfört att advokat Fuglebergs ersättningsanspråk framstår som väl tilltaget, främst eftersom hon redovisat dubbel så lång tid som advokat Staberg såvitt avser poster relaterade till inläsning av förundersökningsmaterial. Detta trots att Therese Rask Sabet och Martin Rask enligt åklagarnas uppfattning har haft ungefär motsvarande del i den aktuella brottsligheten. Vidare har åklagarna framlyft att den arbetstid som nedlagts av advokaterna Brandel och Nelsson framstått som väl tilltagna med hänsyn till respektive uppdrags art och omfattning. I övrigt delar har åklagarna inte haft någon erinran mot ersättningsanspråken.

Vid detta konstaterar tingsrätten att det i målet varit fråga om en större förundersökning som pågått under en längre tid. Förundersökningen har resulterat i ett omfattande förundersökningsmaterial samt en huvudförhandling som pågått under drygt 80 timmar fördelat på 14 förhandlingsdagar. Åtalet har varit komplext och föranlett flertalet justeringar och förtydliganden från åklagarna både inför och under huvudförhandlingen; vilka har varit nödvändiga för att tingsrätten, och försvararna, ska kunna förstå åtalets utformning. Försvararna har genomgående framlyft att det har varit svårt att förstå gärningspåståendena och att det därmed varit svårt att utforma ett försvar mot det som åklagarna gjort gällande. Eftersom de individuella gärningspåståenden inte helt klarlagts förrän vid huvudförhandling anser tingsrätten att det är förklarligt att försvararna behövt lägga ner mer tid än vad de individuella åtalen i sig skulle motsvara. Det sätt som åtalet utformats på har därutöver medfört att

försvararna behövt medverka på merparten av förhandlingsdagarna, för att på så vis säkerställa att deras huvudmäns rätt tillvaratas. Allt detta ska beaktas vid bedömningen av skäligheten av respektive försvarares ersättning.

Christin Staberg har begärt ersättning för arbete motsvarande 272 timmar. Martin Rasks gärningspåstående omfattar påstående om att han begått gärningen tillsammans och i samförstånd med samtliga medtilltalade där hans åtal utgjort en särskilt omfattande och central del av målet. Beaktat denna omständighet samt vad som ovan framhållits finner tingsrätten att det antal timmar som Christin Staberg begärt ersättning för har varit skäligen påkallat för att tillvarata Martin Rasks rätt i målet. Av foljebrevet till kostnadsräkningen framgår att advokat Staberg begär ersättning enligt en förhöjd taxa avseende vissa poster. Detta på grund av målets omfattning samt att huvudförhandlingen bokades ut med intensivt schema medförandes att hon inte kunna åta sig andra uppdrag under perioden. Emellertid konstaterar tingsrätten att det inte går att utläsa vilka poster som advokat Staberg begär ersättning enligt förhöjd taxa för. Av kostnadsräkningen går endast att utläsa att advokat Staberg begärt ersättning med 272 h enligt timkostnadsnormen för 2024 (uppgåendes till 1 531 kr). Med anledning härav kan tingsrätten inte bedöma av huruvida det är skäligt att ersättning enligt förhöjd taxa utgår. Ersättning för nedlagt arbete ska således i dess helhet utgå enligt timkostnadsnormen. Rätt räknad blir ersättningen 416 432 kr (exklusive mervärdesskatt).

Jenny Fugleberg har begärt ersättning för arbete motsvarande 179,95 timmar enligt timkostnadsnormen samt 145,03 timmar enligt förhöjd taxa (totalt 324,98 timmar). Therese Rask Sabets gärningspåstående omfattar påstående om att hon begått gärningen tillsammans och i samförstånd med samtliga medtilltalade där hennes åtal utgjort en särskilt omfattande och central del av målet. Åklagarna har vid jämförelse med advokat Stabergs kostnadsräkning menat att advokat Fuglebergs kostnadsräkning varit väl tilltagen. Emellertid konstaterar tingsrätten att advokat Fugleberg bland annat genomgått och

åberopat en stor mängd bild- och filmmaterial från telefontömningen av Therese Rask Sabets telefon. Underlaget har utgjort en central del av Therese Rask Sabets försvar och kom försvaret till del först efter hemställan och beslut enligt 23 kap. 19 § rättegångsbalken. Therese Rask Sabet har därutöver haft invändningar som varit på en detaljnivå som överstiger Martin Rasks. Tingsrätten menar därvid att det framstår som förklarligt att det arbete som advokat Fugleberg nedlagt överstiger advokat Stabergs, trots att Martin Rask och Therese Rask Sabet haft likartad del i den aktuella brottsligheten. Sammantaget finner tingsrätten därför att det antal timmar som advokat Fugleberg begärt ersättning för är skäligt.

För arbetet mellan den 18 november 2024 och den 20 december 2024 har advokat Fugleberg begärt ersättning enligt förhöjd taxa. Tingsrätten konstaterar att det i målet har varit fråga om ett komplext och omfattande material. Stämning utfärdades den 8 november 2024 och den sista förhandlingsdagen var den 20 december 2024. Advokat Fuglebergs klient har varit häktad i målet. Arbetet under perioden har varit tidsintensivt och förhandlingsdagarna varit planerade tätt inpå varandra. Under de 14 förhandlingsdagarna har advokat Fugleberg endast substituerat sig vid ett tillfälle. Under denna period menar tingsrätten att målet således får anses ha tagit hela advokat Fuglebergs tid i anspråk. Beaktat detta finner tingsrätten att det finns förutsättning att tillerkänna advokat Fugleberg ersättning enligt den förhöjda taxan i enlighet med vad hon begärt (se Högsta domstolens dom NJA 1993 s. 237).

Felix Nelsson har begärt ersättning för 247,75 timmar nedlagt arbete. Marie Falchis åtal har omfattat påstående om att hon begått gärningen tillsammans och i samförstånd med samtliga assistenter som redovisat tid under den period då Kevin hade Nordisk Hem och LSS Assistans AB som assistansanordnare. Åtalet har även omfattat påstående om förtagaransvar. Tingsrätten menar följaktligen att det framstår som rimligt att försvaret av Marie Falchis ställt högre krav och varit mer tidskrävande än assistenternas försvar (undantaget

Martin Rask och Therese Rask Sabet). Beaktat det menar tingsrätten att den av advokat Nelsson nedlagda arbetstiden framstår som motiverad och bedömer att den begärda ersättningen är skälig.

Lars Brandel har begärt ersättning för 249,5 timmars nedlagt arbete. Sofia Daskalopoulos åtal har omfattat påstående om att hon begått gärningen tillsammans och i samförstånd med Martin Rask, Therese Rask Sabet, Daniel Daskalopoulos och samtliga assistenter som redovisat tid under perioden då Kevin hade Hemassistans i Varberg som assistansanordnare. Åtalet har även omfattat påstående om förtagaransvar samt talan om kvarstad. Advokat Brandel har samlat merparten av sin arbetsredogörelse i två större poster om 100 respektive 115 timmars arbete. Dessa poster saknar närmare detaljer kring vilka åtgärder som vidtagits samt när. Tingsrätten kan därför inte med ledning av arbetsredogörelsen bedöma skäligheten av den yrkade ersättningen. Med anledning härav anser tingsrätten att advokat Brandel skäligen bör ersättas för 220 timmars nedlagt arbete.

Martin Wahlin har begärt ersättning för 267,7 timmar nedlagt arbete. Gärningsbeskrivningen i Daniel Daskalopoulos åtal omfattar endast påstående om företagaransvar (begånget tillsammans och i samförstånd med Sofia Daskalopoulos) samt talan om kvarstad. Såsom åtalet utformats har Daniel Daskalopoulos skuld dock varit anknutet till Sofia Daskalopoulos skuld. Det framstår därför vara motiverat att Daniel Daskalopoulos försvar krävt en likartad mängd arbete som Marie Falchis och Sofia Daskalopoulos försvar. Sammantaget framstår således den begärda ersättningen för nedlagt arbete som skälig.

Fredrik Zenngard har begärt ersättning för 155,45 timmar nedlagt arbete. Tingsrätten saknar anledning att ifrågasätta skäligheten av det. Advokat Zenngard tillerkänns således ersättning av allmänna medel för sitt uppdrag som offentlig försvarare med, rätt räknat, 407 609 kr. Av beloppet avser 237 994 kr

nedlagt arbete, 67 200 kr tidsspillan, 20 893 kr utlägg samt 81 522 kr mervärdesskatt.

Begärd ersättning för nedlagt arbete som redovisats i respektive kostnadsräkning från advokaterna Svensson, Clausson, Frisell, Pieplow, Grönberg, Engström, Westerlund och Natt och Dag framstår som skälig och ska utgå.

Tingsrätten har ingen erinran mot yrkad ersättning för tidsspillan och utlägg avseende någon av försvararna.

Återbetalningsskyldighet

Eftersom åtalet mot Marie Falchi och Daniel Daskalopoulos ogillats ska kostnaden för deras respektive försvar stanna på staten. Likaså ska kostnaden för Nordisk Hem och LSS Assistans AB:s försvar stanna på staten beaktat att talan om företagsbot mot bolaget ogillats.

Vad gäller återbetalningsskyldigheten för övriga tilltalade gör tingsrätten följande bedömning.

Den 1 mars 2024 trädde nya skärpta bestämmelser i kraft avseende återbetalningsskyldighet i brottmål. Den äldre lydelsen i 31 kap. 1 § rättegångsbalken är dock tillämplig om en offentlig försvarare förordnats före ikraftträdandet av de nya reglerna. Följaktligen ska den *äldre* lydelsen av 31 kap. 1 § rättegångsbalken tillämpas vid bedömningen av de tilltalades återbetalningsskyldighet för advokaterna Fugleberg, Staberg, Clausson och Westerlunds respektive ersättning, eftersom de förordnats i tiden innan ikraftträdandet. Den *nuvarande* lydelsen av 31 kap. 1 § rättegångsbalken ska tillämpas vid bedömningen av återbetalningsskyldigheten av advokaterna

Wahlin, Zenngard, Nelson, Brandel, Frisell, Engström, Pieplow, Grönberg, Svensson, samt Natt och Dags respektive ersättning, eftersom de förordnats i tiden efter ikraftträdandet.

För ersättningen för Martin Rasks och Therese Rask Sabets försvar gäller de tidigare reglerna om återbetalningsskyldighet. Beaktat att de nu ådöms längre fängelsestraff ska kostnaden för deras försvar stanna på staten. Av samma skäl bedömer tingsrätten att kostnaden för Sofia Daskalopoulos försvar kan stanna på staten, trots att återbetalningsskyldigheten för advokat Brandels ersättning regleras enligt den nya lydelsen av 31 kap. 1 § rättegångsbalken.

Tingsrätten har nu kvar att ta ställning till resterande assistenters återbetalningsskyldighet. Sett till hur åtalen utformats och de krav detta ställt på planeringen av huvudförhandlingen har respektive försvarares tidsåtgång i målet inte stått i proportion till respektive tilltalads del i den aktuella brottsligheten. Hade en assistents brottslighet avhandlats vid en egen rättegång hade försvararnas nedlagda tid således varit avsevärt mindre.

Enligt den nu gällande lydelsen av 31 kap. 1 § fjärde stycket gäller att det belopp som den tilltalade ska betala får sättas ner helt eller delvis om det finns *särskilda skäl* med hänsyn till den tilltalades brottslighet eller personliga och ekonomiska förhållanden. Enligt den tidigare lydelsen krävdes endast att det fanns *skäl* till det.

Tingsrätten anser att det finns både skäl och särskilda skäl att sätta ner de dömdas återbetalningsskyldighet mot bakgrund att deras respektive del i huvudförhandlingen för de allra flesta har begränsats till en halv dag (jfr. Högsta domstolens domar NJA 2006 s. 131 och NJA 2023 s. 964). Med beaktande av de tilltalades respektive ekonomiska förutsättningar, skadeståndsskyldighet, samt, i förkommande fall, skuldsättning bestäms återbetalningsskyldigheten till följande.

- Gull-Britt Paulsson ska återbetala 20 000 kr av försvararkostnaderna till staten (beloppet har bestämts
- Khen Karlsson ska återbetala 20 000 kr av försvararkostnaderna till staten
- Gunder Paulsson ska återbetala 20 000 kr av försvararkostnaden till staten.
- Alexandra Svanholm ska återbetala 40 000 kr av försvararkostnaden till staten.
- Markus Svanholm ska återbetala 40 000 kr av försvararkostnaden till staten.
- Kevin Lodin ska återbetala 60 000 kr av försvararkostnaden till staten.
- Magnus Heikkilä ska återbetala 20 000 kr av försvararkostnaden till staten.
- Bezaad Kohzad ska återbetala 60 000 kr av försvararkostnaden till staten.

RÄTTEN

Rådmannen Sofia Larsdotter Carlsson samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmannen Sofia Larsdotter Carlsson

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Luleå tingsrätt senast **den 7 februari 2025**. Överklagandet ska vara skriftligt. Luleå tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Övre Norrland.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Luleå tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Luleå tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Luleå tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Övre Norrland.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Övre Norrland skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Övre Norrland tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Luleå tingsrätt eller Hovrätten för Övre Norrland om du har frågor.



Berättelser

Martin Rask

Martin Rask har berättat i huvudsak följande.

Kevin föddes prematurt med nästan två och en halv månad och en medfödd CP-skada. Han vägde endast 1,4 kg vid födseln och vårdades på neonatal i Halmstad sina första månader. Tim var med honom och han åkte fram och tillbaka varje dag. Efter några dagar upptäcktes att Kevin hade blåsljud på hjärtat. Han har medicinerats mot detta, men det extra kärlet stängdes inte. Det eskalerade där han som mest hade 11–12 hål på hjärtat. Han har idag kvar ett av hålen som ligger nära kroppspulsådern men det har läkarna koll på. Efter ett halvår märkte de att Kevin fortfarande hade spädbarnsaker, såsom att han höll tummarna inne i händerna och inte klarade av att lyfta huvudet, kvar. När han var 10–11 månader gammal gjorde man en hjärnröntgen på honom och hittade inga skador på specifika ställen, men hjärnan var lite mindre. Kevin skrevs därför in på habiliteringen i Varberg. Först när han var ett par år kom muskelspänningarna. Kevin började inte prata förrän han var fem till sex år. I samma ålder fick han också sitt första epilepsi-anfall. Inledningsvis hade Kevin vanliga hjälpmedel. När spänningarna kom fick han alltmer hjälpmedel. Under åren har han haft bl.a. korsett, staskal, hylsor för fötterna och skenor för händerna. Under hela Kevins uppväxt har de tränat mycket med honom. Det har också varit täta sjukhusbesök, minst 70–80 stycken per år. Kevin har också opererats flertalet gånger under sin uppväxt. Han och Kevin har spenderat mycket tid

tillsammans. Han är den som uteslutande har följt med Kevin i samband med vårdkontakter fram till att Kevin fyllde 18 år. Därefter började även skolan gå med till habilitering för att testa ut utrustning som Kevin kunde ha i skolan.

Kevin har alltid haft hjälpmedel. När han anhölls ska det ha funnits såväl korsett som fothylsor, handskena, toastol och rullstol. El-rullstolen blev kvar i Varberg eftersom det var en dyr utrustning. Sjuksängen försvann i Kristianstad. Sängen var kanske lite överkill; Kevins viktigaste hjälpmedel är det underlag han ligger på, som måste fungera för att undvika att Kevin får ligg- och trycksår.

Kevin gillar att lyssna på musik, att hänga på stan, åka bil och kolla på brudar. Han är rätt så enkel. Kevin gillar att hänga med honom. De brukar åka bil och sjunga tillsammans. Kevin kan sjunga engelska låtar nästan fullt ut. Kevin gillar att gå på stan, shoppa kläder och gå på fik. Kevin gillar också att följa med honom och Therese Rask Sabet på gymmet. Han gillar när han får uppmärksamhet från tjejer. Kevin gillar också att vara med familjen och köra med sina syskon.

När han träffade Therese Rask Sabet blev det en omställning eftersom två familjer slogs ihop. Hans barn hade vuxit upp med Kevin medan Nathalie och Leo inte hade haft någon med funktionsvariation i sin närhet.

Kevin har gått i samma skola som sina syskon. Fram till det att han gick sjätte klass körde han Kevin och hans syskon till skolan varje dag. Det var han som hade all kontakt med skolan i och med att han lämnade och hämtade och lämnade barnen. Tim hade svårt med språket så han fick ta de möten som krävde mer avancerat språk och som han behövde vara insatt i.

Han har många barn och han älskar dom alla, men om man får ett barn som Kevin blir det speciellt eftersom Kevin alltid kommer att behöva honom. Hans största fruktan är den dag han själv går bort eller om samhället bryter

samman. Kevin kommer alltid att behöva andras hjälp för att överleva och få sina behov tillgodosedda.

Han och Therese Rask Sabet träffades i slutet av sommaren 2019. De får kontakt via Instagram och börjar prata. Det blev någon form av jätteförälskelse. Therese Rask Sabet är och kommer alltid att vara hans stora förälskelse. Under samma period var han prospect i Hells Angels och hade inte jättemycket tid att träffa henne. Han var också i en relation med Tim vid tillfället, men förhållandet hade stagnerat sedan 4-5 år. Efter ett par månader bestämmer han sig för att det är Therese Rask Sabet han vill leva med. När han berättade för Tim att han ville separera blev hon ganska arg. I samband med detta skadade han sig i knät och flyttade då in hos Therese Rask Sabet i Hjärup, som hjälpte till med att ta hand om honom. De flyttade ihop och i januari 2020 förlovade han sig med Therese Rask Sabet. De flyttade också till en lägenhet i Ignaberga. Han hämtade alla barn från Kungsäter, dvs. Khen Karlsson (medtilltalad, tingsrättens anm.), Kevin, Max och Molly i februari 2020. I april 2020 gifte han och Therese Rask Sabet sig. Kevin gick skola i Hässleholm. De bodde i Ignaberga ett bra tag och allt är bra. I november (2020) flyttade de emellertid till ett hus i Snogeröd och bor där i ett par månader. Vid ett tillfälle besökte han och Therese Rask Sabet Luleå. Hon tyckte att det var fint och de började prata om att flytta dit upp. För honom var det ingenting konstigt. Han har flyttat runt mycket i livet. De fick tag på en lägenhet som de trodde var på markplan att hyra i Luleå. När de kom till Luleå märkte de dock att lägenheten låg en våning upp med spiraltrappa. Det var inte svårt för de andra barnen, men att hantera Kevins rullstol i den trappan var svårare. Efter ett par månader fick de tag på en markplanslägenhet i närheten, som de flyttade till.

Under hösten började relationen att knaka. Själv hade han inte svårt att hitta bekanta i Luleå eftersom han hade transfererat till HA-klubben här. Däremot var det svårare för Therese Rask Sabet att hitta ett umgänge uppe i Luleå. Hon började må allt sämre och under hösten började de prata om att flytta tillbaka till Hässleholm/Malmö för där har hon vänner och familj. De kom

inte riktigt så långt för i december/januari klarade han inte mer och sa det till Therese Rask Sabet. I den vevan hade han också träffat en gammal tjejkompis han haft sedan många år. De började snacka och han upplevde att hon lyssnade på honom och hur han mått. Han sa att han måste iväg till Therese Rask Sabet för att tanka ny energi så han och Therese Rask Sabet kom överens om att hon skulle stanna med barnen medan han åkte bort. I denna veva reste han till Varberg och Kap Verde. Han är där nere under tio dagar.

När han är i Kap Verde meddelar Therese Rask Sabet att hon tänker flyttat till Hässleholm tidigare än planerat. Therese Rask Sabet flyttade till Hässleholm med barnen och Kevin följde också med henne. Efter det är han i Stockholm och Varberg ett tag. Han åkte för att hämta sina grejer från Luleå och när han var på väg söderut igen stoppade polisen honom. I bilen hade han ett avsågat hagelgevär i en flyttlåda och blev därför frihetsberövad, misstänkt för grovt vapenbrott. Detta var i mars 2022. Han dömdes senare för brottet och avtjänade sitt straff. Den 15 augusti 2023 blev han villkorligt frigiven.

Under den första tiden som han var frihetsberövad hade han lite kontakt med Therese Rask Sabet. Inledningsvis fick de ha två eller tre kontrollerade telefonsamtal och därefter övervakade besök på häktet. Han lämnade en fullmakt till Therese Rask Sabet så att hon kunde sköta hans bankkonton. De hade ett sista, obehälsamt, besök på häktet i Skänninge och de pratade inte så mycket under det besöket. Han och Therese Rask Sabet hade gått isär innan han blev anhållen men de beslutade sig för att försöka igen. Therese Rask Sabet besökte honom rätt så mycket under den första perioden mellan maj till och med oktober-november 2022, därefter föll besöken och telefonsamtalen bort.

När han var frihetsberövad talade han mycket i telefon med såväl Therese Rask Sabet som sin mamma (Gull-Britt Paulsson, tingsrätten anm.), sin pappa, barnen och även Kevin. Telefonen var hans enda sätt att

kommunicera med omvärlden. Therese Rask Sabet hade hans barn så givetvis blev det mycket samtal med henne. De pratade om barnen, att de saknade varandra och kommande besök, hur det är på anstalten och fritiden. Han pratade med barnen och Kevin, där Kevin inte sagt något om att han skulle fara illa när han pratade med honom. Kevin har alltid skrattat och tjoat. Som frihetsberövad levde han i sin egen bubbla och ville inte hantera andras problem; han försökte klara av sin vardag och har haft fullt upp. Han har inte frågat Therese Rask Sabet om hur assistansen sköttes medan han var frihetsberövad och har inte haft någon anledning till det. Mot slutet berättade Therese Rask Sabet att hon och Kevin skulle försöka med egenassistans men att det inte funkar. Han var inte glad i det men kunde inte göra mycket åt det. Han förespråkar alltid ett bolag men Therese Rask Sabet ville försöka med det själv. Det pratade om det praktiska och hur hon skulle gå till väga. Han pratade mycket med Gull-Britt Paulsson men det var mest om köket och vad han skulle laga eftersom hon också arbetat i kök. När han pratade med Gunder och Gull-Britt Paulsson visste han inte om att de redovisade tid som assistenter. Han tänkte att det var Therese Rask Sabet som arbetade som assistent. Han visste om att hon hade ett extrajobb, men han visste inte i vilken omfattning. I samband med telefonsamtal har han emellertid hört Stoffe, Emma och en kille som heter Sebbe i bakgrunden och han har antagit att de har arbetat för Kevin. Han har förutsatt att Kevins assistansbehov var tillgodosedda medan han var frihetsberövad, liksom att Kevins behov var omhändertagna.

Det var han som hade kontakt med Hemassistans i Varberg AB. Han vet inte om Therese Rask Sabet pratade med Sofia Daskalopoulos någon gång men 99% av kontakten sköttes av honom. Innan Kevin fick sin assistans har han arbetat på Hemassistans i Varberg AB så han känner Daniel och Sofia Daskalopoulos sedan innan. Kontakterna var över telefon, särskilt under pandemin kring Kevins vaccination, godmanskap och ombud. Eftersom Kevin inte var en frukostmänniska hade han sondmatning medan han gick i skolan. När Kevin sedan slutade skolan försvann det behovet. När de flyttade

upp till Luleå kom det en förfrågan om godmanskap från socialförvaltningen i Höör eller Hässleholms kommun. Det stämmer inte att det har flytt, det var redan bestämt att de skulle flytta till Luleå. I samband med att Kevin skulle få sin sjukpension utreddes även behovet av ställföreträdarskap av en läkare vid en vårdcentral på Mjölkudden. Det går i sin till Överförmyndarnämnden i Luleå som tyckte att det inte behövdes någon förvaltare, så det lades ner.

Det har varit han och Kevin som har bestämt vilka som arbetat som assistenter. Kevin har haft ganska mycket och säga eftersom det är han som ska ha dem. Han har kontaktat assistansbolagen avseende att anställa samtliga assistenter förutom Alexandra Svanholm och Gunder Paulsson. Han har inte haft någonting med rekryteringen av Daniel och Emma att göra. För honom är assistansyrket inget jobb, det är en förmån man väljer. Schemat för assistenterna har legat kvar sedan länge. Sofia Daskalopoulos har fört upp dem men det har varit efter önskemål om hur man vill jobba. Det har varit i samråd mellan bolaget, Kevin och honom. Han har inte haft koll på hur mycket man fått arbeta, men för att följa arbetstidslagen behöver man 2,5 assistenter. Schemat gjordes inte om i samband med att Kevin slutade skolan så han har i praktiken inte haft någon assistans mellan 7-8 på morgonen till 14-15 på eftermiddagen. Passen har under den sista tiden varit bemannande eftersom det fanns timmar att tillgå. För honom har det aldrig varit någon panik med att få de timmarna. Han har varit Kevins pappa främst och kommer alltid att vara där för honom. I det sista skedet var emellertid han och Marie Falchi inne på att ansöka om mer timmar.

Kevin började inte i skolan i samband med flytten till Luleå. Det var delvis för att de bodde en trappa upp, men det var kanske inte heller nödvändigt. Det var Corona-pandemi och det vägde också in. Han minns inte om de meddelade Försäkringskassan att Kevin slutade skolan. Han var där och då behövdes det inte fler timmar. De fick inte tag på några hjälpmedel uppe i Luleå. Han och Marie Falchi tog tag i det. Han skickade en lång lista till förvaltaren om vad som behövdes. Det tog honom en och en halv månad innan han fick tag i blöjor eftersom de inte fick några då Kevin var ställd

under förvaltarskap. Vid det laget hade han svårt att få ekonomin att gå ihop. Först i november fick de tid på Stadsviken avseende hjälpmedlen. Kort därefter lämnade han klubben och Therese Rask Sabet hade vid den tidpunkten sagt upp lägenheten så han såg ingen anledning till att vara kvar i Luleå.

I samband med flytten från Varberg följer inte Panachai med. Det var han och Therese Rask Sabet som främst utförde assistansen. Panachai är nere vid något tillfälle och tar hand om Kevin. Panachai har jobbat litegrann men inte alla timmar som redovisats. Kevin har haft sin assistans. Det var problem med arbetstidslagen och sen kom Corona. Hade de fått hade de kört alla timmar själva. Alla assistenter som de haft hos Kevin har också varit anställda på papper. Han vet inte vem som har gjort överföringarna från Panachai. Vad han vet har han aldrig haft Panachais BankID installerat på sin telefon. Han kan inte svara på hur Panachais BankID kan ha använts i Serbien medan han och Therese Rask Sabet var där; det är möjligt men det var längesen. Han tror att Therese Rask Sabet visste om att Panachai stod som assistent. Han minns inte om man kunde se andra assistenters pass i appen. I runda slängar hade Therese Rask Sabet koll på hur många timmar som Kevin hade beviljat. De pratade inte direkt om assistansen, de utförde den. Om de båda var borta någon gång tog de in någon annan som antagligen stod som assistent. Panachai slutar redovisa tid eftersom de hade en liten dispyt. Det var inte om pengar och är privat.

Han minns inte hur det kom på tal att Markus Svanholm skulle börja redovisa tid, men han var nära familjen. Det var han som skickade uppgifterna till Sofia Daskalopoulos men han minns inte om det var han eller Therese Rask Sabet som tog den första kontakten med Markus Svanholm. Han vet inte om Sofia Daskalopoulos hade någon kontakt med Markus Svanholm. Markus Svanholm är där ett par gånger, exempelvis vid Rumänienresan. Han vet inte hur många timmar. När Markus Svanholm var där utförde han assistans för Kevin. Många av Markus Svanholms timmar tog han och Therese Rask Sabet. Han vet inte varför Markus Svanholms

pengar skickades till Therese Rask Sabet men det var båda två som fick del av dem. Han och Therese Rask Sabet har haft en gemensam, ganska flytande, ekonomi. Anledningen till att Markus Svanholm slutar redovisa tid är för att de då bor i Luleå.

När Magnus Heikkilä tar vid var det han som kontaktade Magnus Heikkilä och förklarade att de behövde extra hjälp och timmar. Pengarna gick till Therese Rask Sabet men var till de båda. Therese Rask Sabet var självklart med på upplägget.

Med Kevin Lodin var det samma upplägg. Det var han som tog kontakt med Kevin Lodin. Kevin Lodin slutade redovisa tid eftersom de hade bestämt sig för att flytta. Från början var tanken att de skulle flytta tillsammans men i praktiken blev det separat.

När han och Therese Rask Sabet separerade var tanken att hon skulle flytta till Hässleholm och han till Varberg. Tanken var att han initialt skulle bo hos Tim eller hos hans mamma som bodde nära varandra. Tanken var att Gull-Britt Paulsson då skulle hjälpa till med lättare saker vilket han sa till Sofia Daskalopoulos som förstod det som att Gull-Britt Paulsson skulle börja redovisa tid. Det var ett missförstånd. Han tror inte Gull-Britt Paulsson hade klarat lyft och sådana saker. Det är han som har kontakten med Gull-Britt Paulsson. Gull-Britt Paulssons alkoholproblematik kom först senare, någon gång efter hon gick i pension. Han berättade för Sofia Daskalopoulos att Gull-Britt Paulsson skulle ta lättare uppgifter och att det bara skulle vara tills han fick en egen lägenhet. Gull-Britt Paulsson jobbar inte några timmar de första månaderna och det var hans misstag att hon sattes på schemat. Gull-Britt Paulsson förde över lönen till honom

Han vet inte hur Gunder Paulsson kunnat börja redovisa tid samtidigt som Gull-Britt Paulsson. Han vet inte hur Sofia Daskalopoulos fick kontakt med Gunder Paulsson. Han åkte in i mars och det var oklart hur det skulle bli med Therese Rask Sabet och assistansen. Men i och med att Kevin älskade

Therese Rask Sabet var tanken att han även växelvist skulle få vara hos henne i Hässleholm. Han har aldrig känt något tvivel under tiden som frihetsberövad kring Therese Rask Sabets förmåga att ta hand om Kevin. Han har förutsatt att hon skulle säga något om det hade varit något problem. Han har frågat hur det varit med Kevin men inte kring assistansen. Det var först i slutet av hans vistelse på anstalten som assistansen kom på tal. De enda papper som Therese Rask Sabet haft med sig in på häktet var fullmakt för banken och besöken var bevakade. Det är inte han som har undertecknat assistansräkningarna från tiden han var frihetsberövad.

Det var han som kontaktade Khen Karlsson kring assistansen. Tanken var att Khen Karlsson skulle utföra assistans under helger men han lades på fler dagar än han hade tänkt. Han sa att Khen Karlsson bara skulle jobba helger till Therese Rask Sabet eller Marie Falchi, men han minns inte vem. När Khen Karlsson jobbade sina helger tog han i princip hela helgerna.

I anhörigassistans blir det lite flytande. Han vet att det inte är rätt men hur fel är det om assistansen utförs. Om Kevin exempelvis hellre är med honom på gymmet än med Therese Rask Sabet så kan han inte neka Kevin det bara för att han inte stod på schemat. Det förstår assistansanordnarna med. Skulle dom säga något annat dumförklarar de sig själva. Han har haft de diskussionerna och förklarat läget hos honom för både Marie Falchi och Sofia Daskalopoulos och det begriper de också. Samtidigt är de anordnare och måste se till att vissa regler och lagar följs men de kan inte ligga i buskarna och se om han och Therese Rask Sabet byter timmar med varandra.

Han tog kontakt med Beza Kohzad och frågade om han ville vara assistent. Tanken var att han skulle arbeta; inte fulla timmar men en del. Han skulle stå på schemat för att fylla ut timmarna precis som de andra. Han skämdes över sin bostadssituation. Det var städat i bostaden men samtidigt spartanskt. Han ville även att det skulle hända något för Kevin. Beza Kohzad var därför ute med Kevin, fikade och åkte bil. Han berättade att det fanns ett schema för Beza Kohzad men att det inte följdes slaviskt och att han kunde bli inringd

med kort varsel. Bezaad Kohzad utförde sällan assistans i bostaden. De hade ett schema men det var inte säkert att de följde det. Bezaad Kohzad har inte vårdat Kevin på nätterna.

Tim är Kevins mamma och anledningen till att hon började redovisa tid var att han var på väg tillbaka till Varberg. Han ringde Tim på julafton och förklarade att han och barnen var på väg samt att han var tvungen att släppa Bezaad Kohzad. Han frågade om Tim ville gå in och jobba för Kevin och hon upplyste honom om att hon arbetade i Borås, vilket han sa inte var något problem. Under tiden som Tim redovisar tid arbetar hon mycket, kanske mer än vad som redovisats, men inte nödvändigtvis mellan de tider som redovisats. Vid hans resa upp till Luleå runt den 20 januari var Tim hemma med barnen under helgen, vilket inte framgår av det avlyssnade samtalet.

Han har inte varit delaktig i assistansen under tiden då Alexandra Svanholm redovisade tid. Han vill dock framhäva att Alexandra Svanholm är en av de få människor han skulle lämna Kevin till eftersom hon skötte om Kevin och de kom bra överens. Innan hon anställs var Alexandra Svanholm hos dem många gånger i Snogeröd och Ignaberga tillsammans med Markus Svanholm och tog hand om Kevin.

Han borde ha nämnt för Sofia Daskalopoulos att Kevin slutat skolan. Har han inte nämnt det är det på honom. Han tror att Sofia Daskalopoulos har haft väldigt lite kontakt, om än någon, med de övriga assistenterna; men han kan inte svara på det. Han tror inte att Bezaad Kohzad och Khen Karlsson har haft någon direktkontakt med Marie Falchi, möjligen kring anställningsavtalet.

Tanken från början var att Khen Karlsson även skulle utföra assistans i Arvidsjaur men det blev för krångligt med trapporna. Kevin har varit hos Khen Karlsson, men vilka dagar det varit vet han inte. Han tror att Therese Rask Sabet kört dit Kevin vid något tillfälle. Han vet inte vart uppgiften om att Khen Karlsson har utfört assistansen i Arvidsjaur kommer ifrån, det får

åklagarna fråga Marie Falchi. Han minns inte om han sagt till Marie Falchi vilka dagar som Khen Karlsson utfört assistans i Arvidsjaur kontra Luleå.

Vid resan till Serbien/Rumänien var Kevin inte med. Det var Markus och Alexandra Svanholm som var med Kevin. Det var både han och Therese Rask Sabet som var på den resan. Resan till Gunnilse var bara han med på, då var Therese Rask Sabet med Kevin. Anledningen till att Markus och Alexandra Svanholm inte redovisar tid är för att de inte ändrar i schemat, det är som det är. Kevin kan ha varit med på resan med uppkopplingar i Malmö/Skurup; det är så pass nära Hässleholm. Kevin har varit med vid någon av resorna till Luleå, men vilken av dem det var vet han inte. Vid det tillfälle han inte var med var det Markus och Alexandra Svanholm som tog hand om honom. Han tror resan i juli var med motorcykel och då kan Kevin inte ha varit med. Han tror de var borta i 4-6 dagar när de var i Luleå. Han minns inte om Therese Rask Sabet var med under resan till Stockholm i mars eller om hon var hemma. Kevin är inte med till Stockholm vid något tillfälle.

Han tänkte att tidsredovisningarna stämde när han undertecknade dem eftersom assistans hade utförts enligt de redovisade timmarna och mer därtill. Han har inte haft något uppsåt till att det skulle vara fråga om någon form av bedrägeri. Han tror inte att han tänkte på om vissa av tiderna han redovisat var felaktiga. Han tänkte inte något särskilt kring att han skrev under assistansräkningar som kunde innehålla felaktigheter. Assistenterna skrev under sina tidrapporter. Han tänkte att det var två separata handlingar; det ena skrev han på som assistent det andra skrev han på för Kevin. Visst var det så att assistenter hade jobbat mindre tid än vad som skrivits, men assistansen hade utförts och mer därtill.

Pengarna han skulle hämta från Bezaad Kohzad behövde han för att laga bilen. Förmodligen var det assistanspengar men det var också ett lån av hans lön.

Att han i samtal med Marie Falchi sagt ” Sen fördela de bara ut resten på de andra. För att de höjde deras timpengar.” (aktbil. 417 s. 230) har han menat Tim och Khen Karlsson. Han hade utmätning på sin lön och ville inte kasta bort pengarna. Det var bättre att Tim och Khen fick de pengarna. Det var för att undandra pengar från Kronofogden. Han vet inte om Marie Falchi förstod det.

Att han i samtal med Stoffe (aktbil. 414 s. 986) sagt ” *Sen är det ju mina pengar som betalt bort. Hon säger att det är hennes, men jag säger att, vems son är Kevin? Du har gått hemma och inte gjort ett skit och fått hur mycket pengar som helst på grund av han. Så jo, det är mina pengar som har betalt av den hojen.* ” har Martin Rask förklarat med att han vid tillfället var ledsen, irriterad och besviken. Man får ta det med en nypa salt eftersom han i samband med samtalet fått mycket information som gjorde honom upprörd.

Han har inte gjort någon ekonomisk vinning på det här. Han äger bara en telefon och två påsar kläder idag. Han har inte levt något lyxliv. Kontanterna som tagits i beslag kom från två lån som han tagit från en som heter Hampus och en som heter Mattias. Lånet från Hampus var i kontant medan lånet från Mattias var via Swish. Han vet inte om Panachai varit i kontakt med Daniel Daskalopoulos angående assistansen och att den kanske inte utförs.

Han har visat Tim hur hon skulle signera sina tidsrapporter, men hon har gjort det själv. Han har inte pressat henne till det.

Man kan inte lämna Kevin ensam en längre tid beaktat hans epilepsi. Han kan i viss mån förutspå hans epilepsianfall. Han kan göra något kortare ärende i kanske 10-15 minuter och då lämna Kevin obevakad. Annars får man ta med sig honom. Han har aldrig lämnat Kevin ensam hemma, det har alltid varit någon där.

Daniel Daskalopoulos och Sofia Daskalopoulos har träffat Kevin ganska mycket över åren och besökte dem på kontoret. De har även varit hemma hos

varandra. Han anser att Daniel Daskalopoulos och Sofia Daskalopoulos har haft god insyn i Kevins assistansbehov.

Kontakten med Marie Falchi var ganska flitig. De hade videomöten tillsammans med Kevin och de har pratat med varandra över telefon kring hur allt skulle styras upp. Marie Falchi har engagerat sig mycket i att Kevin skulle få tid hos vårdcentral.

I samband med att polisen knackade på höll han på att byta blöja på Kevin eftersom de skulle ut och fika. Han förklarade att han höll på att byta på Kevin men de sa att det inte kunde vänta. Så det man ser på filmen är att Kevin höll på att bytas.

Enligt hans uppfattning har samtliga assistenter som utfört assistans gjort det på ett bra sätt.

Khen Karlsson fick ett ICA-bankkort av honom och Therese Rask Sabet i samband med att han flyttade till Arvidsjaur för att sätta in pengar på. Under resan till Varberg vid jul är det han och Khen Karlsson som utför assistansen för Kevin. Även framme i Varberg har Khen Karlsson utfört assistans.

När man godkänner sin tidsredovisning får man upp hur många timmar man arbetat och godkänner. Han har inte behövt bocka av pass. Aiai-videon såg inte heller ut så som det gjort för honom när han signerat.

Han vet inte varför Alexandra Svanholm sagt att barnen höll på att svälta ihjäl i samband med Therese Rask Sabets besök på akuten. Hon var väl bitter. Han var borta i max en halvtimme. Så som Therese Rask Sabet beskrivit händelsen stämmer.

Assistansbeslutet omfattar inga extratimmar för sondmatning. Att han hade sondmatning hade att göra med att Kevin inte var en frukostmänniska.

Peg:en har varit en extraåtgärd. Peg:en är utbytt, kontrollerad samt har skötts. De sista åren har sondmatning inte behövts. Det som Bezaad Kohzad sagt om

att Kevin ibland inte har blöja stämmer. Han har funkad utan blöja och kan gott och väl säga till om han behöver gå på toa.

De har funnits en telefon som legat hemma vilken hade Therese Rask Sabets BankID på sig. På samma sätt som han har haft tillgång till hennes uppgifter har hon på motsvarande sätt haft tillgång till hans. Therese Rask Sabet har vid enstaka tillfällen signerat hans tidsredovisningar, då med hans medgivande. Att telefonen haft samma IP-adress som hans telefon kan förklaras med att han delat internet med den. Under en stor del av denna tiden hade Therese Rask Sabet inget eget bankkort så hon lånade hans bankkort eller hans kort på mobilen.

Therese Rask Sabet

Therese Rask Sabet har berättat i huvudsak följande.

Hon träffade Martin Rask i augusti/september 2019 genom att hon kontaktade honom på Instagram. De hade en av och på relation i och med att Martin Rask hade en relation med Mem. De bodde hos henne ett tag under hösten 2019 eftersom Martin skadat sig. De beslutade sig för att flytta till Hässleholm och Ignaberga eftersom hon delvis är därifrån. Det var någon gång i december/januari 2020 hon först träffade Kevin och barnen i Kungsäter. I början av 2020 började hon arbeta med Kevin efter att ha fått frågan av Martin Rask. Hon förstod det då som att Mem inte skulle jobba kvar som assistent. Det var först efteråt, under försommaren 2020, hon förstod att Panachai hade arbetat som assistent eftersom Martin Rask berättade det. Martin Rask hade bokat in ett möte med Sofia Daskalopoulos i Varberg i början av 2020 för att skriva kontrakt och det är den enda gången hon träffat henne.

Kevin gillade inledningsvis inte henne utan var avvaktande. Med tiden byggde hon och Kevin upp en relation så Kevin fick henne runt lillfingret. Hon hade inledningsvis svårt att förstå Kevins kaloriintag men Martin Rask

var mån om Kevin och berättade vad som gällde kring honom. Med tiden lärde hon sig desto mer om hur man är med Kevin. Hon visste inte om hur Kevins assistans var utformad mer än att han hade assistent i skolan och att det var folk hemma 24 h om dygnet. Hon har aldrig funderat på hur timmarna är hos Försäkringskassan. Det låg väl inne något schema inne i appen men hon har aldrig kollat det eftersom hon alltid var hemma. Sofia Daskalopoulos sa att man skulle signera timmarna som man jobbat i appen Time2View en gång i månaden men i övrigt fick hon ingen ytterligare information. Schemat lärde hon sig mycket senare. Under de första månaderna har hon vetat vilka timmar hon arbetat och att hon jobbat mer därtill. Det var hon och Martin Rask som jobbade under den tiden. Schemat täckte inte all tid men Kevin har fått sin assistans tillgodosedd i och med att hon ändå alltid var hemma. Martin Rask har haft koll på det. Vad hon minns har inte Panachai varit hos dem mer än vid ett tillfälle mellan januari och oktober 2020 och har inte utfört någon assistans medan hon varit med Kevin.

Kevin, Molly, Khen och Max flyttade till Ignaberga och senare flyttade även hennes barn dit. Kevin börjar i skolan i Hässleholm. Det var Martin Rask som fixade med skolan för Kevin och han var den som skötte den praktiska kontakten. De besökte Kevin på skolan en till två gånger. Även om Kevin har sitt handikapp är han smart, social och gillar att prata.

Efter Ignaberga sker en familjetragedi så hon, Martin Rask, Kevin, Khen, Leo, Molly och Natalie till Snogeröd. Det är då de ordnade med skoltaxi för Kevin. Pandemin kom och Kevins skola stängde ner några veckor så Kevin var hemma tillsammans med barnen. Det tyckte han inte var så roligt så de var ute mycket och gjorde aktiviteter. Efter det valde de att flytta till Luleå. Hon har alltid velat bo i Norrland eftersom hon gillar naturen, mentaliteten och att det finns mer resurser. De flyttade till Tunastigen. Precis som Martin Rask sa var lägenheten inte på bottenplan. När de insåg att det inte var på bottenplan kontaktade de Rikshem direkt beaktat Kevins behov. Hon är hemma jättemycket med Kevin och han är med henne överallt. De flyttade till Tunastigen 22 och det blev mycket lättare i och med att det var på

markplan. Hösten 2021, efter att ha bott i Luleå ett tag, hade hon inget socialt nätverk och hon var hemma i stort sett alltid med Kevin. Det är därför de fått ett så starkt band, Kevin var hennes bästa vän. Hon fick någon sorts lappsjuka och blev deprimerad. Det blev lite knackigt mellan henne och Martin Rask så de gjorde slut någon gång på hösten 2021. Hon trodde inte det skulle gå så snabbt och i den omfattning som hon senare fick veta. Hon blev lämnad med alla barnen i Luleå och fick rodda med det själv. Khen Karlsson flyttade vid tillfället i Arvidsjaur och hon hjälpte honom mycket med tvätt, städ och matlagning. Kevin var då med henne. Martin Rask lämnar henne och deras kontakt blev inte alls sund. Det var mycket bråk och diskussioner. Hon bestämde sig för att hon ville ha Kevin, Khen Karlsson och Molly hos sig eftersom Mem inte alls varit involverad sedan hon träffade dem. Hon har en speciell relation till dem. Hon valde att flytta ner för att få hjälp och ha ett socialt nätverk samt eftersom det finns bättre kollektivtrafiksförbindelser i Skåne. Då är Martin Rask i Kap Verde med en kvinna som han har träffat. Martin Rask visste inte om att de flyttade ner eftersom hon hade fått påhälsning av en kompis till Martin Rask dagen innan som sagt att hon skulle skärpa sig och ta hand om barnen på rätt sätt så allting blir nöjt.

Hon flyttade ner till Skåne i smyg där hennes syster flyger upp och hämtar de tre små barnen medan hon tar Kevin, hans rullstol och skummadrass samt deras hund och kör ner. På vägen ner kunde Kevin rätta GPS:en. De åkte ner till hennes mamma i Hjärup och bodde där i några dagar innan de fick lägenheten i Björksäter. Hon hade skrivit kontrakt på Furaregatan som de skulle fått det året, men det var inte färdigbyggt. Eftersom det var en akut situation blev det Björksäter först vilket var på bottenplan med uteplats och nära till Hässleholms centrala delar. Därefter blev det Furaregatan. Adressen mellan Furaregatan och Björksäter blev fel eftersom Skatteverket inte visste om vad Furaregatan hette. Det är hon, Kevin och barnen som bor i Hässleholm. Där får de kontakt med Sebbe, en vän från Ignaberga, som själv har barn. De umgicks och gjorde saker. Någonstans här blev Martin Rask

gripen. Hon var med barnen i Helsingör då polisen informerade henne om det. Hon kontaktade kvinnan som Martin Rask hade levtt med och det var då det kom fram att hon hade fått pengar, saker, hotellvistelser med mera. Hon gick in på sin bank som hon inte kollar så ofta eftersom Martin Rask haft hennes bankdosa och hon saknat anledning att misstro honom. Hon började fundera på vart pengarna kom ifrån och det visade sig vara från hennes sparkonto. Hon har inte vetat om allt som gått ut från hennes konto. Martin Rask skickade brev från anstalten vari det framgick att det fanns ett antal lån från olika kreditbolag som gick på autogiro från hennes konto. Lånen hade tagits i hennes namn där hon insåg att hon var kraftigt skuldsatt. Eftersom hon hade fem barn att försörja, samt Khen Karlsson uppe i Arvidsjaur, bestämde hon sig för att göra något åt det. Hon började jobba extra för att få ner lånen. Det uppdagades även att Martin Rask hade lån till människor i hans umgängeskrets som hon behövde betala, så ingenting skulle drabba honom. Det var mycket som landade på henne att lösa. Vid detta tillfälle visste hon inte heller om vem som var assistent. I samband med att Martin Rask grips börjar hon fråga hans föräldrar om pengar. Hon fick låna av dem till att börja med och hon gick även ut och jobbade. Med tiden kom krockrapporterna. Det började komma in pengar från Gunder och Gull-Britt Paulsson men hon visste inte om när de blev anställda. Ibland har hon frågat dem efter lån, ibland efter lön och ibland har hon inte frågat dem alls – det kom per automatik. Under denna tid fullföljs Kevins assistans; hon har misskött sitt arbete hos Humana något fruktansvärt eftersom hon varit hemma med Kevin. Hon har varit hemma med Kevin utöver de timmar som är signerade. Hon har försökt påvisa det mot åklagarna genom att få tillgång till hennes telefon. Det har varit folk med Kevin hela tiden; Martin Rask, Sebbe, Stoffe, Emma. Hans assistans har utförts utöver de timmar som han blivit beviljad. De flyttar till ett nybyggt område på Furaregatan. Även det är på markplan med uteplats och nära till kommunal trafik. Stoffe bor hos dem mellan adressen på Furaregatan och Godtemplargatan eftersom Stoffe inte hade något jobb och hon ville att någon skulle vara hemma hos Kevin. Hon, Stoffe och Emma blir nära vänner och umgicks i stort sett varje dag. Vid

vissa av de SMS som är del av förundersökningen är Stoffe hemma med Kevin. Hon jobbar på Humana vid tillfället. De flyttade till Godtemplargatan eftersom det var för dyrt att bo kvar på Furaregatan. Lägenheten där var också handikappvänlig. Stoffe är med en liten stund av det här. De blir oense om en bil som hon köpt till Khen Karlsson så deras vänskap rann ut i sanden. Då är Sebbe hos dem hela tiden. Någonstans i början av 2023 börjar hon tänka på hur hon vill ha det med Martin Rask. Hon träffar också Carl och är lite vacklig. Hon beslutade sig för att ansöka om skilsmässa medan Martin Rask sitter inne. Hon träffade Carl på Humana på en avdelning som heter Villa Nikki som hon var utlånad till. De jobbade endast 2–3 gånger tillsammans. De började snacka och umgås och hade en flörtig relation. Efter ett tag ringer en tjejkompis mamma och frågar om hon vet allt om Carl. Hon hittar Carl på flashback och får reda på att han varit med i Outlaws MC samt att han varit i krig på 90-talet. Han hade hållit på med jättemycket fiffel och hade dömts för över 20 brott. Det gick inte att hitta vart Carl fanns, han var som ett spöke – ingen visste något om honom. Med den vetskapen försökte hon avsluta det på ett snyggt sätt.

Här någonstans, i mars 2023, slutar Varbergs Hemassistans vara assistansanordnare. Det gick jättefort, de sa upp sig med kort varsel. Hon ringde till Försäkringskassan och frågade vad man skulle göra. Kevin var med och pratade själv men det finns inte med i förundersökningen. Hon fick till sig att man skulle ha 2-3 månaders varsel innan ett assistansbolag får säga upp sig. Hon förstod då det hela med Martin Rasks föräldrar och att det behövdes nya assistenter. Blanketten om att Carl skulle ha varit assistent vet hon inte vart den kommer ifrån. Likadant med godmanskapssaken där Carl uppger sig vara pappa. Martin Rask har inte skrivit under något godmanskapspapper, det var Carl. Han gjorde mycket för att hämnas. Hon kontaktade Humana och flera andra samt pratade med Försäkringskassan om hur man gör i en sådan situation. Hon fick kontakt med en kille som heter Dennis på Humana. Anki har hon pratat med högst en gång. Det är Dennis som sköter kontakten och är den som är hemma hos dem och möter henne

och Kevin. Det var Kevin som skrev på kontraktet. I det samtalet var hon tydlig med att Martin Rasks föräldrar bara skulle stå på schemat till en början. Hon hade fått kontakt med Daniel och det var på tal att han och Sebastian skulle börja arbeta som assistenter. Carl fick reda på att Humana blivit inkopplad. Han klarade inte av att hon gick tillbaka till Martin Rask och blir jättearg. Carl påbörjade en hämndaktion. De avslutade sin kontakt i april/maj. Carl börjar skicka soc. anmälningar anonymt och som Dan-Erik. Det var dagen då hon var på tvåornas kör och sagt att Carl inte fick följa med. Det har aldrig varit någon polis hemma hos dem på Godtemplaregatan. Polisen borde ha gjort något om det var såsom påståtts. Hämndaktionen fick den effekt som Carl ville ha; det var grejer som uppdagades. Efter hennes och Carls relation avvecklats flyttar Daniel, Jenny, Emma och Nick hem till dem. Nick och Emma bor där i perioder och hon skulle försöka driva Kevins assistans själv. Hon fick ringa Försäkringskassan flera gånger eftersom hon inte visste hur man skulle fylla i en assistansräkning. Hon har signerat assistansräkningen ”genom Therese Rask” på de timmarna samt hennes signeringslista. Det är det hon har fått veta att man gör. Hon har inte gjort något med sociala avgifter, skatter, vad som ska betalas till Försäkringskassan osv.

När socialen kom på ett hembesök där Kevin hade långa naglar och var fläckig i håret hade rakapparaten dött mitt i rakningen. De pratade om korttidsboende men Kevin sa att han inte ville flytta dit. Det var Kevin själv som pratade och förde sin talan.

Hon hade ingen kunskap om att driva assistans själv och ville egentligen inte ha med det att göra. Det ansöks om assistansersättning och det är jättemycket som behöver kompletteras för hon kan ingenting. Hon försöker göra det för Kevins skull. Daniel och Emma är hemma och tar hand om Kevin fast de inte fick betalt. De får ut en assistansersättning i april som går till Kevins konto. Hon ansökte om lite bara för att det skulle bli rätt för Kevins del. Hon tog ut en jätteliten lön och ger lön samt sparar mycket som skulle gå till sociala avgifter samt Försäkringskassan. Kevin får förvaltare i juli månad

och från och med det agerar hon inte mer än för Kevin. Hon försöker få tag i förvaltaren, skickar handlingarna samt förklarar vad som behövs göras och vad hon ska göra. Det brevet finns sparat i hennes telefon. Förvaltaren svarar inte. Det var då hon fick kontakt med Magnus Söderlind angående att göra en överklagan tills Martin Rask kom ut. Hon höll det dagliga flytande för Kevin så han inte kände av katastrofen som pågick.

De beslutade sig för att flytta från Hässleholm till Luleå på grund av att Martin Rask släpps och det varit två bombattentat i Hässleholm. Även om Kevin då inte hade någon assistans fick han sina behov tillgodosedda. När Martin Rask kom ut bodde de först på Docentvägen, vilket var ett korttidskontrakt, och flyttade sedan till Tunaområdet. Då, i november/december, väljer hon och Martin Rask att gå ifrån varandra och hon flyttar ner till Skåne med sina barn. Kevin ville flytta med ner. Men eftersom det var som det var hoppades hon att Kevin med tiden kunde vara hos henne under vissa perioder.

Hon och Martin Rask har haft en gemensam ekonomi och det köptes grejer. Martin Rask hade tillgång till hennes bankdosa så det har förts över pengar, kanske mer än hon vetat om. Initialt hade hon bättre koll på ekonomin men med tiden tog Martin Rask över det ansvaret.

Markus och Alexandra Svanholm var mycket hos dem i Ignaberga och Snogeröd och det nämndes väl, men hon har inte varit involverad i när Markus Svanholm blev anställd som assistent. Varken han eller Martin Rask har pratat med henne om det. Hon har inte haft kontakt med Markus Svanholm kring assistansen. Hon har inte vetat om att pengarna från Markus Svanholm förts över till henne, hon har inte haft bra koll på pengaflödet till hennes konton. Det är Martin Rask som har haft koll på när pengarna kommit in på kontot. Hon har förmodligen betalat saker hemma men inte vetat var pengarna kommit ifrån. Markus Svanholm har inte utfört annat assistansarbete än det åklagarna anser är att vara barnvakt. Det var där några

gångar, men hon vet inte när. Markus och Alexandra Svanholm bodde hos dem i Ignaberga och Snogeröd i omgångar i samband med att de separerade.

Hon har inte heller haft någon insyn kring när Magnus Heikkilä började redovisa tid, hon hade då kanske sett honom en gång. Vid det laget hade hon inte kännedom om att pengar kom från Magnus Heikkilä till hennes konto. Hon har aldrig mött Magnus Heikkilä hemma hos dem och hon har inte vetat vem som anställt honom eller hur länge han redovisat tid. Under denna tid var det hon och Martin Rask som utförde assistans för Kevin. Hon hade märkt om någon annan varit hos dem och utförde assistans.

Hon har inte vetat när Kevin Lodin blev anställd eller när han redovisade tid. Hon har inte haft med det att göra. Vid det laget hade hon bara sett Kevin Lodin på bild, hon träffade honom först under 2023. Under var hon och Martin Rask alltid hemma med Kevin och har inte sett att Kevin Lodin då utfört någon assistans.

Hur hon och Martin Rask tog hand om Kevin var mer flytande. Under tiden i Luleå var det främst hon som tog hand om Kevin eftersom hon var den som mest var hemma. Kevin var med henne mycket. Hon hade inte koll på vilka exakta tider hon utförde assistans för Kevin. Hon hade inte insyn i assistansen på det sättet. Schemat fick hon koll på efter ett tag men utöver det var hon hemma och skötte sitt. Under tiden har hon varit inne i Time2View en till två gånger för att kolla sitt schema, men Martin Rask har också gått igenom hur det varit upplagt. Hon minns inte om man kunde se andras scheman i appen. Skärmklippen från hennes telefon (aktbil. 414 s. 1508-1510) känner hon inte igen. Telefonen har varit barnens telefon och har legat hemma med BankID som Martin Rask använt. Hon minns inte hur det såg ut i Time2View.

Vid flytten till Hässleholm i februari 2022 var det bara hon som tar hand om Kevin. Vid tidpunkten har hon inte haft kontakt med vare sig Gunder eller Gull-Britt Paulsson, det var först två-tre månader senare. Ingendera av dem

utför någon assistans vid tidpunkten. Först efter Martin Rask blir frihetsberövad får hon reda på att Gunder och Gull-Britt Paulsson varit anställda som assistenter. När Martin Rasks restriktioner lyftes pratade de inte uttryckligen om assistansen eftersom samtalen var övervakade men hon berättade att ekonomin hade varit skit. Martin Rask sa att om hon hade problem med pengar kunde hon vända sig till hans mamma. Hon sa först nej men vände sig sedan till Gunder och Gull-Britt Paulsson och bad om pengar. Det var då de sa att de stod som assistenter. Det måste ha varit Martin Rask som ordnat med det. Gunder och Gull-Britt Paulsson har inte utfört någon assistans under tiden Hemassistans i Varberg var assistansanordnare. Lönen och lån från Gunder och Gull-Britt Paulsson har överförts under denna period till henne; hon behövde pengar. Till en början tänkte hon inte på om upplägget var lagligt. Det var först då hon ringde till Sofia Daskalopoulos under sommaren/hösten 2022 och pratade om hur det fungerar med assistansen och vad som gäller. Sofia Daskalopoulos berättade att Gunder och Gull-Britt Paulsson stått som assistenter ett tag. Hon sa att hon behövde hjälp och att det behövdes göra någonting åt det. Hon markerade även att Kevin hade slutat skolan sedan en lång tid tillbaka och frågade vad Kevin hade rätt till. Hon sa att Gunder och Gull-Britt Paulsson inte arbetet som assistenter och Sofia Daskalopoulos sa att hon skulle ta upp det med dem. Sofia Daskalopoulos berättade även om ett sms från Martin Rasks biologiska pappa, men hon vet inte vad det handlade om.

När Humana skulle ta över som assistansanordnare ville de boka in ett möte så hon och Kevin bokade ett möte hemma hos dem med Dennis. Dennis kommer hem och berättar deras upplägg och pratar med Kevin själv. Hon berättade då att Martin Rasks föräldrar stod på schemat sedan tidigare men att hon var på g med Sebbe, Daniel och Emma. Dennis sa att de behövde lönespecar för att starta upp det så kunde Daniel börja och de andra ansluta senare. Hon var tydlig med att hon ville ha yngre assistenter för Kevins skull. Som hon förstår det skrevs det aldrig några anställningsavtal.

Alexandra Svanholm har varit anställd men hon minns inte vilket år det var. Hon minns inte om det var hon eller Alexandra Svanholm som kontaktade Sofia Daskalopoulos. De pratade om att Alexandra Svanholm skulle bli assistent redan i Ignaberga i samband med Markus Svanholm, det var då hon trodde att Alexandra Svanholm var anställd. Hon trodde det var i 2020 som Alexandra Svanholm hade arbetat. Alexandra Svanholm var hemma hos henne någon gång i april, hon tror inte att Alexandra Svanholm utförde någon assistans under perioden men låter det vara osagt. Det stämmer att Alexandra Svanholms lön betalas till henne. Det finns inget i förundersökningen som visar att hon uppdragit Alexandra Svanholm att göra så. Hon låter det vara osagt.

De anmälningar (aktbil. 414 s. 198, 202) som gjorts i tiden före och efter Humana, då Kevin är egenanordnare, har skickats in av henne och Kevin. Tanken var inte att Gunder och Gull-Britt Paulsson skulle arbeta. De kunde ligga i systemet om det skulle behövas längre fram.

Assistansräkningarna som skickats in från maj 2022 (aktbil. 414 s. 258) avser den assistans som Kevin är berättigad till. Det är inte tidsredovisningar. Det är hon som utför arbete under den tiden. Hon har skickat räkningarna till Sofia Daskalopoulos som sedan har hanterat det. Assistansen har utförts i den utsträckningen som redovisats av henne, men hon har inte haft koll på timmarna i sig.

I tiden då Kevin var egenanordnare utförde Gunder och Gull-Britt Paulsson inte någon assistans. De har dock varit i Varberg vid två tillfällen för besök på Ullared. Hon har bara signerat sin egna tidsredovisning, de andra tidsredovisningarna har de andra signerat. Hon har fyllt i tiderna men inte signerat någon annans papper. Hon tänkte att hon hjälpte Kevin. Hon har inte signerat assistansräkningar eller andra papper för Martin Rask under tiden som han satt frihetsberövad. Hon kan nog ha haft det med sig in på häktet.

När Nordisk Hem och LSS Assistans AB tar över anställer Martin Rask henne över SMS. Hon har ingen kontakt med Marie Falchi då, det var först då hon slutade i november/december 2023 kring uppsägning och problem med appen "ai ai". Allt gick genom Martin Rask. Mellan september och december 2023 är det hon och Martin Rask som utför arbete. Att Beza Kohzad samt Khen Karlsson blir anställda får hon veta först sen efter att hon hade flyttat. Hon har inte mött någon hemma, men tror att Khen Karlsson kom till dem efter att hon hade flyttat. Hon har inte haft någon kontakt med vare sig Khen Karlsson eller Beza Kohzad. Hon har inte sett dem utföra någon assistans. Under den tiden var hon hemma ganska mycket.

Hennes ekonomi var god i samband med att hon och Martin Rask flyttade ihop. Hon vet att Martin Rask har haft det kämpigt och att han varit hos Kronofogden. Hon vet att Martin Rask haft tillgång till Panachai och Mems bankdosor. Hon vet inte vem som signerat Panachais tidsredovisningar, hon har inte haft insyn i det.

Martin Rask har jobbat med Kevin utöver den redovisade tiden ända fram till att han lämnade henne. Martin har gjort resor, exempelvis någon vända till Stockholm, och varit "på klubben" men då har hon varit hemma med Kevin. Hon vet inte om Martin Rask stått på schemat då. När hon hade sitt första förhör i ärendet var hon upprörd på Martin Rask. Martin Rask har skött Kevin fullt ut och kan jättemycket om honom. Det har varit dispyter mellan Martin Rask och Kevin men Kevin är tonåring som ställer höga krav. Hon har inte sett Martin Rask behandla Kevin illa på ett sådant sätt att det funnits en fara för honom. Hon visste att det är med Hells Angels skulle komma upp, men under en lång period har Martin Rask dansat rock-ring med barnen, haft grillkvällar, besökt Skånes djurpark. Han har varit en aktiv och delaktig pappa gentemot Kevin. Han har varit på habiliteringen med Kevin och varit delaktig i hans skolgång. När hon skulle hämta sina grejer uppe i Luleå i december 2023 var det okej med Kevin. Hon rakade och duschade honom. Kevin var ledsen över att hon skulle flytta och ville flytta ner med henne.

Åklagaren har läst upp följande från förhör under förundersökningen (aktbil. 414 s. 2003): *"När jag var uppe senast så hade jag varit i skåne och åkte upp för att hämta grejer. Då hade inte Kevin duschat på ett tag. Jag tror det var i november-december nån gång."* varpå Therese Rask Sabet svarat att det stämmer att hon duschade honom då. Martin Rask hade uppenbarligen inte gjort det, men varför vet hon inte. Kevin kan ha velat vänta tills hon kom upp.

För att kunna kommunicera med Kevin krävs att man känner honom och möter honom i de saker som han gillar. Kevin kan exempelvis sjunga på engelska och prata både thai och svenska. Han har en stark vilja i det han vill och inte vill göra. Kevin har haft tillgång till hennes kort och har fått köpa det han vill. Överlag vet han vad han vill ha och vad han vill göra för aktiviteter. Hon har aldrig gett Kevin sondmatning. Martin Rask kan ha gjort det innan hennes tid. Kevin har haft en peg installerad under hela tiden. Pegen har behövts bytas med jämna mellanrum vid vårdcentral eller hos kirurg, vilket också har gjorts. Av det följer att Kevin haft regelbundna vårdkontakter vilket också framgår av journalerna som Rättsmedicinalverket inhämtat. Anledningen till att Kevin inte sondmatas är för att han har ätit, han har ätit som en häst.

Arbetet på Humana var vid ett missbruks- och psykiatriskt boende. SIS-boendet var en klass 1a för inlåsta ungdomar där hon arbetade som behandlingspedagog. Amplius var barn- och familjeutredning inom socialen. På Humana var det öppet och man kunde gå vart man ville. Det var mycket problem på Humanas boende och det har varit nära att stängas ned flera gånger. De enda körningarna hon hade på Humana var till LARO och psykakuten. På Amplius utredde hon behov av LVU. Det har inte förekommit att hon kunnat åka hem eller göra ärenden på arbetstid.

Den 9-10 juli 2020 var hon och Martin Rask uppe i Luleå med hojen. Då var Kevin inte med. När de var i Rumänien var Kevin inte med. Hon vet inte om Kevin var med i Luleå i mars 2021. Positioneringen i Mjölby i april 2021 var

i samband med Stockholm och då tror hon inte Kevin var med. Någonstans i slutet av april 2021 flyttar de upp till Luleå, det kan förklara positioneringen i Uppsala.

Hon vill inte prata om anmäld VAB till Försäkringskassan eftersom hon inte är åtalad för det.

Arbetet på Humana har hon misskött, hon har knappt varit där; hon har varit hemma och vårdat Kevin. Hon vet inte om det finns tillfällen då hon varit på arbetet. Det är hennes stämpling men det går att lämna ut den. Det gjorde hela Humana. Oftast har hon inte skött sin stämpling så det är ofta samordnare fått sköta det. På Amplius var schemat inlagt och det var samordnaren som skötte det. På Region Skåne hade de stämplingsklocka. Det är inte hon som stämplat alla gånger, det har varit andra. Hon har jobbat på Humana en del, men har inte skött det. Hon har prioriterat att vara hemma med Kevin.

När hon besökt Martin Rask vid anstalten har hon vissa gånger åkt upp själv, andra gånger har Kevin åkt med väntat ute med någon annan, exempelvis Sebbe. Kevin har inte lämnats själv. De pratade mycket i telefon under tiden Martin Rask var intagen. De pratade inte om Kevins assistans på det sättet. Hon vet att Gull-Britt Paulsson och Martin Rask hade telefonkontakt med varandra.

Hon känner en frustration kring att hon inte blivit hörd om rätt saker i ärendet. Det finns många bilder och dokumentation i hennes telefon som hon inte fått tillgång till i rätt tid. Hon har fotograferat alla situationer med barnen och kände en frustration över att hon inte fick tillgång till det eftersom det hade kunnat motbevisa mycket av det som påstås. Hon saknar Kevin. Hela det här ärendet berör henne eftersom det funnits anklagelser om vanvård och att han lämnats ensam. Hon har inte fotograferat för dokumentering; hon älskar att fotografera och tyckte om de hittade på tillsammans. Kevin var en del av familjen. Kevin är rapp och kan komma med sina kommentarer och

förstå sammanhang. När hon väl fick tillgång till telefonen fick hon kort tid att gå igenom innehållet. Till följd av det har hon inte tittat alls på 2021, utan fick prioritera de år där det fanns krokar.

Hon har inte vetat om swisharna från Markus Svanholm eftersom hennes Swish varit kopplad till hennes gamla telefon som hon inte använder. Det var familjens telefon som alltid låg hemma. Fram till februari 2022 har hon inte haft någon aning om vad som händer kring Kevin, men hon och Martin Rask jobbar sina tider. Alexandra Svanholm och Markus Svanholm har inte varit barnvakter då de varit hemma med Kevin, de har sett till så han kommer upp, fått äta och komma ut. Han har fått vara delaktig och fått sina behov tillgodosedda. Hon skulle kalla det för assistans. När Alexandra Svanholm och Markus Svanholm växelvist bott hemma hos dem har de utfört assistans för Kevin. Hon är osäker på vilken av resorna till Luleå som var med motorcykel och vilken Kevin var med på.

Det som Alexandra Svanholm sagt under sitt förhör är fruktansvärt. Kevin har inte suttit med kissig blöja. Hon har aldrig innan påstått att Kevin varit vanvårdad. Kevin gillar inte att klippa naglarna och kan få kräkreflexer när han borstar tänderna. Man får ta det stegvis och lyssna på Kevin. Att Alexandra Svanholm säger som hon gör kan vara för att hon är arg på henne eftersom Alexandra Svanholm sitter i den sits hon gör. Även till följd av omständigheten att deras mamma kontaktats av Säpo på grund av ärendet.

Hon vet om att Martin Rask varit med Magnus Heikkilä och tränat på gymmet och är nästan säker på att det finns en bild från gymmet då Kevin var med dem.

I samband med att Martin Rask är i Kap Verde, då hon och barnen flyttade ner till Skåne, fick de små barnen åka till Alexandra Svanholm och umgås med sina jämnåriga kusiner. Hon och Kevin tog semester hos hennes mamma i Hjärup. De åkte till Danmark och Malmö och hade lite egentid.

Anledningen till att hon började jobba på andra ställen, trots att det kom in mycket pengar, var för att hon var tvungen till det. Det var överlappning med hyror, möbler som behövdes köpa in och hon hade fyra barn plus Khen att försörja. På Humana var det hon och två andra som stämplade in och ut varandra. Därutöver har samordnaren stämplat in henne retroaktivt. Samordnaren kollade aldrig tiderna utan litade på dem. Under tiden hon arbetade under 2022 var det Stoffe och Sebbe som tog hand om Kevin. Även Khen Karlsson, som då hade fyllt 18 år, var nere under sommaren 2022 och bodde hos dem och hjälpte till. De gånger hon var på jobb och Kevin ville att hon skulle komma hem så åkte hon hem, oavsett vad.

När hon VAB:at eller själv varit sjuk har hon ändå gjort det hon ska med Kevin, han är prio ett. Har de behövt åka till läkaren har Kevin följt med.

Hon har aldrig varit på anstaltsbesök i 30 minuter. Det är för långt att köra för ett så kort besök. Under tiden Martin Rask satt inne var han hennes ”gamla Martin”, han var ett bra stöd för henne gällande Kevin och pratade mycket med honom.

Martin Rask fick inte veta att Carl hade kommit in i hennes liv eftersom det var i en period då hon började tveka på vad hon ville. Efter ett tag bjöd hon in Carl i hennes hem. De hade en kärleksrelation men de låg aldrig. Det var flera kilometer mellan deras arbetsplatser så Carl visste inte när hon jobbade eller inte. Carl sov över hos dem och han har tagit hand om Kevin. Carl tyckte inte om att hon tog hand om Kevin och Molly så mycket som hon gjorde. När han fick reda på att Leo inte hade någon pappa på pappret tyckte Carl att han var pappa till Leo. Carl vägrade lämna DNA så socialtjänsten vet fortfarande inte vem som är Leos pappa, trots att hon sagt att det inte är Carl. Först fick de den anonyma orosanmälan för Kevin. Efter att socialen hade gjort hembesök hos henne och Kevin blir hon inringd till socialen avseende Leo och Nathalie eftersom det inkommit ytterligare en orosanmälan. Den var

också gjorde någon gång kring den 25-26:e. När han pratade med Ann-Katrin från Humana uppgav sig Carl vara polis. Det måste ha varit Carl eftersom ”polisen” använde samma ord som i orosanmälan.

Pengarna som överfördes från henne till Gunder Paulsson och senare till Emma tror hon var lön för assistansarbete. Anledningen till att de inte gick tillbaka till Hemassistans i Varberg var för att Kevin fick förvaltare och de blev låsta. Kevin hade alla de hjälpmedel han behövde under hela tiden fram till sista flytten upp till Luleå. Kevin skulle få en ny duschstol i Luleå eftersom man inte får flytta med alla hjälpmedel. Hon försökte kontakta förvaltaren avseende att ordna med nya hjälpmedel i Luleå och blöjor till Kevin men fick ingen respons från henne. De kunde inte få fatt på hjälpmedel utan förvaltarens inblandning. Kevin har egentligen gratis blöjor men hon fick stå för dem eftersom hon inte kom i kontakt med förvaltaren. När de flyttade upp till Luleå fick Kevin sova på en uppblåsbar madrass som var lite tjockare fram till det att han flyttade ner till Varberg. Kevin hade inte alltid blöja på sig, ibland var han utan byxor eller ville använda toaletten.

Den händelse som Alexandra Svanholm berättat om då Kevin lämnades ensam var med anledning av komplikationer hon hade efter en abort. Hon var allvarligt sjuk och fick akut åka med Martin Rask till sjukhuset. Martin Rask lämnade henne bara vid sjukhuset. Det stämmer inte att barnen svälte, det fanns gott om lagad mat i kylen. Kevin lämnades ensam i runt en halvtimme. Hon utförde assistansarbete fram till den 25 november 2023. Hon var inte i Luleå mellan den 3 och 6 december 2023.

Alexandra Svanholm hade en bra relation med Kevin, de hittade på mycket och Kevin kunde anförtra sig till henne. Alexandra Svanholm har varit hos dem i tiden då hon redovisade tid, i april och under sommaren, och då har hon tagit hand om Kevin. Hon tror att hon hade kontakt med Sofia Daskalopoulos angående Alexandra Svanholms anställning, men hon minns inte hur eller när. Det är Sofia Daskalopoulos som la in schemat i appen och det var hon som bestämde tiderna då Alexandra Svanholm skulle jobba.

Schemat har varit samma hela tiden. Det kan stämma att Alexandra Svanholm haft utlägg för Kevin motsvarande de 24 000 kr hon behållit av lönen. Det stämmer att hon hade lånat pengar av Alexandra Svanholm långt innan hon träffade Martin Rask, men det har ingenting med detta att göra. Det har varit löst sedan innan.

Pengarna från assistenterna kom in på hennes vanliga konto och gick sedan vidare till ett sparkonto, men swishen låg på hennes gamla nummer så hon använde inte Swish. Konfronterad med utdrag från Swish (aktbil. 414 s. 1139) har Therese Rask Sabet förklarat att den telefonen legat hemma och har inte använts av henne, hon skaffade en ny. Hon vet inte vem som har använt Swish:en. Hon har aldrig noterat att det kommit in pengar via Swish från Markus Svanholm, Magnus Heikkilä eller Kevin Lodin. Efter mars 2022 är det hon som har haft koll på sin Swish och har använt den. Jämför man utdrag från BankID för Martin Rask och henne (aktbil. 414 s. 330 och 331) har inloggningar på bådas BankID, exempelvis 2021-04-03, skett inom loppet av några minuter från varandra på samma IP-adress. Det finns ytterligare 7-9 exempel till på det. Sedan hon och Martin Rask blev tillsammans gick han in och tog över hennes BankID och telefon. Hon har i stort sett inte signerat någon tidsredovisning gentemot Hemassistans. Hon har använt sitt BankID i andra syften. Hon har haft mobilt BankID och bankdosa. När hon har haft ärenden som kräver BankID har Martin Rask oftast suttit med telefonen och loggat in åt henne. Hon har samma kod överallt och alla kan den.

Hon har tyckt att schemat varit lite ”strunt samma” eftersom hon ändå varit hemma. I en familj gör man saker tillsammans och klockar inte vem som gör vad, så funkar det inte. Hon har aldrig nekat Kevin att följa med på saker, det är klart att han får följa med. Likadant med Martin Rask. De har inte brytt sig om vem som stod på schemat; hon har jobbat så mycket att det inte spelat någon roll. Men de dagar hon faktiskt arbetat på annan arbetsplats har hon struntat i schemat.

Den vy av ”Time2View” som åklagaren förevisat stämmer inte i hur det såg ut för henne. Hon har bara kunnat se hennes tider i vyn.

Daniel Daskalopoulos

Daniel Daskalopoulos har berättat i huvudsak följande.

Syftet med att utföra assistans är att tillgodose brukarens behov, vara dennes armar och fötter, öron och ögon. Mellan januari 2020 och mars 2023 var han inte aktiv i bolaget. 2019 var han i väg och jobbade på ett annat bolag, sen kom Covid:en och han började arbeta på sjukhus och Kriminalvården. Han var VD på pappret men inte aktiv. Det stämmer att han ägde hälften av bolaget. Han fick den informationen han behövde från Sofia Daskalopoulos avseende bolagets löpande verksamhet. Han var med och gjorde bokslut.

Han var med och tog fram egenkontrollplanen, 2010 – tror han. Syftet med den var att underlätta det dagliga arbetet och säkerställa det. Under Covid var det lite annorlunda, man var tvungen att anpassa sig efter det. Det gick inte att ta sig till brukarna och vice versa. Innan Covid hade man personalmöten en gång i månaden och så jobbade man med kvalitetssystemet tillsammans med personal. Covid blev som att släcka lampan. Han var inte aktiv under den tiden, så han vet inte exakt hur det skedde, men man hade den telefonkontakt som var nödvändig. Han var med och tog fram den systematiska kvalitetskontrollplanen i samband med de ansökte om tillstånd från Socialstyrelsen 2010. De jobbade alltid efter de systemen som de hade, men det gick inte under pandemin. Han var med och tog fram Lex Sarah-rutinen, alla dokument har de tagit fram tillsammans. Under covid skickade de ut dokumenten till personal och så är det vad man ska jobba utefter. Han tror att det mesta skickades ut över post under covid-tiden. Det är genom tidrapporteringen ett assistansbolag kan säkerställa att assistans utförs samt att de assistenter som redovisat tid har varit på plats och arbetar. De kan inte hänga i buskarna så det krävs att brukaren eller anhörig hör av sig. Får han

inte in en tidrapport kan han inte verifiera att assistenten varit där. De får även in assistansräkningen som de jämför tiderna mot. En assistansanordnare får inte spionera i buskarna på dess brukare, det får inte ens Försäkringskassan göra. Utöver att kolla tidsredovisningarna och assistansräkningarna gjorde de inget mer vad avser tillsyn och kontroll.

Rekryteringen av assistenter som inte är anhöriga skedde innan pandemin genom annonsering och intervjuförfarande. Därefter tog gruppansvarige över och skötte inskolning med mera. Om det är anhörigassistans var det en anhörig som var gruppleddare. Det hände att de köpte in och höll i viss utbildning på kontoret. Ett assistansbolag har en skyldighet att säkerställa att assistansen är av god kvalitet. Det sker genom att bolaget anställer personal som är lämpliga för att vara på sin plats. Är det hos anhöriga är det den anhöriga som bestämmer vem som ska vara där. Vem som är lämplig för ett uppdrag beror på situationen och brukarens behov. Fick de exempelvis till sig att det behövdes en assistent som var undersköterska så gällde det.

Kevin är en glad kille som gillar att vara med sin farsa. Kevin kom till dem under 2005, men han är inte säker. Mellan 2005 och 2019 har Martin Rask varit inne ofta med Kevin och druckit kaffe, minst en gång i veckan. På den tiden var det anhöriga som jobbade hos Kevin. Han var då involverad i Kevins assistans. Under brottstiden var han inte involverad i Kevins assistans och hade inte någon kontakt med honom. Han hade viss kontakt med Martin Rask, bland annat i samband med ett samtal han fått från kommunen kring vaccinering. Han har swishat pengar till Martin Rask vid något tillfälle och då pratade han med honom, men han minns inte när det var. Relationen mellan honom och Martin Rask var främst professionell men de umgicks privat med. Han vet inte varför kommunen ringde honom kring vaccinering, det kan ha varit för att kommunen visste om att de var assistansanordnare.

Ti (Panachai) hade skulder, det var något med skulder, och det var därför Panachai kontaktade honom i april 2021. Panachai frågade efter en skuldsanering och hur man går till väga för det, men han svarade att han inte

visste. I samtalet med Ti pratade de endast om att Ti hade skulder som Martin Rask skulle betala på något sätt och Ti ville att han skulle prata med Martin Rask. Om Martin Rask inte skulle betala av hans skulder skulle han inte jobba kvar. Han sa att om Ti inte ville jobba kvar fick skicka in en skriftlig uppsägning och att han skulle ringa och prata med Martin Rask. Martin Rask sa att han skulle prata med Ti. Han tror Ti fortfarande jobbade vid den tiden, men han kan ha förväxlat det. Han minns inget hot om polisen i samtalet med Ti.

Hans och Martin Rasks kontakter var främst professionella. Under brottstiden var det om vaccinering och annat men han minns inte om vad. De ljudssamtal han haft med Martin Rask minns han inte vad de handlade om. Efter 2019 hade han dålig koll på vad som hände i Martin Rasks familj. Han hade Martin Rask på Facebook, men där har han 1 500 följare. Han vet inte om Martin Rask var aktiv på Facebook, han la ut någon gång då och då. Han fick veta att Martin Rask och familjen hade flyttat upp till Luleå genom Sofia Daskalopoulos. Meddelandet han skickade till Martin Rask den 5 april 2024 skickade han eftersom han visste om att Martin Rask lämnat motorcykelklubben och någon hade frågat hur han mådde.

Han och Sofia Daskalopoulos pratade under tiden om jobbet om det var något viktigt. Han och Sofia Daskalopoulos pratade inte i övrigt kring Martin Rask och Kevins assistans. De pratade om att Martin Rask hade blivit frihetsberövad, men han minns inte exakt vad som sas. Han visste att Martin Rasks föräldrar skulle börja. Varberg är litet så han har träffat Martin Rasks föräldrar många gånger. Han förstod det som att de skulle stå på schemat tills de fick in andra assistenter som skulle köra med dem ordentligt. De skulle hjälpa till med assistansen. Det är rätt vanligt i vården att man anställer folk som har gått i pension. Som VD har du ansvarig för bokföringen och ekonomin och det har de skött bra. Från 2019 jobbade han i stort sett ingenting i bolaget. Uppgiften att han var där en gång i veckan (aktbil. 414 s. 2343) stämmer inte, han var pressad och satt i förhör. Bolagets ansvar gentemot Kevin var att det fanns personal på plats och att han hade den

personal han behövde. Hela systemet bygger på tillit så de kan inget göra. Att han i förhör under förundersökning (aktbil. 414 s. 2345) sagt att ”ansvar så att det vi sitter här idag inte ska ske” var på grund av att han satt under pressade förhållanden. Man kan inte förutse något sådant. Det är först nu han har hela facit i handen. Det de kunde veta visste de. Genom tidsredovisningarna och assistansräkningarna garanterades att folk var på plats. Konfronterad med att han i förhör (aktbil. 414 s. 2345) sagt att kontrollen ”varit lite dåligt på sista tiden”, att ”sedan de flyttade hade de mer eller mindre ingen koll alls, lite kanske mer eller mindre” samt att ”de flöt bara i väg” har Daniel Daskalopoulos förklarat att han svarade det han tyckte lät bra då och att han var pressad. När Covid:en kom förändrades allt, inte bara för Kevin. Det gick inte att göra på annat sätt. Martin Rask var arbetsledare och skötte alla personalmöten. Han var inte aktiv på kontoret så när han kom in på förhör svarade han bara vad som lät vettigt. Alla bolag har ett arbetsmiljöansvar för sina anställda, men det har även de anställda. De måste rapportera om något inte står rätt till eller inte stämmer. Hade det inte varit pandemin hade de haft personalmöten någon gång i månaden. Under perioden hade han inte någon kontakt med brukarna. Han tror Sofia Daskalopoulos hade det. Under den tiden var han inte delaktig i rekryteringen av assistenter, men han visste om att det hade skickats anställningsavtal. Hur mycket som pratades eller inte med assistenterna innan de anställdes vet han inte. Det är den anhöriga som är arbetsledare och styr vem som ska arbeta hos dem.

Under tiden han var aktiv i bolaget hade bolaget kontakt med alla som anställdes och arbetsledaren var då med på kontoret. Han kan inte svara på hur det var under tiden han inte varit aktiv. Att han svarar på ett annat sätt vid huvudförhandlingen än vid polisförhör är för att han idag inte svarar utefter vad han tänker att det finns för något ansvar utan utefter vad som gäller.

Han har haft kontakt med Martin Rask under lång tid. Han kände Martin Rask sedan tiden innan han börjar arbeta som assistent på Hemassistans i

Varberg. Martin Rask har besökt kontoret med Kevin i sällskap och har haft god kontakt med dem båda. De har även varit hemma hos varandra.

Kevin var och är tydlig med vad han vill. Han gillar att hänga på stan, åka bil och kolla på tjejer. Han är tydlig med vad han inte gillar. Kevin gillar att hänga med farsan och var minst en gång i veckan (rättens anmärkning, fram till 2019) och drack kaffe. Han har inte reagerat på att Kevin inte skulle vara väl omhändertagen eller att något inte skulle ha känts bra. Det stämmer att han har gått gymnasium samt en chefsutbildning inom assistansverksamhet. Det var han som startade bolaget 2001 efter att ha arbetat som assistent. Han hade då jobbat som assistent sedan det startade. Han var den första assistenten i Varbergs kommun. När han slutade runt 2020 hade han arbetat inom branschen i över 25 år. Sedan bolaget ombildades har han och Sofia Daskalopoulos ägt bolaget till hälften vardera. Som mest hade de runt 65 anställda. Styrdokumenten togs fram av honom och Sofia Daskalopoulos och har reviderats årligen. Han har haft en dialog med IVO i samband med de två tillsynerna, vilka båda lämnades utan anmärkning. När han var operativt verksam i bolaget var han mer på golvet, ute, och höll utbildningar. Han jobbade både som assistent och inom hemtjänsten. Sofia Daskalopoulos hade en mer administrativ roll. Verksamhetsledaren i Hemassistans i Varberg var Sofia Daskalopoulos. Under bolagets försäljningsfas gjorde köparen en noggrann due diligence där de gick igenom allt. Försäljningsprocessen pågick mellan 2021 och 2023. 2020 gick han in på en heltidstjänst inom vården med anledning av pandemin och gick därefter till Kriminalvården. Det blev bara så att han stod registrerad som VD och styrelseledamot. Under den tiden har han och Sofia Daskalopoulos vissa diskussioner kring Hemassistans i Varberg. De är gifta och har det varit något viktigt har man pratat om det. Det är Sofia Daskalopoulos som skött bokföringen. Under denna tid har han inte fått någon information som han reagerat på eller gett honom anledning att misstänka att något varit oriktigt eller dåligt.

Panachais och hans samtal inför att han skulle sluta som assistent handlade om skulder och att han gjort sig ovän med Martin Rask. Vad Panachai sagt i

sitt förhör stämmer inte. Den inskickade messenger-konversationen var mellan honom och Panachai där datumen, såvitt han vet, stämmer. Panachai kom hem till honom. Han var hemma eftersom han inte var aktiv i bolaget så det var därför Panachai var hemma hos honom. Han kommer inte exakt ihåg hur Panachai blivit skuldsatt. Han har inte fått någon uppgift om att Panachai inte utfört det arbete som han fått betalt för. Hade han fått det hade han varit tvungen att agera och ringa in Martin Rask. Han hade också varit tvungen att ta kontakt med Försäkringskassan. I och med att informationen kom till honom hade han varit tvungen att ringa. Vad han vet har Panachai och Sofia Daskalopoulos inte haft någon kontakt kring uppsägningen.

Det stämmer inte vad åklagaren pläderingsvis anført om att han var inne en gång i veckan. Under 2019 arbetade han som konsult och var inne en gång i veckan för att tvätta sina arbetskläder. Mellan 2020 och 2023 var han inne några gånger per år.

Sofia Daskalopoulos

Sofia Daskalopoulos har i huvudsak berättat följande. Hon har varit verksam i bolaget sedan 2001. Under åren 2020 till 2023 sökte Daniel Daskalopoulos till annat arbete och hon skötte allt i bolaget själv. Under åren dessförinnan hade de haft anställd administrativ personal, men hon blev nu ensam med tio brukare. Dessutom arbetade hon som sjuksköterska på en Covid-avdelning.

I bolaget har det alltid funnits ett kvalitetsledningssystem och utförts en egenkontroll varje år. Inspektionen för vård och omsorg har gjort en inspektion, utan anmärkning.

Assistansbolagens roll är att administrera assistansersättning, anställa assistenter och betala assistenternas omkostnader. Som assistansbolag anställer de den assistent som brukaren vill ha. Hon har således anställt

assistenter som godkänner och skriver under schema. Om det hos en brukare bara anställs externa assistenter har hon oftast en större roll. Under pandemin blev det så, särskilt när assistansen utfördes av anhöriga, att de kontaktade henne och berättade vilka assistenter som skulle anställas.

När hon skickade anställningsavtalet till en ny assistent skickade hon också information om Lex Sarah samt inloggningsuppgifter till lönebesked och Time-2-View. Hon skickade också alltid med sina egna kontaktuppgifter. Det fanns ingen information om vad innebörden av att underteckna tidsredovisningen var. Varje assistent måste dock godkänna varje arbetat pass med en bock i systemet.

Martin Rask var den som utbildade de assistenter som skulle arbeta med Kevin. Under pandemin höll bolaget inga utbildningar. De träffade ingen och allt stod still under dessa år. De hade också stora bekymmer i bolaget.

Det fanns rutiner i bolaget för att säkra att assistansen höll god kvalitet, bl.a. med genomförandeplaner och en nära och god kontakt med såväl brukare som gode män och anhöriga. För henne har det varit viktigt att ha en god relation med alla assistenter.

Under tiden som Kevin bodde i Varberg hade hon god kontakt med honom och även med Martin Rask, Tim Phayungjaroen och Panachai Phayungjaroen. När Therese Rask Sabet presenterades för henne uppfattade hon henne som vårdkunnig och som att hon visste vad hon gjorde.

Det är viktigt att den som står på schema också är på plats och utför assistansarbetet, detta gäller även om det är anhöriga som utför assistansen. Om man arbetar ska brukaren alltid följa med assistenten, även om det bara handlar om att handla mjölk.

När Kevin beviljades assistansersättning arbetade Martin Rask redan hos dem. Han var omtyckt av de brukare han arbetade med och även deras anhöriga. Hon visste att Martin Rask hade ett barn med funktionshinder.

Martin Rask visade henne beslutet om assistansersättning, men hon hade ingen egen kontakt med Försäkringskassan. Under den första tiden hade Martin Rask och familjen skyddad identitet, vilket var en komplikation. De gjorde upp ett schema för Kevin och i början var det bara Martin Rask och Tim Phayungjaren som arbetade. Eftersom de hade skyddad identitet var hon tvungen att skicka tidsredovisningarna på ett särskilt sätt. Försäkringskassan kontaktade aldrig henne direkt under denna tid, utan myndigheten kontaktade Martin Rask direkt.

När Panachai Phayungjaroen fyllde 18 år började han också att arbeta som assistent åt Kevin. Det var Martin Rask som ordnade så att Panachai Phayungjaroen anställdes. De kom in på kontoret tillsammans.

Assistansen fungerade bra. Kevin var go' och glad. Hon upplevde honom som välskött. Kevin var Martin Rasks ögonsten. Martin Rask har gjort allt för Kevin och hon uppfattar att Kevin har varit väldigt lycklig med honom. Under tiden de bodde i Varberg hade de mycket kontakt. Martin Rask kom ofta in på kontoret tillsammans med Kevin och tog en kaffe. Någon gång ibland träffade hon Tim Phayungjaroen, men kontakten med henne och Panachai Phayungjaroen var inte lika tät som den med Martin Rask.

Hon tror att Therese Rask Sabet anställdes den 30 januari 2020. Hon vill minnas att Therese Rask Sabet och Martin Rask kom in på kontoret och att Martin Rask berättade att det var kaos med Tim Phayungjaroen, som han skulle separera från. Hon hörde att Kevin sa att han ville bo med sin pappa. De kom in på kontoret och berättade att de skulle flytta med barnen till Skåne. Martin Rask sa att Therese Rask Sabet skulle ta över Tim Phayungjaroens schema. Hon frågade om Panachai Phayungjaroen skulle vara kvar, och Martin Rask sa att han skulle fortsätta arbeta med Kevin och att de skulle höra av sig om det ändrades. Hon tänkte inte så mycket mer på det, utan tänkte att Panachai Phayungjaroen skulle åka ner eller så skulle Martin Rask komma upp med Kevin. Hon vet att Kevin gillar att åka bil och

tänkte att de löser det. Hon reflekterade inte över att Panachai Phayungjaroen redovisade att han arbetade nätter i januari och februrar 2020.

Hon hade ingen kontakt med Panachai Phayungjaroen alls. Han sa upp sig i november genom att lämna besked om uppsägning i brevlådan.

Hon tror att det var Martin Rask som ringde och berättade att Markus Svanholm skulle börja arbeta som assistent för Kevin. Hon anställde honom, men hade ingen personlig kontakt. Hon tänkte att Markus Svanholm hör väl av sig om det inte fungerade. Martin Rask sa att det fungerade bra med Kevin och hon tänkte inte mer på det.

Hon visste inte att Kevin flyttade till Luleå i maj 2021. Hon tror att hon förstod att de hade flyttat genom en statusuppdatering. Hon pratade med Martin Rask och det kom upp att Markus Svanholm inte hade flyttat med. Martin Rask sa att han hade en annan kille på gång och någon dag senare återkom han med Magnus Heikkiläs namn. Hon minns inte om Markus Svanholm fortfarande stod på schema. Det är lätt att säga att hon i efterhand skulle ha kontrollerat.

Hon hade ingen egen kontakt med Magnus Heikkilä innan han anställdes. Det var mitt under pandemin och hon fick improvisera. Det var svårare att tillgodose allt i verksamheten.

Det var Martin Rask som ringde och sa att Kevin Lodin skulle börja arbeta som assistent för Kevin. Hon skickade anställningspapprena och fick tillbaka dem underskrivna snabbt. Hon hade ingen egen kontakt med Kevin Lodin.

Martin Rask ringde och berättade att de hade planer på att flytta tillbaka till Varberg. Han sa också att han hade lämnat Therese Rask Sabet och att hans föräldrar skulle hjälpa till. Hon bokade möte med Gunder Paulsson och Gull-Britt Paulsson. De kom in och skrev på anställningsavtalet. Hon minns inte om Martin Rask var med i telefon under den tiden. Hon la in dem på schemat. Detta var kanske i februari 2022. Hon upplevde att båda var pigga

och alerta. Hon tänkte att det var fint att de ville ställa upp som assistenter. Det är vanligt att pensionärer arbetar som personliga assistenter. Gull-Britt Paulsson såg visserligen inte ut att kunna lyfta Kevin men hon tänkte att Martin Rask kunde hjälpa henne och att de hade hjälpmedel vid lyft. Under den tid som de har redovisat tid har hon haft kontakt med både Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson, de har behövt hjälp med lönespecifikationerna och någon gång hjälp med hur de skulle signera tidsredovisningarna.

Hon minns att Therese Rask Sabet ringde i mars 2022 och berättade att Martin Rask blivit frihetsberövad. Hon var upprörd och tyckte att det var jobbigt. Kevin var med henne. Hon minns inte var Therese Rask Sabet bodde då. Hon tänkte inte på att Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson var skrivna i Varberg. De mejlade henne och skrev att de skulle fortsätta jobba med Kevin. Hon sa åt Therese Rask Sabet att se till att skriva Kevin där han bodde.

Hon har aldrig pratat med Alexandra Svanholm själv. Det var Therese Rask Sabet som förmedlade henne som assistent. Hon anställde Alexandra Svanholm. Hon har för sig att Therese Rask Sabet efter en tid sa att Alexandra Svanholm inte ville arbeta mer.

Hon har aldrig anmält till Försäkringskassan när brukare flyttat, det har inte ingått i hennes uppdrag att ändra folkbokföringen. En flytt har inte medfört att assistansbehovet har ändrats.

Under våren 2023 avslutade de uppdraget som assistansanordnare. Hon hade mycket kontakt med Therese Rask Sabet, som pratade om att ta över assistansen själv. De pratade också om att det vore lättare om Kevin hade assistenter som var yngre och bodde närmare honom. Hon sa åt Therese Rask Sabet att kontakta Försäkringskassan för att ta reda på hur det skulle fungera om Kevin anordnade sin egen assistans. Hon uppfattade Therese Rask Sabet som duktig och smart. Therese Rask Sabet hade en fin relation

med Kevin och hon var säker på att Therese Rask Sabet skulle kunna sköta assistansen på egen hand.

Schemat för Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson lades så att det inte skulle bli för många resor. Alla assistenter har tillgång till sitt schema i appen. I Kevins grupp av assistenter såg alla varandras scheman.

Hon fick veta att Kevin hade slutat skolan i samband med kontakten med Therese Rask Sabet under slutet av 2022. Hon anmälde inte detta till Försäkringskassan. Anledningen var att det inte medförde att Kevin hade ett minskat behov av assistans.

Den första gång det slog henne att assistansen kanske inte fungerade, var när Gunder Paulsson sa att Försäkringskassan hade ringt till honom och frågat hur det fungerade med assistansen. Hon pratade säkert med sin man om detta.

Therese Rask Sabet har inte sagt till henne att Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson inte utförde arbetade med Kevin. Martin Rask har inte sagt att de som redovisat tid inte har arbetat.

När hon förstod att många av de assistenter som redovisat tid aldrig har arbetat blev hon bestört. Hon hade en fin relation med både Martin Rask, Therese Rask Sabet och Kevin och hade aldrig kunnat tro detta. Hon visste att Kevin mådde bra.

Hon visste att Martin Rask var med i Hells Angels, men det påverkade inte henne på något sätt. De uppgifter som hon har lämnat om detta i polisförhör lämnade hon på sitt tredje frihetsberövade dygn och hon står inte fast vid dem. Martin Rask har aldrig hotat henne.

Det har pratats om ställföreträdarskap för Kevin och det var också tal om att hon skulle bli god man för Kevin.

Det har funnits genomförandeplan för Kevin. Den finns inte kvar. Hon har strimlat den som följd av GDPR. Hon minns inte alla detaljer i Kevins genomförandeplan, men vill minnas att den överensstämde med den genomförandeplan som Kevin hade när Nordisk Hem och LSS Assistans AB var assistansanordnare.

Hon vet att Kevin sondmatades som barn och tror inte att behovet kvarstod när han blev äldre. Hon har inte anmält detta till Försäkringskassan. Hon har inte bedömt att det är ett ändrat förhållande eftersom Kevin behöver hjälp med att äta oavsett.

Den anteckning som finns från Försäkringskassans journal, att hon skulle sagt att det är ett jättekonstigt ärende, återspeglar inte det samtal som hon hade med Försäkringskassan. Handläggaren frågade hur assistansen sett ut från mars och framåt (2023, tr:ns anm.). Hon visste inte det och hade fått uppfattningen att Gull-Britt Paulsson och Gunder Paulsson hyste agg mot Therese Rask Sabet, vilket hon tyckte var konstigt eftersom hon inte upplevt det så innan.

Kontakten som hon haft med Martin Rask – när han skriver att Markus Svanbergs lön ska vara på Magnus Heikkilä och Magnus Heikkiläs ska vara på honom (dvs. Martin Rask) och Therese Rask Sabet – handlar om schemaändringar. Hon sa att hon skulle kolla så att det blir rätt. Sannolikt har hon och Martin Rask pratat innan detta meddelande.

Från 2019 arbetade Daniel Daskalopoulos inte i bolaget. Innan hade de delat på allt arbete, men 2019 började Daniel Daskalopoulos att arbeta heltid inom vården och även Kriminalvården. Själv arbetade hon som pandemisjuksköterska under pandemin. När Daniel Daskalopoulos började arbeta med annat tog hon ett större ansvar i bolaget. Hon har informerat honom om vad som händer i bolaget och när det uppstod möjlighet att sälja bolaget var Daniel Daskalopoulos engagerad. Daniel Daskalopoulos har aldrig reagerat på någonting som hon berättat om Kevins assistans. Hon vet

inte om hon berättade för Daniel Daskalopoulos att Gunder Paulsson blivit uppringd av Försäkringskassan.

Daniel Daskalopoulos

Daniel Daskalopoulos har berättat i huvudsak följande.

Syftet med att utföra assistans är att tillgodose brukarens behov, vara dennes armar och fötter, öron och ögon. Mellan januari 2020 och mars 2023 var han inte aktiv i bolaget. 2019 var han i väg och jobbade på ett annat bolag, sen kom Covid:en och han började arbeta på sjukhus och Kriminalvården. Han var VD på pappret men inte aktiv. Det stämmer att han ägde hälften av bolaget. Han fick den informationen han behövde från Sofia Daskalopoulos avseende bolagets löpande verksamhet. Han var med och gjorde bokslut.

Han var med och tog fram egenkontrollplanen, 2010 – tror han. Syftet med den var att underlätta det dagliga arbetet och säkerställa det. Under Covid var det lite annorlunda, man var tvungen att anpassa sig efter det. Det gick inte att ta sig till brukarna och vice versa. Innan Covid hade man personalmöten en gång i månaden och så jobbade man med kvalitetssystemet tillsammans med personal. Covid blev som att släcka lampan. Han var inte aktiv under den tiden, så han vet inte exakt hur det skedde, men man hade den telefonkontakt som var nödvändig. Han var med och tog fram den systematiska kvalitetskontrollplanen i samband med de ansökte om tillstånd från Socialstyrelsen 2010. De jobbade alltid efter de systemen som de hade, men det gick inte under pandemin. Han var med och tog fram Lex Sarah-rutinen, alla dokument har de tagit fram tillsammans. Under covid skickade de ut dokumenten till personal och så är det vad man ska jobba utefter. Han tror att det mesta skickades ut över post under covid-tiden. Det är genom

tidrapporteringen ett assistansbolag kan säkerställa att assistans utförs samt att de assistenter som redovisat tid har varit på plats och arbetar. De kan inte hänga i buskarna så det krävs att brukaren eller anhörig hör av sig. Får han inte in en tidrapport kan han inte verifiera att assistenten varit där. De får även in assistansräkningen som de jämför tiderna mot. En assistansanordnare får inte spionera i buskarna på dess brukare, det får inte ens Försäkringskassan göra. Utöver att kolla tidsredovisningarna och assistansräkningarna gjorde de inget mer vad avser tillsyn och kontroll.

Rekryteringen av assistenter som inte är anhöriga skedde innan pandemin genom annonsering och intervjuförfarande. Därefter tog gruppansvarige över och skötte inskolning med mera. Om det är anhörigassistans var det en anhörig som var gruppleadare. Det hände att de köpte in och höll i viss utbildning på kontoret. Ett assistansbolag har en skyldighet att säkerställa att assistansen är av god kvalité. Det sker genom att bolaget anställer personal som är lämpliga för att vara på sin plats. Är det hos anhöriga är det den anhöriga som bestämmer vem som ska vara där. Vem som är lämplig för ett uppdrag beror på situationen och brukarens behov. Fick de exempelvis till sig att det behövdes en assistent som var undersköterska så gällde det.

Kevin är en glad kille som gillar att vara med sin farsa. Kevin kom till dem under 2005, men han är inte säker. Mellan 2005 och 2019 har Martin Rask varit inne ofta med Kevin och druckit kaffe, minst en gång i veckan. På den tiden var det anhöriga som jobbade hos Kevin. Han var då involverad i Kevins assistans. Under brottstiden var han inte involverad i Kevins assistans och hade inte någon kontakt med honom. Han hade viss kontakt med Martin Rask, bland annat i samband med ett samtal han fått från kommunen kring vaccinering. Han har swishat pengar till Martin Rask vid något tillfälle och då pratade han med honom, men han minns inte när det var. Relationen mellan honom och Martin Rask var främst professionell men de umgicks privat med. Han vet inte varför kommunen ringde honom kring vaccinering, det kan ha varit för att kommunen visste om att de var assistansanordnare.

Ti (Panachai) hade skulder, det var något med skulder, och det var därför Panachai kontaktade honom i april 2021. Panachai frågade efter en skuldsanering och hur man går till väga för det, men han svarade att han inte visste. I samtalet med Ti pratade de endast om att Ti hade skulder som Martin Rask skulle betala på något sätt och Ti ville att han skulle prata med Martin Rask. Om Martin Rask inte skulle betala av hans skulder skulle han inte jobba kvar. Han sa att om Ti inte ville jobba kvar fick skicka in en skriftlig uppsägning och att han skulle ringa och prata med Martin Rask. Martin Rask sa att han skulle prata med Ti. Han tror Ti fortfarande jobbade vid den tiden, men han kan ha förväxlat det. Han minns inget hot om polisen i samtalet med Ti.

Hans och Martin Rasks kontakter var främst professionella. Under brottstiden var det om vaccinering och annat men han minns inte om vad. De ljudssamtal han haft med Martin Rask minns han inte vad de handlade om. Efter 2019 hade han dålig koll på vad som hände i Martin Rasks familj. Han hade Martin Rask på Facebook, men där har han 1 500 följare. Han vet inte om Martin Rask var aktiv på Facebook, han la ut någon gång då och då. Han fick veta att Martin Rask och familjen hade flyttat upp till Luleå genom Sofia Daskalopoulos. Meddelandet han skickade till Martin Rask den 5 april 2024 skickade han eftersom han visste om att Martin Rask lämnat motorcykelklubben och någon hade frågat hur han mådde.

Han och Sofia Daskalopoulos pratade under tiden om jobbet om det var något viktigt. Han och Sofia Daskalopoulos pratade inte i övrigt kring Martin Rask och Kevins assistans. De pratade om att Martin Rask hade blivit frihetsberövad, men han minns inte exakt vad som sas. Han visste att Martin Rasks föräldrar skulle börja. Varberg är litet så han har träffat Martin Rasks föräldrar många gånger. Han förstod det som att de skulle stå på schemat tills de fick in andra assistenter som skulle köra med dem ordentligt. De skulle hjälpa till med assistansen. Det är rätt vanligt i vården att man anställer folk som har gått i pension. Som VD har du ansvarig för bokföringen och ekonomin och det har de skött bra. Från 2019 jobbade han i stort sett

ingenting i bolaget. Uppgiften att han var där en gång i veckan (aktbil. 414 s. 2343) stämmer inte, han var pressad och satt i förhör. Bolagets ansvar gentemot Kevin var att det fanns personal på plats och att han hade den personal han behövde. Hela systemet bygger på tillit så de kan inget göra. Att han i förhör under förundersökning (aktbil. 414 s. 2345) sagt att ”ansvar så att det vi sitter här idag inte ska ske” var på grund av att han satt under pressade förhållanden. Man kan inte förutse något sådant. Det är först nu han har hela facit i handen. Det de kunde veta visste de. Genom tidsredovisningarna och assistansräkningarna garanterades att folk var på plats. Konfronterad med att han i förhör (aktbil. 414 s. 2345) sagt att kontrollen ”varit lite dåligt på sista tiden”, att ”sedan de flyttade hade de mer eller mindre ingen koll alls, lite kanske mer eller mindre” samt att ”de flöt bara i väg” har Daniel Daskalopoulos förklarat att han svarade det han tyckte lät bra då och att han var pressad. När Covid:en kom förändrades allt, inte bara för Kevin. Det gick inte att göra på annat sätt. Martin Rask var arbetsledare och skötte alla personalmöten. Han var inte aktiv på kontoret så när han kom in på förhör svarade han bara vad som lät vettigt. Alla bolag har ett arbetsmiljöansvar för sina anställda, men det har även de anställda. De måste rapportera om något inte står rätt till eller inte stämmer. Hade det inte varit pandemin hade de haft personalmöten någon gång i månaden. Under perioden hade han inte någon kontakt med brukarna. Han tror Sofia Daskalopoulos hade det. Under den tiden var han inte delaktig i rekryteringen av assistenter, men han visste om att det hade skickats anställningsavtal. Hur mycket som pratades eller inte med assistenterna innan de anställdes vet han inte. Det är den anhöriga som är arbetsledare och styr vem som ska arbeta hos dem.

Under tiden han var aktiv i bolaget hade bolaget kontakt med alla som anställdes och arbetsledaren var då med på kontoret. Han kan inte svara på hur det var under tiden han inte varit aktiv. Att han svarar på ett annat sätt vid huvudförhandlingen än vid polisförhör är för att han idag inte svarar

utefter vad han tänker att det finns för något ansvar utan utefter vad som gäller.

Han har haft kontakt med Martin Rask under lång tid. Han kände Martin Rask sedan tiden innan han börjar arbeta som assistent på Hemassistans i Varberg. Martin Rask har besökt kontoret med Kevin i sällskap och har haft god kontakt med dem båda. De har även varit hemma hos varandra.

Kevin var och är tydlig med vad han vill. Han gillar att hänga på stan, åka bil och kolla på tjejer. Han är tydlig med vad han inte gillar. Kevin gillar att hänga med farsan och var minst en gång i veckan (rättens anmärkning, fram till 2019) och drack kaffe. Han har inte reagerat på att Kevin inte skulle vara väl omhändertagen eller att något inte skulle ha känts bra. Det stämmer att han har gått gymnasium samt en chefsutbildning inom assistansverksamhet. Det var han som startade bolaget 2001 efter att ha arbetat som assistent. Han hade då jobbat som assistent sedan det startade. Han var den första assistenten i Varbergs kommun. När han slutade runt 2020 hade han arbetat inom branschen i över 25 år. Sedan bolaget ombildades har han och Sofia Daskalopoulos ägt bolaget till hälften vardera. Som mest hade de runt 65 anställda. Styrdokumentet togs fram av honom och Sofia Daskalopoulos och har reviderats årligen. Han har haft en dialog med IVO i samband med de två tillsynerna, vilka båda lämnades utan anmärkning. När han var operativt verksam i bolaget var han mer på golvet, ute, och höll utbildningar. Han jobbade både som assistent och inom hemtjänsten. Sofia Daskalopoulos hade en mer administrativ roll. Verksamhetsledaren i Hemassistans i Varberg var Sofia Daskalopoulos. Under bolagets försäljningsfas gjorde köparen en noggrann due diligence där de gick igenom allt. Försäljningsprocessen pågick mellan 2021 och 2023. 2020 gick han in på en heltidstjänst inom vården med anledning av pandemin och gick därefter till Kriminalvården. Det blev bara så att han stod registrerad som VD och styrelseledamot. Under den tiden har han och Sofia Daskalopoulos vissa diskussioner kring Hemassistans i Varberg. De är gifta och har det varit något viktigt har man pratat om det. Det är Sofia Daskalopoulos som skött bokföringen. Under

denna tid har han inte fått någon information som han reagerat på eller gett honom anledning att misstänka att något varit oriktigt eller dåligt.

Panachais och hans samtal inför att han skulle sluta som assistent handlade om skulder och att han gjort sig ovän med Martin Rask. Vad Panachai sagt i sitt förhör stämmer inte. Den inskickade messenger-konversationen var mellan honom och Panachai där datumen, såvitt han vet, stämmer. Panachai kom hem till honom. Han var hemma eftersom han inte var aktiv i bolaget så det var därför Panachai var hemma hos honom. Han kommer inte exakt ihåg hur Panachai blivit skuldsatt. Han har inte fått någon uppgift om att Panachai inte utfört det arbete som han fått betalt för. Hade han fått det hade han varit tvungen att agera och ringa in Martin Rask. Han hade också varit tvungen att ta kontakt med Försäkringskassan. I och med att informationen kom till honom hade han varit tvungen att ringa. Vad han vet har Panachai och Sofia Daskalopoulos inte haft någon kontakt kring uppsägningen.

Det stämmer inte vad åklagaren pläderingsvis anført om att han var inne en gång i veckan. Under 2019 arbetade han som konsult och var inne en gång i veckan för att tvätta sina arbetskläder. Mellan 2020 och 2023 var han inne några gånger per år.

Markus Svanholm

Markus Svanholm har i huvudsak berättat följande.

Han och Alexandra Svanholm blev tillsammans år 2011. De separerade år 2020 och relationen var därefter upp och ner. De har barn tillsammans. Alexandra Svanholm och Therese Rask Sabet är systrar.

Martin Rask kontaktade honom och berättade att de inte ville ha för många timmar på sig själva. Martin Rask frågade om han fick sätta timmar på honom och sa att det inte var några konstigheter. Han tänkte inte så mycket

mer och gick med på det för att vara snäll. Han uppfattade Martin Rasks uttalande att det inte var några konstigheter som lugnande. Nu känner han sig lurad.

Han fick ett anställningsavtal hemskickat till sig, som han skrev på och skickade tillbaka. Han minns inte om det var någon annan information som fogades till anställningsavtalet. Han har inte anmält sig som assistent till Försäkringskassan och förstod inte att Försäkringskassan var inblandad. Han förstod att lönen kom från Hemassistans i Varberg AB, men visste inte vilka som stod bakom bolaget. Han har inte förstått att Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos är gifta.

Martin Rask ringde till honom och bad honom att godkänna sina tider via Bank ID och sedan föra vidare pengarna till Therese Rask Sabet. Han minns inte om han sett tiderna som han godkände. Han kan inte minnas att han bockat av sina tider innan han signerade dem och har bara haft kontakt med Martin Rask om tiderna. Han hade mest kontakt med Martin Rask och kan inte minnas att han någonsin har pratat med Therese Rask Sabet om de pengar som han skickade till henne. Han behöll inga pengar själv utan förde över alla pengarna till Therese Rask Sabet. Han tänkte inte närmare på varför pengarna fördes över till Therese Rask Sabet eftersom hon och Martin Rask var gifta. Han tänkte att de kanske hade samma konto. Han har inte haft någon kontakt med Therese Rask Sabet angående de löpande överföringarna. Det kan hända att han pratat med Therese Rask Sabet om upplägget någon gång, men han kan inte minnas vad som sades. Han tror säkert att Therese Rask Sabet visste om upplägget eftersom hon och Martin Rask var gifta. – Det stämmer att han i polisförhör nog har sagt att han förde över pengar till Martin Rask också, men han har funderat efter förhöret och kommit fram till att överföringarna gjordes till Therese Rask Sabet.

När han signerade sina tider har han för sig att han signerade mot Hemassistans i Varberg AB. Han kan inte minnas att han erinrades om att det kunde vara brottsligt att signera tider som han inte arbetat. I efterhand känns

det för djävligt det som han har gjort. Han skulle inte ha gjort detta om han hade förstått att det var förenat med ett straffansvar. Han har inte gjort någon egen vinning på det och förstod inte heller att inkomsten var beskattningsbar. I efterhand har han fått restskatt på 16 000 kr eller 17 000 kr.

Han har hälsat på hos Martin Rask och Therese Rask Sabet under den tid som han var anställd som assistent. Besöken varade under fyra-fem timmar och det har också hänt att han har stannat över en helg. Han har då hjälpt till med att ge Kevin mat och dryck. Vid ett tillfälle – när Martin Rask och Therese Rask Sabet var i Rumänien – hjälpte han till och tog hand om Kevin. Det var ett par dagar och under den tiden hjälpte han Kevin att äta, byta blöjor och tog hand om honom på samma sätt som man tar hand om ett litet barn.

Han fick veta att familjen skulle flytta till Luleå. Han hade inte så mycket kontakt med dem. Han kan inte minnas hur det kom sig att han slutade redovisa tid som assistent. Han tror att han pratade med Martin Rask om det, men kan inte minnas när i tiden detta var.

Det var Martin Rask och Therese Rask Sabet som tog hand om Kevin. Han uppfattar att Kevin alltid har varit glad och att han har fått hjälp med det han behöver. Han har ingen kännedom om Kevin lämnats ensam. Han uppfattade att Kevin hade en fin relation till Martin Rask och Therese Rask Sabet och att Martin Rask och Therese Rask Sabet tog hand om Kevin hur bra som helst. Kevin hade de hjälpmedel han behövde.

Han vet inte heller om någon annan har gjort samma sak som han har gjort (dvs. redovisat tid utan att arbeta, tr:ns anm. med anledning av hur frågan ställdes). Han har för sig att Alexandra Svanholm har nämnt någonting, men de var vid tiden skilda och pratade bara om barnen. Han kan inte minnas när i tiden detta var. Under den period då han redovisade tid bodde han i Hjärup och Kevin bodde i Hässleholm och sedan Luleå. Han har aldrig besökt Luleå.

Magnus Heikkilä

Magnus Heikkilä har i huvudsak berättat följande.

Han lärde känna Martin Rask i samband med en mc-träff i södra Sverige år 2017 eller 2018 och Therese Rask Sabet lärde han känna när hon och Martin Rask flyttade upp.

Han har jobbat som assistent, men inte så mycket som de timmar som satts på honom. Han uppskattar att han har arbetat som assistent mellan 20 och 30 tillfällen. Det har rört sig om olika antal timmar vid varje tillfälle, ibland kortare pass och ibland längre. Han har aldrig fått ett schema.

Det var Martin Rask som frågade honom om han kunde hjälpa till. De hade med sig Kevin överallt och behövde avlastning. Han sa att han måste fråga sin arbetsgivare LKAB om det var ok att han tog ett extrajobb, vilket arbetsgivaren sa att det var. Han skrev på papper till Hemassistans i Varberg AB, men har inte haft någon kontakt med bolaget. Han tittade inte närmre på anställningspapprena och skrev på dem hemma hos Martin Rask och Therese Rask Sabet. En gång skrev han ett mejl för att fråga hur han skulle dra av för resor i samband med arbete som assistent.

Det är Martin Rask som har berättat vad jobbet som assistent innebar. I stort innebar det att visa medmänsklighet, mata Kevin och byta blöjor på honom.

Han fick veta att han skulle skriva under tidrapporter med mobilt Bank ID. Han vill minnas att han fick ett sms eller ett telefonsamtal med uppmaning att signera. Han hade ingen app installerad i sin telefon. Han minns inte mot vem han signerade tidsrapporten (tilläggsförhör). Det stod att rapporten skrevs till Hemassistans i Varberg AB (huvudförhör). Han förstod inte att han lämnade uppgifter till Försäkringskassan. Han tänkte inte så mycket på vad det var han signerade och förmodade att det var de timmar han hade arbetat. Han har aldrig kontrollerat att timmarna stämde.

Han har aldrig sett ett schema för när han skulle arbeta. Det var han och Martin Rask som pratade om att han skulle arbeta när han ändå var nere i Luleå på helger och under semestern. Han sa till Martin Rask att han kunde hjälpa till när han var i Luleå och hade tid. Assistansen har utförts hemma hos Kevin och ibland hos hans dåvarande flickvän i Luleå. De har också varit ute och fikat och rört sig i Luleå. De åkte i hans bil och Martin Rask visade honom hur han skulle hjälpa Kevin. Han fick lön varje månad och förmodar att det var en timlön. Han uppfattade att lönen var hög i förhållande till vad han hade arbetat, men tänkte ändå att det var normalt eftersom han hade arbetat mycket på helger. Vid något tillfälle arbetade han till kl. 02.00, men han arbetade aldrig en hel natt.

Han har köpt bl.a. motorcykelgrejer av Martin Rask och swishat betalningen. Han har varit skyldig Martin Rask mellan 100 000 kr och 160 000 kr. Det stod "Tess" på swisharna. Martin Rask har också lånat pengar av honom. Eftersom Martin Rask och Therese Rask Sabet var gifta ifrågasatte han inte att swisharna gick till Therese Rask Sabet. Anledningen till att han inte betalade allt på samma gång var att han inte kunde betala allt.

Det är Martin Rask och Therese Rask Sabet som i huvudsak har tagit hand om Kevin. Han har också träffat Kevin Lodin och Bezaad Kohzad hos dem. Han känner dem båda, Bezaad Kohzad lite grann och Kevin Lodin eftersom han tidigare var tillsammans med en kompis styvdotter.

Om han varit instämplad i Kiruna så har han varit där.

Han vet inte varför Therese Rask Sabet sagt att han inte jobbat som assistent. Det stämmer att han pratat mycket med Therese Rask Sabet, men det har handlat om hans egna barn och även om Therese Rask Sabets mående under den tid som Martin Rask satt i fängelse.

När han träffade Kevin mädde Kevin bra.

Kevin Lodin

Kevin Lodin har i huvudsak berättat följande.

Han träffade Martin Rask när de tränade tillsammans. De började prata och det kom fram att Martin Rask hade en funktionshindrad son, som han behövde hjälp med. Martin Rask frågade om han var intresserad av att jobba med Kevin.

Han fick ett anställningsbevis hemskickat till sig från Hemassistans i Varberg AB. Han skrev under anställningsbeviset och skickade tillbaka det. Han minns inte att det fanns någon överenskommen lön eller vad det stod i anställningsavtalet. Tanken var att han skulle jobba vid behov.

Han har arbetat med Kevin på olika sätt. Han har bytt blöjor och hjälpt Kevin att få i sig mat. Han minns inte att det var några särskilda procedurer. Kevin hade svårt att föra maten till munnen och han fick hjälpa Kevin att dricka. Assistans har inte alltid utförts i Kevins hem.

Kevin är lång, smal och har utländska drag. Han vet inte hur mycket Kevin väger. Han har säkert lyft Kevin när han arbetat men minns inte om Kevin var lätt eller tung. Ställd mot uppgift att han i polisförhör har uppskattat att Kevin väger 70 kg har han svarat att han inte kan uppskatta hur mycket Kevin väger. Han minns inte om det fanns några hjälpmedel i bostaden. – Åklagarna har läst upp följande ur polisförhör:

Hur beskriver du att det går till när han dricker ur ett glas själv?

Som det låter, att han kan dricka ur ett glas själv. För ett glas mot munnen och dricker.

Hörd mot detta har Kevin Lodin bekräftat att han har sagt så om det står så. Han har utfört arbetsuppgifter med Kevin och bl.a. bytt blöja på honom. Han har arbetat med Kevin utomhus, på stan, i Kevins bostad och de har åkt bil tillsammans. Han kan inte svara på vilka tider han arbetade, om det var skift

eller dagtid. När han inte var där var det Martin Rask och Therese Rask Sabet som tog hand om Kevin.

Han signerade sina tider i någon typ av app, men kontrollerade inte att tiderna stämde innan han signerade dem. Det kan vara så att tiderna som han signerat inte stämmer, men han reflekterade inte över det vid tidpunkten. Han kan inte svara på hur många gånger han har arbetat med Kevin. Han vet inte vad signaturen av tider innebär, men förstod att tiderna måste signeras för att lön skulle betalas ut.

Lönen fick han från Hemassistans i Varberg AB. Nu förstår han att pengarna kom från Försäkringskassan, men det förstod han inte då.

Den första lönen han fick lånade han ut till Martin Rask. De andra två lönerna minns han inte vad han gjorde med. Martin Rask och Therese Rask Sabet hade det kärvt ekonomiskt när de flyttade upp till Luleå. Det var därför han lånade ut pengar, men han minns inte till vem av dem han förde över pengarna.

Hörd mot uppgiften att han jobbat på andra arbeten, bl.a. HVB Granby storgård, samma tider som han redovisat arbete med Kevin har Kevin Lodin berättat att han inte minns. Han har rest mellan Stockholm och Luleå med flyg.

Kevin Lodin har berättat att Kevin bodde tillsammans med Martin Rask, Therese Rask Sabet och andra barn. Hörd mot att han i polisförhör (s. 2145) har berättat att han blivit avlöst och träffat folk i dörren har han berättat att Martin Rask och Therese Rask Sabet alltid var på plats och att Kevin aldrig lämnats ensam.

Hörd mot att han i polisförhör (s. 2140) har berättat att haft telefonkontakt med en kvinna på assistansbolaget gällande sin anställning har Kevin Lodin berättat att all kontakt har skett via Martin Rask. Om han blev sjuk när han skulle arbeta skulle han ringa Martin Rask.

Gull-Britt Paulsson

Gull-Britt Paulsson har i huvudsak berättat följande.

Hon är farmor till Kevin, mamma till Martin Rask och gift med Gunder Paulsson. Kevin behöver mycket hjälp. Han kan inte gå och inte göra något själv. Han sitter i rullstol och man måste mata honom och byta blöja på honom. Han måste också lyftas. När Kevin var liten och Martin Rask var tillsammans med Tim Phayungjaroen träffades de mycket. Hon har uppfattat att Martin Rask har tagit väl hand om Kevin och inte känt någon oro för Kevin.

Hon har aldrig skrivit några tider själv. Det kom på tal att hon skulle arbeta som assistent när hon var hos Hemassistans i Varberg AB. Hon trodde att Hemassistans i Varberg AB var ett eget företag. De fick papper hemskickade som de skulle skriva på. Hon har inte pratat med någon om att skriva på pappren. Innan pappren skickades hem hade hon inte pratat med någon om Kevin och hans assistans. Det var Martin Rask som frågade om de (hon och Gunder, tr:n anm.) kunde hjälpa till. Detta var innan de fick pappren hemskickade till sig. Tanken var att hon och Gunder Paulsson skulle arbeta som assistenter. Hon skrev på pappren och skickade tillbaka dem. Sedan skulle de också skriva i tider, men det gjorde de aldrig själva utan det var Therese Rask Sabet som skötte det. Hon fick godkänna tiderna i slutet av varje månad via Bank ID. När hon sedan fick lönen skickade hon den till Therese Rask Sabet. Hon minns inte att hon skulle ha skickat någon lön till Martin Rask.

I början frågade hon Sofia Daskalopoulos hur hon skulle göra. Därefter gjorde hon det själv och hon höll själv rätt på tiderna för signeringen.

Under den aktuella tiden satt Martin Rask i Västervik. Han ringde nästan varje dag och de pratade "skit", bl.a. om mat och sådant. Hon minns inte att de skulle ha pratat om assistansen. De var inte inblandade innan Martin Rask åkte in i fängelse. Han frågade de om de kunde hjälpa till en tid innan han åkte in och under tiden Martin Rask satt i fängelse skötte Therese Rask Sabet den delen.

Hon hade kontakt med assistansbolaget mellan tre och fyra gånger. Hon minns ingenting särskilt om kontakterna och minns inte om Sofia Daskalopoulos frågat om hur det går för henne.

Hon har inte utfört något assistansarbete med Kevin. Hon har inte heller träffat Kevin under den aktuella tiden.

Martin Rask har inte förklarat för henne vad anledningen var till att hon skulle redovisa tid som assistent. Hon tänkte ingenting särskilt om att godkänna lönerna eller om att hon fick lön utbetald till sig. Hon skickade lönen till Therese Rask Sabet eftersom hon skulle ha lönen. Hon trodde att lönen kom från Hemassistans i Varberg AB och visste inte att Försäkringskassan var inkopplad. Hon tog inte heller reda på var pengarna kom från.

Hon har hjälpt Gunder Paulsson med hans underskrifter eftersom han inte kan sådant. De vet om varandras konton och Gunder Paulsson kan inte sköta betalningar eller underskrifter. Hon minns inte att hon och Gunder Paulsson skulle ha pratat om detta. Det var hon som skickade över pengar från Gunder Paulssons konto. Han visste om att hon gjorde det.

Åklagarna har redogjort för följande ur Försäkringskassans anmälan om brott (s. 33):

Försäkringskassan har kontaktat Kevins assistenter Gull-Britt och Gunder Paulsson gällande deras arbete som assistent på grund av avståndet mellan deras bostad och Kevins bostad. Gull-Britt är Martin Rasks mamma och Gunder är hennes man. Gull-Britt uppgav att hon arbetar som assistent åt Kevin och att assistansen utförs hemma hos henne eller hemma hos Kevin. Gull-Britt kunde inte svara på i vilken omfattning och vilka tider hon arbetar. Enligt henne har Kevin endast tre assistenter, hon själv och hennes man Gunder samt Therese som är gift med Kevins pappa. Gunder uppgav att även han tar hand om Kevin när Therese arbetar och att assistansen utförs hemma hos honom och Gull-Britt eller hemma hos Kevin. Gunder kör fram och tillbaka till Kevin och ibland kör Therese fram och tillbaka och lämnar Kevin. Gull-Britt har redovisat sammanlagt aktiv tid 1300 timmar och Gunder 1264 timmar för januari-mars 2022 och maj 2022 – februari 2023.

Hörd mot dessa uppgifter har Gull-Britt Paulsson svarat att Försäkringskassan inte har kontaktat henne.

Gull-Britt Paulsson har vidare berättat att hon redovisade tid under lite mer än ett år. Sedan fick de avsked från Hemassistans i Varberg AB. Därefter är det förfalskade grejer på resten. Hon har inte skickat in något under tiden som Kevin var egenanordnare av assistansen.

Hon minns att hon har skickat pengar till Emma och Daniel. Therese Rask Sabet och Emma kom. Hon tror att de hade fått något och Therese Rask Sabet ville att hon skulle föra över pengar till Emma och en annan kille.

Hon hade inte kunnat utföra assistans. Hon har ont och värk överallt. Så har det varit rätt så länge för henne. Hon har också svårt att gå.

Det kan hända att hon ibland tänkte att allt inte stod rätt till. Hon har inte pratat så mycket om det med Gunder Paulsson, men hon vet att de funderade kring det hela. Gunder Paulsson tyckte som hon gjorde.

Hon har lånat ut cirka 100 000 kr till Therese Rask Sabet. Hon har ingenting tjänat på det hela. Om hon hade förstått att det hon gjorde var brottsligt skulle hon inte ha gjort det. Tidredovisningen daterad den 13 juli 2023 har hon inte skrivit under.

Gunder Paulsson har inte heller arbetat som assistent. Hon har träffat Sofia Daskalopoulos en till två gånger. Sofia Daskalopoulos visade hur de skulle göra med appen. Hon tror att Sofia Daskalopoulos visste att hon inte utförde

någon assistans. Hon vet inte vad hon baserar sin uppfattning på. Hon har inte sagt till Sofia Daskalopoulos att hon inte jobbar som assistent.

Hörd mot följande uppgift i polisförhör (s. 2176) har Gull-Britt Paulsson berättat att hon inte minns detta.

Du sa något igår om att ni försökte säga nej?

Vi var hos Sofia också och sa till att vi inte ville vara det. Hon sa att det inte var någon fara. Jag visste inte att det gick mot Försäkringskassan.

Det stämmer att Sofia Daskalopoulos och Martin Rask pratade med varandra vid ett tillfälle. Det var precis i slutet, när de skulle lägga ner verksamheten. Martin Rask ringde till henne och hon lät Sofia Daskalopoulos prata med honom. Sofia Daskalopoulos har inte sagt till henne att det är viktigt att hon har arbetat de tider som hon signerade.

Gunder Paulsson

Gunder Paulsson har i huvudsak berättat följande.

Han är gift med Gull-Britt Paulsson och Martin Rask är Gull-Britt Paulssons son. Therese Rask Sabet har varit tillsammans med Martin Rask. Han har känt Martin Rask i många år och de har en bra relation.

Gull-Britt Paulsson pratade med Sofia Daskalopoulos och berättade att Martin Rask hade begärt att de skulle bli personliga assistenter. Snäll som han var gick han med på det. Han och Gull-Britt Paulsson åkte och träffade Sofia Daskalopoulos. De gick igenom några papper. Han minns inte när i tiden detta var.

Tanken var att de skulle ta hand om Kevin emellanåt. Martin Rask skötte assistansen om Kevin själv och de var hemma hos dem ibland. Varken han eller Gull-Britt Paulsson har utfört några arbetsuppgifter med Kevin.

Det är Gull-Britt Paulsson som har skött redovisningen av tider. Han har fått lön, men inte haft någon koll. Det är Gull-Britt Paulsson som har gjort överföringar till Therese Rask Sabet. Han vet att Gull-Britt Paulsson har gjort överföringarna och han har gått med på att hon gjorde dessa.

Han har inte gjort några tidredovisningar och känner inte igen de som har gjorts på papper.

Han hade inte kunnat utföra någon assistans för Kevin eftersom han har problem med värk i ryggen och han är också dålig i benen. Han vet inte om Sofia Daskalopoulos vet att han inte har utfört något arbete.

Han har inte haft kännedom om att Therese Rask Sabet har drivit Kevins assistans i egen regi, inte heller om något annat bolag än Hemassistans i Varberg AB har varit inblandat. Han har för sig att hans fru har berättat om Humana, men har också för sig att de inte blev godkända där. Han vet inte varför, men det hade väl att göra med deras ålder.

Han har inte haft någon kontakt med Försäkringskassan. Hörd mot att Försäkringskassan haft ett samtal med honom den 24 februari 2023 (s. 525) har han berättat att han inte minns samtalet. De uppgifter som finns antecknade ur samtalet stämmer inte heller.

Hörd mot att Gull-Britt Paulsson skrivit till Therese Rask Sabet i mars 2023 att ”Gunder vill veta mer” (sid. 1591) med anledning av att Therese Rask Sabet själv skulle sköta assistansen om Kevin har Gunder Paulsson berättat att han ingenting vet om detta. Han vet att Gull-Britt Paulsson pratade med Therese Rask Sabet, som sa att de inte behövde bry sig och att hon skulle sköta allt.

Den lön han fick utbetald kom från Hemassistans i Varberg AB. Han förstod inte att det hade någonting med Försäkringskassan att göra.

Han vet inte vem som har tagit hand om Kevin.

Emma och Therese Rask Sabet var hemma hos dem vid ett tillfälle. De ville ha hjälp med att föra över pengar. Det var fråga om olika summor. Han trodde att det var pengar som de lånade och som de skulle få tillbaka. Det blev dock inte så. Kevin var inte med vid det tillfället. Han minns inte när i tiden detta var.

Han vet inte varför de skulle skriva på tidredovisningar. Tanken var väl att Kevin skulle ha det bra och få pengar till sitt handikapp.

Sofia Daskalopoulos måste ha vetat, annars skulle det inte ha kommit in några pengar. Han uppfattar att det var både Martin Rask och Therese Rask Sabet som styrde assistansen medan Martin Rask satt i fängelse.

Han har inte gjort något för att ta reda på hur det fungerade med assistansersättning. Hade han fått veta hur det fungerade skulle han inte ha medverkat till detta.

Han har inte själv pratat med Martin Rask om assistansen och inte heller med Therese Rask Sabet. Det är Gull-Britt Paulsson som har haft dessa kontakter. Han vet inte hur många timmar det rör sig om och inte heller hur ofta han har fått lön. Hörd mot att han i polisförhör har berättat att han tror att det var Therese Rask Sabet som frågade om han kunde vara assistent (s. 2216-2217) har han berättat att han inte minns detta.

Det är först i samband med rättegången som han förstått att pengarna förts över till Therese Rask Sabet. Han visste inte detta när han hördes av polis.

Alexandra Svanholm

Alexandra Svanholm har i huvudsak berättat följande.

Hon är syster med Therese Rask Sabet.

Det var Therese Rask Sabet som bad henne om hjälp. Hon velade om hon skulle ställa upp, men Therese Rask Sabet övertygade henne. Therese Rask Sabet var den som berättade för henne hur hon skulle göra, hon fick inte föra över en och samma summa utan var tvungen att dela upp det.

Therese Rask Sabet sa att hon behövde någon som kunde signera tiderna åt dem. Martin Rask var hos Kronofogdemyndigheten. Hon tror att hon behövdes för att de skulle få ut så mycket som möjligt.

Hon fick anställningspapper från ett assistansbolag i Varberg hemskickade till sig. Therese Rask Sabet sa åt henne att hon skulle sköta allt. Hon har aldrig haft kontakt med Sofia Daskalopoulos, Daniel Daskalopoulos eller Martin Rask angående assistansen.

Martin Rasks och hennes personkemi stämde inte.

När hon fick lön utbetald till sig reagerade hon på hur mycket pengar det var. Hon swishade sedan pengarna till Therese Rask Sabet. Anledningen till att hon swishade olika belopp var att hon bara kunde swisha 10 000 kr åt gången.

Hon minns inte om hon kunde se sina arbetspass någonstans, men så djupdök hon inte heller i den app som användes. Hon uppfattade appen som rörig och svårt att hitta i. Hon fick veta att det var viktigt att signera vissa datum. Som hon minns det stod det bara att hon skulle signera och godkänna. Det var Therese Rask Sabet som påminde henne om att det var dags att gå in och signera tiderna. Hon vet inte vem som har lagt in tiderna. Hon försökte låta det vara och hade en känsla av att det inte var bra. Hon betraktade sin syster som arbetsgivare och hon uppfattade att hon rapporterade tid till Hemassistans i Varberg AB eftersom det var deras app som hon använde.

Hon har träffat Kevin och varit mycket med honom. Hon har tagit hand om Kevin och de andra barnen när Therese Rask Sabet och Martin Rask har varit på resor. Kevin behöver omsorg hela tiden och hjälp med att äta och dricka,

klä sig, byta blöjor. Hon uppfattar att Kevin alltid har varit glad att se henne. Hon har försökt vara "bullmamman", ordnat med fika och lagat mat, försökt hålla ordning och reda. Hon har gett Kevin mat, klippt hans naglar och hår. Alla barnen var alltid glada att se henne, även Molly som är Martin Rasks dotter. Barnen tyckte att det var roligt att träffa sina kusiner och hon ville alltid barnens bästa. När familjen har bott i Luleå har hon hållit kontakten via snap och videosamtal.

Hon är inte medveten om att hon har utfört assistans. Therese Rask Sabet ville att hon skulle arbeta extra under helger. Hon tänkte att det var bra att göra när hon inte hade sina egna barn hemma. Med tiden rann det ut i sanden.

Såvitt hon vet är det främst Therese Rask Sabet som har tagit hand om Kevin. Även Martin Rask har tagit hand om honom. Hon uppfattar att Kevin hade ett fint band till Therese Rask Sabet. Kevin var väldigt glad för henne och kallade henne för mamma. Han älskade att åka bil med Therese Rask Sabet och lyssna på musik. Kevin ville ofta vara i centrum.

Hon uppfattade att Martin Rask var lite hårdhänt mot Kevin, ibland hade han en hård attityd och sa lite grova ord och sådant.

Hon uppfattade att omsorgen om Kevin inte fungerade till 100 procent. Ibland läckte hans blöja och han kunde sitta i kissiga kläder. Kevin ville inte klippa naglarna och ibland var han lite skitig och så. Hon vet att Kevin har lämnats ensam. Det har framkommit när hon har pratat med de andra barnen, som då har lämnats att ta hand om Kevin när Therese Rask Sabet eller Martin Rask har gjort ärenden, exempelvis åkt för att handla eller träna eller åkt till klubben. Hon har en god relation till barnen, som ringer till henne och frågar hur de ska göra i vissa situationer. De har inte ringt med anledning av Kevin, men hon har förstått att barnen har varit ensamma med honom.

Hon vet en gång när Therese Rask Sabet var på sjukhus och barnen (Kevin, Nathalie, Molly och hunden) var hemma. Nathalie berättade att det inte fanns

något att äta hemma. Martin Rask var på klubben (Hells Angels i Luleå, tror hon). Barnen var ensamma väldigt länge vid detta tillfälle.

I efterhand har hon fått veta att hennes ex-man (Markus Svanholm, tr:ns anm) har gjort samma sak som hon. Hon tror att detta var i samband med att han fick en skattesmäll. Hon har också vetat att det funnits andra, men vet inte vilka de andra är. Therese Rask Sabet har berättat att de hittat olika personer och hon uppfattar att det var människor de kände och att någon kontakt kom via Hells Angels. Däremot vet hon inte om andra utfört arbete eller inte.

Hon har haft en öppen dialog med sin syster och inte uppfattat att någon annan arbetat med Kevin. Hon vet att hennes syster har gjort sitt allra bästa och när de har varit tillsammans har Therese Rask Sabet alltid tagit bra hand om Kevin. Hon vet att Therese Rask Sabet och Martin Rask har bråkat framför Kevin. Vid ett tillfälle fick hon ett samtal från sina barn som var där och hade låst in sig i ett rum.

Hon har aldrig träffat någon annan som utfört arbete med Kevin, förutom Therese Rask Sabet och Martin Rask. Hon har under vissa perioder bott hemma hos dem. Under sommaren 2021 bodde hon under 1,5- två månader hos dem. Hon har också bott hos Therese Rask Sabet och Martin Rask när de åkte till Serbien. Hon minns inte när i tiden detta var, men de var borta en vecka och hon tog hand om barnen. Khen Karlsson hjälpte henne ibland, bl.a. med att lyfta Kevin från rullstolen till sin madrass.

Kevin har haft hjälpmedel, bl.a. rullstol och duschstol. När Kevin bodde i Ignaberga fanns det en specialanpassad säng. Den följde inte med till Snogeröd, där sov Kevin på en uppblåsbar madrass.

Hon har inte behållit något av den lön som betalats ut. Däremot har hon tagit en del pengar som Therese Rask Sabet och Martin Rask blivit skyldiga henne när hon gjort utlägg för barnen. Det kan stämma att det belopp hon fört över till Therese Rask Sabet är 24 000 kr lägre än det som hon fått i lön. Hon har

åkt tåg med barnen, handlat och ätit mat. Hennes syster har också hjälpt henne med en förskottshyra om cirka 6 000 kr, som hon inte hade råd med.

Hon förstod inte att tidredovisningarna utgjorde underlag för Försäkringskassan. Hon är sjukt ledsen över det som har hänt och tycker att det hela är jobbigt. Skulle hon ha vetat att det hon gjorde var brottsligt skulle hon aldrig ha gjort det. Hon har aldrig fått veta att Försäkringskassan var inblandad. Hon har inte fått någon information från assistansbolaget om vad det var hon signerade och varför. Hon minns inte heller om hon fått någon information om Lex Sarah-anmälningar.

Marie Falchi

Marie Falchi har i huvudsak berättat följande.

Hon arbetar som verksamhetschef och har ansvar för att assistanssamordnarna följer rutiner, att se till att rutiner finns på plats, att vara tillgänglig för frågor och att se till att egenkontroller och riskanalyser utförs. Hon är också styrelseledamot och rådgivare till Joachim Davidsson som är VD. Hon äger inga aktier och tecknar inte bolaget.

Organisationen är en matrisorganisation, där alla anställda har en chef.

Hennes ansvar omfattar att se till att egenkontroll görs utifrån gällande rutiner, att det finns scheman för assistenterna, att det finns beslut från Försäkringskassan och/eller kommunen, att rutiner dokumenteras, att det finns en genomförandeplan, att det görs en riskanalys, att det finns en arbetsmiljöbedömning, att belastningsregister inhämtas i de fall detta krävs, att alla har inloggning i AiAi, att det finns avtal med kunden och fullmakter för de kunder som vill att Nordisk Hem och LSS Assistans AB företräder dem.

Risikanalysen omfattar både arbetsmiljö och kunden. Riskerna mot kunder kan vara hur förhållandet mellan assistenter och kunden ser ut, om kunden har rätt hjälpmedel och att dessa fungerar, om kunden har en anpassad bostad eller inte.

Hon förutsätter att det arbete som assistenter redovisar har utförts. Detta ingår inte i risikanalysen.

Det finns ett lex Sara-dokument som alla anställda får i samband med att de anställs tillsammans med välkomstbrev, personalhandbok, inloggning till AiAi. Detta överlämnas via mejl och finns också i schemaprogrammet, som assistenterna har tillgång till. Informationen överförs inte muntligt.

Anställningsprocessen skiljer sig åt mellan uppdrag. Om det är fråga om anhörigassistans anställs ofta assistenter på rekommendation från de anhöriga. I de fallen håller de oftast ingen arbetsintervju. Det är kunden själv som väljer sin personal. Hon har en dialog med den som har ansvar för att sörja för brukarens person beträffande de assistenter som anställs. Om en assistent behöver utbildning bistår de med det. De för en dialog med inblandade om utbildning behövs.

Det är den som sörjer för en brukares person (brukaren själv, vårdnadshavare, god man eller förvaltare) som ansvarar för tillsynen av att assistansen som utförs är av god kvalitet. Som bolag har de samtal, gör hembesök eller har digitala möten med inblandade. Samtalen hålls ofta med den som är arbetsledare i en grupp av assistenter, vårdnadshavare eller annan som känner personen väl. Assistenternas åsikter framförs i regel till arbetsledaren.

Hon är tillgänglig för anställda 24/7. Om hon får vetskap om missförhållanden undersöker hon detta. Det är självklart att en assistent som redovisar tid är på sitt arbete under redovisad tid.

Får hon veta att en person stått på schema, men inte varit där, så ändrar hon i schemat.

Hon kontaktades av Michael Kronberg som frågade henne om hon kunde ta sig an ett komplicerat ärende. Hon sa självklart. Hon fick veta att Kevin nyligen hade flyttat till Luleå, att han hade drivit assistans i egen regi men att det inte hade gått så bra och att Michael Kronberg hade förordnats som förvaltare. Hon visste att det fanns en orosanmälan från Hässleholm, men visste inte vad den handlade om.

Hon fick kontakt med Martin Rask via Michael Kronberg. Martin Rask berättade att han hade suttit i fängelse och nyss kommit ut. Han ville komma igång med assistansen och sa att han själv, Therese Rask Sabet och Khen Karlsson skulle arbeta. Hon frågade om alla var familj och frågade också om det fanns någon extern assistent. Martin Rask återkom med Beza Kohzads namn. Eftersom Martin Rask är Kevins pappa höll hon ingen arbetsintervju med honom. I samband med att han anställdes fick han information om att det var viktigt att den som stod på schemat utförde assistans och att det annars kunde vara bedrägeri.

Hon har inte haft någon kontakt med Therese Rask Sabet, Khen Karlsson eller Beza Kohzad. Alla fick dock välkomstmelj, personalhandbok, information om tystnadsplikt och lex Sarah, information om sjuk- och frånvaroanmälan. Detta var i början av september.

Hon hade löpande kontakt med Martin Rask flera gånger i veckan. De hade en dialog om Khen Karlssons möjlighet att utföra assistans. Martin Rask berättade att Khen Karlsson bodde i Arvidsjaur och hon förklarade för Martin Rask att Khen Karlsson måste visa att han bodde där eftersom han var skriven i Varberg. Hon tänkte inte att det var ett konstigt avstånd mellan Luleå och Arvidsjaur. Martin Rask berättade för henne att assistansen ibland utfördes i Luleå och ibland i Arvidsjaur. Hon och Martin Rask hade en öppen kommunikation.

De sms som hon har skrivit till Martin Rask om Khen Karlssons assistans har varit för att bekräfta att hon uppfattat honom rätt. De har också pratat i telefon. Martin Rask berättade för henne att Kevin tyckte om att åka bil och tyckte det var skönt att komma bort från småsyskonen. Martin Rask beskrev för henne att han burit upp Kevin när Kevin är hos Khen Karlsson i Arvidsjaur. Hon har frågat Martin Rask om assistansen har utförts i Arvidsjaur och han har bekräftat att det stämde. I början hade hon uppfattat att Khen Karlsson bodde med familjen i Luleå och Martin Rask har sagt till henne att Khen Karlsson bor nära dem. Hon har sagt till Martin Rask att det är viktigt att den som redovisar tid också har utfört arbete.

Hon fick veta att Bezaad Kohzad stoppats av polis, men detta var innan avtalstiden. Det är ett administrativt fel att det skickades in tidsredovisningar avseende tid innan avtalet. Också i samband med detta pratade hon med Martin Rask om vikten av att den som utför assistans är med Kevin. Martin Rask har inte uttryckt till henne att det inte skulle vara noga.

Martin Rask berättade för henne att han hade stannats av polis och sa att han var osäker på om han stod på schema. Han berättade också att Khen Karlsson var med Kevin. Det är inte ovanligt att schematider måste ändras eftersom schemat läggs i förväg. Hon måste justera tiderna i schemat för att det ska vara korrekt. Skulle hon skicka in ett schema med felaktiga uppgifter skulle hon göra fel. Hon har under de månader som hon arbetade med Kevin ändrat schemat vid tre tillfällen, det är inte ovanligt.

Det är hon och Marthina Jönsson, som arbetade som samordnare på Nordisk Hem och LSS Assistans AB, som har signerat tidsredovisningar.

Hon har haft Kevins beslut om assistans. Det är viktigt för att hon ska veta hur många timmar som han har rätt till. Av beslutet framgår att Kevin sonndmatas. Martin Rask berättade för henne att Kevin sonndmatades eftersom han hade svårt med vikten. Hon vet att Kevin inte ville gå på daglig

verksamhet. Hon förutsatte att Försäkringskassan visste att Kevin inte längre gick i skolan.

Hon har haft två videosamtal med Kevin. Det var svårt att höra vad Kevin sa och Martin Rask, som också var med, tolkade. Vid det ena samtalet fungerade inte kameran.

När det gäller samtalet om att Martin Rask vill justera sin lön med anledning av Kronofogdemyndigheten har hon berättat att det är vanligt i anhöriguppdrag att assistenter vill justera löner.

Hon fick ett samtal från Ida på Luleå kommun, som berättade att det framkommit oro för att Kevin skulle vara hemma ensam. Hon ringde till Martin Rask som berättade att han hade hämtat bilen 300 meter bort för att det var kallt ute. Hon ringde sedan tillbaka till Ida och återgav detta. Därefter följde hon upp detta med Ida som berättade att de också hade kontaktat Kevins förvaltare. Ärendet avslutades sedan.

De har cirka 150 kunder och alla kunders assistenter lämnar tidsredovisningar som de ska signera varje månad. Under den tid som hon har arbetat i bolaget har de fått ett återkrav från Försäkringskassan. För henne är det röda flaggor i kontakten med en samordnare eller brukare om de inte vill mötas eller om hon upplever att de inte har öppen kommunikation. Hon uppfattade att Martin Rask värnade om sin son och upplevde det tryggt att det också fanns en förvaltare.

Hon fick veta att Martin Rask var medlem i Hells Angels, men upplevde att hon fick god kontakt med honom och att han pratade öppet med henne. Martin Rask var väldigt korrekt och hon uppfattade att han ville ha ordning och reda. Förvaltaren fanns med som ytterligare ett par ögon. En förvaltare har ett stort ansvar att se till att Kevin har det bra. Michael Kronberg har berättat att också han har haft en tät kontakt med Martin Rask.

Hon har lagt ner mycket tid på att få hjälpmedel till Kevin. Hon vet också att Martin Rask har kämpat i kontakt med vården.

Khen Karlsson

Khen Karlsson har i huvudsak berättat följande.

Han har hjälpt Kevin, matat honom, lagt honom för att sova, spelat musik för honom och tagit hand om honom. Kevin förstår väldigt bra och kan prata. Kevin gillar att åka bil och lyssna på musik. Han upplever att Martin Rask är en bra pappa till Kevin. Han har vuxit upp tillsammans med Kevin. Han har även hjälpt till med Kevin innan han anställdes som assistent.

Han tror att han började jobba som assistent i oktober 2023. Anledningen till att han började arbeta som assistent var att hans pappa (Martin Rask) frågade honom. Han skickade sina kontaktuppgifter till sin pappa, som skickade dessa vidare till någon som kunde anställa honom.

Han har inte bott tillsammans med Kevin, utan han bodde i Arvidsjaur. Han flyttade till Arvidsjaur när han var typ 17 år, alltså 2022. Innan det bodde han i Hässleholm i Skåne. Han har gått gymnasiet i Arvidsjaur.

När han skulle arbeta med Kevin åkte han buss till Luleå. Detta skedde varje gång han skulle arbeta och han har alltid utfört arbetet i Luleå. Han hade inte exakt koll på vilka tider han skulle arbeta. Han åkte till Luleå varje fredag och jobbade med Kevin fram till söndagen. Detta gjorde han varje helg.

Han godkände sina tider på aiai-hemsidan. Han minns inte hur han loggade in, men vet att han fick inloggningsuppgifter. Han hade ingen kontakt med arbetsgivaren. Han minns att han fick något Kivra-mejl, men minns inte vad det stod i det. Han **vet** inte vilken typ av anställning han hade. Han vet inte hur hans lön bestämdes, om det var en timlön eller månadslön. Han fick

ingen introduktion från arbetsgivaren. Han har inte sagt till vare sig Martin Rask eller Marie Falchi att han arbetar med Kevin i Arvidsjaur.

Han vet att det var han och Martin Rask som arbetade som assistenter. Han vet inte om Therese Rask Sabet också arbetade som assistent samtidigt som honom.

Det blev mycket bussåkning för honom. Han minns inte vad han gjorde på bussen, men han hade sin telefon med. Han betalade bussbiljetterna med kort eller med swish, men minns inte riktigt. Han har också använt Länstrafikens app för att betala resorna.

När han har arbetat har det varit han och Martin Rask som har varit hemma. Han vet inte vilka som bodde tillsammans under perioden som han arbetade. Hans yngre syskon var där, men inga andra barn.

När de åkte till Varberg bodde de hos hans mamma (Tim Phayungjaroen). Han vet då att det var han och Martin Rask som arbetade som assistenter, mer vet han inte.

Han minns inte vilka hjälpmedel Kevin hade under tiden de bodde i Hässleholm. Kevin hade i alla fall en rullstol. Han minns det som att Kevin hade en vanlig säng. När de bodde i Luleå hade Kevin en uppblåsbar säng, typ en luftmadrass.

Kevin kan lämnas ensam i korta perioder om man frågar honom. Det går bra att lämna honom mellan fem och tio minuter.

Det är han själv som har godkänt tiderna i aiai. Han har sett Beza Kohzads namn, men inte träffat honom. Han har inte överlämnat till Beza Kohzad någon gång.

Han kan inte förklara varför han i krockrapporterna positionerar sig i Luleå första gången den 25 november 2023. Han har arbetat med Kevin under

september och oktober 2023. Han kan inte förklara varför det inte går att hitta hans biljetter under september och oktober 2023.

Han har arbetat med Kevin i den omfattning som han har fått lön. Han har inte kollat igenom sina scheman exakt, men han har varit med Kevin och tagit hand om Kevin. Han visste när han skulle vara med Kevin eftersom hans pappa sagt att det var varje helg.

Det har alltid varit en vuxen hemma som haft koll på Kevin, men hans yngre syskon har också hjälpt till.

Han har gett sin lön till Martin Rask för att hjälpa till. Martin Rask har köpt mat till honom och Kevin. Han har inte återbetalat sin lön.

Det har skurit sig mellan honom och Therese Rask Sabet. Det uppstod en konflikt kring ett internetabonnemang, som gjort att de inte längre pratar med varandra. Detta var innan han började jobba som assistent och medan han fortfarande gick i skolan. Han tror att det var någon gång efter sommaren. Innan detta hade han en bra relation med Therese Rask Sabet. Han har bott med henne i Varberg, Ignaberga, Snogeröd och på Furaregatan. Även när Martin Rask var frihetsberövad bodde han tillsammans med Therese Rask Sabet. Han tror att han flyttade till Arvidsjaur under tiden som Martin Rask var frihetsberövad. Therese Rask Sabet hjälpte honom med hyran under den tiden.

Han upplever att Therese Rask Sabet och Kevin har haft en bra relation.

När han först flyttade till Arvidsjaur var det Therese Rask Sabet och Martin Rask som betalade hans hyra. Därefter har hans mamma betalat hyran.

Han hade ett Ica bankkort som han kunde betala med. Han kunde också betala med det kortet för att köpa bussbiljetter. Det var Therese Rask Sabet och Martin Rask som betalade räkningen åt honom.

Han förlorade sin CSN eftersom han inte var i skolan. Anledningen var att han jobbade som assistent för Kevin.

Han måste ha åkt till Luleå på fredag morgon när han skulle arbeta. Det fanns inget exakt schema hur han och Martin Rask skulle arbeta. De hjälpte varandra att ta hand om Kevin. Det var alltid någon som tog hand om Kevin. Kevin har inte varit försummat och han har inte haft någon oro om Kevin. Han tycker att de har tagit bra hand om Kevin.

När de åkte till Varberg var det Kevin, han själv, Martin Rask och hans lillasyster. Under resan var det han och Martin Rask som tog hand om Kevin. När de kom till Varberg hade de inte heller ett strikt schema. Småsyskonen hjälpte till om de ville det.

Han har inte upplevt att han har fått för mycket lön sett till hur mycket han har arbetat. Inte heller har han överdrivit hur mycket han har arbetat.

Han har inte haft koll på hur assistansersättningen fungerar.

Stoffe var en kompis till Therese Rask Sabet. Han vet inte om Stoffe hade någon egen relation med Kevin. Han vet inte vem Sebbe är.

Bezad Kohzad

Han lärde känna Martin Rask och Therese Rask Sabet för några år sedan i samband med att de flyttade till Luleå eftersom han var med på den flytten. Han är bosatt i Luleå. Han har jobbat med Kevin, men han vet att det blev en miss i samband med att han åkte till Kramfors och det kan säkert vara så att det var fler tillfällen då han missat att han skulle arbeta, men då har han alltid löst det. Han fick en anställning som han signerade via BankID, men han kommer inte ihåg vilken månad det var. Han hade haft svårt att få jobb och blev kontaktad av Karlsson (Martin Rask) som frågade om han ville arbeta

som assistent. Han trodde inte att han skulle klara av det, eftersom han har svårt att jobba med människor, men det gick bra. Han minns inte vad bolaget hette men han har pratat med någon kvinna där på telefon i samband med att han skulle anställas. Den information han fick var att han skulle jobba med Kevin och så har han lärt upp sig själv på plats allteftersom. Det är Martin Rask och Therese Rask Sabet som var där och lärt upp honom. Det var någon tjej eller kvinna där någon gång, men han vet inte om hon jobbade som assistent. Han jobbade själv. Assistansen utfördes hemma hos dem på Porsön och Tunastigen. Han kunde se schemat i appen, han tror den hette AIAI, och jobbade utefter det. Om det skulle ske någon ändring kunde man ringa "dit" och prata med kvinnan eller ta det med Martin Rask och Therese Rask Sabet. Han minns inte om man kunde se andras scheman i appen. Han har mest varit ute med Kevin och hämtat upp honom; på stan, Storcheden och fikar. Kevin kan inte äta helt själv utan han hjälper honom. Om de exempelvis fikar hjälper han till och håller bullen åt honom. Men Kevin tuggar själv. I slutet av månaden gick han in och tryckte på en ruta där man godkänner tiderna. De tider som han har redovisat stämmer, undantaget missen i Kramfors och därutöver kanske någon gång till. Han visste om att han intygade att tiderna var korrekta men han visste inte om att det var gentemot Försäkringskassan. Han har bara inte tänkt på det. Han fick lön för de pass han hade arbetat så det var olika varje månad. Det är svårt att säga vad han har gjort med lönen, han har betalat hyra, ätit mat, köpt kläder och tankat bilen – vanliga kostnader. Han har aldrig betalat sin lön till Martin Rask. Martin Rask hade det tufft när han kom ut och han har vid något tillfälle skrivit och sagt att något hade hänt mellan honom och hans fru och att han behövde pengar. Han kollade så han hade råd och lånade ut pengar till Martin Rask. Han minns inte när det var han lånade ut pengarna. Han har aldrig lämnat kontanter till Martin Rask. Han tror att han jobbat nattpass med Kevin. Då sov Kevin och han tog det lugnt och spelade på mobilen. De var hemma hos Kevin. Bostaden såg inte ut som ett hem men Martin Rask hade det jävligt tufft, han hade inte mycket hemma. Att Martin Rask sagt att assistansen inte utförts i bostaden stämmer inte, han har varit i bostaden

någon gång. Utöver Martin Rask och Kevin bodde Therese Rask Sabet och några andra ungar i lägenheten. Han visste inte vem som var där exakt. Han har ingen aning om hur många nattpass han arbetat, det kan vara 10 eller 15 men han vet inte. Han har jobbat sina timmar men det är inte som han har skrivit ner dem i sin telefon.

Åklagarna har visat upp utdrag av Bezaad Kohzads tidsredovisning (aktbil. 414 s. 500). Bezaad Kohzad har förklarat att han inte ifrågasätter att han jobbat många nattpass. Han har varit ute med Kevin och varit hemma hos Kevin många nätter. Han har självklart inte varit ute med Kevin nattetid. Kevin sov 99% av nätterna och han har bara behövt kolla till honom och hjälpt honom med att gå på toa. Han har hjälpt honom på toan. Kevin har haft blöja på sig när han sover, men inte alla gånger. Någon gång vet han att Kevin inte haft blöja på sig men han vet inte hur många gånger. Kevin har aldrig lämnats ensam under de stunder han varit med honom och han tror inte att någon som han känner hade lämnat Kevin ensam. Man kan inte lämna Kevin ensam, han skulle i alla fall inte göra det. Han har inte fått någon utbildning av bolaget.

Konfronterad med uppgiften att det av polisens krockrapport (aktbil. 414 s. 744 ff) framgår att ingen av Bezaad Kohzads positioneringar varit vid Kevins folkbokföringsadress har Bezaad Kohzad svarat att han inte vet hur det kan vara så och att han anser att det inte kan stämma. Han har inte kunnat svara på hur han kan ha positionerat sig på andra ställen i Sverige under redovisad tid. Han vet inte vem Khen Karlsson är, men han är dålig på namn. Efter att ha fått förklarat för sig att det är Kevins bror har Bezaad Kohzad sagt att han vet att Khen Karlsson varit där men kan inte komma ihåg om han arbetat som assistent. Han känner igen en konversation han haft om att köpa en telefon, en iPhone. Hans telefon hade gått sönder och han behövde en ny telefon akut. Han fick tag på Martin Rask som gav honom ett nummer som han sms:ade till och han köpte en telefon. Han swishade för telefonen och fick den senare på posten. Han vet inte vem han köpte telefonen av, men

Martin Rask förmedlade kontakten. Det hade inte med hans lön att göra. Det stämmer inte att han fick kontakt med Martin Rask genom Hells angels.

Han har svårt att minnas det som hände förra hösten. Det var första gången han arbetade som personlig assistent. Han fick vissa basinstruktioner men har aldrig fått reda på vikten av de uppgifter som han intygade i appen. Han har aldrig reagerat på att något kring Kevins hemförhållanden inte skulle vara bra för honom. Det var många gånger som Martin Rask frågade om att låna pengar. Han kände aldrig till något brottsligt upplägg innebärandes att de skulle vilseleda Försäkringskassan och har inte fått några sådana instruktioner. Han har inte upplevt några påtryckningar kring att lämna över pengar. Martin Rask har alltid gjort sitt bästa för sin familj och sina vänner. Vad han minns skulle lånet gå till hyra och mat. Han har alltid sett det som att Kevin mådde bra, en glad kille som hade det lite svårt men mådde bra. Vad han har sett har Martin Rask och Therese Rask Sabet gjort allt för Kevin.

Ställföreträdaren Joachim Davidsson

Han är ägare och bolagsman till Nordisk Hem och LSS Assistans AB. Han äger bolaget till 100 %. Han sköter ekonomin och ansvarar för att bolaget sköter sina arbetsgivarförpliktelser. Marie Falchi är i första hand enhets- och verksamhetschef men sitter också i styrelsen för bolagen och hjälper till med strategiska frågor i verksamheten. Marie Falchi har inget ägarintresse, hon får månadslön samt ett fast arvode för uppdraget som styrelseledamot. I hennes uppdrag ingår att ta fram rutiner och övervaka att bolaget följer dem efter bästa förmåga samt att verksamheten i stort har de resurser som behövs för de insatser som kunderna kommer med. Marthina Jönsson var under en begränsad tid samordnare och kundansvarig chef. Det var bara under 5-6 månader och de kunde bara ha henne på en halvtidstjänst så hon gick vidare

till kommunen. De styrdokument som förvisats i målet ska efterlevas, men alla insatser är olika. De får ta fram nya rutiner och riktlinjer alltefter tiden går. Bolagets uppgift är att ta arbetsgivarrollen för assistenterna i den assistans som ska utföras. Bolaget ska se till att kollektivavtalet som tecknats efterlevs och att de följer semester samt att lön, pension och skatter betalas i tid.

Åklagarna har läst upp följande ur förhör under förundersökningen (aktbil. 414 s. 1895): *"Vi tar ett arbetsgivaransvar att se till att personal kommer i tid, utför sina uppdrag efter bästa förmåga, får betalt och får sina pensioner. Allt det runt omkring, det är vår uppgift i assistansvärlden. Vi ser till att personerna kommer hem till de här (ohörbart) och utför insatser efter ett beslut som kommer från Försäkringskassan eller kommunen."* varpå

Joachim Davidsson förklarat att det finns ett ytterligare ansvar att följa upp då scheman och annat överensstämmer med beslutet. Samtidigt är bolaget inte någon tillsynsmyndighet utan en tjänstegivare. De har ett ansvar för att det ska finnas personal ute hos kund, men det ansvaret kan delegeras till en samordnare eller en arbetsledare som ser till att det finns. Bolaget har ingen möjlighet att övervaka att assistenterna finns där. Hur kontrollen praktiskt går till är en resurs och rutinfråga. Han anser inte att det finns något form av krav på medarbetarkontroll inom ramen för bolagets uppdrag. LSS kräver att bolaget ska lyssna mycket på kunden och kundens företrädare; de ska ha inflytande och självbestämmande och gott samarbete. De har en ambition om att ha en blandning av anhörig-assistenter och externa assistenter hos alla kunder men i slutändan är det kunden och dess företrädare som bestämmer vilka assistenter som anställs. Det kan vara viktigt att få in utomstående i en assistans för att det ska finnas objektiva ögon, men man ska inte dra alla över en kam. Anställningsförfarandet för assistenter bestäms av den kundansvarige chefen och kan se olika ut för olika kunder. Det vanligaste är att man använder sina nätverk och arbetsförmedlingens platsbank. Oftast brukar inte en företrädare från bolaget träffa en kandidat innan anställning, men det ser olika ut. Det brukar föregås av ett telefonsamtal men annars är

det oftast arbetsledaren eller samordnaren som gör introduktioner till kunden så denne kan bestämma om den vill ha assistenten eller inte. Oftast har kunden tillsammans med representant från bolaget tagit fram en kravprofil för assistenten. Ibland kan man ringa upp eller så skickar man bara CV och dylikt till kunden och frågar om kunden vill träffa den tilltänkta assistenten. Det sker oftast genom telefonsamtal eller via email. Det görs ingen kontroll av att assistansen utförs i enlighet med tidsredovisningarna utan bolaget får lita på vad deras personal antecknat. Det är en resursfråga. Det kan göras stickprov men det finns ingen rutin som säger att de ska göra X antal stickprov per år, utan beror på vad som krävs för varje insats. Bolaget vill kunna träffa kunden åtminstone en gång per år, men det beror på kundens önskemål. Konfronterad med att han i förhör under förundersökningen (aktbil. 414 s. 1896) sagt att *"ambitionsnivån är ungefär ett besök i månaden eller i alla fall varannan månad hos alla"* har Joachim Davidsson förklarat att det är en ambitionsnivå som resurserna inte klarar av. Det är 30 kr i timman som går över till administration, kvalitetsledningssystem och annat.

Om bolaget åläggs företagsbot drabbar det honom indirekt personligen. Styrelsen består av fyra personer. Han är ordföranden medan Marie Falchi och en till person är ledamöter. Ekonomichefen är suppleant. Det är han som har den avgörande rösten och är den som tecknar firman, även om det enligt bolagsordningen finns möjlighet för hela styrelsen att teckna firman. Marie Falchi är inte faktisk företrädare för bolagen. Det är han och ekonomichefen som har tillgång till företagets bankkonton. Det finns ingen lagstadgad kontrollskyldighet för bolaget, de är ingen tillsynsmyndighet. Bolaget ska samverka om en tillsynsmyndighet kommer och se till att myndigheten får den information som behövs. Bolaget har många rutiner. De har ett kvalitetsledningssystem som är baserat på Socialstyrelsens riktlinjer var det framgår att ett ledningssystem ska finnas och ett löpande kvalitetsarbete. Det genomförs främst genom att man har personalmöten på tjänstemannanivå, dvs. alla som inte är assistenter, 6-8 gånger per år. Alla rutiner finns tillgängliga för tjänstemännen i ett digitalt arkiv. Utöver det försöker de

åtminstone ett par gånger per år genom Marie Falchi utföra egenkontroller utav alla kunder och se hur det ser ut i respektive akt. Assistenterna har inte tillgång till det digitala systemet och alla rutiner, i samband med anställningen får de ut en personalhandbok, lex Sarah och påminner/utbildar inom LSS. Enligt hans uppfattning har Marie Falchi följt de rutiner som bolaget har och har gjort en korrekt riskanalys. Riskanalysen görs i samband med att genomförandeplanen upprättas, men det finns också en riskanalys för arbetsmiljöfrågor som görs enligt arbetsmiljöverkets riktlinjer.

Medarbetarsamtalen för assistenterna delegeras till samordnare, kundansvarig chef eller arbetsledaren. Aiai har stor betydelse eftersom bolaget vill att assistenterna ska kontrollera sina redovisningar, eftersom bolaget inte kan övervaka det. Det är även för att kunden ska kunna kontrollera den redovisade tiden. De tittar på att schemat överensstämmer med mängden timmar i assistansbeslutet. Förvaltaren har ett stort ansvar eftersom de representerar/är kunden. Det är förvaltaren som ska kontrollera att beslutet genomförs. Förvaltaren måste som huvudmannens företrädare vara bolagets ögon och öron samt förmedla om det finns något som man inte är nöjd med i hur assistansen utförs. När det finns en kvalificerad företrädare som utnämnts av domstol är det en trygghetsfaktor för bolaget. Marie Falchi är kvar i bolaget eftersom bolaget inte ser att hon gjort något fel. Bolaget har inte haft något liknande problem innan. Arbetsmiljöverket och Lidingö stad har gjort kontroller av bolaget och gett tummen upp överallt.

Vittnet Tim Phayungjaroen

Tim Phayungjaroen har i huvudsak berättat följande.

Hon minns inte om hon arbetade som assistent för Kevin innan han flyttade från Varberg 2020. Hon och Martin Rask separerade 2019, men hon minns

inte vilken månad. Martin Rask bodde kvar i deras hus med Kevin. Efter det att hon lämnade huset har hon inte arbetat som assistent för Kevin.

Hon fick papper från Sofia Daskalopoulos om att hon hade avslutat arbetet hos henne. Hon kan inte läsa/skriva. De sa åt henne att skriva på tidsrapport och då gjorde hon det. Det var Sofia Daskalopoulos som kom med pappret för henne att skriva på.

Sedan Martin Rask och Kevin flyttat till Hässleholm dröjde det till december 2023 innan hon träffade Kevin igen. Hon träffade Kevin i Borås eftersom hon bodde där. Hon tror att det var den 23 eller 24 december 2023 och de sågs i cirka tre timmar innan Martin Rask och Kevin åkte vidare till Varberg.

Hon hade arbete i Borås och arbetade måndag till lördag. Hon vet inte hur många gånger hon träffade Kevin mellan den 23-24 december 2023 och den 6 februari 2024. Hon tror att hon träffade honom en gång och då många dagar i streck.

Hon visste inte att hon hade anställts som assistent för Kevin av Nordisk Hem och LSS Assistans AB. Martin Rask sa att hon kunde jobba med barnet, men hon sa att hon inte kunde ta det jobbet. Hon ville inte heller ta det jobbet. Det var Martin Rask som redovisade tiden åt henne. Hon kan inte göra det. Hon vet inte vem som har haft tillgång till hennes telefon. Martin Rask sa att hon hade jobbat med Kevin, men hon vet inte om det var i december eller januari 2023.

Hon har inte vetat vem som tagit hand om Kevin när hon har varit i Borås. Hon visste att Martin Rask, Khen Karlsson, Kevin och de två yngre syskonen bodde tillsammans i Varberg.

Hon minns att hon pratat med Martin Rask om att han ska åka till Luleå för att hämta saker. Hon tog ledig och sedan åkte Martin Rask till Luleå. När Martin Rask var i Luleå var hon tillsammans med Kevin.

Hon upplevde inte att Kevin var så pigg när hon träffade honom efter bilresan i december. Han var smutsig och hans tänder var gula. Hon blev ledsen av det

Hon har aldrig haft en iPhone och kan inte använda en iPhone. Hon har inte sålt en sådan telefon till någon som heter Beza. Hon kan inte skriva själv och vet ingenting om en iPhone.

Hon fick lön för sitt arbete på kontot och tror att det var 10 300 kr eller 13 000 kr. Hon sa till Martin Rask att hon skulle betala el, vatten och hyra.

Vid ett tillfälle när hon var med Kevin lossnade hans slang på magen och då tog hon med honom till sjukhuset.

När hon bodde med Kevin i lägenheten tog hon hand om honom, duschade honom och sedan åkte hon till sitt jobb.

Vittnet Panachai Phayungjaroen

Han har arbetat som assistent för Kevin när han haft en lucka. De har hittat på aktiviteter tillsammans, gått in till stan, promenerat och liknande. Han började arbeta som assistent för Kevin efter gymnasiet.

Det var Martin Rask som hade kontakt med assistansbolaget. Martin Rask, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos var vänner. Han har umgåtts med Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopoulos dotter.

Han slutade arbeta som assistent i samband med att hans mamma och Martin Rask skilde sig. Martin Rask och Kevin bodde då inte kvar i Varberg. Han sa själv upp sig från Hemassistans i Varberg AB, men minns inte när i tiden detta var.

När han arbetade som assistent var det Martin Rask som skötte tidsredovisningarna åt honom och åt hans mamma. Ibland fick han hoppa in akut och det var Martin Rask som tog hand om tidrapporteringen. Han har inte sett timmarna.

Han har inte arbetat som assistent för Kevin i Hässleholm. Han och Martin Rask fick problem med varandra när lönen kom in på hans konto. Till slut sa han upp sig och ville inte ha mer med Martin Rask att göra. Han lämnade uppsägningspapprena på Hemassistans i Varberg AB:s kontor. Innan hade han frågat Daniel Daskalopoulos hur han skulle göra. Han har inte pratat med Sofia Daskalopoulos. Det har blivit fel i polisförhören. Han pratade inte med Sofia Daskalopoulos, utan det var med Daniel Daskalopoulos.

Anledningen var att Martin Rask hade tagit lån i hans namn. Han minns inte om han berättade att han inte hade jobbat med Kevin. Han är besviken på Martin Rask. Han tycker att Martin Rask var en bra pappa. Han har dock fått kämpa som följd av detta med lånen.

På en delvis ledande fråga har Panachai Phayungjaroen berättat att han frågade Daniel Daskalopoulos varför han skulle vara kvar när han inte var där och jobbade.

Han har bott tillsammans med Kevin under hela sin uppväxt. Kevin är en glad och rolig kille. Han uppfattar att Kevin har haft en bra uppväxt och att han har varit väl omhändertagen under den tid som de har levt nära.

När han började arbeta som assistent var det han själv som signerade tidsrapporterna.

Han gjorde ingenting med lönen, den överfördes till Martin Rask och Martin Rask har haft både hans och hans mammas Bank ID. Martin Rask hade hans bankdosa.

Vittnet Kristin Gannby

Hon arbetar som lärare och specialpedagog på en anpassad gymnasieskola i Hässleholm och träffade Kevin och Martin Rask för första gången i februari 2020 då de var nyinflyttade till Ignaberga och Kevin skulle börja i skolan i årskurs två. Det funkade väldigt bra för Kevin i skolan, han trivdes och älskade att vara där. Han var glad på skolan och tyckte om de lektioner och aktiviteter som han hade. Kevin var bestämd och hade sina favoriter bland personalen. Avseende Kevins kognitiva förmåga tror hon att han har en lindrig till medelsvår utvecklingsstörning. Kevin var klok men behövde få saker förklarad för honom eftersom han kunde tolka saker på ett eget vis. Utefter den kognitiva nedsättning som Kevin har uppfattade hon honom som kognitivt stark. Det tog en tid för Kevin att prata med nya personer eftersom han var blyg initialt. Han hade ett otydligt tal och det var svårt att förstå honom innan man lärde känna honom. Kevin blev dämpad när han inte skulle vara i skolan, såsom på fredagar och vid lov. Han berättade själv att anledningen till det var att han inte hade några kompisar. Den första tiden efter att Kevin kom till dem pratade han inte så mycket. Han pratade positivt om Tess och att han fick åka på bilturer med henne, men har inte nämnt andra aktiviteter han gjort med familjen. Kevin berättade att han ofta fick vara ensam. Exempelvis berättade han att han blivit lämnad av skolskjuts hemma och att det då inte var någon där. De fick aldrig någon ytterligare förklaring till det. Konfronterad med att hon i polisförhör uppgivit att ”pappan var då och hämtade övriga syskon” har Kristin Gannby uppgett att det nog kan stämma men att det är svårt att minnas. Kevin har också berättat att han fick sitta själv i ett rum hemma men hon fick ingen uppfattning om var de andra i hushållet då befann sig. Hon fick uppfattningen att det rörde sig om en längre period. Kevin uttryckte vid flera tillfällen att han kände sig ensam men hur den ensamheten såg ut kan hon inte svara på. Hon tror att Kevin saknade att kunna ha kompisar, bowla, fika med mera.

Kevin hade assistenter under hela tiden han var i skolan, han var helt hänvisad till att det fanns en person som kunde hjälpa honom i alla situationer under skoldagen. Hon tror att Kevin kan vara själv i en liten kort stund, exempelvis medan man går på toaletten, utöver det behöver han personligt stöd. Han kan inte röra varken händer, armar eller ben – han är helt hänvisad till sin rullstol och kan inte förflytta sig själv. Skolan hade öppnet under pandemin och Kevin var där. De anpassade undervisningen såtillvida att de var noga med hygien, att hålla avstånd och var utomhus mycket. Sen hade de färre elever under perioden då vissa elever var hemma till följd av deras hälsotillstånd. Skolan hade mest kontakt med pappa och Tess, främst genom sms och något enstaka telefonsamtal. Hon träffade Tess vid ett tillfälle men kan inte minnas hur många gånger hon träffade Martin Rask, det var ett fåtal tillfällen. De blev inbjudna till ett utvecklingssamtal men det tackade de nej till.

Kevin pratade inte mycket om sina hemförhållanden och ville inte prata om det. I slutet på första terminen framkom det dock att han var rädd för sin pappa. Det var i samband med att de hade kollat på en film om misshandel från BRIS som Kevin började nämna det så de tog upp det med elevhälsan. Kevin fick därefter möjlighet att träffa skolkuratoren en gång i veckan. Kevin hade berättat för kuratorn att det hade kastats en blomkruka och att ”han” hade slagit Kevin med ett skohorn men kuratorn fick inte lov att berätta för Martin Rask att Kevin hade pratat med henne om det. Samtalen fortsatte efter det och Kevin hade alltid sällskap av den assistent som stod honom närmast och som kunde agera tolk för honom. De pratade bland annat om att Kevin skulle få en LSS-insats innebärandes att någon kom och träffade honom och gjorde något med honom en gång i veckan, men det rann ut i sanden. De pratade även om korttidsboende där Kevin skulle vara borta fredag till söndag, vilket han var positiv till. Efter att Kevin flyttat till Höör hade kuratorn kontakt med socialtjänsten angående godmanskap för honom. Eftersom Kevin slutade hos dem och flyttade till Luleå blev det inget med det heller. Tanken var att Kevin skulle börja skolan i Luleå och de hade ett

överlämnande med berörd personal, men hon vet inte om Kevin började skolan där. Eftersom Kevin var över 18 år behövde de ett godkännande från honom om att han skulle sluta så de hade ett Facetime-samtal med honom om det där Martin Rask medverkade. Han sa att det var ok, men hon tror inte att han egentligen ville sluta – han ville flytta tillbaka till Varberg och gå i skolan där. Han frågade även vid upprepade tillfällen om en assistent han tyckte om, Malin, kunde bli hans mamma så han kunde få bo med henne.

Kevin hade hjälpmedel i skolan i form av rullstol, lyftsele och en avlastningskudde som han hade fått genom vuxenhabiliteringen. De gick dit med Kevin vid ett antal tillfällen där han träffade fysio- och arbetsterapeut. I normalfallet är det vårdnadshavarna som följer med till habiliteringen men habiliteringen kommer också till skolan för att justera hjälpmedlen. De tog Kevin till habiliteringen eftersom hon hade fått reda på att vårdnadshavarna fått kallelser dit vid två tillfällen men uteblivit. Enligt Martin Rask hade kallelsen kommit bort så hon frågade om hon fick ta med Kevin dit i stället så han inte skrevs ut från habiliteringen. Han hade först en vanlig rullstol men fick sedan en formgjuten sits som hon vet att Martin Rask var inne och provade ut. I Varberg hade Kevin en elrullstol, men den fick han inte med sig. Kevin saknade den eftersom den innebar att han kunde vara lite mer självständig. Kevin hade ingen frånvaro från skolan, bortsett från och med februari 2021 då frånvaron startade. Martin Rask har sagt att det var på grund av att de hade fått kräksjuka hemma och att Kevin hade fått ett epileptiskt anfall. Kevin kom aldrig tillbaka innan flytten i Luleå och blev utskriven från skolan i april 2021.

Vittnet Carl Jaeger Storm

Han träffade Therese Rask Sabet på jobbet som behandlingsassistent på Humana i Tyringe. Han och Therese Rask Sabet utvecklade en relation på

ganska kort tid. Du umgicks mycket och hittade på saker tillsammans. Det måste ha varit i oktober/november 2022 som de började träffas. Han jobbade på Humana till och med februari eftersom det blivit mycket diskussioner kring deras relation. Han visste inte först att Therese Rask Sabet var gift utan fick reda på det senare. Då bodde hon i Hässleholm och jobbade i Tyringe, bland annat. Hon hade mer än ett jobb, jobbade ganska mycket samt hade alla barnen hos sig, bland annat Kevin. Han tror att han träffade Kevin för första gången någon gång i december 2022/januari 2023 i samband med att han och Therese Rask Sabet inledde en relation. Det var Therese Rask Sabet, Kevin, Theo, Nathalie och Molly som bodde i lägenheten. Vad han vet bodde ingen annan vuxen där. De sågs under ett par månader i 2022 och stora delar av 2023. Det hände att det umgicks flera dagar i sträck. De sågs mycket hemma i Therese Rask Sabets lägenhet eller ute och hittade på saker med barnen. I tiden var det främst Therese Rask Sabets barn, Nathalie och Molly, som fick ta hand om Kevin eftersom Therese Rask Sabet jobbade jättemycket. Vad han vet var det ingen annan vuxen som tog hand om Kevin. En vän till Therese Rask Sabet, som jobbade på samma ställe i Tyringe, var visserligen och besökte dem någon gång emellanåt; men det var inte för att ta hand om Kevin på det sättet. Den intensiva kontakten med Therese Rask Sabet pågick i 7-8 månader. När han och Therese Rask Sabet jobbat eller de sågs hemma hos henne satt Kevin i sin rullstol på morgonen när Therese Rask Sabet skulle fara till jobbet och när de kom hem på kvällen satt Kevin i sin rullstol och hade suttit där hela dagen. Det var frekvent. Kevin kunde sitta på exakt samma ställe i rullstolen där hans dricka stod på exakt samma ställe och mängd, likadant med hans tallrik och det TV-program som var påslaget på TV:n. Therese Rask Sabet kunde ringa till de andra barnen och fråga om de kunde ge Kevin mat eller dricka för att hon skulle bli sen eller var på väg till sitt andra arbete. Enligt hans uppfattning var Therese Rask Sabet ofta på jobbet, hon hade jättemycket timmar och kunde exempelvis jobba både sitt ordinarie pass och ett extrapass. I början litade han på Therese Rask Sabet eftersom hon hade sagt att det skulle komma någon annan och titta till Kevin. Men då det senare visade sig att ingenting var förändrat så

kändes det inte ok att en så pass utsatt person satt på det sättet. Han pratade med socialförvaltningen med anledning av detta, men de gjorde inte så mycket. Han frågade socialförvaltningen om Kevin inte hade mer assistans än så här, för det kändes inte rimligt. Dem kunde inte göra så mycket utan man fick göra en orosanmälan men det ledde inte heller till något. Han gjorde orosanmälan eftersom han tyckte synd om Kevin som satt i rullstolen hela tiden och saknade hjälpmedel. Till sist tyckte han att det hade gått lite för långt så han ringde tillbaka och sa att han jobbade på socialtjänsten och ville göra en orosanmälan och då lovade man att man skulle titta på det på ett annat sätt. När Martin Rask skulle friges började Therese Rask Sabets beteende gentemot honom förändras, sen rann deras relation ut i sanden. Therese Rask Sabet har i tiden efter de slutat vara ett par ringt lite då och då och snackat, men det har inte varit på samma sätt som innan. Det har inte varit något otalt dem emellan, de har pratat om vardagliga saker. Therese Rask Sabet hade en hel del mobiltelefoner som ringde mycket. Enligt henne var det Martin Rask som ringde. Therese Rask Sabet svarade i princip aldrig i telefonerna om det var någon annan runt henne. Enligt Therese Rask Sabet pratade hon med Martin Rask under denna tid. Enligt Therese Rask Sabet var det mycket diskussioner kring pengar och hur hon skulle klara räkningarna och sådant. Therese Rask Sabet förklarade för honom vid något skede att Martin Rasks föräldrar satte över pengar för det som de hade jobbat varje månad. Han har aldrig träffat vare sig Martin Rask eller hans föräldrar. På Humana stämplade man inte in med kort, utan hade ett användarnamn och ett lösenord som man loggade in med i programmet "Medvind". Vad han vet förekom det inget fusk med det, han tror inte det var möjligt. Han känner ingen Christopher Kjellqvist, "Stoffe" eller "Travis". Han påtalade varje gång till Therese Rask Sabet att Kevin behöver vara någon annanstans där man kan ta hand om honom på ett annat sätt eftersom Kevin behöver någon hos sig hela tiden. Men det var ingenting som var så där... hon behövde ju pengarna liksom. Det fick vara som det var. När han ringde till Försäkringskassan sa han att han jobbade på socialtjänsten.

Carl Jaeger Storm har, konfronterad med en bild ur förundersökningen på honom Therese Rask Sabet (aktbil. 414 s. 1518), berättat att bilden inte togs då de först träffades. Han tror det togs då de var på dop för ett av Therese Rask Sabets syskonbarn. Att det som bildtext står "Villa Nikki" betyder inte att det var där den togs, utan att det var där de träffades. Det är inte han som har gjort bildtexten. Konfronterad med att han i förhör under förundersökning sagt att de träffades i december har Carl Jaeger Storm sagt att det mycket väl kan ha varit i december på Villa Nikki. Han vet inte exakt när han träffade Kevin, men vet att han träffade Leo innan jul. Vad han minns firade de inte nyår tillsammans det året. Han minns inte när han sov över hos familjen för första gången. Huruvida det var dag- eller nattid som Kevin lämnades ensam med barnen berodde helt på hur Therese Rask Sabet jobbade, det kunde vara båda. Det är omöjligt för honom att veta vilka tider Kevin varit själv när han inte varit hos dem. Han vet inte hur många nätter som Kevin lämnats själv. Konfronterad med att han i polisförhör berättat att "Det var många nätter när hon jobbade och han satt i sin rullstol. Hon hämtade barnen och lämnade dem hemma med Kevin och åkte och jobbade natt. Då fick barnen ta hand om Kevin och ge honom mat. Då satt han i stol eller låg i sängen i flera dagar." har Carl Jaeger Storm uppgett att det är omöjligt för honom att veta huruvida det rörde sig om speciella tillfällen eller om det var hela tiden som Kevin lämnades ensam. Han har inte Therese Rask Sabets scheman och vet inte hur hennes arbetspass har varit, men det kunde vara dagar då Therese Rask Sabet åkte direkt från ett jobb till ett annat. Han tror det var då Therese Rask Sabet jobbade på Amplius. Då kunde Therese Rask Sabet komma hem på morgonen och ge Kevin lite vadsomhelst att äta; tårta, fiskgratäng och sedan åkte Therese Rask Sabet till jobbet medan Kevin satt i stolen till dess att hon kom hem om inte de andra barnen gav honom något. Han vet detta eftersom Therese Rask Sabet kunde ringa honom och säga att hon var på väg till det andra jobbet. Hon sov någon timme och det räckte. Kevin lämnades ensam nattetid främst då Therese Rask Sabet jobbade på Amplius men han vet inte hur många gånger det var. Han tänkte inte på att Kevin missköttes initialt eftersom Therese Rask Sabet berättat att

han hade assistans och utgick därför ifrån att någon tog hand om honom. Han vet inte hur länge innan den 25 maj 2023, datumet då han gjorde orosanmälan, som Kevin för illa men han hade noterat det sedan några månader innan dess. Han avvaktade med att göra anmälan eftersom Therese Rask Sabet förklarat att det var andra som tog hand om Kevin, vilket han först trodde på. När han såg att Kevin satt i samma kläder och ingenting hade ändrats förstod han att det inte stämde. Det hände kanske sammanlagt åtta gånger. Han vet inte om Kevin kan äta eller dricka själv, men han tror inte det och kan inte se hur det skulle gå till. Han utgår från att Therese Rask Sabet vet om det. På frågan varför Therese Rask Sabet då skulle ställa fram mat på morgonen har Carl Jaeger Storm berättat att det var disk och rester som stått kvar från att Therese Rask Sabet matade Kevin på morgonen. Vad han vet har Kevin varit helt själv på dagarna. De hade med Kevin på utflykter, exempelvis på Liseberg, och Therese Rask Sabet tog med Kevin på egna utflykter med. Det kan stämma att kompiserna som besökt Therese Rask Sabet hette ”Emma”. Han har inte vetat att Emma fått betalt för att utföra assistans för Kevin, men hon har bara varit hemma hos Therese Rask Sabet vid 2–3 gånger då han var där. Han har inte träffat Daniel Kastberg eller hans flickvän Jenny, men han vet att någon skulle flytta in till Therese Rask Sabet. Han var inte tillsammans med Therese Rask Sabet i juni 2023 då Daniel Kastberg flyttade in. Han minns ingen situation med tvåornas kör. Han har inte vetat om att någon varnat Therese Rask Sabet om honom eller att hon varit ute på Flashback och läst om honom. Det stämmer att det är han som är ”Dan-Erik Persson”. Den anonyma anmälan som kom in samma dag var han inte inblandad i. Han berättade inte för Therese Rask Sabet att han gjorde anmälan. Konfronterad med uppgiften att Therese Rask Sabet inte arbetat något nattpass i januari, februari, mars eller april 2023 har Carl Jaeger Storm sagt att hon i vart fall inte varit hemma. Han vet det eftersom Therese Rask Sabet ringt och sagt att hon varit på väg till/från jobbet. Han har utgått från vad Therese Rask Sabet sagt till honom. Han har även varit hemma hos Therese Rask Sabet då hon kommit hem från ett jobb, ätit, duschat och sedan kört i väg till nästa jobb. Han har gett ungarna mat och sedan åkt i väg på

sitt. Vad hon faktiskt varit kan han omöjligen veta. Han tycker fortfarande Therese Rask Sabet är en hur bra människa som helst. Det var väntat att deras relation skulle upphöra eftersom det var många turer kring Martin Rask. De hade pratat om giftermål och det inleddes en faderskapsutredning avseende Leo. Han fick reda på att Therese Rask Sabet flyttat till Luleå först i november 2023.

Vittnet Christopher Kjellqvist

Han kom i kontakt med Therese Rask Sabet i samband med att hon började arbeta på hans arbetsplats, Humana i Tyringe. Han minns inte exakt när det var. Deras relation var inledningsvis kollegial. Med tiden började de umgås utanför jobbet och det han hjälpte initialt till någon enstaka gång med att passa hennes barn. Det utvecklades med tiden och han hjälpte till mer med att passa barnen då Therese Rask Sabet jobbade kvällspass. När de umgicks hade han börjat studera så han hade lediga tider då han inte behövde plugga och kunde vara behjälplig med att hämta barnen, ge dem mat, aktivera dem och hjälpa dem med läxor. När han först träffade Therese Rask Sabet hade hon lägenhet i Hässleholm. Det var Therese Rask Sabet och hennes fyra barn som bodde i lägenheten. Han minns inte vad de andra barnen hette men Kevin bodde där vid tillfället. Rollen med Kevin har varit densamma som för övriga barn. Kevin är rullstolsbunden och har varit hemma. Han har fått lämna Kevin ensam medan han hämtat de övriga barnen. Han tror att han hämtat barnen runt 15 gånger. Kevin var glad för musik så han har hållit honom underhållen genom att sätta på spellistor eller någon film medan han var borta. Han har aldrig utfört regelrätt arbete som assistent eftersom han inte känt sig vara lämplig för det, han saknar den kompetensen. Han har bott hos Therese Rask Sabet i någon period då tiden sprungit i väg på kvällarna. Det har inte varit hans bostad, han har bara sovit över hos henne. Han vet inte närmare när detta var än att det var någon gång under 2023.

Konfronterad med att han i förhör under förundersökningen sagt att han tror det var runt 2022 han lärde känna Therese Rask Sabet har Christopher Kjellqvist sagt att det kan stämma men att han inte minns. Uppgiften ur samma förhör om att han tror det var i slutet av 2022 början av 2023 som han senast hjälpte till med Kevin har Christopher Kjellqvist sagt nog kan stämma. Han kommer dock inte själv ihåg eftersom det var längesedan. Enligt hans uppfattning har det funkat ganska bra för Kevin, till och från. Kevin har aldrig klagat på något till honom. Vissa veckor har han hjälpt till lite mindre, andra veckor har han fått hjälpa till mer hemma hos Therese Rask Sabet än vad han egentligen hunnit med. Han har aldrig träffat på någon hemma hos Therese Rask Sabet som presenterat sig som assistent för Kevin. När han har hjälpt till har det varit under vissa kvällar eller dagar då han varit ledig. Therese Rask Sabet har alltid varit med i början på dagen eller under dagen beroende på hur hon har jobbat. Under övrig tid vet han inte vem som tagit hand om Kevin. Det har funkat bra, men han har fått sätta mycket ur hans egna liv åt sidan. Vad han kan minnas har Kevin inte lämnats ensam längre än då han varit och hämtat de andra barnen. Han känner inte Martin Rask; de har haft telefonkontakt, 2-4 samtal, men aldrig träffats. Bakgrunden till det avlyssnade samtalet mellan honom och Martin Rask är att Martin Rask ringde upp honom och hade många frågor kring saker han inte hade koll på kring Kevin. Martin Rasks reaktion på det som han berättade var chockad. Han minns inte om det förekommit missförhållanden i bostaden. Konfronterad med uppgiften han lämnat i polisförhör om att Kevin tagits omhand om ”ganska dåligt, vissa dagar har Therese tagit upp Kevin, bytt på honom, klätt på honom, kört ut honom i vardagsrummet och slagit på musik på tv:n och sedan har han suttit i stolen hela dagen.” har Christopher Kjellqvist sagt att det stämmer och att han minns att det har varit så. Han tycker personligen att det kanske inte varit så bra för Kevin. Therese Rask Sabet brukade komma hem runt kl. 21.00. Då brukade hon och Kevin sitta och prata en stund innan hon gjorde honom i ordning för att lägga sig. Han minns inte sina tider i skolan men har han haft skola eller jobb har han inte alltid kunnat agera och vara tillgänglig. Vissa dagar kan Kevin

exempelvis ha varit ensam mellan kl. 8-11 då han haft skola. Han fixade mat för barnen och han vet att de vid något enstaka tillfälle frågat Therese Rask Sabet om de velat ha glass eller godis. Hade Kevin bett honom att gå ut och gå hade det nog gått men han hade inte kunnat ta med honom på stan. Han tycker kanske inte alltid att Kevins liv har varit värdigt. Han tror det hade varit bättre om Kevin hade haft utbildad personal med rätt utbildning. Han vet inte hur många gånger han hjälpt Therese Rask Sabet med Kevin och barnen. Det har varit mycket men det har gått i perioder från vecka till vecka. Han tror det rör sig om mellan 20–50 tillfällen. Han känner inte igen namnen Carl Dehojt eller Carl Jaeger Storm. Han tror inte Therese Rask Sabet var borta på nätterna men han är osäker. Han har inte varit i kontakt med någon som är inblandad i målet sedan hans förhör och har inte tagit del av något ur media. Konfronterad med att han i förhör under förundersökningen inte nämnt att han skulle ha hjälpt till medan Therese Rask Sabet jobbade utan i stället sagt att det var medan hon skulle göra olika ärenden har Christopher Kjellqvist sagt att det stämmer och att han inte vet varför han inte nämnde det nu. Han har hjälpt Therese Rask Sabet vid något enstaka tillfälle då hon gjorde ärenden och då hon hälsade på Martin Rask. Han vet att han har hjälpt till då Therese Rask Sabet sagt att hon skulle jobba och då hon sagt att hon skulle i väg på ärenden. Han var aldrig hemma hos Therese Rask Sabet då hon bodde på Björksäter, bara då hon bodde på Furaregatan. Han minns att det var något äldre syskon till Kevin som var där vid något litet tillfälle som han tror var från Luleå. Det kan ha varit Khen Karlsson, det var prat om körkort, och han var där i en-två veckor – kanske längre. Han och Therese Rask Sabet hamnade i någon tvist under sommarperioden, tror han, där de blev osams. Han valde att backa allmänt eftersom han hamnade i en svår sits för egen del. Konflikten var om en bil och garagehyra. Konfronterad med att det antal tillfällen som Christopher Kjellqvist berättat att han arbetat, samt hämtat barnen från skolan, inte går ihop med den tidsperiod som löper mellan det att Therese Rask Sabet flyttade till Furaregatan och då Christopher Kjellqvist berättat att konflikten om bilen ägde rum har Christopher Kjellqvist sagt att det kan ha varit så att det var en senare

situation som fick honom och Therese Rask Sabet att slutligt bryta kontakten. Han minns inte vad det var för situation. På fråga förtydligar Christopher Kjellqvist att han inte träffat andra vuxna hemma hos Therese Rask Sabet som har presenterat sig som assistenter men att han har mött hans tidigare kollegor, Emma och Cynthia, där. Han har aldrig sprungit på ”Sebbe” i lägenheten men han känner till honom. Han och Emma har hjälpt varandra vid något tillfälle med att ta hand om barnen men i övrigt vet han inte vad de andra gjort där. Konfronterad med att han i förhör under förundersökningen, på frågan om han haft någon kännedom huruvida Kevin lämnats ensam vid något tillfälle, svarat ”att han inte har någon uppfattning om det, det kan han inte svara på” har Christopher Kjellqvist sagt att det stämmer om det står så. Han vidgår att det kan vara så att han missmint sig och att Therese Rask Sabet i stället kan ha varit hemma vid tillfället då Kevin satt i vardagsrummet hela dagen. Han hade nog inte heller kommit på att Kevin lämnats ensam mellan kl. 8-11 under dagarna han gick i skolan om inte åklagarna hade ställt frågan. Han tycker att han har tagit hand om Kevin så bra han kunnat, men anser att han inte besitter alla kunskaper som krävs för att kunna utföra assistans, exempelvis vissa hygien- och omvårdnadsbitar. Kevin har fått mat och dricka men han har inte bytt blöja på honom. Han vet att Kevin byttes på varje morgon men han har inte bytt på honom under dagarna. Han har aldrig träffat Alexandra Svanholm och vet inte vem hon är. Han tror att Kevin hade en anpassad duschstol men i övrigt minns han inte. Kevin hade en vanlig säng.

Vittnet Ann-Katrine Eriksson

Hon jobbar som distriktschef för Humana Assistans i Skåne och har haft den rollen sedan 2013. Humana har funnits i drygt 20 år och startade strax efter att LSS-lagstiftningen kom till. En informatör i hennes grupp informerade henne om att han hade en kund som var intresserad av att komma till dem.

De hade även fått information om att det var fanns lite omständigheter som gjorde att det var bråttom att komma till start fort. De brukar vara lite tveksamma kring snabba starter men hon litade på medarbetaren och de skrev avtal med kunden. Hon minns inte vem det var som skrev på avtalet. De brukar i normalfallet vilja träffa blivande assistenter och kund innan de skriver avtal, men i detta fall fick de inte träffa farföräldrarna. Hon uppmärksammade att de bodde cirka 20 mil från brukaren men det skulle flyta på så hon tänkte att de fick träffa dem efter starten. De ville även träffa kund första veckan i juni 2023 men fick inte göra det. Hennes uppdragsschef försökte boka möten hela första veckan i juni men det kom undanflykter till varför de inte kunde komma dit. Andra veckan fortsatte de försöka få kontakt och de sökte även farföräldrarna men lyckades inte. Andra veckan, den 13 juni, ringde Hässleholms kommun och berättade att de ingripit i lägenheten där Kevin bodde eftersom han for illa. Då förstod hon direkt att det var något som inte stod rätt till och hon beslutade att säga upp uppdraget med en gång. De beslutade även att inte skicka in timmarna för de första 14 dagarna till Försäkringskassan, det fick Humana stå för som företag. Hon pratade med Försäkringskassan och det visade sig att det fanns en pågående utredning om assistansfusk i Kevins assistans. Det var dåligt av dem som företag att inte kolla upp mer inför, men de hade jobbat på att få till stånd att träffa de berörda i assistansen i tiden innan kommunen ringde. De brukar alltid träffa kunden och assistenterna innan start. Med anledning av denna händelse valde de att göra om sina checklistor inför start av ett uppdrag. Tidigare hade man möjlighet att träffa berörda inom en månad från det att uppdraget påbörjades. De träffar alltid assistenterna för att försäkra sig om att det är rätt människor de jobbar med och att de verkligen finns. Farföräldrarna skulle enligt Therese Rask Sabet bo i Hässleholm medan de utförde assistansen men ett sådant upplägg har hon aldrig hört om tidigare och hon tyckte det var märkligt. En adress långt ifrån en brukare är en varningsflagga som tyder på assistansfusk och hon har historiskt reagerat direkt genom att ställa kontrollfrågor till assistenten, såsom om den flyttat nyligen. När hon informerade Therese Rask Sabet om att uppdraget skulle upphöra var hon ganska neutral. Hon har inte

haft någon kontakt med Kevin. De träffar kunderna och assistenterna minst en gång om året och följer då checklistorna för att ha koll på varje assistansuppdrag. Kunden har en skyldighet att upplysa om denne flyttar så hon utgår att hon får sådan information till sig antingen från kunden, god man, anhörig, arbetsledaren eller assistent. Hon har inte varit med om att någon myndighet meddelat kunds adressändring. Hon minns inte om Kevin hade någon god man vid tillfället men Therese Rask Sabet talade för Kevin. De ville ha in ett godmanskapsförordnande men hon minns inte att de fick in det. Hon träffade aldrig Therese Rask Sabet, det var hennes informatör som gjorde det. Med facit i hand hade hon önskat att de inte tog på sig uppdraget. Henne veterligen är det bara i det här uppdraget där det gått så snett i Humanas historia, hon står för plumpen i protokollet. Om Kevin hade haft en förvaltare hade de enbart haft kontakt med denna, detta eftersom förvaltaren finns där av en anledning. Det är säkrare för ett assistansbolag att det finns en förvaltare, men de måste fortfarande följa sina checklistor. Humana betalade ut lönen för de första dagarna av arbetsrättsliga skäl. Med anledning av det som kom fram tyckte hon inte att skattebetalarna skulle ta smällen för deras misstag så det var därför de inte skickade in något till Försäkringskassan.

Vittnet Ulla Mattila

Hon jobbar just nu som rektor på anpassad gymnasieskola. Under våren 2021 jobbade hon som lärare på anpassad gymnasieskola och fick uppdrag att sköta kontakten med Hässleholm och den skola Kevin kom ifrån eftersom familjen sökte sig till Luleå gymnasieskola, där Kevin skulle gå fjärde året hos dem. Hon tog kontakt med Hässleholm och de hade ett överlämnande i maj/juni 2021. De förstod att Kevin hade flyttat till Luleå så hon kontaktade Kevins pappa. Det var mitt under pandemin, men de önskade att få träffa Kevin innan sommarlovet vilket pappan var positiv till. De bestämde en dag

där de skulle träffas utomhus. Pappan avbokade mötet samma dag, eller i vart fall med kort varsel. De försökte få till ett till möte men de blev aldrig av. De fick inte tag på Kevins pappa, han svarade inte i telefon och hade inte tid när de väl fick kontakt med honom. Hon har aldrig träffat Kevin. De fick information från Hässleholm att Kevin hade omfattande behov men att han var en mysig kille och att han inte hade gått på skolan i Hässleholm i så många år. De förstod att Kevin hade ett större hjälpbehov än de hade personal till så de anställde en elevassistent extra under sommaren. Kevin fanns med på klasslistorna och de var förberedda på att han skulle komma till höstterminen, men Kevin dök aldrig upp. Hon minns inte om det var hon eller den dåvarande rektorn som ringde till pappan men han förklarade att de inte hade fått det boende som de hade önskat. Boendet var inte på bottenvåning så han kunde inte ta ner Kevin till taxin, vilket var förklaringen till att Kevin inte kunde börja skolan. Skolan hade öppet som vanligt och alla var på plats. Hon hade inte kontakt med någon annan än Martin Rask i familjen.

Vittnet Mattias Strandberg

Han jobbar som polis på krimjouren. De hade uppdrag att göra en husrannsakan den 21 december 2023. Detta med anledning av att det hade kommit in en anmälan om olaga hot och en stulen grannkatt där det fanns misstanke om att grannkatten fanns inne i Rasks lägenhet. De åkte dit tidigare på dagen och kunde inte se att Martin Rasks bil var där så de satte sig och väntade. Efter ett tag, han vet inte hur länge men kanske 20 minuter, kom Martin Rask körandes själv och stannade utanför porten som om han var på väg att hämta eller lämna något. De väntar och ganska snabbt kommer han ut och parkera bilen en bit bort. Efter ett tag, runt fem minuter, ansluter några kollegor så de bestämmer sig för att knacka på. Martin Rask öppnar och utöver honom finns det en hund som är ganska arg och skäller. Martin

Rask säger att han måste plocka undan hunden varefter de blir insläppta. De förklarar ärendet och frågar vilka som är i lägenheten varpå Martin Rask svarar att det är han och hans son, men han kan då inte observera annat än hunden som skäller från ett annat rum. Martin Rask visar runt dem i lägenheten och de hittar ingen katt. Det är väldigt lite möbler i lägenheten, det finns ett köksbord och stolar. Sen finns det madrasser som är utslängda i lägenheten och en TV på en pappkartong men ingen soffa eller andra möbler. Han vill minnas att ett av sovrummet används för förvaring och ett annat ser ut som ett flickrum med flickleksaker. Han säger att de måste få titta inne i rummet där hunden är så Martin Rask öppnar dörren litegrann och därinne ligger sonen. Det är ett litet rum och han ser att det verkar vara en uppblåsbar madrass som sonen ligger på. Han har inga kläder på sig utan ligger i någon sorts blöja. Det var inget täcke, kudde eller lakan som han låg på. Han vill minnas att det stod en mer avancerad rullstol i hallen. De höll även ett kort förhör i ärendet. Martin Rask medgav att det hade varit en hätsk diskussion med grannen och inget annat. Känslan efteråt var att Martin Rask hade varit borta en längre stund innan han kom till lägenheten men det vet de inte. Det var ingen annan i lägenheten och inte heller någon som lämnade lägenheten under tiden de satt och väntade, sonen var själv i lägenheten. Martin Rask var medgörlig men samtidigt stängde han in hunden i samma rum som sonen. Han minns inte att Martin Rask sa vad han höll på med i samband med att de kom till lägenheten, kanske att han höll på med sonen. Martin Rask ursäktade sig och sa att hans fru eller ex hade flyttat söderut och tagit med sig hela bohaget, och att det var därför det såg ut som det gjorde.

Konfronterad med vad han antecknat i sitt PM (aktbil. 414 s. 1254) från händelsen har Mattias Strandberg sagt att det stämmer om det däri står att Martin Rask berättade att han höll på att byta blöja på sonen. Det kan vara så att man plockar bort lakan medan man byter blöja för att hålla det rent men samtidigt var blöjan på och han såg inget täcke eller lakan när sonen låg där. De var inne i lägenheten i kanske 15–20 min. Han har inte träffat sonen innan dess.

Vittnet Miriana Bittmark Bengtsson

Hon arbetar som försäkringshandläggare på Försäkringskassan sedan 2016 och arbetar på utredningsenheten med assistansersättning och allt det innebär. Utbildningen varierar men hon har högskoleutbildning inom offentlig rätt. En av grenarna är utbetalningar där hon sitter i en grupp som utreder regelutfall, exempelvis då det avviker från standard. I Kevins ärende så avvek vissa parametrar och det hamnade i hennes flöde. Det som avvek var främst assistenternas pendlingsavstånd men även ofullständiga underlag. Det fanns tidsredovisningar och räkningar som inte stämde från tiden då Kevin blev egen arbetsgivare. Det var mycket som skulle kompletteras och utredas där hon var med och gjorde den utredningen. Hon kan inte kommentera Kevins assistansersättningsbeslut, eftersom det är gammalt. Hon medger utbetalning om underlaget är komplett upptill det antal timmar som assistansersättning beviljats. Timmarna under en beviljandeperiod får man fördela ganska fritt. Men det finns oftast beviljad tid för vissa särskilda moment som är återkommande varje dag såsom att gå på toa eller äta. I dessa delar blir det ett mönster. Hon minns inte Kevins senaste beslut. Beslutet har inte omprövats utan är gammalt beslut som kanske skulle ha omprövats. Men i och med lagändringen som innebar att ändrade förhållanden ska rapporteras har inte Försäkringskassan samma möjlighet att på eget bevåg ompröva sitt beslut. Beslutet har inte omprövats sedan 2017 till följd. Den som har en skyldighet att rapportera ändrade förhållanden är dels den som uppbär assistansersättning eller genom dess vårdnadshavare/god man/förvaltare/ombud. Betalningsmottagare är svårare att definiera eftersom assistansbolag, i de fall då dessa är assistansanordnare, oftast är ombud. I Kevins fall, då assistansanordnare också har varit betalningsmottagare, omfattas de av anmälningsskyldigheten. Man ska anmäla förbättringar, försämringar och ändrade förhållanden. Om Kevin gick i skolan då han blev beviljad assistans och han fått tid i skolan särskilt beviljad ska förändringar i

hans skolgång anmälas. Har han blivit bättre i sin medicinering ska det anmälas. Har han blivit sämre och behöver mer omvårdnad ska även det anmälas. Allting som påverkar det beslut man har idag ska anmälas. Hon jobbar inte med rätt till assistans så hon vet inte om omständigheten att Kevin slutade skolan 2021 anmäldes. Men eftersom det senaste beslutet är från 2017 och det inte har omprövats blir svaret nej. Flytt ska anmälas eftersom man exempelvis kan ha blivit beviljad förflyttning om man bor på en våning utan hiss eller markplan med ramp. Sådant påverkar hur lång tid saker tar att utföra. Hon vet inte om Kevin anmält flytt till Försäkringskassan. Om man har sondmatning och slutar med det ska även det anmälas enligt hennes uppfattning. Åtar man sig ett uppdrag enligt LSS, exempelvis assistans, har man ett ansvar att tillgodose den enskildes vårdbehov. Tidsrapporteringen godkänns av både arbetsgivaren och den anställde och ligger till grund för en löneutbetalning. Får inte den assistansberättigade rätt vård kan det innebära en fara för den enskildes liv och det ska uppdragsgivaren tillgodose. Assistansanordnaren bör enligt hennes uppfattning känna till pendlingsavstånden för dess anställda, men vilken överenskommelse de har är upp till dem. Då kommer man mer in på arbetsgivaransvaret och uppföljningen där man ser till att assistenterna är plats. Hon har haft kontakt med Kevin Therese Rask Sabet, Martin Rask, Sofia Daskalopoulos och Daniel Daskalopolous. Martin Rasks samtal var ett inkommande samtal till henne men övriga var utredningssamtal. Martin Rask lämnade allmän information om Kevin och hur läget såg ut då. Han tillförde uppgifter i form av en statusuppdatering. Det måste ha varit under hösten 2023. Kontakten med Kevin var då han blev egenanordnare under våren 2023 för att ställa några frågor i utredningssyfte. Hon fick inte de svaren som hon behövde. Hon uppfattade Kevin som att han inte var medveten om att han var egen arbetsgivare och vad det innebar. Hon upplevde inte att han hade den förmågan. Vid samtalet med Kevin var Therese Rask Sabet närvarande. Det var hon som förde Kevins talan och var den som skickade in underlaget till Försäkringskassan och var ombud för honom då. Hon minns inte vad kontakten med Daniel Daskalopoulos var om mer än att hans fru

hade sålt bolaget till en annan utförare. Hon ringde till honom och Sofia Daskalopoulos eftersom de fortfarande stod som ombud hos Försäkringskassan när Kevin blev egen arbetsgivare. Daniel Daskalopoulos hänvisade till hans fru så hon ringde till Sofia Daskalopoulos i stället. Efter att ha fått utdrag av journalanteckning från telefonsamtalet med Sofia Daskalopoulos uppläst (aktbil. 414 s. 540) har Miriana Bittmark Bengtsson bekräftat att samtalet avsåg assistenterna Gunder Paulsson och Gull-Britt Paulsson. Hon tyckte det var anmärkningsvärt att man som arbetsgivare svarade att man inte hade koll och att familjen fick sköta det. Kort därefter skickade de in till Försäkringskassan att deras fullmakter återkallats.

Anledning till att Kevin inte fick assistansersättning utbetalt under tiden som egenanordnare var för att det var ofullständiga underlag. De fick inte del av betalningsunderlag såsom lönespecifikationer och kvitton och uppfyllde därmed inte kraven för en utbetalning. Om alla timmar skulle ha utförts fast av en annan assistent än den som redovisat tid betalar Försäkringskassan ut ersättningen eftersom myndigheten inte kan kontrollera det på samma sätt som en arbetsgivare. Om Försäkringskassan får kännedom om det skulle det vara en felaktig utbetalning eftersom assistenten inte utfört de timmar som denne och arbetsgivaren intygat. Om Försäkringskassan får information om att en assistent arbetat på en annan dag än den som redovisats för kan de hålla inne betalningen och invänta en korrekt tidsredovisning. Får Försäkringskassan reda på det i efterhand har assistenten inte rätt till ersättning eftersom utbetalningen skett på felaktiga uppgifter. Det leder till ett återkrav där ansökan därefter kan korrigeras och betalas ut på nytt. Försäkringskassan kontrollerar nämligen även arbetstidslag och beräkningsperioder så en dag kan slå på ganska mycket. Kevins beviljandeperiod var juli till december. Försäkringskassan betalar ut i kronologisk ordning så får att kunna få ut ersättning då ett bolag är assistansanordnare, där handlingarna är kompletta, skickades det in nollräkningar för perioden då Kevin var egenanordnare där hans hjälpbehov tillgodosågs av hans anhöriga utan ersättning. Om exempelvis juli och

augusti är ohanterade kan Försäkringskassan inte gå vidare och betala ut för september. Betalningen nekades för den första delen av september eftersom handlingarna kom in för sent. Det fanns ingen godkänd betalningsmottagare och anordnare. Hon har varit i kontakt med Marie Falchi i utredningssyfte. Hennes roll var som ombud för det sista assistansbolaget. Det har varit telefonsamtal och via e-post. Hon fick den informationen hon behövde och Marie Falchi var samarbetsvillig och påläst. De hade kontakt om en händelse där en assistent hade blivit stoppad av polis flera mil från där assistansen skulle utföras. Marie Falchis bolag hade godkänt tidsredovisningen trots den krocken. Hon informerade Marie Falchi om det och att det skulle bli ett avdrag för det, vilket var ett accepterat avdrag så det kom inte in en korrigerad tidsredovisning utan de lät det vara. Från myndighetens sida innebar stoppet inte att man ifrågasätter hans övriga tider i och med att han inte blev omhändertagen, därefter kan man utföra assistans. Innan en brukar fyller 18 år är det vårdnadshavaren som undertecknar assistansräkningen, därefter gör man det själv om man inte har en god man eller förvaltare. Kan man inte skriva görs det genom samtycke på heder och samvete att man fått den assistansen som redovisats. Baserat på vad hon nu vet kring Kevin bedömer hon att Kevin inte har haft förmågan att samtycka till det.

Hon har inte fysiskt träffat Kevin utan det var endast telefonkontakt. Hon tror det var två eller tre samtal som löpte under ett par minuter med Kevin närvarande. Hon ställde utredningsfrågor kring vad man ska veta som egenanordnare och tycker sig ha kunnat bilda en uppfattning kring Kevins kognitiva förmåga eftersom han endast svarat "Ja", "Nej" och "Mamma". Utifrån samtalen bedömer hon att Kevin inte förstod att han hade fått assistans eller hur mycket. Det krävs att man har en viss förmåga att uppfatta saker och den bedömde hon att Kevin inte hade.

Hon har inte bara tittat på tiden då Kevin var egenanordnare utan även efteråt då Kevin köpte sin assistans. Hon har inte personligen tittat på tiden innan Kevin var egenanordnare.

Det framgår inte på tidsredovisning att intygandet sker på heder och samvete men det stämmer att det är assistenten som först intygar sina tider och därefter godkänner assistansanordnarna timmarna. Assistansräkningen undertecknas av brukaren. Tidsredovisningarna brukar hon beskriva som följesedlar och räkningen är ordern. Så om assistansräkningen är på 100 timmar ska redovisningarna matcha de timmarna, vilket är det brukaren intygar – att den fått assistans motsvarande de timmarna. För det fall brukaren har en förvaltare är det den som intygar den assistansen som brukaren fått. När anordnaren godkänner en tidsredovisning är det assistentens utförda assistans – datum och klockslag – som godkänns. De intygar att assistenten utförts. Efter att ha fått utdrag av Försäkringskassans vägledning (2003:6, version 14 s. 222-223) uppläst instämmer Miriana Bittmark Bengtsson i vad som redogjorts för. En arbetsgivare måste intyga att assistansen utförts eftersom det ligger till grund för dennes löneutbetalning till assistenten. Det stämmer att assistansanordnaren inte är på plats och kan kontrollera när assistenter kommer och går men samtidigt ska man göra uppföljningar och säkerställa att assistansen utförts. Assistansräkningen utgör också underlag för att säkerställa att assistansen utförts, vilken är på heder och samvete och godkänns inte av assistansanordnaren. Hur en assistansanordnare utövar tillsyn kan vara genom att denne kontaktar ansvarig på plats eller kontaktar förvaltaren. De flesta assistansanordnare upprättar också en utförandeplan som följs upp med jämna mellanrum genom telefonsamtal eller fysiskt möte. Det finns olika sätt att underrätta om ändrade förhållanden men det finns en tidsfrist att senast 14 dagar efter förändringen meddela det. Hon har sett kommunens tjänsteanteckning från hembesöket hos Kevin och Therese Rask Sabet den 14 juli 2023 (aktbil. 414 s. 605 ff) men eftersom det inte berör hennes arbete har hon inte beaktat det. Vad som framgår av anteckningen är känt för Försäkringskassan från det datumet och har varit en impuls för Försäkringskassan att utreda ändrade förhållanden, men hon jobbar inte med rätten till assistansersättning. Ett tillträdande assistansbolag begär ut det senaste beslutet från Försäkringskassan och där ser bolaget hur många

timmar som är beviljade för brukaren och sätter timmar efter det. Om en assistansanordnare får reda på att det förekommer felaktigheter i tidsredovisningen innan det att den skickas in till Försäkringskassan bör den utreda och korrigera felaktigheten. Har man underlåtit att meddela en förändring har man ett felaktigt beslut på timmar. Det är inte hon eller Kevin som avgör om han ska vara nöjd med de timmarna utan det ska prövas om de ändrade förhållandena, exempelvis att Kevin slutat skolan, medför att han behöver fler eller färre timmar. Hade han assistans i skolan eller tillgodosåg skolans hans behov? Det är en prövning som en försäkringsutredare gör.

Vittnet Helene Andreasson

Hon är utbildad socionom och enhetschef inom LSS i Varbergs kommun. Hon kom i kontakt med ärendet eftersom hennes kollegor på Barn hade fått information om att det skulle ske ett tillslag och att det fanns barn där samt en ung vuxen man med hjälpbehov. Hon förstod det som att han hade ganska stora behov så därför blev hon inkopplad. Den bostad som Kevin befann sig i, i samband med tillslaget, var väldigt liten, på andra våningen och belamrad. Kevin befann sig inne i vardagsrummet och det gick knappt att vända rullstolen därinne. Det var smutsigt och stod två soffor där den ena var bäddad. Det var oklart var all sov inne i lägenheten. Hon hade med sig en undersköterska som kunde kommunicera bra med Kevin. De frågade vart han sov och han pekade på en madrass som var hopfällbar och stod längsmed ena väggen och sa att han sover på golvet. Hon kunde inte se att det fanns några andra hjälpmedel för Kevin. Det fanns ett badrum med en duschhörna men ingen duschstol. Kevin sa att hans mamma bar in honom när han skulle duscha. I bostaden var Kevin upprörd och orolig över sin mamma och pappa. Han ville åka därifrån men det var oklart vart han ville. När han förstod att han skulle lämna lägenheten pekade han på saker han ville ha med. Han har också berättat att han och mamma är rädd för pappa. Han har sagt att pappa

och mamma blir arga och att han inte får mat när han vill ha. När de kom till det andra boendet ville han också åka därifrån men det var oklart vart han ville. Med ”mamma” förstår hon det som att det är Kevins biologiska mamma som han pratar om. Han har pratat om att han vill till Hässleholm och då tror hon att det är Therese Rask Sabet som han pratar om men det var lite oklart vad han menade. Innan Martin Rask lämnade bostaden med polisen frågade hon honom vad det är för mediciner som Kevin behöver eftersom hon fått till sig att Kevin har epilepsi. Men Martin Rask berättade att Kevin inte har några epilepsimediciner och att han haft sond vid behov. När de tittade i lägenheten hittade de inte någon medicin för epilepsi eller sond. Hon fick uppfattningen att det var två barn, pappa och mamma som bodde i lägenheten utöver Kevin men vem som sov var vet hon inte. De kopplade på hälso- och sjukvården efter att Kevin flyttades till ett boende och man gjorde en läkarundersökning. De gjorde bedömningen att han var underviktigt och nära svältgräns där man var osäker på hur mycket mat man kunde ge honom. Han hade även D-vitaminbrist. I efterhand har hon fått reda på att rullstolen var sönder på något ställe och att hans munhälsa var dålig. Han fick även epilepsimedicin utskriven eftersom han hade ont.

Inför tillslaget fick hon ingen bakgrundsinformation kring Kevin mer än att han hade särskilda behov i form av epilepsi och rullstolsbundenhet. Kevin träffade läkaren dagen efter eller två dagar efter tillslaget. Hon var inte med vid undersökningen och vet inte om den läkaren hade tillgång till någon bakgrundsinformation kring Kevin, men eftersom han bodde i Varberg innan borde läkaren haft tillgång till hans gamla journaler. Hon visste inte om att Kevin blev undersökt av en rättsläkare den 29 februari 2024 och resultaten av den. Hon är ingen utbildad läkare så hon kan inte själv göra någon bedömning kring huruvida Kevin var underviktig.

Konfronterad med uppgiften hon lämnat i förhör under förundersökningen (aktbil. 414 s. 1842) om att Kevin ska ha sagt att han vill till två tjejer i Hässleholm och att hon tror det är Therese som han menar har Helene Andreasson sagt att det var en senare dag då Kevin är på det nya boendet. I

lägenheten vill han åka utan att kunna ange vart han vill. Först dagen efter anger han Hässleholm. De visste inte om vem Emma och Tess i Hässleholm men det visste om att han bott där. Hon minns inte att Kevin ska ha sagt något liknande den 24 februari 2024, men har hon sagt det i förhör så stämmer det. Hon kan inte svara på om Kevin anser att Hässleholm är hans hem eller inte.

Vittnet Björn Collsiöö

Han är avdelningsjurist på inspektionen för vård och omsorg och är anställd vid avdelning öst men arbetar även på tillsynsspåret. Han har arbetat som avdelningsjurist sedan i början av 2023. Syftet med personlig assistans är att brukaren ska få det som den har rätt till i enlighet med sitt beslut. Det finns ett antal saker som listas upp i LSS, exempelvis att få hjälp med att äta, på- och avklädning och andra typer av sysslor i vardagen som man behöver hjälp med. LSS är en rättighetslag där sysslorna ska utföras med god kvalité vilket kan sammanfattas att den enskilda brukaren ska få det i enlighet med sitt assistansbeslut men även att brukarens självbestämmande och integritet ska tillförsäkras samt att brukaren så långt som möjligt ska kunna leva som andra som inte behöver de insatserna. De olika aktörerna i assistansvärlden är dels det uppdelade ansvaret mellan kommun och Försäkringskassan där kommunen kan besluta om assistans och Försäkringskassan om assistansersättning. Sen finns det de aktörer som har tillstånd att bedriva assistans, det kan vara aktiebolag, föreningar eller stiftelser. De har ett ansvar att bedriva verksamhet av god kvalité och att utföra den enskildes assistans. Sen finns det IVO som tillståndsprövar och bedriver tillsyn av alla verksamheter som bedriver verksamhet inom ramen för LSS. Ansvaret för att assistansen som beviljats kommer till stånd ligger på den utförare som brukaren valt. Brukaren har en självbestämmanderätt vilket kan medföra att assistansen utförs av olika utförare, men grunden i LSS är den utförare som

har tillstånd att bedriva assistans och som valts av en brukare har en skyldighet att utföra assistansen. Assistansbolaget ser till att assistansen bedrivs genom att anställa assistenter som utför assistansen i enlighet med assistansbeslutet, genomförandeplanen och brukarens egna önskemål och vad som är bäst för denne. Såvitt han vet finns inga bestämmelser som reglerar att assistansbolaget eller dess ledningskrets ska ha direkt kontakt med de anställda. Däremot ligger det i sakens natur att verksamheten måste ha kontakt med sina anställda, bl.a. för att man ska ha ett kvalitets- och ledningssystem för att följa upp avvikelser och missförhållanden vilka upptäcks av de anställda. Bolaget ska anställa assistenter och då måste någon i verksamheten genomföra anställningsförfaranden. Bolaget måste även informera de anställda om sina skyldigheter och följer upp verksamheten vilket innefattar någon form av kontakt. Men hur det ser ut beror på hur man har organiserat verksamheten. Det är en central skyldighet för assistansbolaget att ha insyn i den assistans som bedrivs och det handlar om att man ska dokumentera att insatsen genomförs. Det finns dels en dokumentationsskyldighet gentemot Försäkringskassan i form av tidsredovisning, dels att enligt reglerna enligt LSS och Socialstyrelsens föreskrifter dokumentera insatsen. Det kan vara att dokumentera händelser som är relevanta för den enskildes möjlighet att få assistansen och vad som hänt under assistansens genomförande samt eventuella rapporter kring missförhållanden. I LSS talar man om att verksamhet fortlöpande ska utvecklas och att kvalitén ska upprätthållas och det är en övergripande bestämmelse som utkristalliseras mer i Socialstyrelsens kvalitetsledningssystem. Den stipulerar ett ganska långtgående ansvar som kräver att man dokumenterar vad som händer och vem som ansvarar för vad. Kvalitetsledningssystem ska man ha och det är av stor vikt att det som står däri efterlevs för att det grundläggande kravet på god kvalitet i verksamheten ska kunna komma till uttryck genom assistansen. Vad gäller egenkontrollplan finns det inget krav på att man ska ha ett sådant dokument men assistansbolagen ska utöva egenkontroll. Kravet på god kvalitet medför att personalen ska ha tillräcklig kompetens. I detta ligger att det i

normalfallet krävs någon form av intervjuförfarande. Det finns ingen särskild reglering kring hur kontakten mellan assistansbolaget och assistenten ska se ut mer än att det finns en rapporteringsskyldighet för den anställde avseende eventuella missförhållanden och dokumentation av insatsen. Detta kräver någon form av kontakt. Om ett assistansbolag endast har dokumentation i form av tidrapporter kan bolaget svårligen uppfylla de skyldigheterna. I föreskrifterna om kvalitetsledningssystem framgår att bolaget tydligt ska ange vem som ansvarar för vad men det betyder inte att ansvaret på sin spets flyttas bort från assistansbolaget. Huruvida det finns andra regler kring delegering känner han inte till. Om det visar sig att en assistent inte är på plats under rätt tid finns det en risk för att brukaren inte får den assistans som den är beviljad. Utifrån Socialstyrelsens handbok kring vad som ska rapporteras, den här typen av rapporteringar brukar kallas för Lex Sarah, så är det typfallet av ett missförhållande. Likaså bör assistansbolaget agera om det kommit till dess kännedom att en assistent inte kan utföra assistansarbete. Han vet inte om det skedde några tillfälliga författningsändringar under pandemin som påverkade assistansbolagens skyldigheter. Att en anställd assistent är anhörig till brukaren påverkar i sig inte kraven på assistansens utförande, men omständigheter såsom att assistenten också är vårdnadshavare skulle kunna påverka det rättsliga förhållandet mellan brukare och assistent. Han kan svårligen svara på om att utföra barnvaktliknande sysslor eller utföra assistans med hög feber är att utföra assistans av god kvalité, det beror på omständigheterna i det enskilda fallet. En brukares självbestämmanderätt medför att denne generellt sätt inte kan påtvingas assistans. Vill brukaren inte ha redan beviljad assistans har denne rätt att säga nej. Eftersom det är en rättighetslag kan brukaren också förklara sig nöjd med en viss mängd beviljad assistans, trots att denne skulle kunna ha rätt till ytterligare assistans. Vad som är god kvalité kan skilja sig från olika brukare eftersom det är en individuell insats. Den enskildes vilja och uppfattning ska dokumenteras i genomförandeplanen och utgör grunden för assistansens genomförande.

